

1 d'octubre. Jordi Bonet comunica als seus col.laboradors de la DDE que Amadeu Serch demana a la DDE que concreti les seves relacions amb la Institució.

Jordi Galí prepararà una resposta a partir de notes de Pedrals, Bonet i Subirà. La presenta el dia 8 d'octubre. No consta el contingut.

16 d'octubre. El Consell estudia en primer lloc la proposta de la vegueria Barcelona-capital sobre la reestructuració de l'escoltisme català, dictaminada per Vidal i Benet, i contraproposada per Jaume Font, Montserrat Jarque i Raimon Galí, sense tenir en compte la petició del veguer de Barcelona-capital, darrer responsable de la proposta. En realitat, Jordi Bonet és doblement atacat com a veguer de Barcelona-capital promotor de la petició de reestructuració signada pels 13 agrupaments, i com a president de la DDE objecte de censura per la seva indisciplina.

Sobre la reestructuració de l'escoltisme català. Els tres consellers signants de la contraproposta la titulen **motius pels quals no es pot aprovar la proposta de vegueria Barcelona-capital**, és a dir, per què no es pot reestructurar la Institució. Els arguments donats a favor de la necessitat de la unitat, l'autoritat i la disciplina, llegits amb els ulls d'avui, ratllen perillosament la ideologia totalitària i equivalen als que s'addueixen per defensar qualsevol "unidad sagrada".²⁰²

Sobre la definició del rol de la DDE. Aquest és l'altre gran i apassionat debat mai clos: l'estructuració de l'escoltisme confessional dins de l'estructura unitària nacional de l'escoltisme, i l'oposició de punts de vista, que durant decennis ha presidit la vida dels escoltes catòlics dins de la germanor mundial predicada pel Moviment. Els catòlics, o confessionals, una associació autònoma dins de l'organització nacional escolta, com és el cas en els grans països europeus de forta tradició catòlica, França sobretot, Bèlgica, Itàlia i Alemanya; o bé simple comitè catòlic agregat al comanament de l'organització nacional escolta, com és el cas de la Gran Bretanya i països anglo-saxons²⁰³.

La DDE de Barcelona, al si del Consell, tot acceptant que no aplega tots els catòlics que hi ha a l'escoltisme, i que per tant no s'oposa a l'escoltisme obert (de Minyons de Muntanya) es presenta com **un escoltisme catòlic organitzat, sota la jurisdicció de la jerarquia de l'Església**, però no per això a part, totalment independent de l'escoltisme nacional. De manera, que és obligació de la direcció general de l'escoltisme d'un país esforçar-se perquè l'escoltisme confessional pugui realitzar amb tota plenitud l'aprofundiment espiritual que autènticament li escau.

A partir d'aquesta presa de posició, la DDE de Barcelona està disposada a afirmar l'existència d'una unitat de tipus històric i social catalana davant la sospita que

²⁰² Puix que els qui defensaven la reestructuració eren més que res els agrupaments catòlics, el document els recorda la unitat necessària de l'Església "encarnació viva de la Unitat: una veritat, una autoritat, una Església", i la reestructuració és sentenciada com a ruptura de la unitat

²⁰³ Hi cabria una tercera posició pròpia d'un model hispànic de cristiandat que parteix del supòsit que tota la societat és catòlica, i llavors no té sentit associar els catòlics en aquesta societat. Aquesta és, aparentment, la raó defensada per les associacions escoltes de l'Amèrica llatina per prohibir l'associació dels catòlics dins l'organització nacional. A Catalunya, l'organització escolta fou prou clarivident per no caure en aquesta mistificació

catòlic equivalgui a la llarga a espanyol²⁰⁴ i en vista a **conservar la tradició escolta autòctona** reconeixerà la institució que en garanteix la unitat i la continuïtat, així com a reforçar l'autoritat moral de la Institució actual.

Ara bé, sense desentendre's de la resta de l'escoltisme a Catalunya, exigeixen el reconeixement per a l'escoltisme catòlic d'**una autonomia executiva i administrativa suficients per complir tots els seus fins**, que li sigui permès: 1) **organitzar-se en demarcacions pròpies i d'acord amb les necessitats actuals dels agrupaments confessionals de la diòcesi**, 2) **ocupar-se de la formació dels caps de les seves unitats i dels seus nomenaments**, 3) **mantenir relacions amb les altres diòcesis i amb les organitzacions catòliques de l'escoltisme a l'estranger per tot el que fa referència a la vida pròpia de l'escoltisme catòlic i a la formació de caps dels agrupaments catòlics**.

Com un mur contra el qual estavellar-se, alguns membres del Consell²⁰⁵ a partir de principi de no dependència del Moviment escolta ni de l'estat ni de les esglésies, defensen que la DDE només pot ésser un **comitè catòlic agregat al comanament de la Institució**, i la dibuixen d'aquesta manera:

En l'àmbit diocesà la intervenció de la jerarquia catòlica pren la forma de DDE, la junta de la qual és l'encarregada, per delegació episcopal, de vetllar que en tot moment el nivell religiós de les Unitats, que es declari confessionals catòliques, estiguin a l'altura necessària perquè puguin complir bé els seus deures envers Déu i amb els manaments de la Santa Mare Església. També vetllaran pel bon nivell religiós individual dels Escoltes i Caps, que formant part d'Unitats obertes, demanin la col.laboració o ajuda de les DDE per la seva salvació personal i per a realitzar bé la missió d'apostolat que com a catòlics practicants estan moralment obligats a fer.

A continuació, els signants afirmen que tot això està d'acord amb les **normes més eficaces de l'apostolat seglar modern**.

Llegit el document a més de 25 anys del Concili Vaticà II, hom no pot deixar de fer-hi algunes remarques no pas negatives. D'entrada, és just dubtar que la postura de la DDE no afavorís un limitació dels catòlics, els confessionals ho serien més que els oberts, i un tancament dels catòlics entre ells, amb abandonament de la dimensió missionera i de viure la fe al vent del món, com molt aviat se sentia cantar. No és pot negar que en aquest sentit un comitè catòlic amb encàrrec de vetllar per la fe de tots els catòlics, hauria pogut arribar a més catòlics, si hagués pogut ser operatiu. En canvi, també hauríem de dir que la modernitat de l'apostolat invocada pel document no és tal: la religió que hi apareix, tan emparentada amb la visió anglo-saxona d'un cert escoltisme, es redueix de manera asfixiant a l'enquadrament dels efectius d'una església i contempla la vida cristiana com un seguit de deures, manaments i obligacions, ben allunyats de l'empenta evangèlica i missionera que en principi voldrien servir.

²⁰⁴ Es tenia por que la DDE perdés la catalanitat del seu escoltisme, i es veien amb certa suspicàcia les seves relacions fora de Catalunya. A l'informe de Montserrat, de 6 de novembre de 1958 es diu: "Els delegats de la DDE han de contreure el compromís de defensar sempre en una possible unió o relació amb escoltes del reste d'Espanya el caràcter i la llibertat de l'escoltisme de Catalunya"

²⁰⁵ En el document original, els mots "alguns membres del Consell" hi han estat afegits, segurament que vista l'oposició dels membres confessionals

En conseqüència, el rol de la DDE hauria de consistir en **promoure reunions i actes col·lectius, fer visites i recomanacions individuals, a les Unitats, Caps i Consiliaris, per tal d'aconseguir un alt nivell religiós en l'escoltisme, actuant sempre d'acord amb les autoritats escoltes i procurant no interferir ni recarregar excessivament els plans de treball de les Unitats.** De manera expressa, i dins de la perspectiva pastoral ja matisada, la DDE hauria de sol·licitar del Consell la promulgació de les normes religioses que s'han d'incorporar a les activitats escoltes i posteriorment facilitar i comprovar el seu compliment. A nivell de vegueries, les juntes DDE diocesanes actuarien d'assessores dels comissaris de vegueria, i el conjunt dels Delegats Diocesans dels bisbats de Catalunya, en unió del Consiliari general integrarien el Comitè Catòlic de l'Associació catalana i assessorarien el Consell en les matèries que li siguin pròpies.

Transitòriament, mentre persisteixi la situació política que deixa la Institució sense empara legal, es demanaria les DDE que facin **el servei d'emparar l'autoritat escolta, de facilitar la celebració d'actes de conjunt, la recaudació de quotes i altres recursos, així com la publicació de notícies, manuals i fascicles que les autoritats escoltes creguin convenients per la bona marxa del Moviment i comptin, quan sigui precís, amb l'aprovació eclesiàstica.**

L'acta de la reunió reconeix honestament que **si bé coincideixen en els punts les dues versions, n'hi ha d'altres de ben diferents.** Els catòlics, entrats en contacte a través de la CISC amb les grans associacions confessionals catòliques, i possiblement recordant la posició de Mossèn Batlle sobre els Scouts de France, difícilment podien acceptar de restar disminuïts com a comitè catòlic. El Consell acorda de deixar l'assumpte en mans del Comissari General.

A continuació, es presenta amb document escrit moció de censura contra els dirigents de la DDE de Barcelona acusant-los d'incomplir els reglaments de la Institució, per indisciplina, conscient o inconscient, lamentant, i sentenciant a més que **la fórmula DDE no hagi reportat tots els beneficis que se n'esperava i per altra part comprometi la trajectòria de l'Escoltisme Català i creï confusionismes anti-educatius.** Per això no s'estan de demanar que es restableixi la disciplina escolta i es declarin sense efecte tots els actes contraris a la mateixa; que els comissaris, caps i consiliaris, que essent membres de la Institució, acceptin de la DDE ordres contràries a les normes i tradicions de l'Escoltisme, siguin rellevats dels seus càrrecs.

Val la pena, per mesurar l'alt grau de conflictivitat que la presentació de la moció²⁰⁶ al Consell podia provocar, recordar quina era la seva composició:

Amadeu Serch	Cri. general
Ricard Pedrals	Cri. general
Jaume Font	Secretari
Montserrat Jarque	Cria. Ll.
Antoni Serra	Cri. ME.
Jordi Galí	Cri. GE.
Jordi Bonet	Cri. V.B.
Antoni Farré	Cri. V.Ba.
Raimon Galí	Cri. V.Vic

²⁰⁶ Serra, p. 101, parla de "proposta de consell d'honor" i de "vot de censura"

Cinc dels nou membres del Consell han signat la moció, datada el 6 d'octubre: Jaume Font, Montserrat Jarque, Antoni Serra, Antoni Farré i Raimon Galí. Els qui són objecte de censura són evidentment Jordi Bonet, Ricard Pedrals i Jordi Galí. Queda com a únic moderador el president, Amadeu Serch.

L'acta de la reunió diu prou: **Acabada la lectura, el Consiliari Mossèn Pedrals abandona precipitadament el lloc de reunió²⁰⁷ segons sembla en senyal de protesta pel que s'ha manifestat en la moció.** Serra,²⁰⁸ que és un dels consellers presents, i signant, diu d'una manera un xic més alarmista: **El sol anunciat del vot de censura provoca l'abandó de la sala dels al.ludits, si bé, posteriorment, el Veguer s'hi reintegra.**

Seguint la doble font, el que succeí després queda ressenyat així. Acta de la reunió: **Aleshores s'origina un viu debat entre diversos consellers, que dura una bona estona i posa de manifest discrepàncies greus entre ells.** Serra, p. 101, deixa constància del que succeí així: **En un ambient tens, té lloc la confessió general de tots els assistents, que s'exposen fredament els uns als altres la visió de futur previsible.** Sembla que plani sobre els reunits el sentiment d'haver matat el futur, i d'haver arribat imprudentment a un atzucac.

Serra segueix explicant el desenvolupament de la crisi com si els fets que ell narra haguessin succeït al final de la reunió de 16 d'octubre, després de la presentació de la moció. En canvi l'acta de la reunió deixa constància d'aquestes decisions com a resultat de la discussió anterior sobre la reestructuració de l'escoltisme català. Si fos així, prendrien un sentit més asserenat. Aquests eren doncs els acords presos:

1. fixar amb tot detall les atribucions de la DDE;
2. restablir gradualment els càrrecs previstos en el Consell general;
3. activar un nou reglament d'organització;
4. per nomenar dels nous càrrecs del Consell General, tots els Consellers acorden posar els seus càrrecs a disposició del Comissari General, en funcions de Cap Escolta.²⁰⁹

Es tancava el passat, però no la crisi. Tots els poders tornaven en mans del Comissari General, però no es podia dir el mateix de l'autoritat malparada. La història faria ara ràpidament el seu camí, en tres direccions diferents, certament. A la fase final de la crisi BSdeC, que no tenen cap representació al Consell, i que sí hi foren en el seu inici, hi assisteixen quasi com a espectadors contemplant com es barallen DDE i Consell, de MdeM, i amb la secreta esperança que la seva divergència afavorirà finalment el seu propòsit de recuperar la seva personalitat dins de l'escoltisme català.

29 d'octubre. Dimissió de Montserrat Jarque com a Comissària de Llobatons, i de

²⁰⁷ La reunió de 26 d'octubre és féu a casa d'Amadeu Serch, a l'avinguda de la Mare de Déu de Montserrat, a Barcelona

²⁰⁸ Serra, p. 101

²⁰⁹ Serra, p. 102 dóna una versió un xic diferent: El Comissari general "exigeix (en no poder obtenir la renúncia voluntària de part dels seus components) que els membres del Consell posin els seus càrrecs a a la seva disposició"

Raimon Galí, en aquest moment només veguer de Vic. La dimissió de Raimon, a més d'ésser un acte de solidaritat amb Montserrat Jarque, s'ha d'interpretar més com una sortida de l'escoltisme que va per camins que no són els que ell voldria, que no pas com una dimissió d'un càrrec institucional. Veure a **Senyals de camí** les lletres de dimissió i el diagnòstic que fa Galí: el **complot dels mediocres paradigma de les infidelitats històriques dels catalans**.²¹⁰

En l'ordre pràctic, sembla que el detonador fou la invitació feta a Michel Rigal a venir a parlar a la Ruta, fet que Raimon Galí interpreta com una manca de confiança i una desqualificació del seu mestratge.²¹¹

Tant si la versió bona és la de l'acta de la reunió de 16 d'octubre, com la versió que dona Serra, aquestes dimissions no afegien res al que quedava estatuit al final de la reunió: els càrrecs dels comissaris estaven en mans del Comissari general. No tenia cap sentit ara dimitir. Si que donava més publicitat a la crisi irreversible en què havia entrat l'escoltisme català i augmentava la confusió.

Novembre. Amadeu Serch convoca a Montserrat els membres del Consell acabat de dimitir, i els dels Consells anteriors, els caps d'agrupament i d'unitat, així com els Guies investits, en un intent de trobar una sortida a la dolorosa situació institucional. Obté un vot de confiança per tal de formar una comissió representativa dels tres sectors que redacti els punts bàsics d'una reestructuració de l'escoltisme català, en el termini d'un any.

6 de novembre. En nom de Montserrat, que no resta indiferent a la situació que travessa l'escoltisme català, Agustí Vila-Abadal proposa **una federació entre els escoltes confessionals i els oberts sota un consell general comú** que perfila detalladament: caldria que a més dels consellers que són membres del Consell com a comissaris de vegueries i de branques, sense importar si són confessionals o oberts, hi hagués dos consellers representant cadascun d'ells. El consiliari no haurà de ser membre del Consell: hi hauria de ser present amb autoritat absoluta (sic) per a les coses que li són pròpies (vetllar per la religió i la moral), i per a res més. El nomenament de caps, cavall de batalla en aquesta disputa, s'hauria de fer pel Consell general, a presentació de cada consell, confessional o obert. Confessionalisme i pertinença a la DDE apareixen com a coses diferents: la DDE és més aviat un instrument jurídic de protecció²¹² i serveis, sense que calgui que l'agrupament sigui confessional per pertànyer-hi. La proposta de Vila-Abadal coincideix amb la postura defensada per Raimon Galí en resposta a l'enquesta feta

²¹⁰ Raimon Galí, *Senyals de camí*, Arc, 1964, pp 147-156 i moltes més. També: Raimon Galí, *Recalada 1948-1962*, *Estudis Nacionalistes*, 1984, pp 117-118. Per la seva part, Josep M. Ballarín, al diari AVUI, de 18 d'octubre de 1992, en motiu del traspàs de "Na Montserrat Jarque", escriu: Coratjosa i dreta, va sortir rebotada quan l'escoltisme va ablanir-se

²¹¹ "venia a reforçar la posició dels secessionistes catòlics", diu Galí, a *Recalada*, p. 118. A *Senyals de camí*, p. 144, dóna una altra excusa més més personal: "Creieu vosaltres - parlaré en primera persona - que a un home que dins i fora de l'escoltisme ha donat doctrina sòlida sobre el tema que centra les Jornades de Caps del 27 i 28 de setembre, se li pot assabentar així per les bones que tals Jornades es fan, amb una invitació a raig? Creieu cap de vosaltres que, escolta o no escolta, hi ha algú més per dialogar de tu a tu amb en Michel Rigal sobre el tema d'aquest camp?"

²¹² Aquesta paraula surt tres vegades en tres línies del text

per Montserrat.²¹³

20 de desembre. Última reunió del Consell, segons l'acta de la reunió. Hi assisteixen tots els consellers. Sorpresivament, després d'haver posat els seus càrrecs a disposició del Comissari general, són nomenats dos delegats de branca: S.S. (Salvador Soler) per a la branca Guies, i J.S. (?) per a la branca Llobatons. La funció dels delegats ha de consistir en trametre a les Unitats i a les Branques les orientacions del Consell i a informar al Consell de la vida de les Unitats i les Branques.

El Consell acaba la seva reunió estimant que continuen les circumstàncies que van aconsellar l'acord de suspensió d'activitats el 21 de desembre de 1953.

1959²¹⁴

Amadeu Serch, suposadament àrbitre de la situació i fins i tot Cap Escolta en funcions, isolat, s'esforça per conservar el caliu i l'esperit de l'escoltisme amb els petits mitjans que té en mà. Així, fa arribar als caps una sèrie -tres- missatges: reafirmació de fe (gener de 1959); la lluita contra la vulgaritat (abril de 1959) i dos exemples d'heroisme (juny de 1959), els dos signats familiarment Amadeu.

A la vegada que impulsa la reforma institucional. Efectivament a principis d'any ha pogut constituir-se la comissió representativa dels tres sectors, o nuclis, encarregada d'estudiar la reestructuració de l'escoltisme català. Mentre tant Bsdec, com DDE, han nomenat qui els ha de representar,²¹⁵ no es pot dir el mateix pel que fa a l'altre sector que defensaven la continuïtat de la Institució. Serra diu que fou Serch mateix qui els designà, sense prèvia consulta.

Potser val la pena aventurar una hipòtesi que defensa d'aquells escoltes que després d'afrontar la difícil situació de governar l'escoltisme català des de fora de la legalitat, amb la crisi de 1958 es trobaren com a desautoritzats pels seus mateixos, i que es convertiren en la resta de l'escoltisme, amb menys definició, que les més cridaneres de Boys i de DDE. Ells tingueren la impressió que la seva obra i projecte nacional s'havia ensorrat, desertat pels companys de tants anys, i això féu que tinguessin d'afrontar el futur, i la reestructuració, amb una actitud gens propícia: en realitat, el que serà el Nucli A no tindrà mai l'empenta de la novetat o de la identitat recuperada, i passats els anys s'avindrà a retrobar-se amb els qui ara es creuen tan diferents, perquè no hi ha tantes diferències, i cal sumar forces. Aquells homes, però, un a un seguiran fidels a la seva Promesa escolta i al seu empeny de deixar aquest món - i el país - un xic millor de com era

²¹³ L'enquesta de Montserrat és de 1958, o de novembre de 1957 com data la resposta de R.G. en nom del Clan Màrius Torres, signada R.G. (Raimon Galí) Aquesta resposta és l'única que hem trobat als arxius: per la seva importància, la reproduïm en annex al capítol

²¹⁴ Malauradament els arxius de MdeM-BSdeC no contenen cap document del que s'esdevingué aquest any. Es per això que l'autor davant el risc de deixar un buit en el procés històric presentat, ha optat per deixar-ne almenys constància a través de les dades que dona Serra, pp 103-104. Val la pena també de fer remarcar que la sèrie de documents referents a la crisi de 1958 existents a l'arxiu no és pas completa

²¹⁵ No en tenim els noms dels representants

el dia que Batista i Roca, el primer, es proposà d'enfortir el caràcter dels catalans²¹⁶

Serra expressa veladament la seva disconformitat amb el procedir de dita Comissió, que segons ell ultrapassà les seves atribucions, puix que s'erigeix en **Consell general, tot distribuint atribucions i nomenant comissaris de Branca,**²¹⁷ **reforma articles dels estatuts encara vigents de vital transcendència per a la continuació de la Institució unificada, un d'ells el núm. 19, el qual estipula que subsistiran mentre una unitat vulgui continuar,**²¹⁸ i convoca a assemblea constituent no els membres de l'assemblea de MdeM-BSdeC que els havia encomanat la tasca, sinó només els caps d'agrupament i d'unitat en actiu, fins i tot dels agrupaments creats en l'interregne.²¹⁹

6 de setembre. A Montserrat, té lloc l'assemblea general extraordinària,²²⁰ que reconeix l'existència de tres modalitats o nuclis d'escoltisme català i en garanteix la unitat a través de l'Associació Catalana d'Escoltisme.

ANNEX

Pel seu interès documental i històric, reproduïm el qüestionari de l'enquesta feta del P. Abat de Montserrat sobre "l'estructura de l'escoltisme a Catalunya", i la resposta de Raimon Galí través del Clan Màrius Torres.

Dades personals:

Nom. Agrupament. Qualitat de guia. Càrrec dins de l'agrupament. Càrrec en el govern actual de l'escoltisme.

Preguntes:

1) Creus que és conforme a l'essència i lleis de l'escoltisme obert?

Sí, no hi ha cap dubte.

2) Creus que és conforme a l'essència i lleis de l'escoltisme un escoltisme

²¹⁶ A l'arxiu, i a la carpeta del Comissari general, hi queda depositat una fotocòpia no massa llegible sobre el projecte de renovació de l'escola catalana, per continuar la tasca iniciada per l'escoltisme, que esproposaven, i en part aconseguiren. Caldria que algú historís aquest aspecte

²¹⁷ Suposem que es refereix a la reunió de 20 de desembre de 1958, ressenyada anteriorment, posterior a la dimissió del Consell

²¹⁸ Aquesta article havia estat invocat amb força durant anys davant de tot intent de fer perillar la Institució, i justificava encara ara la pretensió del que havia d'ésser el Nucli A continuador de la Institució unificada, abandonada pels altres Nuclis

²¹⁹ Queda clar que hi havia hagut una fractura històrica i jurídica, i que la Institució unificada deixava de ser considerada com a "tot l'escoltisme català", per passar a ésser un sector, o nucli més. No és d'estranyar que n'havien estat durant anys els artífexs ho visquessin com una desautorització, i una humiliació; quan no com una palesa i frustrant constatació que "el caràcter dels catalans" seguia essent el mateix

²²⁰ Aquest és xel nom que li dona Serra, p. 104. Ve a la ment un comentari: tants anys fent capítol, perquè l'Assemblea no es podia reunir, i frenant en lògica conseqüència la renovació del Consell general, i ara de cop i volta es celebra Assemblea i s'estrenen noves estructures!

confessional?

També. Però a casa nostra no és recomanable. Perquè cultiva el clericalisme i els vicis del país i de les seves classes dirigents. Mn. Batlle ho va veure així i per això el va fer obert.

3) El perfeccionament de l'escolta de cara a Déu té un paper principal o secundari en la finalitat i mètodes de l'escoltisme?

Principalíssim. En tot escoltisme, obert o no obert, és el fi últim.

4a) És possible que existeixi unit i regit per un govern comú un escoltisme que consti d'agrupaments oberts i confessionals, a casa nostra?

Ha estat possible fins ara i ho pot ser més que mai si determinats nuclis clericals no ho impedeixen.

4b) Creus que un Agrupament obert pot comptar honestament amb membres confessionals i al revés?

Sí; això avui ho practiquen els escoltismes confessionals francès i belga. Especialment el darrer que agafa nois no creients i tot.

5) El patriotisme català ha d'ocupar un dels llocs bàsics o secundaris de l'escoltisme da casa nostra?

És bàsic, altrament mentim; no es pot fer res sense ell, o bé fem trampa en aquest assumpte. El que cal és donar idees clares i no hi ha gaire gent que ho pugui fer.

6) Quina importància dones a la necessitat de reconeixement internacional del nostre escoltisme català?

Relativa. El reconeixement internacional és un pur tràmit. Les nostres relacions oficioses amb el Buró són més que suficients per ara.

7) A més hi ha altres problemes tant o més importants dins del nostre escoltisme?

(Veure el meu estudi annex)

8) Quines solucions donaries als problemes dels números 6 i 7, si hi haguessin els mitjans possibles?

(Veure el meu estudi annex)

9) Quines providències creus que s'han de prendre per aconseguir o suplir aquests mitjans i arribar a les solucions?

1. Donar una formació humana i patriòtica i religiosa prèvia sense la qual l'escoltisme és ja d'entrada impracticable i infructuós.
2. Desvincular en tot el possible l'escoltisme dels punts de vista d'una classe social determinada del país i en especial de la gent de Lliga Espiritual perquè no estan en disposició de donar i posen l'escoltisme al seu servei. (Punt darrer del

meu estudi).

3. Veure d'incorporar en el possible el màxim de gent gran responsable i (falta un mot) en vista a l'obtenció de mitjans per organitzar la preparació tècnica i pedagògica dels caps. (Punt tercer del meu estudi. Ja sé que això es contradia en part al que he dit a l'apartat anterior).

4. Intentar resoldre el problema autoritat utilitzant la mitja dotzena de persones que estan a l'altura i donant-los els mitjans i el marge de confiança indispensable. (Punt primer i quart del meu estudi).

10) Creus en la utilitat de l'escoltisme femení?

És indispensable fins i tot de cara al masculí.

11) Creus que l'escoltisme femení ha d'ésser totalment independent del masculí o hi ha d'estar relacionat per perfeccionar-se mútuament?

Relacionat.

12) Exposa esquemàticament les relacions mútues que creus que hi ha d'haver?

Dos tipus de contacte: per dalt entre els caps supremos responsables, per baix, entre els escoltes nois i noies per uns camins marcats des de dalt.

13) Creus que és convenient que els escoltes en arribar l'edat de casar-se es retirin de l'escoltisme actiu? Quines excepcions hi fas?

No es poden fer regles. Cada cas és diferent: hi caben tots, depèn de les persones.

14) Creus que els actuals membres actius són capaços de solucionar els problemes del nostre escoltisme?

No. Hi ha sols sis o set persones que ho podrien fer. Però necessitarien un vot de confiança il·limitat de la gent de la Lliga i de la gent gran i també de Montserrat.

15) Quina forma de govern donaries a l'escoltisme de casa nostra?

Un Consell general d'estructura normal amb participació equivalent de confessionals i no confessionals. Allà on convingués, organitzar les DDE corresponents amb caire sobretot administratiu. Les aportacions d'ordre espiritual dels confessionals és convenient que les donin a tot l'escoltisme. Les participacions a cerimònies religioses confessionals és un afer administratiu i no espiritual. Els avantatges de protecció religiosa i civil també. El problema de les seguretats davant l'Estat Espanyol és una cosa d'importància secundària davant la responsabilitat de l'educació d'una joventut del demà.

Estudi: Esquema de la situació de l'Escoltisme. Octubre 1957

CRISI . Batista
AUTORITAT . Unificació (Serra-Piñol)
. Soliguers

- . Antics Casal
 - . DDE - Bisbat
 - . Grup Sacerdots
 - . Màrius Torres
 - . Gent gran (Casal, Catalanistes, etc)
- MANCA ORIENTACIÓ ESPIRITUAL.- MANCA DE CAP
 És possible marcar un camí espiritual i arribar a un acord quant a persones i organització per mantenir un equilibri?
 DDE - Consell?
- mínim en Ruptura
- INFLACIÓ
- . Missatge esperança per la joventut
 - . Il.lusió infantil pel moviment
 - . Expressió de fidelitat a Catalunya
 - . Recurs d'apostolat (entretenir els nois)
 - . Medi d'educació que transcendeix el propi mètode
 - . Recta visió d'un nou concepte d'Apostolat (Mn. Batlle)
 - . Manca absoluta d'altres mitjans i organitzacions
- MANCA DE CAPS PER ENQUADRAR EL MOVIMENT
- DEFICIÈNCIA TÈCNICA I PEDAGÒGICA
- : L'Escoltisme sols es pot organitzar:
 - a) amb una base econòmica suficient
 - b) amb uns especialistes directors
 - c) amb uns camps d'entrenament permanents
 - . Els pares i la gent important interessada n'ha de ser solidaris i garantidors
- MANCA DE MITJANS QUE GARANTEIXEN LA COMPETÈNCIA TÈCNICA
- DEFICIENT ORGANITZACIÓ
- . Raons polítiques - Antic Consell
 - . Raons econòmiques
 - . Per manca d'autoritat general
 - . Per la duplicitat d'autoritat amb DDE
- MANCA D'ÒRGANS DE DIRECCIÓ
- REINCIDÈNCIA EN ELS DEFECTES DEL PAÍS
- . L'escoltisme pressuposa unes virtuts que el nostre país ha perdut: les que per naturalesa fan caps i fan classes dirigents. Estem dins un cercle viciós: l'escoltisme serveix per educar caps, però el país rebutja el tipus d'home amb gust per les responsabilitats. Fem per tant un escoltisme extern, intel.lectualista, arrelat i presoner d'unes classes dirigents que no saben dirigir.
 - . Per contracop, els caps de l'escoltisme es van desvinculant cada dia més dels problemes reals de la joventut i del país.
- NANCA D'AUTÈNTICITAT EN TOTS ELS ORDRES DE LA VIDA, ESPECIALMENT EN ELS RELIGIOSOS I ELS DE LA CIUTAT TERRENA (1)

(1) L'Inautenticitat religiosa la trobo per igual, per bé que per motius diversos, en els no confessionals i els confessionals.

Capítol tercer

MINYONS ESCOLTES DE CATALUNYA 1956 - 1978

El escoltisme confessional català

1.- Projecte educatiu de Minyons Escoltes. 2.- Opció confessional de Minyons Escoltes. 3.- Opció política de Minyons Escoltes. 4.- La Branca Llobatons. 5.- De Minyons Escoltes a Ràngers i Pioners. 6.- De la Ruta al Truc. 7.- Les demarcacions de Minyons Escoltes. 8.- La formació de Caps, de Minyons Escoltes. 9.- La coeducació: fets i doctrina. 10.- Participació i col·legialitat. 11.- Col·laboració i conjunció ME/GSJ. 12.- L'escoltisme catòlic i l'Església de Catalunya. 13.- Minyons Escoltes i l'Escoltisme catòlic a Espanya. 14.- Minyons Escoltes/Guies Sant Jordi, 1978

PROJECTE EDUCATIU DE MINYONS ESCOLTES

Cronològicament, i espigolant, recull de textos que defineixen la voluntat educadora, i transformadora, que tant de cada noi com de la societat, el país i món, tenen Minyons Escoltes.

1962

Reflexió sobre la marxa de MSC-Minyons Escoltes proposada per Fèlix Martí, i acceptada com a pauta pel Comissariat general, que convoca reunió a Montserrat, a finals de gener per estudiar la situació:

A. Problemes externs:

1. Direcció de l'escoltisme espanyol: Hem quedat enrera en orientació espiritual i tècnica. Gravíssim perquè ens pot imposar unes formes escoltes que ens destrueixin. Ens cal dirigir l'estil i l'orientació.

2. Escoltisme fora de la diòcesi de Barcelona: Hem de preocupar-nos de les diòcesis allunyades. Hem de preocupar-nos de l'escoltisme em medi obrer o rural.

3. Estabilització: Escoltisme de cara a la Ruta. Cal eixamplar el roverisme i limitar la Branca Minyons. Els clans pateixen una excessiva subjecció de serveis al mateix moviment. Necessitem caps de clan.

4. Contacte amb la realitat escolta: Manquen contactes personals. Manca un estudi científic del moviment. Coneixem els problemes de la pràctica (no de la teoria)?

5. Encarnació de l'Escoltisme en el món d'avui: Cal entroncar amb el futur previst pels capdavaners del país. Ens cal gent que posi el moviment a l'hora actual. Necessitem gent que planifiqui.

6. Formació i control de caps: Fer conscients els caps de la missió d'Església. Control dels caps no vinculats a clans. Preocupació pels caps d'agrupament, sector, etc.

7. Col.laboració amb els altres nuclis: Manca una direcció positiva d'objectius convenients. Hem de responsabilitzar-nos-en més. Treball per la unitat ben entesa.

8. Tècnica, recursos i intel.lectualisme: Hem de proporcionar als caps recursos que aconduixin a realitzar l'educació que prediquem. Cal exigir un nivell tècnic que correspongui al nivell espiritual. Perill de parlar d'escoltisme en lloc de fer-lo.

B. Problemes interns del Comissariat:

1. El treball ens desborda. Tenim poc temps per pensar. Manca una tasca d'equip. Alguns estan desencarnats del món actual total. Treballem amb mitjans locals i no nacionals. Manquen els plans (tapem forats).

2. Manca de democràcia dintre del moviment. Possibilitat d'aparèixer o d'ésser un clan tancat. Cal preveure la renovació de directius i de persones. Cal que la veu del moviment ens arribi sistemàticament.

3. Situació econòmica dolenta. Enfocament no planificat ni resolt amb claredat. Educació econòmica deficient (a tots els graons). Els equips necessiten autonomia d'iniciatives en publicacions i altres activitats.

4. Manca de sistemes de difusió de pensament i d'acció. Necessitem mitjans nous (altaveus per a concentracions, cintes magnetofòniques, etc). Necessitem revistes i publicacions (treball escrit). Necessitem organismes de govern més àgil.

5. Responsabilització i compenetració de quadres intermedis. Donar importància a la via central (comissaris demarcació, sector, caps d'agrupament).

6. La via independent: els consiliaris. Duplicitat de direcció.

El comissariat aprovà la ponència i intentà repartir responsabilitat i desllindar-les, dibuixant una doble via de comanament que passava per una part pels comissaris de demarcació, sector, i agrupaments, i una altra que passava pels comissaris de branca i que incloïa en la seva mesura també els caps d'unitat. Perillosa estructura aquesta que creava una suposada doble font de poder originarà constants conflictes a l'interior del moviment.

El poder de la línia pedagògica queda reforçat per la seva institucionalització en l'EDI (Estudi i Direcció), organisme delegat que funcionaria com a ponència permanent ocupat en l'estudi de l'orientació pedagògica del moviment i de les seves activitats. Estava compost per: el comissari general i el consiliari general els comissaris i els consiliaris de branques el comissari i el consiliari de formació de caps i un secretari.

1965

Dues lletres, de Francesc Gironella i Joan Cortada, adreçades al Comissari general reblen el clau en el mateix sentit: una cosa es el que es cou a la taula del Comissariat i una altra l'escoltisme que fan els caps i els nois.

Expressament Joan Cortada diu: **El Comissariat, amb els seus caps privilegiats, està fent inaccessible l'escoltisme a la nostra joventut... En la forma de tractar alguns temes hi veig com una morbositat mental, davant els problemes que té plantejats el xicot que porta uns nois a la muntanya.**

Gironella havia remarcat que els agrupaments viuen una vida a part de la del Comissariat i demanava **concretar, concretar, concretar.**

A l'assemblea del primer de maig, l'organització supradiocesana de l'escoltisme catòlic català que fins llavors s'havia titulat MSC-Minyons Escoltes, escollí com a nou nom, el de **Minyons Escoltes**, el qual se bé deixava clar la seva catalanitat, a ulls d'algú amagava la confessionalitat.

Com a resposta a retrets vinguts d'altres associacions germanes d'escoltisme catòlic, de voluntat uniformitzant i centralista, Josep M. Martorell comunica expressament a MSC que si ME arribés d'escollir entre escoltisme **catòlico** i escoltisme català es quedarien amb el català: **El nostre escoltisme catòlic és escoltisme català i no pot mai deixar-ne de ser: és una qüestió vital.**¹

1966

Recordem que la finalitat del nostre escoltisme és el creixement personal (individual i comunitari) per tal d'arribar a l'home cristià compromès en el món... El compromís té com a punt de partida l'adhesió personal a Crist = fe = acceptació de la llei de caritat.²

1969

En ocasió de la reunió del Comissariat general que tingué lloc a Parets del Vallès, Casal del Papa Joan, els dies 22-25 d'agost, es comença a parlar de **les tres opcions**, com a concreció de les línies bàsiques del moviment, explicitades per **educació, país i confessionalitat.**

En El primer temps de la formació de caps. Orientacions per als equips responsables. Curs 1969-1970 es dona una visió de la societat que coincideix amb la

¹ Lletre de Josep M. Martorell a Jordi Bonet, 16 de setembre de 1965

² Idees per a la tercera conversa de les Jornades de Caps

propugnada pel socialisme: hem d'educar per a un tipus de societat que tendeixi cap a l'abolició dels privilegis de la propietat privada, cap a la col·lectivització dels béns de producció, cap a una veritable democratització no tan sols de la paraula i de l'opinió, sinó de la riquesa i del poder econòmic.

Aquest text serà després reprès en les fitxes de la formació de caps i passarà sense cap contestació.

1970

Per a finals d'agost està prevista unes jornades de l'Equip Pedagògic de ME i GSJ. Per a aquestes jornades una comissió ha preparat un dit **paper**, signat per Lurdes Molina i Carles Camps; recull de manera tallant, força dogmàtica sense dir-ho, una sèrie d'interrogants sobre l'escoltisme que s'està fent. Aquests en són alguns:

- El paper de la natura en l'educació escolta segueix essent important? La importància de la natura en l'educació escolta no ha estat la font de futures evasions! No ens ha allunyat d'un humanisme en l'home té cada cop més consciència de la importància del seu paper? Responen els valors educatius de l'escoltisme al creixent món urbanitzat?...

- Davant la progressiva relativització de dogmes i valors, s'ha de mantenir l'educació d'uns valors determinats? Quins? Els que fins ara s'acceptaven o uns de nous? O al contrari, s'ha d'ajudar al noi i la noia a descobrir els valors que cada nova situació comporta?

- Davant la nova situació social i política del país, quins són els lligams amb el món obrer? Com incorporar la realitat social a l'educació que els nois i noies reben a l'escoltisme?

- Donat que la societat de consum és una font de despersonalització i inconsciència en les persones, hem de donar o no una consciència crítica dins l'escoltisme?

- Davant l'aplicació de la pedagogia activa a les escoles, continuarà l'escoltisme tenint un paper vàlid com a institució complementària de l'educació dels nois i noies? Afectarà tard o d'hora els mètodes escoltes? Quins és el paper de l'escoltisme com a pedagogia del temps del lleure?

Això anirà possibilitant que l'escoltisme perdi la seva actual posició de tapa-forats per retrobar la seva veritable funció de moviment educatiu a partir del lleure.³

- Davant la tècnica i el progrés, valorem adequadament les noves tècniques? Ens empeny el món actual cap a formes més perfeccionades d'autogestió?

- Els nois d'avui no són els de cinc anys enrera. Com són els nois d'avui? Quines característiques psicològiques condicionen l'educació de cada noi?

³ L'escoltisme en el lleure sempre ha tapat els forats que d'altres institucions educatives deixen desatesos, o no aconsegueixen atendre: si els ciutadans que el país necessita i els cristians que cal, en el cas precís de ME i GSJ, existissin, no caldria l'escoltisme. L'escoltisme en el lleure i a partir de les ganes de fer dels nois "prepara ciutadans responsables a les seves comunitats locals, nacionals i internacionals". Formar aquest home, no ho ha aconseguit fins aquest moment l'escola, ni les esglésies, ni menys la família, per no citar més que les tres institucions educatives tradicionals. Hi ha trampa marginadora en la presentació d'un escoltisme de lleure, entretenir divertit de criatures

Queda clar quin escoltisme es vol, a base de dir que és l'escoltisme que es necessita.

A la reunió de l'Equip Pedagògic, de 26 d'octubre, Victòria Vila, responsable de la Branca Llobatons, diu obertament: **En el que nosaltres fem no queda res de l'escoltisme de B.P. En l'assemblea (de branca, s'entén) va sortir el neguit de la gent en adonar-se que el que fèiem era molt lluny del que proposava B.P.**

La reacció de Josep M. Martorell, defensant la postura de que sí era escoltisme el que Minyons Escoltes feia és significativa i definitiva: **L'essencial és oferir una vida als nois basada en la possibilitat d'actuar ells amb iniciativa, amb centre d'interès, amb unes perspectives que la societat no dóna, i que tot això es munta en un compromís que ells fan públic.** Ho posa després per escrit en forma d'article per a la Circular sobre el tema Educació que prepara l'Equip conjunt. La seva presentació a la taula de l'Equip Pedagògic fa esclatar el conflicte latent: se li reprotxa d'intentar amagar el canvi i de justificar l'escoltisme de B.P.

La reunió feta una setmana després per veure els altres articles de la Circular sobre Educació palesa encara més les divergències, i els responsables generals no s'estan de posar les branques davant les seves responsabilitats pel fet de traspassar la seva problemàtica personal als caps, en lloc de donar resposta a les necessitats reals dels caps.

Les branques, més que desenvolupar el fons comú de l'escoltisme, han desenvolupat el seu propi camí: ara hi ha moltes visions de l'home i moltes visions de l'escoltisme, diu a la reunió Josep M. Argemí. Cadascú ha fet la seva cabriola: hi ha una situació de tensió latent que fa que no respectem el moviment, conclou Josep M. Martorell.

Es vulgui o no, les branques estaven invadint el terreny del Comissariat general, i dels Comissaris generals. El dilluns següent, les reunions de l'Equip Pedagògic es feien aquest dia, els assistents es presten a un exercici de teràpia i aboquen els seus punts de vista sobre les divergències i possibles solucions: es va dir tot. Fins i tot, es plantejà la dimissió dels responsables de branca. Al final s'acceptà que una comissió fes una proposta de treball desbloquejadora.

La proposta de treball per al debat que havia de fer-se els dies 26 i 27 de desembre al si de l'Equip Pedagògic, quedà redactada finalment en aquests termes:

1. Donem per acceptat que l'escoltisme es proposa l'educació a partir del temps de lleure, i que l'entendem com una manera particular i en certa manera original de realitzar aquesta educació. Quines són les condicions que aquest fet ens imposa? Respecte a altres possibilitats d'educació a través del lleure determinar el conjunt de condicions que són pròpies de l'escoltisme.

2. Donat que l'educació suposa una relació entre el que en podríem dir la força educativa (caps, mitjans que el moviment posa en marxa, definició de línies del moviment)⁴ i l'educat.

⁴ En el primer esborrany la "força educativa" queda especificada en "caps, Llei, Promesa, mètode". En el text definitiu s'imprecisa "mitjans que el moviment posa en marxa, definició de línies del moviment"

a. quin paper atribuïm a la força educativa quant a projecte definit (línies del moviment: fe, país)?

b. Com entenem la llibertat de l'educat, a partir d'aquest paper?

Diverses hipòtesis suggeridores:

a. Oferir l'ocasió perquè els nois es trobin en grup sense altre objectiu que el de possibilitar la mateixa vida dels grups. En aquest cas la força educativa no es defineix en línies bàsiques (educació cristiana i educació política).

b. El mateix que l'anterior però definint per part de la força educativa una intencionalitat bàsica quant a línies.

c. La força educativa (actua en) els educands en grup amb la intenció que els nois es facin seva la visió que proclama la força educativa.

3. Donat que un element fonamental de l'educació en l'escoltisme és el grup, com s'ha de present el paper de la força educativa -tal com l'hem descrita anteriorment- en la vida del grup?

Diverses hipòtesis suggeridores:

a. El grup segrega espontàniament els mitjans de progrés personal de l'educand a través de l'autogestió.

b. La força educativa té una intervenció per a fer present al nivell d'autogestió que cada grup pot assolir la intencionalitat educativa que la defineix.

c. La força educativa força les decisions del grup en funció dels objectius que s'ha proposat prèviament.

4. Donat que

- per una banda, l'escoltisme va néixer com element educador partint de la intuïció d'un home que no era especialista en educació i que s'ha desenvolupat a partir de l'acció de persones que no eren pedagogs en el sentit acadèmic de la paraula,

- per altra banda, la complexitat del món actual i la creixent intervenció de mètodes científics en l'estudi de l'home van facilitant elements orientadors que no es poden marginar en qualsevol tasca educativa,

com podem incloure les aportacions de la ciència moderna en l'educació escolta?

com s'hauria de preveure la presència dels especialistes en el moviment?

Era aquesta la cresta de l'onada de la contestació del 68? Com sortir de la crisi del grup? Una declaració dels Responsables generals, per un costat; alguna que altra dimissió, Josep M. Argemí, per exemple; treball que permeti verificar les convergències i divergències d'unes branques que fan la guerra cadascuna pel seu costat. Aquest treball podria ser l'exposició del contingut de la part de formació de caps que corria a càrrec seu.

En un pla més ampli, resposta en Escoltisme, visió 71.

No deu ser massa arriscat aventurar la hipòtesi que les branques intentaven guanyar a la taula dels dilluns el que perdien en domini de la situació a la formació de caps, i amagaven inseguretats i pors personals.

De totes maneres, la situació està perduda, i en menys de dos anys els protagonistes de l'enfrontament desapareixerien de l'escena, canviant de funció o deixant estar l'escoltisme actiu.

1971

En Escoltisme: visió 71, l'escoltisme es defineix com acció col.lectiva, presa de responsabilitats individuals i col.lectives, compromís personal i explícit de cada noi en relació a la llei que fa viable la vida del grup i el transcendeix cap a una doble direcció de domini del jo i servei als altres, i per tant porta al progrés personal i comunitari, i a la reflexió.

1972

A la reunió dels responsables de branca, sobre quines són les actituds de comportament que es volen transmetre, s'arriba a aquesta convergència:

- servei o disposició envers els altres.
- exigència personal o esforç i actitud de lluita.
- austeritat.
- compromís i responsabilitat de complir-lo.
- sinceritat.
- lleialtat o ser digne de confiança.
- honradesa.
- actitud d'aprenentatge.
- col.laboració, sentit comunitari.
- joia, engrescament, bon humor.
- utilitat.
- concentració.
- inquietuds i afany de descoberta.
- traça.
- bon tracte.
- actitud de crítica.
- amistat.
- actitud de justícia.

A l'Informe crític, es glossa els valors de la Llei, el compromís que transcendeix el grup, els estímuls concrets cap al domini del jo i el servei als altres.

1973

A l'informe crític presentat per l'Equip de Responsables generals a l'Assemblea, per cert, extremadament breu, es citen els tres esculls que ha d'evitar l'escoltisme en la seva evolució: la frivolitat, l'intel.lectualisme i la pèrdua de la pròpia identitat. Hom suposa que es refereixen a perills certs de l'escoltisme que fan Minyons Escoltes.

Mentrestant l'Equip Pedagògic es va comportant com un Comissariat general paral.lel. A tal punt que Rafel Méndez suggereix a la reunió del 1er. d'octubre

que els responsables generals (ara són set i mig) estiguin presents en l'Equip Pedagògic i aquest passi a ser l'òrgan motor i executiu dels moviments.

A l'enquesta efectuada a la JICA (Jornades d'Informació de Caps d'Agrupament, de la dem. de Barcelona), sobre valors positius que pot donar l'escoltisme al jovent actual, aquestes són les respostes:

- El coneixement del Crist pel servei als altres.
- L'amor a la natura.
- Una relativa austeritat.
- Obertura als altres.
- Amor al treball i al servei.
- Treballar en grup.
- Fe, austeritat, humilitat, amor al país.
- Reforçament de la personalitat a través del proïsme.
- La fe en una manera de ser i de viure que no dona la societat.
- Ajudar a progressar, donar sentit de transcendència, sentit de llibertat.
- Interès per les coses.
- Un camí envers la maduresa per a viure en la societat del demà.
- Dóna un estil de vida.
- Única possibilitat actual, extra-familiar, pel coneixement del país.
- Gust per l'exigència personal.
- Descoberta de l'amistat, la generositat, l'esperit crític, etc.
- Contrarestar els elements negatius que quant a la formació del noi, dona l'ambient on viu: TV, escola, família, etc.
- Que els nois sàpiguen anar contra el corrent del món.
- Sentit de compromís.
- Esperit de revisió i de crítica.
- Donar un tipus de formació personal que els possibilita treballar en qualsevol camp.

En canvi, també n'assenyalen els defectes que pateix l'escoltisme:

- Falta d'agilitat: estructura pesada.
- Falta d'obertura.
- Pèrdua de formes externes: carnets de proves, trobades generals de Branca, etc, coses que són uns al·licients directes per als nois.
- Falten Caps ben formats.
- Excés de teoria a dalt i gran dispersió a la base; falta de contacte.
- L'estem intel·lectualitzant molt; oblidem la part física.
- Potser treballem amb nois d'un nivell mig, massa alt.
- Caps massa joves i, per tant, poc madurs.
- Massa organització.
- Poc control de qualitat.
- Falta d'amor al risc.
- La ruta ja **no entra pels peus**.
- No saber encomanar amb senzillesa els valors: aventura, descoberta, comunitat, joia, servei, etc.
- Manca de llibertat d'acció per part dels organismes oficials.
- Un cert classisme de sempre i poc aprofundiment.
- Improvisem massa.
- **Gamberrisme** i influència del medi ambient.
- Potser ens hem obert massa i acceptem gent de tota mena d'idees; això fa que potser s'hagi evaporat una mica l'essència de l'escoltisme.

- Massa arrelat al país, això crea problemes als Caps immigrants que no entenen el català; trobo una millora en aquesta línia últimament.⁵

1974

En termes generals, nosaltres creiem que el nostre escoltisme s'està convertint en un pur entreteniment dels nois i de les noies, sense tenir una influència real a nivell d'actituds i d'opcions bàsiques. Potser en altres casos voldríem convertir l'escoltisme en un laboratori d'experiències amb els nois, les quals, ni per la nostra preparació ni per les possibilitats d'un moviment com el nostre, estem a l'alçada per portar-les a bon terme. El nostre esforç s'ha decantat excessivament... en una elaboració inacabable d'idees que ens ha distret d'un treball pedagògic que partís de la realitat concreta que tenim al moviment... De vegades sembla que el nostre escoltisme és més un joc per a nosaltres, els caps, que un gran joc educatiu per als nois.⁶

1975

La publicació L'Eix, de la Branca P/C, arracona el text de la Llei escolta i dona pas a una proposta de valors identificadors de l'home que l'escoltisme vol educar. Aquesta proposta que vol ser una continuació i una renovació dels valors continguts en l'antiga Llei escolta, com reconeix el text de presentació feta l'any anterior a les Jornades de Roques Blanques, de Formació de caps. Les valors són:

- autenticitat - compromís - amistat - solidaritat - crítica - obertura - llibertat - esperança - acció - estimar.

Llàstima que hom no s'hagués adonat que si bé les actituds són indiscutibles, necessàries i elogiabls, si no s'especifica al servei de qui i què s'utilitzen deixen de tenir interès i poden fins i tot ser antieducatives: tot depèn de per a què i de com. I això no és dit.

A Sinera-80, els protagonistes del moviment havien tingut ocasió de dir quin escoltisme volien fer, i al servei de quin projecte d'home. Amb dos anys de retard, es publicaren a Circular, març de 1977, les cinc ponències de Sinera. En la primera d'elles, titulada Escoltisme i societat, i seguint els tòpics del moment, es fa una anàlisi força marxista de la realitat social, i invocant el que l'escoltisme ja havia dit sobre educar per a la construcció d'un tipus de societat que tendeixi cap a l'abolició dels privilegis de la propietat privada, cap a la col·lectivització dels béns de producció, cap a una veritable democratització no tan sols de paraula i de l'opinió, sinó de la riquesa i del poder econòmic de tal manera que l'arrelament (a Catalunya, es deixa entendre) suposa anar creant les condicions per a una socialització humana, es dedueix que cal potenciar la pràctica de valors, com l'austeritat, l'exigència, l'esperit crític, l'esforç, l'obertura, la solidaritat (pràcticament els de la proposta de valors) actuant i resolent problemes col·lectius reals i a partir de les necessitats més pròximes.

⁵ Per a les mateixes dades, la demarcació Barcelona afronta el problema creant un equip d'Escoltisme en món obrer

⁶ Informe crític 1974

1976

En la definició de les associacions escoltes dins de l'escoltisme català que es presentà en el manifest **Un escoltisme per a Catalunya** llegit a Montserrat, el 26 d'abril, tot assumint els objectius més generals comuns a tot escoltisme, i el compromís per la transformació de la societat i la consegüent construcció d'una societat més justa i fraternal, Minyons Escoltes, conjuntament amb Guies Sant Jordi, s'hi defineixen per un projecte més aviat d'església per joves, i la recerca de nous mètodes pedagògics que facin útil el moviment com a estri educatiu per a una societat nova, i res més.

1979

L'Assemblea general de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi accepta com **eina pedagògica** la redacció de la nova Llei Escolta i Guia aprovada anteriorment pel Comissariat General, que redefineix el seu projecte educatiu, i deixa clar que volen ser Escoltes i Guies junts:

Escoltes i Guies:

- ens esforcem a merèixer confiança i fem confiança a tothom.
- vivim la nostra fe i respectem les conviccions dels altres.
- aprenem a ser útils i a fer servei.
- som germans de tothom i treballem per la pau.
- som fidels al nostre país i ens sentim ciutadans del món.
- defensem la natura i protegim la vida.
- aprenem a viure en grup i tot ho fem entre tots.
- som decidits i afrontem les dificultats sense por.
- estimem el treball i volem fer bé les coses.
- aprenem a estimar i a jugar net.

OPCIÓ CONFSSIONAL DE MINYONS ESCOLTES

1958

Consciència que nosaltres també som església: som l'**Església militant**, com deixà escrit Mossèn Batlle, i es féu constar en el recordatori dels seus funerals. Per als promotors de l'escoltisme catòlic català, educar és tasca missionera i apostòlica, d'església: l'escoltisme serveix per fer cristians, i és per això que en fan.

Mn. Batlle convençut de l'eficàcia de l'escoltisme, va servir-se'n per dedicar tota la seva vida sacerdotal a la formació i a l'apostolat de la joventut. L'Església ha vist sempre en l'escoltisme catòlic una veritable obra d'apostolat seglar. El nostre sr. arquebisbe-bisbe (Dr. Modrego), identificant-se amb aquesta posició, ha beneït l'obra apostòlica de Mn. Batlle, incorporant-la com a DDE dintre l'apostolat seglar de la diòcesi. La tasca que ens imposablem exigeix caps responsables que vulguin lluitar per un món millor, per educar els nois i els joves fent-los homes de caràcter, i, en darrer terme, per mitjà d'aquest mètode que és l'escoltisme, portar-los a Crist.

Aquest és el manifest utilitzat per demanar ajut econòmic als amics, i signat pels

màxims responsables de la DDE.

1959

De manera especial, els documents de la Branca Guies proclamen un escoltisme al servei de la dimensió religiosa:

L'escoltisme vol donar a la societat bons ciutadans que estimin Déu ... l'home es deu a alguna cosa més important que ell mateix. Servir el proïsme, servir la comunitat, és la conseqüència d'haver comprès plenament la nostra condició d'home. Quan diem que l'Escoltisme és essencialment religiós, volem dir que hem de donar a Déu en primer lloc. Per tant és Ell i no nosaltres qui ocupa el centre de la nostra vida. Hem de saber que tota espiritualitat veritable comporta l'acceptació del misteri, l'acceptació que alguna cosa està més enllà de les nostres possibilitats de comprensió i de control, i que aquesta cosa pesa decisivament en la nostra vida. Creiem que aquest misteri és un misteri d'Amor, que Déu és Pare. Creiem que Déu vol alguna cosa de nosaltres en aquest món i que la nostra missió de servei no és més que aquesta voluntat de Déu en nosaltres. Fonamentem tota la nostra formació escolta en aquesta religiositat, feta d'acceptar i donar-se lliurament a Déu.⁷

1960

Escoltisme, per a nosaltres, sistema excel·lent per equilibrar la formació de l'home cristià: ciutadà de la ciutat dels homes incoat ciutadà de la Ciutat de Déu, pel baptisme... L'escoltisme fa l'home responsable i preparat per a contestar eficaçment a la crida de Déu en l'Església. Per concloure: fer dels nois uns membres de comunitats petites però prometedores per al dia de demà, d'uns homes humils que adorin Déu i a Ell sàpiguen sotmetre tota la seva vida.⁸

Uns nois pujats en contacte amb la creació en la que hi hauran après a veure l'obra de Déu, amb la lectura de la Sagrada Escriptura, en la qui hi trobaran els dissenys de Déu sobre el seu poble amb pecat i Redempció i la formació de l'Església, un contacte comunitari i fraternal dels uns amb els altres a l'entorn de l'altar i en la vida de la unitat, han de ser per força uns nois intel·ligents i lliures que després amb eficàcia serveixin Déu en l'Església i els seus germans des del lloc on Ell vulgui.⁹

1961

Caràcter marcadament eclesial dels documents adreçats a consiliaris i caps: l'escoltisme hi apareix com una realització de l'església que voldriem. L'objectiu hi és proposat sense matisos en un to de document programàtic, i dogmàtic, encara que amb un llenguatge engrescador.

Els minyons viuen en la secció una veritable societat d'adolescents, una comunitat

⁷ Reglament Guies Escoltes, 1959

⁸ Circular de la Consiliària General, 13 de març de 1960

⁹ Llum vert encès i motor en marxa. Jordi Bonet i Ricard Pedrals, Circular, octubre 1960

humana, a la seva mida psicològica. És necessari que en aquesta comunitat Crist hi sigui present, cal que Ell la presideixi. I és la nostra presència sacerdotal, que en farà d'això una realitat. La tasca principal del consiliari serà la de fer d'aquesta comunitat humana, una comunitat cristiana viva. Una petita cèl.lula d'Església, que creu, que prega, que ofereix i sacrifica, en unió a Jesucrist al Pare, en la vivència de l'Esperit. Una comunitat cristiana centrada, fonamentada i vivificada en la celebració eucarística, projectada en l'expansió del Regne, sostinguda en l'esperança.¹⁰

Hom es pregunta si potser no s'apunta massa amunt com a objectiu pastoral, i això influí en el desinflament posterior que dificultà i acabà arraconant el treball pastoral.

1962

Conclusions de la sortida de caps d'agrupament, demarcació Barcelona:

...intensificar la informació als consiliaris perquè puguin aprofundir el coneixement del mètode i viure de prop la vida de l'agrupament ocupant-hi el lloc que els pertoca.

...donat el dèficit de consiliaris s'estudii la formació de caps en el sentit de preparar-los perquè puguin, amb plenitud, ajudar els nois en la seva formació cristiana.

...donada la manca de consiliaris estudiar possibilitat d'una organització de consiliaris en cada sector o comarca perquè puguin quedar ateses les ineludibles presències de consiliari a les unitats.¹¹

Educació cristiana a la Ruta:

Desitgem que els Ròvers trobin o renovin llur vida d'oració, introduint l'oració espontània dins dels clans; un estil de vida ascètica segons l'Evangelí: de sacrifici, de pobresa, de negació d'un mateix; la vida litúrgica, tot fent centre de la vida la celebració dels misteris de l'Església.

Els caps i els consiliaris procuraran: explicar el sentit de la litúrgia; que es celebri amb l'expressivitat pròpia del simbolisme litúrgic; que es tinguin lectures comentades, vetlles bíbliques, contactes amb parròquies comunitàries, amb gent oberta a la vida de l'Església; que hi hagi una fraternitat de clan i de colla mitjançant la comunió de cors i en la mida del possible, en la comunió d'alegries i penes, béns materials i espirituals, projectes i desigs, etc., sense oblidar les imperfeccions que l'Església té en aquest món.

Desitgem que els Ròvers trobin o renovin la missió cristiana en el món per mitjà:

¹⁰ DDE-B Document Consiliaris (1961?), signat Frederic Bassó, Clri. Branca Minyons

¹¹ En aquest text, hom diria que quasi coincidint amb l'inici del moviment, i en plena eufòria conciliar, s'hi troben ja els llocs comuns, que continuament s'allegaran enfront de l'acció dels consiliaris. Per una banda, la manca de consiliaris (quan en alguns agrupaments n'hi havia un per a cada unitat), la mala o escassa informació que tenen de l'escoltisme (són els caps qui denuncien aquesta manca d'informació dels consiliaris) i el fet que mai no hagués quedat clar quin era el lloc del consiliari (adult) i quin el dels caps (que senten desautoritzats per l'acció "envahisante" del mossèn)

d'una fidelitat als nostres Pastors; d'una informació sobre els moviments d'Església; d'una progressiva participació en aquests moviments, d'una sensibilització sobre el Concili i altres esdeveniments d'Església; d'un entusiasme per una renovació de les formes d'altres temps, que estan depassades.

Acceptarem dins dels clans joves no cristianitzats, mentre no rebutgin la pedagogia cristiana juvenil que té lloc en els clans.¹²

1964

En declinar l'assistència de Consiliaris als CEI que per a ells es venien fent, neixen a partir de 1964 les **Jornades de Consiliaris**, mentre es continua la campanya de captació de nous sacerdots que vulguin ser escoltes entre els escoltes. En aquest sentit, Pedrals escriu personalment a sacerdots coneguts, de tots els bisbats de Catalunya, fins i tot als qui ja són consiliaris d'altres moviments.

Les primeres Jornades de Consiliaris tingueren lloc els 13-15 de setembre de 1964, i tingueren per tema: **Valors positius i obstacles del mètode escolta actual de cara a una pedagogia de la fe.**

A nivell teòric l'educació de la fe es fa en la mateixa vida escolta. Així queda palès esquemàticament a cada branca en les ponències presentades a l'assemblea del 1 de maig de 1964:

D'una manera progressiva i estructurada cada branca contribueix a la descoberta i coneixement del sobrenatural (Déu és la descoberta dels llobatons, Crist ho és dels minyons) i suposa, o exigeix, **una pedagogia de la fe i l'utilització del mètode amb perspectiva cristiana.**

A la Ruta, s'arriba a afirmar la plena identificació del projecte de la branca amb el projecte cristià: **El noi als 17 anys cal que trobi el seu lloc dins la història dels homes, història que per a nosaltres és una HISTÒRIA DE SALVACIÓ. Per tant el fet de veure la Ruta amb perspectiva cristiana no li dóna una fesomia especial si no que la CONSTITUEIX.**¹³ Crist ha d'ésser constituït com a eix de la vida adulta dels novells. Els companys han d'estrenar la vida en el món, sense ser del món i fer dins la dinàmica de Déu.

1965

Jornades de Consiliaris. Tema: **Escoltisme i Guiatge en la pastoral de la infància, adolescència i joventut en la perspectiva del Concili Vaticà II.**

Quines eren aquestes perspectives?

El Dr. Narcís Jubany, bisbe de Girona, desenvolupà el tema sobre **El laic, segons el Vaticà II.** Restà jurídic i la doctrina no passà a la pràctica: tots els moderadors de les Jornades foren clergues. Els comissaris generals, laics, prengueren la

¹² Consell de la Ruta, 7-9 setembre de 1962

¹³ En majúscules en el text original

paraula, però només per a donar la benvinguda (Rosa M. Carrasco) i per cloure les jornades (Josep M. Martorell).

1966

Exigències polítiques de la fe.

En motiu del Referèndum i de l'actitud acquiescent de l'Església-institució, lletra dels responsables de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi al Dr. Modrego, 14 de desembre:

És evident que el lligam de l'Església jeràrquica d'Espanya al sistema polític actual, crea unes dificultats serioses al creixement de la fe de molts nois i noies. L'ocasió d'una modificació de les institucions del país, com és la nova Ley Orgánica del Estado era absolutament propícia per a obtenir aquesta no participació de l'Església a les posicions de poder polític - com la mateixa Església reunida en Concili ha decidit que li escau de prendre-, per ser més fidel a ella mateixa. Doncs bé, no sols no ens hem desentès del poder polític com a Església-institució, sinó que ens hi hem lligat de nou i hem aplaudit de ser-hi cridats. I encara més. El procediment que s'està seguint per confirmar aquesta llei ataca tots aquells valors d'autenticitat, veritat, respecte als altres, llibertat d'acció, possibilitats de participació i d'expressió, dret de ser informat, que com a Església tenim el deure de promoure i de defensar en el si de les comunitats polítiques. Hauríem hagut de parlar i no ho hem fet. En lloc d'haver alçat la veu per denunciar la coacció reiterada i insistent i la propaganda unilateral amb que es vol portar la gent a les urnes, la jerarquia ha desautoritzat les accions de qui ha intentat suplir la deficiència, ajudant el poble fidel en la possibilitat d'una informació objectiva. Tot això ens sembla greu perquè fa més difícil als ulls dels nostres nois i noies que la forma actual de la nostra Església-institució els aparegui com el reflex del rostre de Crist. De signe d'evangelització se'ls converteix en tanca que barra el camí.

1967

En motiu de l'Any de la Fe, proclamat per Pau VI, diagnòstic sobre la situació de fe dels joves que no ens entenen:

Les corrents d'acomodació de tantes idees cristianes fosilitzades sotmeses a revisió, el canvi sociològic que porta la crisi de creixement del País, la pesantor de la situació d'una política declaradament oberta de cara a la successió i evolució del règim, la joventut d'un estat inquietada religiosament per un episcopat que no dóna resposta a res i es tanca en l'immobilisme o la desfeta dels moviments d'Acció Catòlica amb les acusacions de temporalisme al que més aviat sembla evangelisme, el pes de les situacions marxistes a les urgències socials, amb l'ateisme que arrossega la seva manca d'evolució a casa nostra, el mal exemple i la riquesa insultant dels que s'afirmen catòlics públics, tot això i més, posa els nostres nois i noies en posicions d'abandó i dubte.¹⁴

El Consiliari general posa en marxa tot un pla per fer front al progrés de pèrdua de la fe, aprofitant que és l'Any de la Fe. En primer lloc pensa en una concelebració pel nostre país i la fe dels nostres nois i noies a l'església de Sant

¹⁴ Lletre de Ricard Pedrals als consiliaris, 4 d'abril de 1967

Josep Oriol, de Barcelona, el dia de Sant Jordi, presidida pel P. Cassià Just, llavors nou abat de Montserrat. Hi convoca consiliaris i amics de tots els temps, sense descuidar-ne cap.¹⁵ Quin fou el resultat d'aquest esforç per relançar la imatge d'un escoltisme aplegat al voltant de l'altar, i representat per persones més aviat avançades en les quals creien encara els joves?

1969

Replantejament de la confessionalitat del moviment:

Que el nostre moviment sigui confessional vol dir que: 1. És indispensable que en la vida dels nois a les unitats i a través dels mitjans i de l'animació general del moviment es faci l'anunci de l'evangeli als nois (evangelització).

2. Que a través dels mateixos mitjans i de la mateixa vida ha d'ésser possible la catequesi d'aquells nois que ho necessiten i en puguin ser receptors.

Creiem que aquesta opció és legítima perquè:

3. En la societat tothom té dret a escoltar, si vol, l'anunci de l'evangeli. Segons les edats aquesta voluntarietat depèn o bé dels pares o bé dels mateixos nois.

4. D'acord amb el punt anterior el moviment és el resultat de l'agrupament d'aquelles persones que en l'escoltisme volen possibilitar aquest anunci.

5. El moviment facilita la possibilitat de progressar i aprofundir el cristianisme i de participar a la vida de l'església a aquells que han acollit positivament aquest anunci. Aquesta exigència d'aprofundiment en una opció escollida es desprèn de la finalitat educativa del moviment.

6. La pertinença dels nois al moviment no suposa acceptar l'evangeli, sinó acceptar que l'anunci de l'evangeli sigui fet en la vida del moviment.

Respecte als caps:

1. ... els caps han d'haver fet una opció de fe.

2. Com que entenem el cristianisme d'una manera dinàmica i per l'altra part l'edat de la majoria de caps no pot donar un cristianisme adult, creiem que el cap pot estar a diversos nivells dins d'aquesta opció.

3. Acceptem el cap que estigui a l'inici d'aquesta recerca en l'opció de fe.

4. És indispensable que el nivell del cap en aquesta opció no li suposi un problema de consciència respecte a la definició de confessionalitat descrita anteriorment.

¹⁵ Es guarden les lletres personals al P. Jordi Llimona, a Mn. Eduard Puigbert, de Girona, a Mn. Fèlix Guàrdia, de Manresa, al P. Plàcid Vila-Abadal, llavors a Cuixà, al P. Octavi Fullat, a Mn. Jesús Ferrer (Sidamunt), a Mn. Pasqual Ingla (La Seu d'Urgell), al P. Miquel Roura (Solsona), a Mn. Albert Palacín (Montblanc), a Mn. Antoni Torné (Badalona), a Mn. Valeri Boet (Jesús-Tortosa), a Mn. Salvador Pie (La Conreria), a Mn. Raimon Izard

5. La confessionalitat suposa també una opció educativa en el sentit de que un cristià adult podria escollir altres tipus d'opció. El cap en el moviment ha d'haver acceptat la nostra opció educativa.

... Cal verificar el control, en aquest aspecte, dels caps que estan en actiu, per saber quina és la situació del moviment respecte a l'efectivitat de la seva intenció.¹⁶

1971

15 de març. L'Equip Pedagògic estudia el tema: **L'Església, el cristià en relació a l'Església i respecte a ell mateix**. Són reveladores algunes de les afirmacions que s'hi fan, pel que diuen i per qui ho diu.

Així, Josep M. Martorell diu: **avui es parla molt de les comunitats de base. Però quines ho són? Només les que serveixen per alimentar la fe, contrastar-la i empènyer-la. Hi ha comunitats que al pla polític arriben a ser 'monocolors'**. A part de les comunitats, calen també centres de culte adequats.

Teresa Colomer diu: **Els petits no troben lloc en les petites comunitats**.

Miquel Martorell manifesta la seva preocupació pel **desmantellament de l'Església** i reconeix el fet de les petites comunitats 'progressistes' que s'ho carreguen tot, **inclús coses fonamentals, i que s'obliden que hi ha una tradició, i que en alguns casos es cau en un sectarisme**.

Miquel Verdaguer, davant la desaparició de la branca dels grans a l'escoltisme, reconeix que els clans **en moltes ocasions havien servit com a 'introducció veritable a la vida de l'Església veritable, que ara s'ha fet inaccessible**.

En aquest mateix any es produeix el relleu en la Consiliaria General per pròpia decisió del Consiliari General. Mn. Ricard Pedrals presenta Genís Samper com a successor, només com a Consiliari de Minyons Escoltes. Per a les Guies Sant Jordi, Genís Samper cerca un **partenaire** amb qui pugui treballar conjuntament: ho proposa a Jordi Nogués, i aquest accepta. Després d'un contacte de Ricard Pedrals amb el Comissariat general de Guies Sant Jordi, proposa de restar ell com una mena de Consiliari coordinador. En realitat la fórmula quedà aviat arraconada. La primera lletra de la nova Consiliaria, convocant Jornades de Consiliaris està signada per Pedrals, Nogués i Samper. Cap més document sortí signat d'aquesta manera.

A les actes de les reunions del Comissariat General corresponent als mesos en els quals es produí el relleu no hi queda cap constància: això vol dir que no fou mai objecte de l'ordre del dia. Sí que ho fou d'interpel.lació al Comissari General, el qual informà el comissariat de la decisió presa. Menys hi hagué una intervenció institucional de part dels Bisbes de Catalunya: la primera intervenció en aquest sentit no arribarà fins el 1976, any en el qual, aprovats els Estatuts Generals de Minyons Escoltes, la Conferència Episcopal Tarraconense nomenà Genís Samper Consiliari General de Minyons Escoltes; dos anys després, quan foren aprovats el corresponents Estatuts Generals de Guies Sant Jordi, també fou nomenat Consiliari General d'aquestes.

¹⁶ Resum de reunió del Comissariat. gral. 22-25 d'agost de 1969

Setembre. Jornades de Consiliaris a la Casa Mater Salvatoris. Tema: **L'educació de la fe.**

1972

Gener. **Jornada de Mètode** per a Consiliaris. És la primera, i única vegada, que els Consiliaris foren convocats per a una reunió que no tractés directament del tema pastoral. Tal era el canvi dels mètodes que els consiliaris no sabien on arrelar la seva pedagogia de la fe. El seu **status** dins de la vida de les unitats estava en perill.

Poden resultat clarificadores les reflexions dels responsables de la demarcació Barcelona/comarques sobre la funció dels consiliaris en l'escoltisme, de data 27 d'abril de 1972:

1. El paper del sacerdot entre els escoltes ha de ser un **servei**, el servei d'anunciar gratuïtament l'Evangelí als nois. Aquesta gratuïtat vol dir acceptar el risc de què no sigui acceptat el missatge evangèlic.
2. L'anunci de l'Evangelí entre els nois de l'escoltisme s'ha de fonamentar en una **encarnació** del sacerdot en el **joc escolta**.

Aquesta **encarnació** comporta un respecte total als mètodes propis de l'escoltisme i una adaptació a la dinàmica pròpia de la vida dels nois.

Per tant, l'evangelització no serà mai un afegit, com un apèndix obligat per salvar la **confessionalitat-oficial-obligatòria**, sinó que s'inserirà en la mateixa pedagogia escolta.

3. El Consiliari ha de conèixer, per tant, els mètodes de les Branques i les constants comunes que tenen de fons, i ha d'estudiar amb els altres Consiliaris que hi treballen la forma d'aportar l'anunci de l'Evangelí a la vida dels nois. Això voldrà dir, d'alguna manera, que ha de conèixer els fonaments de la pedagogia activa i de la pedagogia de grup.
4. El Consiliari escolta ha d'estimar els nois i els caps i, per tant, ha de respectar el seu creixement personal i col·lectiu, no fent-los **cremar etapes** i acceptant que la tasca d'evangelització és també una tasca d'educació. Com tot cap, l'ha de portar a terme de forma pacient, arriscada, compromesa.
5. Aquest respecte al creixement personal i de grup comportarà anar veient, entre tots, en quins diversos moments de creixement en l'ordre de la fe estan els nois i els caps, nivell d'evangelització, nivell catequètic, nivell cultural.
6. A partir de la reflexió amb els altres consiliaris i amb els mateixos caps de l'equip d'agrupament, haurà d'anar trobant formes concretes d'actuació d'acord amb aquests nivells, i no començar necessàriament pel nivell cultural (fent misses), sinó potser barrejant sàviament accions que responguin als tres nivells.
7. Finalment, el consiliari escolta, com ja hem anat veient, no treballa sol. Ha d'entroncar amb la vida del moviment, fent-se seves les orientacions generals d'aquest i aportant-hi la seva part. Això voldrà dir col·laborar al treball de reflexió i d'aprofundiment amb els responsables de la seva demarcació i amb els

altres consiliaris d'aquesta.

També la demarcació de Girona topa amb dificultats per fer acceptar la confessionalitat del moviment. A la reunió de revisió de les activitats equip DDE i equip de fo.ca. **s'ha demanat que es revisés la confessionalitat del moviment per esdevenir un fre a molta gent (?) (sic) a l'hora d'enrolar-se.**¹⁷

L'Informe crític d'aquest any constata:

Passar d'un escoltisme **catòlic** a un escoltisme que vol educar amb **perspectiva de fe** i apunta cap a la possibilitat de **fer néixer l'Església enmig del món dels nois.**

Combregant amb el treball que en aquell moment, no sense dificultats, estava fent la Conferència Internacional de l'Escoltisme Catòlic, en la seva regió europea, i conjuntant esforços activament per fer evolucionar les posicions teològiques del Moviment Escolta Catòlic, d'Espanya, els consiliaris generals maldaven per fer formular d'una manera nova la confessionalitat de l'escoltisme. Aquest és el text que fou acordat en la reunió primera de consiliaris diocesans d'escoltisme a nivell espanyol:

MSC pretende posibilitar a través de comunidades iniciales de Iglesia el anuncio asombroso de la Buena Nueva a los muchachos en el interior de su misma vida scout, con el fin de proponerles el desarrollo de su persona en su totalidad, y de suscitar en medio de ellos la Iglesia, que sea signo y compromiso de la liberación total del hombre realizada en Jesucristo.

Ja estem lluny d'un escoltisme confessional, que s'havia presentat i en gran part era, un intent de fer un món apart per preservar els fills de l'Església del mal del món, amb la pretensió també de fer el millor escoltisme: ara intenta ser un espai des del qual s'engega el joc escolta i es viu una fe real nascuda de la descoberta i de la reflexió.

Aquesta trajectòria porta fins a la redacció de la Carta del MSC, (València, 1979)¹⁸ passant per la ponència de Sinera-80.¹⁹ Potser sí que la brillantor de l'expressió teològica i pastoral no reflectia la vida difícil i real del que estava passant en la pràctica, sense prou consiliaris i adults animadors de la fe, tenint els nois i noies en mans de joves que no podien copsar aquests plantejaments, immersos com estaven en el propi procés de maduració, viscut en un país que canviava ell també de pell.

És fa dolorosa la situació dels consiliaris en un moment extremadament canviant de l'Església, tenint en compte també la situació canviant de l'escoltisme amb la seva evolució de mètodes, la crisi general del clergat, la iniciativa cada vegada més accentuada dels equips de caps que no sempre respectaven l'estatus del consiliari, com obertament denunciaven els Consiliaris Generals en l'informe crític de l'assemblea de 1972.

¹⁷ Lletre del secretari de DDE-Girona a Josep Martorell, 7 d'abril de 1972

¹⁸ Veure el text complet de la Carta del Moviment Escolta Catòlic a "Qui som", p. 39

¹⁹ "Qui som", p. 54

S'estrena un nou estil de comunicació entre la Consiliaria General (dels dos moviments) i la resta de consiliaris: les lletres circulars periòdiques, de títols suggerents (Lletra d'estiu, Lletra de Pasqua, ...)

Setembre. Jornada de Consiliaris, amb el tema: **Quina església hem de fer néixer enmig dels nostres nois i noies**. continuant la reflexió de la CISC-Europa iniciada a Beirut (Líban) aquell any mateix.

1973

27/28 de gener. El Comissariat general pren acords sobre l'educació cristiana en el moviment:

1. **Estudiar la potenciació dels altres nuclis catalans escoltes perquè puguin atendre una part dels nois que actualment vénen a parar als nostres moviments.**

2. **Revisar el text de la separata de la primera part de la Formació de Caps a la llum dels criteris següents:**

- accentuació de l'aspecte missioner, tenir en compte una situació inicial de nàusea; - reconsideració de la distinció evangelització/catequesi i de si realment es pot fer de manera sistemàtica catequesi dins l'escoltisme.

- cal tenir en compte que el que cal no és canviar les paraules, sinó establir unes noves relacions, a nivell d'equip d'agrupament o similar.

3. **És convenient que les moviments donin una idea clara del que esperen dels caps d'unitat que tenen problemes de fe.**

4. **Els consiliaris generals (ME i GSJ) amb l'ajuda dels Consiliaris de Branca haurien de preparar una sèrie de fitxes tècniques sobre recursos concrets: textos actuals que manifestin valors evangèlics; testimonis de vida cristiana d'homes que han adoptat postures humanament positives; celebració comunitària de la fe.²⁰**

També es posen en relleu, entre d'altres, els punts següents:

- **Hi ha moments a la vida de les Unitats que haurien d'estar impregnats de valors cristians: el moment del plantejament pedagògic de l'operació, el moment de la reflexió i el moment del compromís.**

La modificació d'Estatuts preveu passar de la formació cristiana amb una intensa vida sacramental i litúrgica a l'anunci de Jesucrist en la vida escolta per fer créixer l'Església enmig dels nois.

La proposta del cap d'agrupament Abat Dorda, de Mataró, feta a l'Assemblea general de Minyons Escoltes, sobre la confessionalitat - **Creiem oportú que ME no**

²⁰ Cal reconèixer que d'una manera paral·lela des del Centre Escolapi de Pastoral, el Consiliari General de ME a partir d'aquestes dates portà a terme en aquest sentit de confessió i celebració de la fe un projecte acceptable per l'escoltisme, no identificat amb ell, i que durant més de quinze anys, fins a 1988, serví per dinamitzar i igualar la celebració de la fe dels joves cristians de Catalunya. És la publicació mensual coneguda amb el nom de MISSA JOVE. Per confirmar aquestes afirmació, veure el contingut de "Taules de Missa Jove", Editorial Claret, 1989

exigeixi necessàriament l'educació cristiana dels nois i noies dintre de les nostres unitats, ja que actualment hi ha agrupaments que creiem que aquesta educació o catequesi s'ha de fer en altres llocs i no a l'escoltisme - és rebutjada per 5 vots a favor, 67 en contra i 2 en blanc.

Llàstima que la proposta no hagués pogut ésser matisada, perquè resulta simptomàtica del moment de canvi accelerat que estava vivint el moviment. Per una banda, l'intent que es reconeguï que puix que creiem que una cosa ha d'ésser així que es faci el que calgui perquè ho sigui; per una altra part, el que en realitat es posava en dubte en la proposta no era la definició cristiana de ME sinó la tasca institucional d'educació cristiana, que l'interessat identificava fins i tot amb la catequesi, això mentre en el país s'intentava trobar el seu lloc eclesial que no era evidentment l'escola sinó la comunitat d'església, normalment la parròquia. Mai l'escoltisme catòlic cristià havia pretès ésser un lloc catequètic, però sí un lloc marcat per una autèntica vivència eclesial de la fe, sacramental i litúrgica en els anys immediats i següents al Concili, evangelitzador i eclesial a la vegada per als anys setanta, com deixaven clar els estatuts modificats.

28 de juliol-4 d'agost. Els Consiliaris generals prenen part a la trobada de La Trivalle, dels Scouts de France i participen en la magna revisió d'identitat de l'associació que sempre havia servit de punt referencial a l'escoltisme catòlic català. Aquesta experiència serviria per a molt a l'hora de decidir i organitzar la trobada general de caps de Sinera-80, el 1975.

De cara al nou curs 73-74, i adreçat als caps, Carles Camps i Neus Santmartí prepararen un text sobre els valors humans i la proposta que ME i GSJ en fan. En ell l'opció de fe apareix, igual com l'opció de país, a nivell de legitimació dels moviments i resta a aquest nivell, mentre que no s'explicita cap lligam entre els valors humans proposats i aquestes opcions.

De l'opció de fe, evidentment evangelitzadora, almenys en el seu principi, es diu:

Les línies bàsiques defineixen la visió de l'home i de la societat de la qual partim i que motiva la nostra presència dins de l'escoltisme... L'opció cristiana ens exigeix fidelitat a Jesucrist. Els que fem escoltisme a ME i GSJ creiem en Jesucrist. Sabem que la fe és un do gratuït de Déu, però exigeix la resposta lliure de l'home. Creiem que Déu s'ha revelat a nosaltres a través de Jesucrist. Els qui volem ésser cristians sabem com és de difícil mesurar el nostre grau de fidelitat a Jesucrist, però també som conscients que l'anunci de la Paraula i la interpel.lació de Jesucrist és per a tots els homes. Nosaltres volem que en la nostra educació a ME i GSJ es faci present aquesta interpel.lació i aquest anunci a fi d'obrir possibilitats de resposta als nois i noies.

1974

La demarcació de Girona comença a organitzar per a Caps i joves els Camps de Pasqua, el d'enguany sobre l'alliberament de la Pasqua. Amb el temps en neixarà Pasqua Jove del bisbat de Girona.

El Comissariat de Formació de Caps, reunit a Roques Blanques, prop de Ripoll, per elaborar els materials per a la formació, fan seva la següent explicitació de la confessionalitat del moviment, que publicarà com a fitxa de FOCA Prèvia:

ME i GSJ van néixer per a proposar als nois i noies del nostre país aquest món nou

i aquest home nou vistos en la persona i en la història de Jesús de Natzaret. El seu evangeli és la proposta última de valors que nosaltres fem als nois: el Déu revelat en Jesucrist és el Déu que nosaltres mostrem als nois. ME i GSJ creuen que l'alliberament de l'home passa per Jesucrist, i creuen també que l'Evangeli a través del temps té la força suficient per a anar afaïçonant l'home i el món nou que voldríem que fos el nostre. I a partir d'aquesta fe nosaltres proposem als nois i noies un gran joc, o una activitat total en el lleure, que els permetrà de descobrir el sentit darrer de la vida i de la convivència humana.

Després d'una professió tan forta de la identitat, la declaració rebutja el confessionalisme estret de perseverança i el gueto catòlic: Els nostres escoltisme i guiatge no són una organització a part perquè els nois de famílies cristianes es conservin nets de tota contaminació d'altres influències, ni són tampoc el lloc on els petits catòlics compleixen els deures de la seva religió. Considerem aquesta visió com a superada. Per afirmar que pretenem que els nois s'engresquin per Jesucrist, hi vegin el model darrer de tot home i de tota actuació humana i només demanar als nois i noies que tinguin els ulls ben oberts i les orelles atentes per saber veure i escoltar: no els imposa (el moviment) res, des del moment que veu la vida com un gran projecte de llibertat.

Sobre l'actitud de fe dels Caps, a l'Informe crític 1974, com a resposta a la qüestió expressament posada, les demarcacions responen:

- Barcelona: Hi ha de tot, és bastant barrejat. Des dels que estan plenament identificats, fins els que només els interessin els nostres moviments per la clàssica figura del paraigua, passat pel qui troba en nosaltres allò que no li pot oferir ningú més, ... que sol ser: educació, país, ...
- Barcelona Sector I afegeix: En l'aspecte fe, hom constata que hi ha dos extrems: caps bons pedagogs que estan d'acord amb l'opció de fe i caps bons pedagogs que no hi estan d'acord; amb aquests dos extrems es pot treballar. A més, hi ha la gran massa que no hi tenen cap problema, són gent conservadora i sense inquietuds, als quals costa d'arrossegar. També veiem que una majoria gairebé absoluta està d'acord sobre els valors evangèlics.
- Vic: La fe: molt malament; alguns, ni parlar-ne.
- Manresa: Sobre fe: - els qui confonen fe/religiositat (bastants); - els qui han viscut experiències vives de fe en l'etapa adolescent, que s'hi mantenen oberts, però que a l'hora de comunicar no saben com posar-hi (la majoria); els qui deixen l'educació de la fe a la responsabilitat de la resta de l'equip de caps: accepten que es faci aquesta educació, però ells ni entren ni surten (alguns); - els qui, tot i una adhesió teòrica a la fe, no arriben a un compromís personal, i menys encara comunitari; en aquests casos, unes postura més o menys altruistes solen estalviar la conversió personal. No coneixem casos de refús o postures negatives.
- Tarragona: A la majoria dels agrupaments la recerca de la fe és activa, reconeixent que cal aprofundir més.
- Lleida/Solsona/Urgell: Sobre educació i país, en general, sembla que tothom té unes idees més o menys similars. Quant a la fe, la gent no sap massa per on va. El problema potser és ací: l'Església, a nivell nostre, sap ben bé on hem d'anar i com?

En la **Lletra d'Estiu** als Consiliaris, 20 de juny de 1974, els Consiliaris generals confessen clarament: **Tenim la impressió que està baixant no solament el nombre de consiliaris a l'escoltisme sinó també la influència educativa dels que hi són. El consiliari ha deixat el lloc que tenia en les unitats, i fins aquí ha fet molt bé. Però no acaba de situar-se en un lloc nou dins de l'equip de caps. Ha passat de ser el que comptava en tot a comptar molt poc. Potser valdria la pena de recentrar la coses i de recuperar la confiança en la nostra tasca.**

1975

23 d'abril. La Conferència Episcopal Tarraconense, després de l'aprovació de les associacions Minyons Escoltes a nivell diocesà a tots els bisbats de Catalunya, dóna el vist-i-plau als Estatuts Generals de Minyons Escoltes.

Ponència **Escoltisme, fe i Església**. Sinera 80.

La ponència fa un esforç per redefinir la confessionalitat del moviment d'una manera dinàmica que superi la imatge tradicional de la confessionalitat concebuda com a gueto per als catòlics a fi de preservar-los de tota influència exterior i es defineix clarament: **El nostre escoltisme convoca els qui creuen en Jesucrist perquè inventin el poble de Déu que ha de ser el que voldran viure els nois d'avui... en comunió amb els qui avui creuen i lluiten, superant les contradiccions d'avui, acceptant la crítica dels altres i de nosaltres mateixos, desvetllant en els nois l'engrescament i la fe.**

La ponència reconeix que urgeix obrir espais on la fe de cadascú pugui ser dita, compartida i confrontada, tot entenent que a l'Església res no està definitivament dit ni fet. I conclou: **per això l'escoltisme pot fer un excel.lent servei a la totalitat del Poble de Déu si es converteix en un lloc dinàmic i lliure on la fe de demà pugui ser expressada i on la litúrgia viva de demà pugui ser ja celebrada.**

Conseqüència: cal crear espais i temps per a celebrar la fe com a joves. L'Equip d'animació de la fe, constituït d'acord amb l'esperit de Sinera, al voltant de la Consiliaria general, programa una celebració jove de Pasqua per a l'any 1976, a Montserrat, destinada en primer lloc amb escoltes i guies, però oberta també a tants joves que bé voldrien celebrar la Pasqua d'una manera jove i viva.

Hi ha neguit, i més d'una crispació, amb temptacions radicalitzants, en algun sector del moviment, respecte a la confessionalitat. Des dels qui no tenen en compte que Minyons Escoltes només pot ésser associació catòlica dins de l'Escoltisme Català i reclamarien que fos obert, fins els qui exigirien una confessionalitat tan tancada que deixaria fora als caps en actitud d'indiferència o refús respecte a la fe cristiana. En honor a la veritat, cal reconèixer que el moviment trampejà aquests excessos sense excloure mai ningú: política que fou considerada tova o almenys ambigua des d'alguns sectors d'Església.

Al mes de juny, el comissariat ampliat de la demarcació Barcelona presentava un projecte de manifest sobre l'opció de fe en termes radicals:

ME/GSJ són una convergència d'Agrupaments, cadascun dels quals s'ha d'orientar a ajudar a viure, dins del seu estil propi, la vida de fe als nois i noies de les seves Unitats.

Una fe basada en l'adhesió personal a Jesucrist, el Fill de Déu, treballada i

aprofundida en l'Agrupament, tant a nivell de les Unitats, com a nivell del Consell d'Agrupament, celebrada a través de signes a l'abast dels nois i noies, i que comporta un compromís i un testimoni concrets i efectius.

Mantenint cada agrupament la seva vida i tarannà propis, el Moviment ha de possibilitar una relació i un intercanvi d'experiències enriquidor, que ajudi als nois i noies de les Unitats a aprofundir la seva fe i els prepari per anar trobant maneres concretes de viure el cristianisme.

Cada un dels agrupaments de ME/GSJ ha d'esforçar-se a formar comunió amb l'Església de Jesucrist i vincular-se a l'Església institucional amb voluntat d'aportar-hi una presència i una actuació crítiques.

El testimoni personal dels Caps és fonamental en el progrés dels nois i noies de les Unitats. Cal, doncs, que els Caps treballin seriosament en la construcció del Regne de Déu, de la pau, de la justícia, de la llibertat. Han de prendre opcions polítiques o socials concretes a la llum de la seva fe, de manera que els nois i noies vegin fàcilment què significa i on porta una fe en Crist presa seriosament.

La situació de l'opció fe a l'interior del moviment, és l'objectiu del treball de grups fet al comissariat general del 22 de novembre de 1975.

Constatacions interessants:

- . L'escassetat de consiliaris fa que hi hagi Agrupaments que no se sentin vinculats a cap realitat concreta d'Església.
- . Els agrupaments i equips de caps solen estar desvinculats de comunitats cristianes adultes més àmplies.
- . Les relacions amb les parròquies i amb els sectors són sovint conflictives: aquestes institucions no són considerades prou avançades.
- . Mentre a la gran ciutat és possible actuar al marge de la parròquia, als pobles una acció d'aquest tipus és mal vista, i doncs difícil.

Com a alternatives, es proposa:

- . Trobar **animadors de la fe** siguin sacerdots o laics, persones o grups.
- . Que els agrupaments es proposin d'ésser comunitats cristianes.
- . Que els agrupaments es proposin de promoure comunitats de reflexió i pregària.
- . Que aquestes comunitats que en resultin siguin més àmplies i permanents que els caps actius, de manera que els puguin acollir després de l'etapa de servei.

Tant a Sinera-80, com en el programa dels nous comissaris generals, queda expressada la voluntat de fer Església: **Creiem que l'escoltisme que fem, com a moviment d'Església, ha de continuar la seva línia per a una renovació en el si d'aquesta Església a fi que arribi a ser autènticament evangèlica...**

En el document, evidentment redactat dins l'Equip General d'Animació de la fe,

per al comissariat general del 22 de novembre, sobre Escoltisme i Església es diu:

Sense perdre ja el temps amb etapes superades: confessionalitat=gueto, Església=compliment de deures religiosos, sotmetiment a la Jerarquia en detriment de l'autonomia adulta dels cristians, ara el nostre escoltisme es dibuixa com una empresa portada pels cristians, fent present el poble dels creients en Jesucrist enmig dels nois/noies. No ens devem a l'Església feta d'ahir, no som una Església paral·lela enfront de l'anomenada Església oficial, ni menys una contra-església, o simples creients sense església. Alliberats d'aquests prejudicis i de tota dilació, som creients en Jesucrist, membres del Poble de Déu, il·lusionats pel món nou, construïnt avui entre els nois l'Església de demà.

1976

A resultes dels nous aires de Sinera, la Consiliaria general s'obre a un equip general d'animació de la fe on laics i sacerdots²¹ plantegen junts com fer real l'opció de fe i ser moviment d'Església. L'objectiu principal proposat fou el d'**obrir espais on la nostra fe s'expressi en llibertat.**

L'equip, a l'Informe crític a l'Assemblea exposa així els seus propòsits: **Trencar dos motlles: el primer, de reduir la fe a una espremuda de cervell per fer-la entrar pels camins que duen a la festa, i en segon lloc que en aquest moment i en el nostre país els escoltes i les guies no poden acceptar de celebrar una cosa tan gran com és pasqua fent grup a part de les altres inquietuds i aspiracions de la gent jove que també cerca el seu lloc en la nostra església.**

Fou així com nasqué la sèrie de trobades pasquals de joves cristians de tot Catalunya, la primera de les quals fou **12 hores de pasqua a Montserrat**, que a la llarga desembocarien a partir de 1982 en els Aplecs de l'Esperit. L'escoltisme entengué que no podia desentendre's de la festa de joves cristians, units o no en moviments, i que havia de possibilitar llur aplec per celebrar la victòria de Jesús en qui creien. La Conferència Episcopal tarraconense exerceix el seu dret reconegut en els Estatuts de ME i nomena Genís Samper Consiliari general de ME. Així es regularitza la situació canònica de Minyons Escoltes, i Genís Samper esdevé el primer consiliari general nomenat per la jerarquia. Aquest nomenament es féu després efectiu també per a GSJ. A la vegada, la CET accedia a nomenar un bisbe interlocutor per a l'escoltisme, donada la importància que aquest tenia, i que anà prenent la fesomia de bisbe per als joves: el primer nomenat fou el 1976 el bisbe Joan Martí, d'Urgell, que s'ho prengué amb veritable interès i fins i tot participà en la reunió de Comissariat general del 26 de novembre,²² en el que s'estudià **La nostra opció de fe i Església, avui** i es féu la presentació del llibret **Mil noms de la fe... a mig escriure**, especialment redactat per ajudar els caps en la Fo.Ca.

1978

Seguint la seva política d'obrir espais per als joves a l'església, l'Equip d'Animació

²¹ Constent com a membres d'aquest primer equip, Mercè Godall, M. Lluïsa Morera, Teresa Olivella, Genís Samper, Jordi Raventós i Rosa Rivera

²² També assistí poc després de la trobada del Comissariat Ampliat feta a Cervera els dies 17 i 18 de desembre de 1977

de la Fe convoca una nova trobada de joves a Siurana, **Siurana de l'Esperit**, coincidint amb el retorn a Tarragona de les despulles del Cardenal Vidal i Barraquer.

Però l'opció de fe segueix essent conflictiva a la base del moviment. Tot i que el Comissariat veu clar quin és el lloc de l'escoltisme catòlic al sí d'una organització federativa de l'escoltisme en un país pluralista, com Catalunya, el fet és que no tothom qui vol fer escoltisme, o qui vol ser educador dins l'escoltisme, encerta, o accepta de fer-lo, en l'associació escolta que li escauria. Per una part Escoltes Catalans donen la imatge d'arraconar el vessant espiritual de l'educació escolta, radicalitzant un cert laïcisme, no gens d'acord amb els principis del moviment escolta, encara que sí amb els aires secularitzants d'una societat que surt d'un bany forçat ideològic de signe confessional. Per altra banda, l'escoltisme catòlic que cerca el seu lloc al vent del Concili i els signes dels temps, acull sense massa exigència en la definició: els caps no troben cap obstacle a fer un escoltisme a la seva mida, a la mida de les seves aspiracions ni de les seves rebel·lies sovint ben justificades. No és estrany que més d'un sector dins l'escoltisme, i dins l'església, es preguntés si seguia essent catòlic, o d'església, l'escoltisme de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi.

L'Equip general d'Animació de la Fe s'ha esforçat en donar proves de la voluntat de fer església, una església on hi càpiguen els joves: 12 hores de Pasqua a Montserrat, i Siurana de l'Esperit en són proves feaents. Per a l'educació de la fe de caps i nois a més de publicar **Mil noms de la fe...a mig escriure**²³ inicià també la col·lecció de fitxes **Macramé**, els primers títols de les quals són **Evangelí i escoltisme**, **Escoltar la Paraula** i **Pasqua: la festa**.²⁴

Malgrat tot, el Comissariat reconeixia que **hi ha confusió, indiferència i ambigüitat a la base pel que respecta la identitat de ME/GSJ de Catalunya com a moviments d'Església**, a rel de la proposta presentada a l'Assemblea de 1978 per l'A.E. Santa Maria de Gràcia, de Barcelona, i suportada per A.E. Mare de Déu de Pompèia i A.E. Salvador Espriu sobre la confessionalitat real de caps i agrupaments.

El repte és una vegada més interessant, i el dilema dolorós. ME/GSJ de Catalunya saben que només com a catòlics té un espai i lloc dins de l'escoltisme català. Són conscients també que no arriben a fer aflorar aquesta identitat en el conjunt dels seus caps. No podent, ni volent, desaparèixer, no els queda més remei o bé de desenvolupar iniciatives atraients de cara a captar la simpatia i l'interès dels caps, tasca que esdevé de cop més problemàtica per la manca creixent de consiliaris, o bé han de fer els ulls grossos per no reconèixer els fets, i buidar d'identitat la seva pretensió associativa. El que sí no farà mai serà una **purga** dels elements heterodoxos, malgrat que més d'un agrupament tindrà problema amb la parròquia o entitat acollidora, que es resoldrà amb ruptura i expulsió de locals, o en dissolució de l'agrupament.

L'estratègia de debat a partir d'una comissió específica, autònoma de l'Equip pedagògic i de l'Equip General d'Animació de la Fe, així com de qualsevol altre

²³ D'aquest opuscle, n'existeixen dues versions en castellà, la una feta pel Moviment Escolta Catòlic el 1979, i una altra feta per la Comissió Pastoral de Guías y Scouts de Chile, Santiago 1979.

²⁴ La sèrie es publicà periòdicament fins al final del mandat de Genís Samper, i el darrer número coincidí amb la trobada de l'Eurofolk, el 1985

equip constituït, en la conjuntura d'un relleu de responsables generals, féu inviable el mateix debat. La comissió no fou mai constituïda, per manca de persones que volguessin fer-ne part, malgrat que a principis de gener de 1979 el mateix cap d'agrupament Santa Maria de Gràcia signava personalment una convocatòria a una reunió per tirar endavant comissió i feina. Sense èxit: els caps que havien votat que es fes aquest debat no respongueren a l'hora d'haver-lo de fer. El debat, però, no podia quedà arraconat, el seu esperit s'ha de mantenir viu, reconeixien a l'assemblea de 1979, promentent que tant bon punt es pogués l'estudi es faria.

A la Lletra de Nou Curs, el Consiliari general no s'està de recordar que en aquest moment en el qual al nostre país enterrem quaranta anys de silenci i mordassa, correm el perill, en nom de la llibertat, de reclamar que s'apaguin les torxes de la llibertat que ens han il·luminat al llarg del camí i la marxa. I recordava quina era la posició del moviment escolta internacional respecte a la fe i les confessions, i la trajectòria de l'escoltisme catòlic a casa nostra:

Entenem-nos: així, en general, l'Escoltisme no ha estat mai confessional. Al contrari, ha estat un moviment obert a tothom, sense distincions d'origens, de races ni de creences (Constitució Mundial, art. I, 1), basat ens els principis formulats com a deures envers Déu, deures envers els altres i deures envers un mateix. En aquest sentit, mai l'Escoltisme no ha estat al servei d'una confessió religiosa concreta. En canvi, ha estat un lloc de trobada de totes les religions i confessions. I sobretot, ha estat sempre religiós, d'una religió que va molt més enllà de les pràctiques religioses: una fe per a la vida de cada dia i no només una religió per als diumenges (Baden Powell, El llibre del cap, Ed. Giglio, Itàlia, p. 8). Ara bé, al si d'aquest Escoltisme han nascut associacions que apleguen agrupaments que fan escoltisme des de la perspectiva d'una mateixa fe i en comunió amb una església. L'Escoltisme mundial ha reconegut plenament aquest dret, basat en la llibertat d'associació a partir d'unes mateixes creences. En aquest sentit, els qui en aquest país hem fet un escoltisme en comunió amb l'Església Catòlica, hem exercit aquest dret, un dels pocs que, amb dificultats però, pogueren ser exercits en temps de la dictadura. I l'exercirem no com un privilegi, que mai no ho fou, sinó com una escletxa d'exigida llibertat, al servei de tot l'Escoltisme del país. Sense més pretensions.

Per tallar la discussió, dient: Si la fórmula és adequada ho dirà el fet de tenir acollida entre els nois i les famílies; no la discussió ideològica i apassionada dels qui voldrien que fos altrament.

Una i altra vegada, però, el moviment quedava bloquejat davant l'opció de fe, perquè tornava sempre a la pregunta incontestable de per què hom ha de creure (el moviment havia ja dit prou clarament que per a nosaltres, tot camí d'alliberament passa per Jesucrist,²⁵ per exemple, en lloc de situar-se pedagògicament en la creació de grups i comunitats on aquesta fe es feia realitat alliberadora. Aquesta tasca havia de fer-se, això sí, a tots els nivells i sobretot a nivell dels agrupaments, i era en aquest nivell on a finals dels anys 70, els de més canvi en el país, això era ben poc possible, perquè d'adults en la fe a aquest nivell no n'hi havia els que hauria calgut, i les urgències d'aquests passaven per altres engatjaments també ben ineludibles.

²⁵ L'escoltisme visió 71, p. 20

APÈNDIX

L'OPCIÓ DE FE
ALS ESTATUTS ASSOCIATIUS DE L'ESCOLTISME CATÒLIC CATALÀ

DELEGACIÓ DIOCESANA D'ESCOLTISME DE BARCELONA (del Consell de Barcelona dels Joves d'Acció catòlica).

1957

Art. 1 Se constituye en el seno del Consejo Diocesana de Jóvenes de Acción Católica la Delegación Diocesana de Escultismo para cooperar a la formación religiosa, moral y física de los jóvenes, según los métodos que rigen, desde muchos años, el Escultismo Católico en diversas naciones.

Art. 2 La DDE orientará todas sus actividades de conformidad con los principios y consignas de la Acción Católica, a los que presta plena adhesión, y gozará de todas sus prerrogativas y derechos que corresponden a la A.C.

1960

DELEGACIÓ DIOCESANA D'ESCOLTISME DE LA DIÒCESI DE GIRONA Normes de règim interior. Girona, 11 de desembre de 1960

El moviment scout catòlic de la Diòcesi de Girona és organització filial d'Acció Catòlica i té per finalitat fer bons ciutadans i cristians conscients.

1961

ESTATUTS DEL MOVIMENT SCOUT CATÒLIC constituït per les Delegacions Diocesanes d'Escoltisme de Barcelona, Vic i Girona.
Barcelona, 5 de març de 1961

Art. 1 1 El Moviment Scout Catòlic té per objecte formar cristians conscients i bons ciutadans segons el mètode i esperit del Moviment Scout Internacional fundat per B.P., i d'acord amb les normes de la Conferència Scout Internacional i de la Conferència Internacional d'Escoltisme Catòlic i les orientacions de la jerarquia eclesiàstica.

Art. 1 2 Per aconseguir aquest fi cuidarà de:

- a) La formació cristiana amb una intensa vida sacramental i litúrgica.
- b) El desenrotllament del caràcter i de la personalitat.
- c) L'orientació professional.
- d) El desenrotllament físic per mitjà de la sobrietat i la vida a l'aire lliure.
- e) El sentit de la caritat envers el pròxim i la preparació a la vida social i cívica.

GUIES SANT JORDI

1962

Art. 1 El Moviment Guies Sant Jordi té per objecte formar cristianes conscients i bones ciutadanes segons el mètode i esperit del Moviment Guia Internacional fundat per B.P., i d'acord amb les orientacions de l'Església.

Art. 2. Per aconseguir aquest fi cuidarà de:

- a) La formació cristiana amb una intensa vida sacramental i litúrgica.
- b) El desenrotllament del caràcter i de la personalitat.
- c) L'orientació professional.
- d) El desenrotllament físic per mitjà de la sobrietat i la vida a l'aire lliure.
- e) El sentit de la caritat envers el pròxim i la preparació a la vida social i cívica.

1965

Art. 1 Guies Sant Jordi és una associació de l'Església Catòlica que engloba les organitzacions diocesanes del mateix nom, i té per objecte formar cristianes i ciutadanes conscients per mitjà del mètode Baden Powell.

És oberta, accepta i respecta els seus membres d'altres confessions.

1972

Art. 1 Guies Sant Jordi es proposa la formació dels seus membres com a ciutadanes i cristianes conscients, segons l'esperit i el mètode escolta fundat per Lord B.P., amb la particularitat de què com a Associació ho fa en el si de l'Església Catòlica... És oberta, accepta i respecta els seus membres d'altres confessions.

1975

MINYONS ESCOLTES I GUIES SANT JORDI

1.1 MINYONS ESCOLTES i GUIES SANT JORDI tenen per objecte l'educació dels nois i noies de cara al seu ple desenvolupament, segons el mètode del moviment escolta internacional fundat per B.P., d'acord amb les normes de la Conferència Escolta Internacional i de l'Associació Mundial de les Guies Escoltes, de la Conferència Internacional Catòlica d'Escoltisme i de la Conferència Internacional Catòlica de Guiatge, i els principis sobre l'Apostolat dels seglars dimanats de la jerarquia, adequant aquest mètode i aquestes normes a les necessitats concretes del seu temps i lloc.

1.2 Per aconseguir aquesta finalitat es proposen:

- a) L'anunci de Jesucrist en la vida escolta i guia per fer créixer l'Església enmig dels nois i noies.
- b) El desenvolupament físic especialment a través de la sobrietat i la vida a l'aire lliure.
- c) El desenrotllament del caràcter i de la personalitat.
- d) El treball en equip, l'esforç, el gust per les responsabilitats a partir de les pròpies aptituds i la descoberta del sentit comunitari de la vida professional

i social.

- e) El servei als altres, desvetllant la solidaritat i l'acolliment, la valentia i el risc, vertebrats per la visió cristiana de l'home i la pròpia responsabilitat familiar, social i cívica.

OPCIÓ POLÍTICA DE MINYONS ESCOLTES

El conflicte i els malentesos amb les pretensions del règim franquista pel que fa a la qüestió catalana i l'educació de la joventut no queden resolts amb les noves bases jurídiques d'una delegació diocesana d'escoltisme dins del marc concordatari de l'Acció Catòlica. Als ulls del règim els escoltes de la DDE segueixen essent fortament catalanistes, o separatistes, i això és més de doldre perquè ara aquest catalanisme es desenvolupa a l'empara de la fe i l'Església. No és d'estranyar, doncs, gens que els plantejaments polítics de l'educació escolta es radicalitzin enfront d'un règim que no els vol acceptar ni comprendre. És així com una primera contestació d'afirmació de la identitat nacional trepitjada, i que l'escoltisme català fomentà sempre, anà derivant cap a una radicalització de tipus més social a partir de les propostes ideològiques del moment, pel cas socialitzants en l'expressió, i marxistes en el fons: cap altre catecisme social els era ofert per la intel.lectualitat dels anys seixanta i setanta.

1958

30 de novembre. Felipe Acedo Colunga, governador civil de Barcelona i jefe provincial del Movimiento, clausurà a Granollers un Curso de Orientación Política para Jefes y Secretarios locales de FET y de las JONS, i pronuncià un amenaçant discurs que fou reproduït en els diaris del dia següent: **... y no olvidando nunca la sangre de los que cayeron y los dolores y sufrimientos que martirizaron nuestras juventudes... , nosotros no abdicamos de nuestros sentimientos de hondo españolismo y decimos de una manera firme y terminante que no consentimos de modo alguno lo que signifique el retorno de algo que contribuya a establecer una diferencia entre los españoles... Y si esto se hace al amparo de fueros concedidos por el Estado, si esto se hace al amparo de sentimientos hondos que están en nuestras almas ungidos en el fervor hacia un Dios que a través de un rito y que a través de una liturgia, y a través de una disciplina que da fortaleza a nuestras almas y a nuestra historia, si esto se pretende hacer cobijándose bajo estos sagrados pabellones, nosotros decimos que tampoco estamos dispuestos a tolerarlo. Nosotros que somos católicos, ... nosotros que amamos la patria y que amamos a Dios, que recibimos la santa comunión, que acatamos y respetamos lo que significa y supone el sacerdocio, ... nosotros somos los primeros que no estamos dispuestos a tolerar todo esto que es casi morboso... porque produce un gravísimo daño, porque perturba nuestra juventud... Exterminemos con el comentario fulminante, con la energía serena todo aquello que es insensato,**

aunque se refugie en lugares para los cuales tenemos nosotros todo el respeto y la devoción de nuestras almas.

El governador denunciava clarament la protecció de Montserrat sobre els Minyons, acusant-los de separatistes. L'Abat Escarné contestà enèrgicament el dia 8 a l'homilia de la missa de la Puríssima: **El que ha de canviar és el règim.** Cal reconèixer, que des d'unes posicions ideològiques més pròpies de la cristiandat que conciliar; però que en aquell moment eren les úniques possibles, i els que el règim, pretesament cristià, mateix havia reforçat.

1963

22 de desembre. Crema dels locals dels agrupaments M.D. de Montserrat, Abat Marçet i Mossèn Batlle, al Casal de Montserrat, del carrer dels Arcs, 7, Barcelona. La secretaria restà totalment destruïda i malmès tot el material d'acampada i tota la biblioteca de Mossèn Batlle que hi estava instal·lada.²⁶

L'endemà amb motiu de la manifestació que es produí al carrer dels Arcs, Portal de l'Àngel i Plaça de Catalunya, tres novells del Clan M.D. de Montserrat -Carles Romero, Jaume Olivella i Josep M. Ricart (?) - foren detinguts i retinguts per la policia acusats d'**alteración del orden público y lanzar gritos subversivos.** Foren multats per aquest motiu.

El cap de l'Agrupament Abat Marçet fou citat per la policia i interrogat pel fet d'haver reunit els pares i explicat els fets del Casal. El govern civil de Barcelona li exigí la legalització de l'agrupament, pretensió que fou contestada per la DDE defensant el estatut concordatari.

A finals de gener una bona quantitat de minyons i ròvers, caps i consiliaris, pares i amics dels agrupaments afectats del Casal començaren a rebre cartes ciclostilades signades per Movimiento Jonsista que s'atribuïa la crema dels locals com a **comienzo de la lucha que nuestra organización llevará a cabo hasta la extirpación total del separatismo,** acompanyades d'amenaçes a les persones i propietats. A més, pares i amics hi eren tractats **como presuntos enemigos de la Unidad Nacional;** se'ls atorgava una pròrroga justificada en que l'ajuda que podien aportar a l'organització separatista se podia atribuir a **una excesiva buena fe, rayana en la boberia** (no deixa d'ésser un insult!). Les denúncies contra aquest atropell no serviren per a res. El jutge corresponent s'inhibí davant la querella presentada per la DDE de Barcelona per **crema, danys, ofensa a la religió i robatori** contra el signant Movimiento Jonsista, a favor del Jutjat Especial d'Ordre Públic de Madrid. Però, els autors de l'atemptat no foren mai trobats.

1964

Mentre es reconeix **la innegable fidelitat al país, de vosaltres els caps del moviment, fora de tota sospita, profundament sentida i àmpliament exterioritzada**²⁷, cada vegada els nois coneixen menys el seu país (geografia i història) i la seva llengua. Què ha de fer l'escoltisme?

²⁶ Més detalls sobre aquest incident en la informació que les DDE feren arribar a través dels annexos a la Circular de gener i de març de 1964

²⁷ Lletre del cap de secció de l'Agrupament Otger Cataló, al Comissari general Josep M. Martorell

Els C.A. de la demarcació de Barcelona, pel maig, han debatut el tema, però les conclusions que es van treure cal que siguin traduïdes en orientacions: com hem de dur a terme els caps d'unitat la formació de la catalanitat dels nostres nois?

quins mitjans tècnics hem d'emprar? quines mesures de prudència i quin grau de valentia són necessaris?

Segons es desprèn de lletra de Martorell a Ricard Massó, comissari de Girona, al novembre de 1964, el Comissariat general inicià un treball sobre l'educació cívico-política. Hi hagué un qüestionari treballat en petits grups, i un resum fet per J.M. Vegara. Jaume Ciurana arribà a proposar a l'Assemblea de l'any següent la formació d'un equip de caps d'agrupament dedicat a l'educació cívico-política, però ningú no s'hi apuntà.²⁸

1965

El governador de Barcelona en lletra al Dr. Modrego, de 6 de juliol de 1965, i donant per motiu un campament de l'agrupament Sant Bernat de Menthon, de Sabadell, fet al terme de Sant Celoni, li demana que aclareixi als responsables de la DDE las obligaciones que les afectan y se abstengan de organizar y llevar a cabo ningún campamento durante la presente temporada estival ni en las posteriores sin contar con el preceptivo e inexcusable permiso de este Gobierno Civil.

Sistemàticament, l'escoltisme refusava a demanar permisos,²⁹ per entendre que els seus campaments no podien caure sota el control del Frente de Juventudes, ni cap altra organització política del règim.

1966

El país es mou. Les tensions de l'any obliguen a Minyons Escoltes, i als seus màxims responsables, a estar presents en els conflictes que assenyalen l'adveniment del tardo-franquisme i l'irrupció de les forces democratitzadores:

Març. Caputxinada. Josep M. Martorell i Ricard Pedrals són entre els tancats als Caputxins de Sarrià, entre els estudiants en l'intent de constituir el Sindicat Democràtic dels Estudiants. Més de la meitat dels estudiants tancats són escoltes.

26-27 de març. 500 caps escoltes prenen part a la Jornada de Caps. El tema és **Servir**. Entre els ponents hi figura Alfons Comin. Els estands presenten les més variades experiències: Moviment de **Vie Nouvelle**, realitzacions al Camp de la Bota; cine infantil; camp obrer de promoció social; sindicalisme; història i promoció del barri de Can Tunis; laics en missió; cooperativisme de producció; estudi sociològic de Granollers; cine fòrum; equips de matrimonis; centre social de Terrassa; Els Joglars; Setze Jutges; animació litúrgica.

11 de maig.

²⁸ Lletre de Josep M. Gasch, secretari general, a Jaume Ciurana, 23 d'agost de 1965

²⁹ Llevat per als campaments que es feien a la província de Girona, donat que el Govern Civil de Girona sempre els concedia. Aquest fet demostra una vegada més que quan l'administració es presentava comprensiva amb els escoltes, aquests no la desafiaren ni amb fets ni de paraula

Manifestació de capellans. Ricard Pedrals és un dels protagonistes de l'acte, en protesta per les tortures de la policia a un estudiant. El 22 de febrer de l'any següent Mossèn Pedrals serà jutjat pel Tribunal d'Ordre Públic de Madrid.

Nomenament del Dr. Marcelo González com a arquebisbe coadjutor de Barcelona. Campanya **Volem bisbes catalans**, contra la imposició d'un nou bisbe estranger a Barcelona.

Novembre. Referèndum sobre la Llei de successió a la jefatura de l'Estat. Com a moviment, Minyons Escoltes denuncia l'Església-institució pel seu lligam amb el règim polític. Explícitament, Josep M. Martorell i Ricard Pedrals, junt amb els responsables diocesanes de l'escoltisme catòlic a Barcelona, Jordi Porta per la DDE i M. Rosa Seix per les Guies Sant Jordi, s'adrecen al Dr. Modrego i li diuen: **El procediment que s'està seguint per confirmar aquesta llei (i que compromet l'Església en un terreny del qual n'hauríem d'estar al marge) ataca tots aquells valors d'autenticitat, veritat, respecte als altres, llibertat d'acció, possibilitats de participació i d'expressió, dret de ser informat, que com a Església tenim el deure de promoure i defensar en el si de les comunitats polítiques. Hauríem hagut de parlar i no ho hem fet. En lloc d'haver alçat la veu per a denunciar la coacció reiterada i insistent i la propaganda unilateral amb que es vol portar la gent a les urnes, la jerarquia ha desautoritzat les accions de qui ha intentat suplir la deficiència, ajudant el poble fidel en la possibilitat d'una informació objectiva.**

Pedrals també protesta davant dels bisbes de Barcelona, Vic i Girona, per la intervenció a la televisió del Dr. Guerra Campos, bisbe secretari de la Conferència Episcopal Espanyola.

Quan al mes de novembre, Pedrals demana una trobada de l'arquebisbe-coadjutor i el moviment, la resposta, signada pel canceller-secretari de l'arquebisbe, diu textualment: **no puede ahora recibir visitas. Oportunamente señalará momento y la forma de ponerse en contacto con las diversas Asociaciones de la Diócesis que tienen pedida audiencia.** Això passava mig any després ja de la seva sonada entrada com a coadjutor del Dr. Modrego.

1969-1970

Dilema entre els caps embalats per les mateixes opcions i preses de posició avançades que fa el moviment, i que volen passar a l'acció, i el fet de tractar-se d'un moviment protagonitzat per nens i adolescents que no poden ser conduïts a les barricades de cap revolució i que es defineix internacionalment com a apolític, és a dir lliure de tota obediència o dependència a cap partit.

Amb el títol de **Separata de El Primer temps de la formació de caps. Orientacions per als Equips responsables. Curs 1969-70**, els Comissaris Generals de ME i de GSJ presenten en forma de separata i adreçat als equips responsables de la formació de caps un text que hauria d'ésser el tercer capítol d'una publicació feta amb motiu del primer temps de la formació de caps i titulat **L'escoltisme que fem nosaltres. Les línies bàsiques.**

És evident que, a través de la pedagogia dels nostres Moviments en la vida de les unitats, es dibuixen unes formes de decisió i d'actuació col·lectives que prefiguren uns models polítics.

És per això que quan parlem de Catalunya ens preguntem per quina Catalunya

estem treballant.

Tot i respectant la llibertat de consciència política dels nois i de les noies, creiem que els hem d'educar per a la construcció d'un tipus de societat que tendeixi cap a l'abolició dels privilegis de la propietat privada, cap a la col·lectivització dels béns de producció, cap a la veritable democratització no tan sols de la paraula i de l'opinió, sinó de la riquesa i del poder econòmic. En aquest sentit podem dir que, per a nosaltres, l'arrelament suposa anar creant les condicions per a una socialització humana"

El document concreta unes orientacions generals per a una acció educativa, entre els quals val la pena de ressaltar:

Que l'educació escolta, a la llum de la descoberta dels mecanismes de poder, hauria de facilitar una preparació a la lluita en la societat, que superés una concepció idealista i ingènua de la vida política. Que és necessari que els Moviments - el text és conjunt per a ME i GSJ - es comprometin políticament al nivell de les grans opcions, amb intenció educadora. (El silenci és sempre una opció política). Aquest compromís serà la referència vàlida per a que resulti eficaç i realista l'educació política que poden oferir els models introduïts en els mètodes de les diverses etapes.

Aquestes orientacions, es diu expressament a peu de pàgina de la primera edició ciclostilada del document, han estat discutides i elaborades pels Comissariats de Guies Sant Jordi i Minyons Escoltes. Han revisat la seva redacció final: Josep M. Argemí, Carles Camps, Teresa Fort i Jordi Porta.

Aquesta precisió ha desaparegut en l'edició definitiva en forma de fitxa, on només es diu redacció acceptada pels Comissariats Generals de Guies Sant Jordi i Minyons Escoltes. Noti's la fluctuació dels adjectius discutides, elaborades, acceptades, ...³⁰

1970

A la reunió de l'Equip Pedagògic, 23 de febrer de 1970, s'estudia el tema de l'educació política, i es posa damunt de la taula la visió de la societat que hom té: Josep M. Martorell vol sortir del tòpic lluita de classes reconeixent que actualment la lluita passa per conservadors i no-conservadors, i que la classe treballadora és la més conservadora.

Ramon M Nogués insisteix que el proletariat dels països rics s'ha convertit en opressor del proletariat dels països pobres.

Carles Camps recalca que ens trobem amb una societat inharmònica, conflictiva,

³⁰ Darrera aquesta polèmica afirmació, hi havia en certa manera condescendència, almenys, els Comissaris generals. I també el Consiliari general. Efectivament, en la reunió de l'Equip Pedagògic del 17 de desembre de 1969, Pedrals diu com a fet acceptat: "Si l'escoltisme no educa la gent fent-la solidària en l'objectivitat comú, no serveix per la nova societat de signe socialista".

En el llibre Qui som Minyons Escoltes/Guies Sant Jordi, Barcelona, 1983, es reproduïx aquest text tan representatiu de la identitat dels moviments, suprimint-ne els apartats considerats més ideològics i partidistes. Deixant de banda, la legitimitat de l'escapçament, el que resulta eloqüent és que cap queixa es produís i que ningú no trobà a faltar l'expressió socialitzant

que defensa els interessos d'una minoria.

Josep M. Martorell defineix la democràcia com a **intervenció en tots els nivells de responsabilitat i de poder**, sense que això vulgui dir que totes les decisions s'hagin de prendre amb el consentiment de tots: calen unes regles de joc.

Nogués no dóna pas per bo el vot igual: **el vot de cadascú s'hauria de multiplicar per un coeficient determinat.**

Josep Muntañola declara que **democràcia equival a control** i que els de dalt sàpiguen que el seu poder té un límit.

Quel Martorell afegeix que **la democràcia està tan lluny de nosaltres com ho estem del planeta Mart.**

Jordi Roca diu: **La democràcia sense intel·ligència és com jugar amb armes de foc.**

Carles Camps: **Cal ensenyar que el joc democràtic és bo, però no ho resol tot.**

Josep M. Martorell: **La tasca educativa és fer que la gent disposi d'elements per fer-se sentir.**

En ocasió del procés de Burgos, Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi publiquen conjuntament, una nota de reflexió en la qual des de l'actitud educativa pròpia de l'escoltisme no s'estan de denunciar la violació dels drets humans, la manca de llibertat a què estan sotmesos els pobles hispànics, i de pronunciar-se contra la pena de mort i rebutjar la violència que engendra violència.

1971

El document n. 7 de la formació de caps donada per la Branca Pioners/Caravel·les es defineix políticament afirmant que refusen educar els adolescents per a la integració a la societat establerta, i que els volen educar per a una nova societat caracteritzada per dos aspectes: **democràcia política (participació del poble en la vida política: elecció dels representants per gestió directa dels afers públics, i control de la seva gestió) i democràcia econòmica (elecció dels representants per la gestió directa dels afers econòmics i el control de la seva gestió per part del poble; per això serà necessària l'abolició dels privilegis de la propietat privada i la col·lectivització dels mitjans de producció).**

Aquest document, amb l'afirmació més compromesa com deu ésser l'abolició dels privilegis de la propietat privada i la col·lectivització dels mitjans de producció està basat, fins literalment, en l'article **Reflexions sobre l'educació política** publicat a la Circular de Minyons Escoltes, de juliol-agost de 1970, sense signatura, però deixant entendre que reflecteix el pensament d'ambdós moviments, tant Minyons Escoltes com Guies Sant Jordi.

D'altra banda, és interessant l'esquema que sobre el tema País i politització estudia a finals de l'any 1971 el flamant Equip de Formació de Caps:

. **Presentació de la societat actual.**

. **Les relacions socials: esportives, sexuals, artístiques, culturals, religioses i econòmiques estan condicionades per les relacions polítiques i jurídiques. Les**

polítiques es porten a través de l'Estat i dels partits polítics.

- . Els dos dilemes principals de la joventut actual són: polititzar-se o erotitzar-se.
- . Relacions estat-església: disminució de la importància social de la religió, rebuig de la pràctica religiosa i sacramental, relativisme ètic, celibat, rebuig de la jerarquia, pèrdua de la fe.
- . Problemes d'ordre interior: raquitisme cultural i científic, bilingüisme, influència del marxisme.
- . Fenomen del país. Nivells que intervenen en la nostra societat. És passa d'una ideologia feixista cap a una ideologia tecnòcrata.
- . Donar una visió històrica, però objectiva. Els joves no es fien massa de la història, degut a què els que van fer la guerra presentaven la història com a justificant.
- . Problema de participació política. S'és col.laboracionista o no val la pena ficar-se en el joc.
- . Per presentar les relacions econòmiques és necessari i imprescindible donar una visió marxista.
- . Pensar si cal una evolució o la revolució. A nivell de moviment és una evolució educativa i hem de procurar que l'opció personal sigui equilibrada.
- . Cal evitar el donar una visió desmoralitzadora de la societat i del país.
- . Les idees generals han de ser clares, per no portar al confusionisme.
- . Procurar que els nois tinguin criteris abans de presentar-los problemes concrets (terminologies i sensibilització política).
- . Les Branques han de donar la metodologia de com els Caps han de passar tot això als nois.

Potser cal matisar l'agressivitat d'algun anunciat teòric, i constatar que a nivell de caps d'unitats, sobre els quals es deia influir, els pronunciaments quedaven molt enrera. Entre 185 assistents a la Fo.Ca 1971-1972 responent a l'enquesta final, amb la qual es volia mesurar el canvi de mentalitat, només 15 defensen com a reivindicació important la nacionalització de la indústria, i 7 el dret de vaga, i els països més admirats són per ordre Suècia amb 27 vots, Xile (en plena eufòria allendista) amb 20, seguits de Suïssa, Japó, Alemanya Occidental, Xina, Cuba i Israel. Rússia només obté 5 vots.

A les conclusions generals de l'estudi de l'enquesta que signa Carles Camps, responsable general, aquest fa el diagnòstic dels caps que han passat per la Fo.Ca:

La majoria dels assistents estan d'acord amb la república, el socialisme, la democràcia. Creuen que els objectius més importants de la societat són la justícia i la llibertat i que les relacions entre les classes socials es caracteritzen pel seu

conflicte. Creuen que la societat ha d'evolucionar. Creuen, també, que s'ha de tenir consciència política, parlar i tenir idees polítiques.

Creuen que Catalunya és un país (poble) que ha de tenir organitzacions polítiques pròpies. Que és un país oprimat a alliberar, una realitat canviant i una realitat a descobrir. Creuen que s'ha de viure arrelat al país perquè és una possibilitat de realització personal i col·lectiva o perquè és un fet molt humà.

Creuen que l'escoltisme ha de donar una educació política i una educació arrelada al país.

Es consideren fonamentals de cara a una educació política el compromís i la reflexió, el coneixement i consciència de la realitat.

Es veuen com a mitjans la informació i coneixement crític de la realitat, el mètode i la convivència amb el grup. Els inconvenients més forts són la preparació del Cap i els condicionaments de la societat. Els perills principals, la integració a la societat, les accions poc madures i la frustració davant la immobilitat de la societat.

Es reflecteix en les enquestes manca d'informació i de coneixements polítics clars. Això porta a alguns resultats sorprenents respecte a les votacions per procuradors a Cortes (41,6% diuen que no), a l'associació conjunta d'amos i treballadors en els sindicats (68,1% diuen que hi estan d'acord). També porta a alguns resultats contradictoris de compatibilitat entre règim actual-socialisme, socialisme-democràcia liberal i socialisme-països més admirats pels assistents.

És destacable que un 32% aproximadament consideri l'opció dels moviments en aquest sentit com a burgesa, mixtificadora o errònia. Un 54% la considera millorable i sols un 14%, la considera adequada.

Pel que hom pot veure no era el mateix la proclamació de principis que des de comissariats i equips generals es feia i la realitat viscuda dels que entraven a fer de caps. La distància entre l'escrit i el viscut, i entre el cim i la base, era notable, i en més d'un cas incoherent.

1972

A la presentació de la candidatura per a Comissaris generals, Jordi Porta reconeix: **Malgrat alguns símptomes de descomposició i de tensions sobre les futures solucions polítiques que es noten en les altes esferes de poder de l'Estat Espanyol, creiem que podem aventurar la hipòtesi del manteniment de l'actual règim durant els tres propers anys. D'acord amb això veiem l'escoltisme com un instrument de transformació de la societat, instrument modest i instrument educatiu. Això vol dir que, tot i que no respongui a una orientació de partit, l'escoltisme pot contribuir al seu nivell en la construcció d'una societat nova, més justa, més lliure i de respecte a la seva personalitat catalana.**

Al mateix temps, els documents o materials, que la Branca P/C produeix i distribueix per a la formació de caps, van donant la seva visió de l'home i de la societat, assegurant que el futur pertany a l'autogestió, paraula que es converteix en mot d'ordre i valor indiscutible, i ciència i utopia es barregen per oferir un home nou en un món nou on tota contradicció i sofriments seran bandejats. Un moviment educatiu no pot deixar de segregar utopia, la utopia que

necessita per viure, malgrat que aquesta es manifesti simplificadora i inabastable, quan no posada al servei d'aquest o aquell bàndol, o interessos.

Efectivament, després de destacar els **signes del temps** que anuncien com a inevitable el futur (la tecnificació en general i l'automatització del treball; un increment del temps de lleure; una constant lluita per aconseguir un equilibri ecològic; una forma i un paper diferent que els seran atorgats als mitjans de comunicació i als serveis; una nova forma d'organització familiar, molt oberta i comunitària, (magister dixit!), els futurs caps escoltes s'han de definir per una societat autogestiva en la qual tothom, sota l'òptica del bé comú, troba reflectits els seus interessos i els de la comunitat més immediata, i se sent membre actiu de la gestió d'aquesta; una societat solidària i oberta de mires que superarà els nacionalismes fanàtics; les relacions humanes experimentaran canvis profunds que demanaran l'atenció del bé comú universal... societat en que tothom troba les mateixes oportunitats de cultura, de benestar, d'accedir a un treball creatiu, de realitzar-se com a persona, una societat en que ningú no domina els altres.

Seguint la lògica del discurs, i anant a parar a la concreció política, el document de P/C reclama una organització social determinada que exclouria el control del treball per part del capital...: la gestió de l'empresa ha de ser portada per comitès en que tots participen; no n'hi ha prou que algun element destacat ho faci, seria un nou líder, una nova classe dominant. Hom diria que és dictadura del proletariat el que demana aquest document quan afirma que cal un organisme o uns organismes que dirigeixin l'economia, que administrin els béns socials, que vegin quan cal crear noves fonts de producció o tancar-ne d'altres que no serveixin a la societat. Però aquests organismes han de ser representants de tots els que aporten el seu treball en la societat, han de ser triats pels treballadors de les empreses i han de poder ser controlats per aquests, i, en qualsevol moment, substituïdes les persones per altres si no representen satisfactòriament els interessos del poble. O bé: Per evitar l'existència d'una classe política dirigent, tots aquests càrrecs han d'ésser controlats pel poble que ha de poder-los revocar.

Pertocava a l'escoltisme, i en aquest cas a l'escoltisme catòlic donar aquest endoctrinament als joves que assistien a la formació de caps? Dóna ben bé la impressió que els militants de partits entraven a saquejar en un territori mal definit i gens guardat, en el moment de l'afebliment de les estructures dictatorials en una mena de croada que santificava les propostes aparentment més generoses: els cristians n'han patit d'aquesta ingenuïtat política.

Tenint en compte que l'edat dels caps baixava notablement, l'escoltisme estava afavorint un endoctrinament partidari de nois de 17 i de 16 anys convocats a la formació de caps per aprendre a ser educadors escoltes, i no per ser un públic fàcil sotmès a un rentat de cervell en nom d'una pretesa revolució que justificava tots els mitjans.

1973

Comissariat 24/25 març. Constata les dificultats que es troben en la presentació de la línia país de ME:

. l'arrelament al país és acceptat generalment de forma més passiva que activa;

. existeix el dilema Catalunya/Socialisme.

En el document que vol ésser definitori de la identitat dels dos moviments ME i GSJ, a aparèixer a la Circular d'agost de 1973, es presenta així l'opció pel país: **L'opció respecte a la societat: ME i GSJ actuen sobre el territori català. Les exigències d'una veritable educació suposen l'arrelament dels nois i noies a les necessitats, problemes i possibilitats del lloc concret on viuen. L'educació és, llavors, una contribució més al desenvolupament i millorament de les condicions d'existència dels homes que viuen en un context determinat. Aquest context, doncs, d'acord amb les condicions històriques, culturals, socials, econòmiques i polítiques, és per a nosaltres Catalunya. Però quan parlem de Catalunya ens preguntem per quina Catalunya estem treballant. Tot i respectant la llibertat de consciència política dels nois i de les noies, creiem que els hem d'educar per a la construcció d'un tipus de societat que tendeixi cap a l'abolició dels privilegis de la propietat privada, cap a la col·lectivització dels béns de producció, cap a la veritable democratització no tan sols de la paraula i de l'opinió, sinó de la riquesa i del poder econòmic.**³¹

Un altre text representatiu del llenguatge enganxadís del moment polític, és el manifest que hom pot llegir a l'Informe crític presentat a l'Assemblea general de 1973 per la sots-demarcació de Manresa:

L'educació ha de potenciar fortament l'arrelament del Cap en un país concret -el seu- i en una classe concreta -aquella de la qual forma part-. L'arrelament al país ha de portar al coneixement d'aquest mateix país, principalment en els seus aspectes humans, culturals i socials, coneixent les estructures de poder, la direcció en què el poder és exercit, les postures que s'hi poden prendre, les accions possibles per a canviar algun aspecte, si és que cal fer-ho. Concretant més, creiem que cal adonar-se; a) que Catalunya és un país en el qual s'exerceix massa una mena de colonització més o menys disfressada; b) que aquesta colonització és a la vegada política -manca de poder dels catalans per a prendre decisions en tot allò que fa referència al govern del país-, és també econòmica -de Catalunya se'n treu més d'allò que s'hi aporta i això no en benefici dels altres pobles peninsulars, sinó de les classes burocràtiques-, és també una colonització cultural, car la cultura catalana d'arrel popular ha estat ofegada, sense mitjans de comunicació de masses, sense institucions fortes i amb les contínues suspensions i multes governatives; c) que la lluita que es faci mai no pot anar deslligada de la que es porti a terme a la resta d'Espanya, ni tampoc de la lluita pel socialisme a què cal arribar, essent de l'elecció de cadascú quin tipus de socialisme, quins mitjans creu millor per arribar-hi i el grau de la seva contribució activa a aquesta tasca; d) els mitjans utilitzats mai no poden ser la manipulació de masses aborregades o fàcilment inflamables, sinó que bàsicament cal que es faci intentant de conscientitzar la major part del país de manera que se li permeti una lliure decisió; e) en la implantació i maduració del socialisme creiem que hi té part principal la classe obrera, però que a les altres classes pertoca de veure quina pot ser la seva contribució i, com a mínim, se'ls demana que no siguin obstacles per a aquesta lluita.

Per fer front a la creixent tensió que el país vivia - detenció de 113 membres de l'Assemblea de Catalunya, entre d'altres - els responsables de ME i GSJ prenen

³¹ Aquest text no arribà a aparèixer a la Circular d'agost de 1973 com anunciaven els seus autors, però sí quedà recollit en un text de la Foca prèvia sense cap escaçafall

posició en el número de novembre-desembre de 1973:

Estem amb els empresonats, estem en defensa dels drets dels homes a pensar lliurement, a reunir-se pacíficament. Estem a favor de la dignitat de la persona humana, com a escoltes i com a cristians. Estem al costat dels nostres pastors i els encoratgem en aquesta hora. No volem per a nosaltres cap privilegi: volem per a tots el que és just. Detestem tota violència, perquè sabem que la pau només serà fruit de la justícia. Sabem que un dia guanyarà la llum, i ens reconeixem tots germans, i deixarem de tenir por, i ens donarem les mans.³²

1974

A l'Assemblea de la Demarcació de Barcelona (31 de març de 1974) es féu una enquesta sobre **educació cívica** entre els caps assistents (uns 160). Els resultats són alligoadors:

Quasi 50% són universitaris, més de ciències que de lletres. 14 més són mestres, i 39 administratius. Només 18 fan un treball o són obrers i agricultors.

El 75% llegeix alguna revista (Oriflama i Triunfo, els que més), i 25% no llegeix cap llibre ni revista.

A un mes de l'execució de Puig Antic, 122 el citen com a fet que més ha sortit als diaris.

Majoritàriament, defensen que l'ensenyament ha d'ésser en català per als catalans, i que els no-catalano-parlants han d'aprendre el català. Quant a la forma de govern, 110 creuen millor la **democràcia socialista** (110), només 22 la liberal, 5 defensen l'orgànica, i 11, la dictadura del proletariat; per altra banda, 128 creuen que el millor règim socio-econòmic és el socialisme democràtic, al costat de 18 que defensen el socialisme marxista, i només 3 el capitalisme. Per a Catalunya, 140 desitgen un estat espanyol confederat, i només 24 voldrien la independència. 144 creuen que els drets nacionals catalans responen al fet de la seva **peculiaritat** com a comunitat; de totes maneres tant la legitimació d'aquests drets com els instruments per a fer-los respecte resten imprecisos.

Pel que fa a militància política, o coneixement dels possibles tipus de militància, aquestes són les sigles de les organitzacions més citades: PCE (21), PSUC (20), Bandera Roja(14), MIL(11), ETA(12), Assemblea de Catalunya (12), PENS(8), CC.OO(7), LCR(8), FRAP(5), PCI, PSAN, FAC(4),...

Els qui estudiaren les dades de l'enquesta conclouen que **respira un baix nivell d'educació cívica o política, encara que a nivell d'opció tothom té clar que s'ha d'ésser socialista democràtic català (sic!). Aquest desig no es concreta gaire en unes activitats de formació personal (lectura de llibres i revistes), ni sembla que hi hagi una sensibilitat molt acusada cap a temes polítics, almenys per a la meitat dels que contestaren l'enquesta.**

El 20 de juliol d'aquest any, la Presidència del Govern presenta encara batalla

³² Circular ME/GSJ, novembre-desembre de 1973, p. 1. Aquest text fou redactat per Genís Samper, a petició de Jordi Porta, i aprovat pels comissaris de ME i de GSJ. La seva publicació coincidí amb l'assassinat de l'almirall Carrero Blanco

contra les activitats que l'escoltisme desenvolupa, aquesta vegada sota la capa de l'excursionisme, i publica un decret sobre la **organización e inspección de campamentos, albergues, colonias y marchas juveniles con el fin de garantizar el orden público, la salubridad, higiene y seguridad de las instalaciones y la conservación de los parajes donde estas actividades se realicen, así como la idoneidad de sus dirigentes y la recta orientación de toda la actividad.**

Ambició i intrussista! Regular campaments, albergs, centres de vacances i colònies, marxes **en las que participen menores de veintiu años, en número superior a seis.** Aquestes activitats **seran dirigidas por personal que reúna las condiciones de idoneidad que para cada tipo determine la Secretaría General del Movimiento.**

Tant l'excursionisme com l'escoltisme s'hi oposaren amb totes les seves forces.

1975

També, enquesta. Al Comissariat General Ampliat celebrat a Banyoles, 20/21 desembre, per tant ja després de la mort de Franco, l'enquesta feta per l'Equip de Presència Cívica, i contestada per 33 dels assistents, meitat dels participants, dona com a resultats:

Revista més llegida, Cambio 16 (22 vots), el polític amb més adeptes resulta ser Joan Reventós, representant socialisme, amb 13 vots. Hi ha 6 vots més a favor de socialisme, no definit, 5 per a Josep Solé Barberà, representant comunisme, i 3 Josep Pallach, socialdemocràcia. Quant a militància política, 3 dels assistents declaren militar al PSUC, 1 a Convergència Socialista, 1 a Unió Democràtica, 1 a Grups de No-alineats, i 5 més no especifiquen.

La impressió és que la politització a nivell de responsables del moviment no és alta, i que la preferència pel socialisme no va més enllà de l'utopisme propi del mateix món de l'educació, i d'una certa ingeruïtat no crítica que arrossega des de sempre els escoltes cap a causes generoses. En canvi, sembla significatiu el silenci nacionalista, potser per manca de pal de paller: Convergència Democràtica encara no era una realitat. La gent del moviment no eren d'Esquerra Republicana, del passat, ni tampoc de la minoria d'Unió Democràtica: simplement se'ls podia trobar actius al Congrés de Cultura Catalana i es subscrivien ja al diari Avui per quan sortís.

1976

Com a resultat de la ponència de Sinera-80 sobre **Escoltisme i societat**, a principis del curs 1975-1976, hom creà un Equip de presència cívica, la missió del qual era d'aconsellar els Comissaris Generals sobre el curs dels esdeveniments socials, polítics, culturals i cívics que s'anaven produint al país, així com de les possibles actituds a prendre davant d'ells.

A finals de febrer de 1976 el Comissariat General d'ambdós moviments enceta un **debat per a la democràcia** que era una discussió oberta sobre els quatre punts que definien el programa mínim de l'Assemblea de Catalunya, a la qual a través d'ACDE i GC s'ha vinculat.

Al número de juliol de 1976, de la Circular, hi apareix un resum de les accions empreses per l'Equip de presència cívica:

Pel que fa al coneixement i informació sobre la realitat catalana, que demanava la invocada ponència de Sinera, l'Equip es proposa **obrir una secció a la Circular, amb el nom de Un país que ja anem fent**", on anirem comentant els esdeveniments socials i polítics més importants que vagin succeint en el nostre país... i començar un **debat sobre la democràcia** proporcionant a les demarcacions, subdemarcacions i agrupaments, material, persones i experiències per dur-lo a la pràctica."

Quant a **relacions amb altres grups i moviments de caràcter educatiu, cultural, cívic i polític**, l'equip informa que hom és present al **Congrés de Cultura Catalana, a la Taula Coordinadora de Moviments Juvenils, a la Trobada permanent d'Entitats d'Església**, i que es tenen contactes amb les entitats organitzadores de la **Marxa de la Llibertat, en la preparació de la qual es pren part.**

El **debat sobre la democràcia**, amb la finalitat de **promoure la formació política bàsica dels Caps del nostre moviment, encara que no de fer campanya de politització concreta**, com havien dit els Responsables Generals en obrir el debat el mes de març havia d'afectar els adults del moviment i no les unitats ("No cal neguitejar-los, doncs, amb informacions o urgències que no poden assimilar").

S'aixecava la veda a l'apoliticisme de l'escoltisme, tot i recordant ingènuament que no es podia lligar a cap opció o programa concret que sigui propi d'un partit o grup reduït d'aquests.

Fóra just d'afirmar que això obria les portes a tota mena de proselitisme polític dins l'escoltisme, i que els partits més de moda en aquell moment podien entrar a saquejar l'escoltisme, i no només els seus adults, sinó joves i nois?

Demarcacions i Agrupaments s'esforçaren en participar a la transició tot just desbloquejada informant sobre la situació del país i les possibles sortides a la situació post-franquista. Així, Canal 0, de 29 de febrer, pot donar compte que la demarcació de Girona ha fet una trobada de Fo.Ca sobre **Escoltisme i opció política**; igual ha fet la subdemarcació del Maresme, i la del Vallès ho farà sobre **Situació política actual**. En el mateix Canal 0, s'informa del cicle de conferències **Opcions democràtiques**, amb participació de tots els caps de fila del moment, organitzat per l'Agrupament de Pineda de Mar, o sobre la situació per l'Agrupament Escàlem, de Badalona; d'altres iniciatives en el mateix sentit, i passant a la reivindicació dels punts de l'Assemblea de Catalunya es poden llegir en els números següents de Canal 0.

Els Responsables generals, mentre s'esforçaven per afavorir iniciatives que desvetllessin el sentit polític dels adults en el moviment, vetllaren en aquests moments perquè es respectés el no-politicisme dels nois, i la independència del moviment respecte a les opcions concretes dels partits.

A l'enquesta als caps i monitors d'escoltisme i esplai, portada a terme pel Laboratori de Sociologia d'ICESB,³³ en un moment en què encara no eren legalitzats els partits polítics, interrogats sobre les seves preferències per **tendències polítiques**, donava com a resultat una forta simpatia dels enquestats per l'esquerra: 38.4% dels caps a favor del socialisme, 13.7 per la social-

³³ Laboratori de sociologia de l'ICESB, Colònies d'estiu i escoltisme a Catalunya, Publicacions de la Fundació Jaume Bofill, Barcelona, 1978

democràcia, 8.3 pel comunisme, 8.9 per l'anarquisme, 3.8% per democràcia cristiana; el liberalisme i l'extrema esquerra no recullen més de 1.3% de simpaties, mentre que quasi una quarta part dels enquestats o no responen o no se senten interessats per la política. D'acord amb les conclusions del mateix estudi, podríem reconèixer que la influència de les forces polítiques organitzades sobre els caps escoltes en el tardo-franquisme fou més aviat reduïda; no es pot dir el mateix de l'atracció exercida per les grans ideologies polítiques del moment sobre els mateixos caps joves, per més que els manifestos i declaracions solemnes s'han d'interpretar críticament a partir de dinàmiques més aviat compensadors que magnifiquen l'utopia davant la dificultat o impossibilitat d'intervenir eficaçment en el procés renovador social. Però aquesta asserció resta a nivell hipotètic i només engatja a l'investigador que l'expressa.

Fent un pas més, l'Assemblea general de ME i GSJ, de 1976, adopta per majoria absoluta la següent proposta: **L'Assemblea general de ME i GSJ acorda expressar de forma pública el seu suport a la reivindicació de l'Amnistia, les llibertats democràtiques, el restabliment de les Institucions configurades en l'Estatut de 1932 i la coordinació de totes les forces que lluiten per semblants objectius en tot l'Estat Espanyol, donat que el nostre treball en el camp de la pedagogia s'ajusta, en les seves opcions bàsiques, a aquestes expressions concretes de la lluita per la democràcia. A més afirmem la nostra voluntat de continuar orientant la nostra tasca en aquest sentit, i saludem l'existència de l'Assemblea de Catalunya com a instància que va ajudant tots aquells que es coordinen i treballen per a la consecució dels quatre punts esmentats i un demà més lliure per a tots.**

Aquest acord es féu públic a través de la Circular, butlletí d'ordre intern, (juliol de 1976, p. 6) i suposant que donant compte als organismes de lluita que havien pressionat l'escoltisme en aquest sentit.

18 setembre. El Comissariat general acorda completar el nom associatiu per dir-se Minyons Escoltes de Catalunya i Guies Sant Jordi de Catalunya.

27 de novembre. A la reunió del Comissariat general s'enceta un debat sobre el tema **El moviment enfront de la realitat política i social** que es continua en el comissariat de desembre, però no ja com a tema estelar, puix que aquesta sessió anava orientada a l'estudi del debat de mètodes. Assumia plenament el Comissariat l'empenta i els compromisos que l'Equip de presència cívica duia endavant al Congrés de Cultura Catalana, Congrés de la Joventut, Taula Coordinadora d'Entitats Juvenils, o Campanya **Salvem Catalunya per la democràcia?** I la base, seguia?

1977

Conjuntament amb la Taula d'Entitats i Moviments de Joventut de Catalunya l'escoltisme empeny la campanya per a denunciar el monopoli per part de la Delegación Nacional de la Juventud, de l'administració del patrimoni i els pressupostos que haurien de ser destinats a servei de tota la joventut, i demana la legalització de totes les associacions i moviments juvenils existents al marge de la Secretaria General del Movimiento, entre les quals hi ha l'escoltisme, està clar!

34

³⁴ L'escoltisme seguí en la seva marginalitat legal, llevat de l'escoltisme d'església, i aconseguí el reconeixement mundial lliurat al despatx del Ministre de Cultura a Madrid sense haver estat encara reconegut oficialment pel règim de transició espanyol

1978

En crear-se la Direcció General de Joventut en el govern Terradellas, n'és nomenada Directora General Rosa M. Carrasco, antiga comissària general de Guies Sant Jordi.

ME/GSJ, com les altres associacions, aspiren a la normalització que pot representar el seu coneixement civil, encara que aquest sigui el reconeixement civil d'una associació d'església. Mentre ME tenen un reconeixement que els ve de la Conferència Episcopal Espanyola, i un vist-i-plau de la Conferència Episcopal Tarraconense, Guies Sant Jordi no tenen cap cobertura eclesiàstica, i els Bisbes de Catalunya no s'atreveixen a reconèixer els seus estatuts, puix que depassen les seves ja minses atribucions, si com aquests diuen, l'associació és oberta. Finalment, els Bisbes accepten de reconèixer GSJ com a la part femenina de ME pendent de redacció d'uns estatuts únics a partir dels Estatuts aprovats de ME. En els nous estatuts no es parla més que GSJ siguin una associació oberta.

Facilita també el reconeixement de part dels Bisbes el fet que GSJ entren a formar de MSC (Assemblea MSC, octubre 1978).

Juntament amb el reconeixement civil, es planteja una política nova, i és el de l'ajut de l'administració, ara democràtica i provisionalment autonòmica, a les activitats que l'escoltisme porta a terme: les subvencions, d'imprevistes conseqüències en al futur del moviment. En el Comissariat del 25 de febrer s'informa de la resolució de la Direcció General de Juventud fixant normes per a la concessió de subvencions a les entitats juvenils durant l'exercici econòmic de 1978. El Comissariat general a principis de 1979, davant la nova situació de l'escoltisme **subvencionat** fa unes reflexions educatives sobre les bases de finançament del moviment, on després de deixar clar que **són els Escoltes i les Guies, juntament amb llurs famílies, els que s'han de fer càrrec de les despeses que portar endavant el moviment suposa**, atent al perill de claudicació de la línia i les opcions que les subvencions de l'administració podrien comportar, recorda clarament que **hem d'evitar que els nostres pressupostos depenguin de les subvencions oficials.**

LA BRANCA LLOBATONS

**La branca Llobatons de Minyons de Muntanya-BOY SCOUTS DE CATALUNYA.
De 1939 a 1952**

En un primer temps, de clandestinitat, l'escoltisme fou ofert només als antics Minyons de Muntanya i Follets de Muntanya, amb la perspectiva de mantenir l'esperit i preparar dirigents.

Efectius de la branca Llobatons

1946

A Barcelona, 19 llobatons.

1947

A Barcelona, 42 llobatons en 5 estols (Ramon Llull, Joan Fivaller, Rafel de Casanova, M.D. de Montserrat, Ignasi Iglésies).

1948

A Barcelona, 72 llobatons en 7 estols (Ramon Llull, Roland Philipps, Ramon de Penyafort, Rafel de Casanova, Apel.les Mestres, Doctor Robert, Berenguer d'Entença).

Fora Barcelona, 6 llobatons en 1 estol (La Farga de Bebié).

Total: 8 estols amb 78 llobatons.

1949

A Barcelona, 45 llobatons en 5 estols (Ramon Llull, Roland Philipps, Ramon de Penyafort, Rafel de Casanova, Apel.les Mestres, Berenguer d'Entença).

Fora Barcelona, cap.

1950

A Barcelona, 54 llobatons en 4 estols.

Fora Barcelona, 9 llobatons en 2 estols (Sabadell: Sant Bernat; Terrassa: Joaquim de Sagrera).

Octubre. Primer curset de formació de Caps d'Estol.

1951

A Barcelona, 81 llobatons en 4 estols (Ramon Llull, M.D. de Montserrat, Roland Philipps, Rafel de Casanova).

Fora Barcelona, 7 llobatons en 1 estol (Terrassa: Joaquim de Sagrera).

Es reconeix que no hi ha hagut cap estol que funcionés normalment tot l'any.

1952

A Barcelona, 81 llobatons en 4 estols (Ramon Llull, M.D. de Montserrat, Rafel de Casanova, Doctor Robert).

Fora Barcelona, 15 llobatons en 1 estol (Terrassa: Joaquim de Sagrera). A més hi ha dos estols en organització, l'un a Mataró, 30 llobatons, i un altre a Igualada, amb 12.

A la sortida general de 16 de novembre, però hi assisteixen 76 llobatons, amb 13 caps d'estol, pertanyents a 8 estols (Ramon Llull, M.D. de Montserrat, Jacint Verdaguer, Rafel de Casanova, Doctor Robert, Berenguer d'Entença, Joaquim de Sagrera i Norbert Font i Sagué, aquests dos últims de Terrassa).³⁵

³⁵ Es dona el trofeu Mowgli a l'estol del M.D. de Montserrat, donat pel Sr. Ramon Sunyer, argenter

1953

A Barcelona, 105 llobatons en 7 estols (Ramon Llull, M.D. de Montserrat, Roland Philipps, Rafel de Casanova, Doctor Robert, Jacint Verdaguer, Vidal i Barraquer).

Fora Barcelona, 64 llobatons en 5 estols (Terrassa: Norbert Font i Sagué, Joaquim de Sagrera; Igualada, Jaume Caresmar; Esparreguera; Vic, Guillem de Muntanyans). En organització hi ha també, Abat Dorda, Mataró, amb 30 llobatons.

Després d'un temps d'estruncament,³⁶ l'estirada es fa aquest any. El M.D. de Montserrat ha passat en tres cursos, de 12 llobatons a 39. Neixen nous estols gràcies als seminaristes escoltes ara de bell nou adscrits a tasques parroquials. Tot això coincidint amb la hibernació del Consell, i la incorporació de les noies a la tasca d'akeles, fet que Raimon Galí atribueix a la perspiciàcia educativa i a la tossuderia de Mn. Batlle.³⁷

11-15 d'abril. Primer CEP branca Llobatons. Dirigit per Thérèse Lobi-Levit, dels Scouts de France. Amb assistència de 12 caps d'estol.

1955-1956

Raimon Galí³⁸ afirma que a la mort de Mn. Batlle hi havia entre trenta-cinc i 40 estols entre Barcelona i comarques, la majoria ben organitzats.

1957

Juny. 414 llobatons, de 21 estols diferents participen al Trofeu Mowgli de 1957.

1958

Només a Barcelona, 30 estols.

L'equip de branca de branca Llobatons. El mètode

1937-1948

Cri. Ll. Llorenç Vila i Mercadé

1948

Cri. Ll. Antoni Nicolau³⁹

³⁶ Raimon Galí reconeix a Mossèn Batlle, l'educador, Quaderns de Pastoral, n.67, p. 45, que la gent del Consell havíem fracassat a fer marxar els llobatons, que constituïen el futur de l'escoltisme

³⁷ Id.

³⁸ Recalada, p. 51

³⁹ Antoni Nicolau, membre provinent de BSdeC, dimití de Cri. de Branca el 6 de juliol de 1948, al·legant aparentment la manca de temps. Fou substituït per Alfons González, procedent de MdeM.

Alfons Gonzàlez

1949

Cri. Ll. Lluís Bertran i Ruano⁴⁰

1951

Cri. Ll. Eladi Homs i Zimmer⁴¹

1952

Adj. Cri. Ll. Eduard Subirà i Rocamora⁴²

1954

Octubre. A iniciativa de l'estol de l'A.E. M.D. de Montserrat, responsable de la formació d'akeles després de la suspensió d'activitats del Consell, es constitueix per a la tasca de formació, i direcció de la branca, l'Equip Mowgli, constituït per: Mn. Jacint Matas, cri., Montserrat Oriol, Joan Clos, Ramon Salvadó, Montserrat Jarque i Roser Pujol.

1956

21 d'octubre. L'Equip Mowgli és dissolt per imposició del Consell, segons sembla pel seu confessionalisme exclouent.⁴³

Essent així que les noies caps d'estol, d'acord amb el Reglament d'Organització, **han de ser guies formades i enquadrades en un Clan de la Germanor de Noies Guies i posseir l'autorització del seu Consell per a fer servei** es crea el Clan Sant Francesc, format per les akeles, de la Germanor de Noies Guies, i dirigit per: Montserrat Jarque (M.D. de Montserrat), M. Antònia Figuerola (Sant Bernat), Irene Solanes, Núria Fortuny (M.D. de Montserrat), Ramona Gimó (Dr. Robert), M. Teresa Claramunt.

4 de novembre. Montserrat Jarque és nomenada oficialment Comissària de la Branca Llobatons.

El procés de feminització de la responsabilitat de l'educació dels llobatons, o d'educació de nens per noies, era tributari de la idea que **fins als dotze anys, els valors pròpiament masculins i la formació de l'home passen a través de la dona: la**

⁴⁰ Fou comissari del 18 de setembre de 1949 fins al 24 d'octubre de 1950 en què es traslladà a viure a Brasil.

⁴¹ El 7 de febrer de 1952 Eladi Homs presenta la seva dimissió donant com a raons, primer la manca de preparació tècnica seva i la seva preferència per a la Branca de Guies Escoltes, l'acumulació d'obligacions familiars, i també el fer ja de cap d'agrupament enfeinat per la preparació del Congrés Eucarístic Internacional de Barcelona.

⁴² Des d'una precarietat de situació: adjunt comissari llobatons vegueria de Barcelona. A la memòria al Capítol de 1952 hom reconeix que el càrrec no s'ha proveït perquè els Caps d'estol en exercici no reuneixen els requisits necessaris

⁴³ Serra p. 99 parla de discussió constant de part de l'únic agrupament no confessional, el Ramon Llull, i de la seva akela Montserrat Oriol, que denunciava la desviació de l'escoltisme catòlic en el si de la Institució

mare, la mestra, l'akela.⁴⁴

La incorporació de les noies a la tasca d'educació dels llobatons no es féu sense oposició, de part de les Noies Guies que perdien efectius en la seva branca adulta i per al servei de caps a les unitats de les branques inferiors, i part dels nois que veien trontollar el seu prestigi d'educadors masculins de llobatons.

1957

La branca Llobatons treballa com si fos una branca de la DDE.⁴⁵ El 22 maig la comissària de branca presenta queixes contra els següents consiliaris: Mn. Casanovas (A.E. Puiggraciós) i Mn. Zayas per dificultats en els estols, Mn. Aragonès, per haver donat la primera comunió a un llobató, com a tal llobató, malgrat l'avís en contra de la Comissària de branca, i Mn. Torner, per prendre promeses de llobatons. Seria molt convenient convocar una reunió de consiliaris a fi de deixar ben clares quines són llurs atribucions i mirar de resoldre les friccions i problemes que es creen.⁴⁶

29 de maig. S'acorda que un estol pot afiliar-se a la DDE independentment del seu agrupament, però es requereix que prèviament hagi estat informat el C.A.

Octubre. Mn. Matas parla en nom de l'Equip de la Branca de Llobatons de la DDE. Som ja en plena confusió estructural, sinó institucional: DDE de Barcelona calca les estructures de la Institució, i sense voler les suplanta, o se les apropia: això és motiu de malestar. Pel to que prenen les relacions de la Branca amb la DDE i el Consell, sembla deduir-se que les decisions sobre la branca les havia de prendre el veguer de Barcelona, president de la DDE de Barcelona.

30 d'octubre. Montserrat Jarque proposa Mercè Pinyol com auxiliar secretària i s'accepta.

18 de desembre. Queixa de la Comissària de la visita de Jordi Bonet al Camp Escola.

1958

22 de juny. Estava anunciat per a aquest dia el Trofeu Mowgli i tot estava a punt. Si hem de creure l'esquemàtica memòria de la Branca, la festa fou suspesa per mal temps. En realitat no sabem quin temps va fer, encara que per a l'escoltisme aquells dies feia mal temps. Exteriorment, el risc augmentava, i s'hagué de recordar que els uniformes estaven prohibits, i que els llobatons, pel carrer havien d'anar completament de paisà.

⁴⁴ Veure Raimon Galí Mossèn Batlle, l'educador, Quaderns de Pastoral, n. 67, pp. 44-47

⁴⁵ 31 juliol 1957, la secretària de la branca s'instal·larà a la cuina del pis de Llúria, 7, estatge de la DDE

⁴⁶ Acta de la reunió de DDE-B, 22 de maig de 1957

Raimon Galí dona una importància molt gran al que allí passà,⁴⁷ quan escriu: **El manteniment per part de la Montserrat Jarque de la unitat dels llobatons era un gran obstacle (a la desarticulació de l'escoltisme) i en plena festa, en medis perifèrics, hom va arribar a l'intent desacreditar aquella tasca que havia estat la més plena de l'escoltisme, creada pel mateix Mossèn Batlle. A mitja veu es va fer córrer que actes com aquell no eren pedagògics, etc. Jo vaig assistir-ho com a l'enterrament de l'escoltisme de Mossèn Batlle, malgrat l'èxit de la festa en sí, que va ser segurament més esplendorós que mai.**⁴⁸

Entre els documents hem trobat crítiques a decisions preses per Montserrat Jarque pel que fa al Trofeu: **la teva proposta de que solament puntuessin els estols reconeguts o en curs de reconeixement, ha promogut una onada de protestes per tot arreu**, li escriu Jaume Font el 6 de juny en postdata d'una lletra sobre detalls d'organització de la festa, que crearen també problema: la financiació del llibret del Trofeu Mowgli 58 per no haver demanat l'acord corresponent a la DDE. Però d'aquí a l'enterrament de l'escoltisme de Mossèn Batlle, hi ha molt de camí.

Jarque assisteix a la reunió de la DDE-B de 25 de juny i de 9 de juliol. Informa que ha lliurat el programa de la branca a la secretaria de la Institució Catalana d'Escoltisme, en lloc de fer-ho a la DDE-B. Aquesta protesta, puix que tractant-se d'un programa intern de DDE era a aquesta i no a un organisme més general a qui s'havia d'haver presentat.

Juliol. És demana al Consell de la Germanor de Noies Guies que les noies que s'ocupen dels Llobatons no haguessin de dependre de la Germanor sinó que es poguessin reclutar i formar en clans especialitzats depenents de la Branca Llobatons.

22 d'octubre. Bonet parla de la crisi ocorreguda darrerament a la Branca i al Consell de la Institució, les solucions presentades i l'estat de la qüestió, i sobre tot la decisió de seguir treballant, puix no es pot parar la marxa de l'organització escolta. S'aclareixen dubtes i es concreten aspectes i criteris sobre la DDE i el Consell.

29 d'octubre. Montserrat Jarque presenta la seva dimissió exposant les raons que l'han empès a prendre aquesta decisió **dolorosa per a tots nosaltres**. Raimon Galí diu: **mancomunadament, Montserrat Jarque i jo vam presentar la dimissió irrevocable**. Jordi Bonet li prega - i ella accepta - d'ajornar la dimissió fins la propera reunió del Consell.

Montserrat Jarque assisteix encara a la reunió del 27 de novembre. A les reunions següents hi ha Ramona Gimó, davant la branca Llobatons.

1959

Montserrat Oliver, Cria. Llobatons
Mercè Gassiot, Adj. Branca Llobatons

⁴⁷ Per cert que Galí parla del Parc del Laberint, i els programes deien Parc de les Hores, però això no té massa importància, ni l'un està tan lluny de l'altre

⁴⁸ Recalada p. 117

Jacint Matas, Clri. Llobatons.

1965

Assumpta Cendra, Cria. Llobatons.
Jacint Matas, Clri. Llobatons.
Dolors Porcel, Olga Vidal, Teresa Domènech.

1967

Assumpta Cendra, Cria. Llobatons.
Jacint Matas, Clri. Llobatons.

1968

Victòria Vila, Cria. Llobatons.
Francesc Malgosa, Clri. Llobatons
Roser Busquets, Angelina Camps, A. Viñas, Mercè Godall.

1969

Victòria Vila, Cria. Llobatons.
Angelina Camps, Cristina Rimbau, Pepita Rossell, Pepa Sans, Josep M. Menéndez,
Mercè Godall, Rosa Vives.

1970

Victòria Vila, Cria. Llobatons
Miquel Pessarodona, Clri. Llobatons (maig 1970)
Cristina Rimbau, Teresa Climent, Margarida Junqué, Josep M. Menéndez, August
Bové, Jaume Etayo, Vicenç Oset.

Victòria Vila presenta a l'Equip Pedagògic un projecte d'adaptació del mètode, que s'ha d'actualitzar per una banda, i igualar, per l'altra, als mètodes de les branques superiors. El gran lema és: adequar-lo al nen. Per explicar la inadequació, s'accepta com una evidència que els nens han canviat, i que per tant el mètode emprat fins ara ja no és l'adequat. El mètode és presentat com a militarista i autoritari, el Llibre de la Jungla com una trava: les manides **necessitats dels nens** no són tingudes prou en compte.

1971

Teresa Climent, Co-responsable Llobatons/Daines
Cristina Rimbau, Co-responsable Llobatons/Daines
Josep Henestrosa, Clri. Llobatons/Daines

Les responsables de les Branques Llobatons i Daines junts, acabat el seu procés de revisió dels mètodes, fan una proposta de funcionament fortament inspirada en els valors del moment: participació de tots (consell de tots), presa de decisió davant de cada realitat, acció col·lectiva en lloc de progrés individual, ... molt semblant a la que fan també les branques superiors, i bastant 'light' des del punt de vista d'un llenguatge engrescador: El llobatisme es redueix a proposar de realitzar una acció decidida pel consell de tots suposadament a partir dels

interessos dels nens, i gestionada per ells, acabada la qual es fa una festa, i es torna a començar el mateix procés.⁴⁹ Això sí, amb una intenció educativa, d'arrelament al país, i descoberta de Jesucrist, es diu en els papers.

Les remarques fetes a l'equip sobre aquesta mena de cerebralitat, i de dilució del vocabulari propi del llobatisme no produïren cap efecte. Igual cal dir de l'observació pedagògica feta referent a la semblança del nou mètode amb el mètode de pioners propi d'edat més gran i que es corre el perill de diluir l'escoltisme en una proposta de lleure més sense identitat pedagògica pròpia.

La idea força de la renovació del mètode rau en potenciar tota la vida de l'estol per la **participació constant i directa dels llobatons a la gestió de l'estol i per posar l'accent a la vida de grup com a punt de partida de tot progrés comunitari i personal**, diu la branca en presentar als caps d'agrupament la seva proposta de funcionament feta als caps de les unitats en assemblea conjunta de branques llobatons i daines el 28 de novembre de 1971. Els objectius immediats al servei d'una participació dinàmica semblen ésser, pel que diuen: Eliminar la rigidesa de les sisenes per convertir-les en uns equips de treball mòbils, adequats a l'activitat comuna que en cada moment hagi triat de fer l'Estol; transformar el (càrrec) de sisener en un servei temporal un funció de la tasca que hagi de fer aquell equip dintre del pla general de l'estol; buscar una manera viva d'expressar el compromís del llobatò perquè sigui un compromís a la seva mida i l'ajudi eficaçment al progrés.⁵⁰

1972

És interessant fer atenció al document de la branca Llobatons, datat el 20 d'abril, que exposa, i beneeix, la situació del mètode. En ell es diu clarament que:

- els subgrups (sisenes) són mòbils, i que el càrrec assenyalat de sisener ha desaparegut, substituït per un responsable (pràctic) en funció de les activitats;
- sembla important anar assajant dos nivells d'estols horitzontals en relació a l'edat: 8-10 i 10-12 anys;
- el Llibre de la Jungla no es preveu com a element forçós d'animació;
- la promesa, la llei i les màximes han de ser substituïdes per altres elements que possibilitin l'expressió del compromís i la referència als valors de la Llei escolta;
- no caldran fórmules úniques per a tothom; el **Tant com puc** pot seguir essent suggeridor d'una línia de progrés del nen;
- la B.O. com a element obligatori de progrés, desapareix;
- el progrés no es farà per mitjà de passar proves individuals successives.

Així es donava per caducat el llobatisme tradicional, sense que fos substituït per una proposta concreta i engrescadora. L'escoltisme que s'estava construint era

⁴⁹ Veure Proposta de funcionament. Branca Llobatons/Branca Daines, 1971

⁵⁰ Equip Branca Llobatons a Caps d'Agupament, novembre de 1971

voluntariós, puix que volia aconseguir uns objectius d'autogestió, responsabilització de la vida del grup amb participació de tots, però li faltava ànima i imaginació, i gosadia. Ja no inventava un marc educatiu ni donava noms propis a les seves institucions educatives.

A l'Assemblea de 1972, es fa càrrec del moviment un nou equip de responsables generals, i s'agreuja el conflicte amb la branca Llobatons.

16 setembre. Neus Santmartí i Carles Camps, en representació d'ambdós moviments comuniquen als adjunts i representants que l'Equip de Branca Ll/D no continua.

La versió dels fets que conduïren a la dimissió de l'equip de la branca és presentada així pel mateix equip en lletra de comiat que publica la Circular de novembre: **Després del canvi de Comissari General de ME vàrem contrastar criteris amb els nostres nous immediats responsables. Les converses portaren a posar de manifest algunes divergències de punts de partida, d'intencionalitat i d'estil de treball... i ha estat, sospesant els pros i contres, que hem cregut que no podíem continuar.** De la seva part, l'acabat d'estrenar equip del Comissari General de ME respon a les imputacions amb lletra adjunta en la qual diu: **Es pot dir que el nou equip de Comissariat General de ME divergeix respecte als punts de partida i la intencionalitat del Comissariat anterior? Evidentment, no. ¿És pot dir que tinguin un estil de treball diferent? Probablement, sí. L'estil de treball va molt lligat amb el tarannà personal i cadascú té el propi. ¿Com és possible, doncs, que l'equip de Ll/D no hagi vist la possibilitat de treball en equip amb les noves persones? Hi ha unes actituds de base indispensables per a treballar en equip: una confiança inicial que permeti elaborar línies d'actuació en comú sense haver de passar hores discutint la interpretació d'una paraula, una visió de les necessitats globals del moviment que permeti superar unes suposades incompatibilitats personals que encara no s'han experimentat en el treball concret de cada dia... Sembla que aquestes actituds no es donaven d'entrada, i per això s'ha acceptat la dimissió, tot i lamentar el fet.**

Aquesta crisi de confiança, i recel, tradueix altres estats d'ànim més profunds que es donen en tot moviment que es basi en el voluntariat i no demani una qualificació als seus responsables. La inseguretad, i la por, pròpia d'aquest mateix amateurisme que porta a defensar-se davant de qualsevol observació que els sigui feta, i una susceptibilitat a flor de pell continuada que fa ingovernable la situació, i crema uns i altres. Donar a l'altre, vist com a adversari, la culpa de les pròpies limitacions.

1975

A Sinera-80 es torna a plantejar una vegada més la necessitat d'actualitzar els mètodes. Aquesta vegada, a posteriori, les motivacions d'una nova pedagogia eren pretesament polítiques, quasi arribistes. Efectivament una lletra als caps, signada per l'Equip Coordinador de Branques, sense data, però que evidentment és de 1979, diu: **Era necessari canviar perquè sabiem (!) que la dictadura estava tocada de mort, que les forces polítiques clandestines s'estaven preparant per presentar-se públicament i que la resposta educativa dels escoltes havia d'ésser diferent en un context polític pluralista.**

Segons aquest mateix document els dèficits pedagògics de l'escoltisme en aquell

moment eren: l'autogestió, la inhibició de molts caps, l'oblit del progrés i del compromís, el dessús de l'assemblea de revisió,...

1976

Debat de mètodes. Com a resultat, redacció de les fitxes de Foca el curs següent.

1978

Camp de La Riba, de revisió dels mètodes de les branques, conjuntament amb caps d'unitat.

El primer llibre del nou mètode Llops/Daines, titulat **Estels enllà**, aparegué el 1980.

ANNEX

EVOLUCIÓ HISTÒRICA DE LA BRANCA LLOBATONS

Amb el títol evolució històrica de la Branca Llobatons, els equips de les Branques Llobatons i Daines, en novembre de 1971 ofereixen la seva visió sobre el que havia estat la Branca Llobatons. Aquest document reflecteix plenament el sentiment de l'enfrontament generacional propi dels anys 68: el passat era opressiu, en aquest cas "militarista", immobilitista, i dominat ideològicament pels grans, que es converteixen en dimonis. Per acabar conclouent que la salvació és jove.

El reproduïm sense cap retoc, tot demanant, en tot cas, a persones que en foren protagonistes de reaccionar:

1952

(El llobatisme) fou la primera branca organitzada dins de l'escoltisme (unificat català?). L'any 1952 va començar el primer equip pedagògic de Branca: s'anomenava Equip Mowgli, era mixt i el componien: N(úria) Fortuny, M(ontserrat) Jarque, Portell, Clos, J(acint) Matas i (Roser) Rifà.

1954

L'any 1954 perdurava el mateix equip, però les noies van absorbir totes les unitats, elaborant-se com a conseqüència la teoria que les noies servien més que els nois per a fer de caps de llobatons.

1956

Els altres equips daten de l'any 1956. Aquest primer (llobatons?) es va formar en contra de l'opinió del comissari existent, o sigui al marge del Consell, essent el president el cap Sert (Amadeu Serch).⁵¹ Fins aleshores els estols

⁵¹ No coincideix aquesta versió amb la que dona Antoni Serra a la seva Història, pp. 98-99: Des de l'any 1954, arran de la supressió d'activitats del Consell, la branca de Llobatons era dirigida per Montserrat Jarque, en qualitat de comissària. Les caps d'estol es reunien periòdicament, com és habitual, per tractar els seus problemes i circumstàncies. Inexistent el Consell, a igual que els Guies Escoltes havien format el Clan Màrius Torres, els Llobatons creen l'Equip Mowgli, del qual formen part tots els caps i ajudants d'estol. "Els

existents seguien el Manual de Lobatos de B.P.

Ens trobem en uns moments en que l'escoltisme era terriblement jeràrquic, alhora que encara existia molta por per la persecució de que era objecte. L'escoltisme era integrat majorment per la classe burgesa les 500 famílies de Catalunya.⁵²

La gent integrant de l'equip era molt jove i gairebé sempre en lluita amb el comissari del moviment.

L'any 1954 van a Bèlgica mossèn Matas i la Montserrat Oliver⁵³ per assistir a un camp escola on es van donar sobretot tècnica i l'idea del cap com a jefe NPU (Non plus ultra?)

Tornant de Bèlgica van aplicar-se les tècniques següents: Jocs de jungla, Roca del consell, Consell d'Akela i formacions. El primer carnet es va calcar de les aportacions fetes pels belgues.⁵⁴

Es va començar a plantejar un llobatisme ideològic a partir de les tècniques, tot amb caràcter oficiós, doncs existia un comissari al marge de l'equip.⁵⁵

A Germanor de Noies Guies existia també entre tecnòcrates i ideòlegs produint-se una separació de les Akeles, que van format el Clan Sant Francesc. Aquest clan era tan carca quant a les seves idees, alhora que bastant militarista.

Llobatons -escriu el consiliari (Ricard Pedrals?)- és cosa a part. Són gent (l'equip Mowgli) colossal. Fan, diuen, organitzen i tot els rutila. Hi ha un mossèn Matas que és una cosa seriosa. Tot el dia barrina." Però el seu partidisme envers un escoltisme merament confessional, catòlic i adscrit "a l'Església", fa que, en el seu sí, hagi d'ésser entalulada una discussió constant per part de l'únic agrupament que manté les essències bàsiques de no confessionalitat de l'associació: l'agrupament Ramon Llull... El 21 d'octubre de 1956 és dissolt l'Equip Mowgli, per imposició del Consell

⁵² Josep M. Martorell és del mateix parer en la seva presentació de l'escoltisme a les Jornades de Roques Blanques, Pasqua 1974, quan, parlant dels anys de la postguerra, reconeix: (L'escoltisme) és acollit fonamentalment per les famílies de classe mitja alta", i fent referència als darrers anys seixanta, afegeix: "L'escoltisme s'ha començat a desplaçar sociològicament: disminueix en les classes mitges altes i pren volada als barris perifèrics de la ciutat i als pobles. Afirmació, evidentment referida a l'escoltisme catòlic, i no a la totalitat de l'escoltisme català.

⁵³ Hem trobat als arxius els viatges de Jacint Matas a Bèlgica per a un camp de formació de consiliaris, el 1953, i un altre de Montserrat Oliver, no a Bèlgica, sinó a França, a Jambville, el setembre de 1956. Cap, el 1954.

⁵⁴ La notícia no és gaire exacta. En realitat l'any 1955 l'Equip Mowgli amb permís de l'Editorial "Les Presses d'Ille de France" traduï, adaptà i doncs publicà el Carnet de Llobató, dels Scouts de France. Tres anys després, DDE de Barcelona torna a publicar el mateix carnet, millorant-ne la tipografia i les il·lustracions, obra de Rafel Bastardes. Pel que fa al text, és idèntic, si treiem que anant ara destinat a un organisme escolta confessional, catòlic, s'han omès aquests dos petits paràgrafs: "Els llobatons que per voluntat dels seus pares hagin de practicar una altra religió en lloc de les proves indicades per cada etgapa, hauran de complir els requisits que fixin les seves autoritats religioses" i "El qui no creu en Déu no pot ser escolta." De manera que Montserrat Oliver no hi era implicada per res (el seu viatge és posterior), i Matas, en tot cas, malda perquè es publiqui un carnet que no és el del país on el fan viatjar les signants del document que anotem

⁵⁵ Suposem que el comissari a què fa referència és Eduard Subirà, en aquesta etapa de suspensió d'activitats del Consell. Resulta parcial la visió que hi hagi un comissari al marge de l'equip: no serà un equip al marge del comissari? A més de no resultar massa clar que vol dir ideològic a partir de les tècniques, cal aclarir que el sistema de proves era tradicional al llobatisme, i a l'escoltisme, com a eina pedagògica del volgut sistema de progrés personal. El citat Carnet de Llobató només fa que reproduir, i rebaixar en tot cas, les proves oficials de l'escoltisme català tal com consten al Reglament núm. 1 Llobatons de Minyons de Muntanya BOY SCOUTS DE CATALUNYA, i fer constar, això sí, les proves de religió

Combregaven ideològicament amb Raimon Galí.⁵⁶

És a partir de l'any 1955 quan el llobatisme es declara autònom, cal ressaltar, però, que ja existia una separació amb la resta de l'escoltisme. També va iniciar-se la lluita contra tots els que no fossin nostres. En aquest mateix any comencen a fer-se CEP de caire polític, molt més per part de les noies que no dels nois. (?)

Existien aleshores uns 10 estols, cinc membres de l'equip de branca, i 25 membres al Clan Sant Francesc.

És important que fins i tot el text de la promesa, en cert moment, s'hi va afegir prometo fer servei a la Branca Llobatons.

Les despeses del material, local, etc., de la branca Llobatons eren cobertes pels membres del mateix equip de Branca i del Clan Sant Francesc. Sense dubte suposava un esforç que més tard es va convertir en una consciència de triomf.

És va començar a assistir a camps escola a França, va venir Alice Collet⁵⁷ en aquells moments un dels més importants del llobatisme francès. Ella ens va portar el neguit de la incomprensió dins d'un moviment totalment regit pels nois. Va tornar-se a plantejar la qüestió del mètode més encaminat a la psicologia evolutiva, les etapes, la pedagogia, i es va començar a veure la necessitat de que a les reunions calia parlar dels nens, i per tant volia dir que les caps havien de rebre més formació al respecte.

Com equip pedagògic no va ésser acceptat (suposem que es parla del Clan Sant Francesc) fins el començament de la DDE, l'any 1956. Llavors es va revisar l'uniforme i el llibre La formació del caràcter de Vera Barclay.⁵⁸

1956

A començaments d'aquest any es va plantejar que de certa manera s'havia iniciat l'escoltisme catòlic, però alhora, i en contraposició, sorgia l'escoltisme catòlic DDE. El clan Màrius Torres no acceptava aquest grup autònom, que era la Branca Llobatons, animat (el clan Màrius Torres) per Raimon Galí que pretenia absorbir tot l'escoltisme catòlic. Poc a poc van anar incorporant-se a la DDE totes les branques fent una gran pressió perquè la Branca Llobatons ho fes. O sigui que a l'època que comentem existien Llobatons DDE i Germanor de Nois (sic). La branca llobatons es va unir als lliures per fer front a la DDE i no quedar absorbits per aquesta.⁵⁹

El comissari general en aquell moment a DDE era en Jordi Bonet, mossèn Pedrals

⁵⁶ S'ha d'aclarir que mentre l'Equip Mowgli era format per tots els caps i ajudants d'estol, doncs majoritàriament en el seu inici, de nois, el clan Sant Francesc, posterior en data, només era format per noies Akeles, llavors ja majoritàries com a caps d'estol. D'aquí potser el fet de suposar-les dins de la Germanor de Noies Guies: les Akeles pertanyien a la branca Llobatons, en aquest cas dins de la DDE de Barcelona. Les altres afirmacions sobre ideologia, i carquisme, responen clarament a actituds ideològics, i per tant no objectives

⁵⁷ Alice Collet, comissària de Llobatons dels Scouts de France vingué a Barcelona el gener de 1958 per prendre part en el camp de formació de les akeles. Dos anys després, ella mateixa convidà Montserrat Oliver, comissària Llobatons de la DDE a prendre part com a formadora a un camp francès

⁵⁸ Es refereix al llibre *Le louvetisme et la formation du caractère* de Vera Barclay. Aquesta obra clàssica del llobatisme fou editat en castellà, a partir de la traducció francesa, per Editorial Litúrgica Española, junt amb d'altres, el 1968. No queda clar l'afirmació feta sobre una revisió d'aquesta obra

⁵⁹ No queda clara la situació creada entre el fet de l'existència d'una branca de llobatons amb forta personalitat dins de l'escoltisme català en un moment baix dels seus òrgans impulsors, i la constitució dins de l'escoltisme de la Delegació Diocesana de Barcelona que s'estructurava, vulguis o no, com a veritable associació escolta. És discutible si el Clan Sant Francesc havia d'incorporar-se a la DDE, però no ho és que la DDE volgués crear una estructura pròpia per atendre els seus llobatons

el consiliari, en Jordi Galí el responsable de Ruta i en Jordi Costa i mossèn Bassó a la Branca Minyons.

Per la branca Llobatons van ser dos anys de lluita constant, que acabaren després de moltes converses, en la decisió d'incorporar la Branca Llobatons a DDE. Això per a l'equip era una solució a contracor i fruit de la fricció i forta pressió externa de què eren objecte els seus membres; prenent cadascú d'ells una opció diferent per defensar, molts cops, una mateixa visió.

1957

Així la Montserrat Jarque va presentar la seva dimissió; amb ella tres membres més de l'equip: Ramona Gimó,⁶⁰ Irene Solanes i M. Antònia Figuerola. Això es produïa l'any 1957.

El mètode i la seva revisió, van quedar totalment marginats. El Clan Sant Francesc va quedar desorientat, sense saber què era el que realment pensava. D'immediat va escollir-se una noia de l'equip per fer de Comissària, mentre la branca s'anava tranquil·litant: va ésser la Maria Gest, Akela de l'Abat Marcet.

Durant l'any en curs va existir dins el Clan Sant Francesc una certa fricció, doncs s'intuïa que de comissària s'anava a escollir Montserrat Oliver, Akela del Roser: estava preparant-se pel seu càrrec feia temps. El seu nomenament no va ésser acceptat, en principi, per molta gent per mor de la fricció ja esmentada.

Una etapa de floreixement del llobatisme va ésser, sens dubte, els tres primers anys de la Montserrat Oliver: es va desfer el Clan Sant Francesc per donar pas als focs (reunions d'Akeles), es va introduir l'etapa Flor Roja, com a intensificació de la formació de les noies.

L'equip de la Montserrat Oliver era: (Jacint) Matas, Bataller, (Rosa) Busquets i (Maria) Fullat. Donat que aquest equip tenia una formació intel·lectual i un altre tipus de sensibilitat, va influir notablement en contra del militarisme existent.

1960

L'any 1960 l'equip va tenir una gran influència espiritual en la línia (Charles de) Foucauld, sobretot la Mercè Gassiot, ordre a la qual es va incorporar aleshores. És van introduir gran quantitat de treballs manuals, contes, gust estètic. Podríem dir que va començar una etapa més franciscana.

El tracte amb les noies, en aquells moments, era humà i directe, doncs la branca va quedar desproveïda de les Akeles, que en un principi s'hi oposaven.

1963

L'any 1963 hi ha noves eleccions a DDE. Puja de Comissari General en Josep M. Martorell, que va reeligir la Montserrat Oliver. Les noies hi estaven d'acord. Al cap d'un any, però, per qüestions personals, deixa el seu càrrec havent expressat abans de marxar la idea de canviar el carnet, de fer un estudi seriós del llobatisme intuïnt que potser calia canviar-lo.

1964

L'any 1964 assumeix la responsabilitat de la branca l'Assumpta Cendra, Akela del Mare de Déu de Montserrat. Mossèn Matas tenia intenció de deixar la branca, cosa que no va fer. L'equip de l'Assumpta era Mn. Jacint Matas, Dolors

⁶⁰ De fet, no fou el 1957, sinó el 1958

Porcel, Olga Vidal i Teresa Domènech, incorporant-s'hi dos anys més tard l'Angelina Camps. La tendència d'aquest equip va ésser més aviat de tornar a una rigidesa en l'aplicació del mètode: es va afegir a les etapes Flor Roja i CEP la Flor Mowa. També es va introduir la Festa d'Especialitats, doncs fins aquell moment només es realitzaven les festes de llobatons i segon estel; es va deixar pràcticament acabats i a punt d'imprimir els carnet de 1a., 2a. i 3a. part.

Donat que a la branca, molt nombrosa per cert aleshores, començava a produir-se un cert deslligam ideològic amb el llobatisme tradicional, que aquest equip intentava conservar, va procurar-se en el camps de formació revaloritzar la jungla en tot el seu contingut, i el sistema de proves, donant-li un sentit més ampli, d'acord amb el nen i les seves capacitats.

A la mateixa època, van iniciar-se les assemblees de la branca per a tractar temes que fossin interessants per a les caps d'estol.

La branca es regia principalment pel seu equip, les ACDLL⁶¹ i les caps de foc, amb fort accent sobre la comissària.

A les unitats s'anava diluint la rigidesa en l'aplicació del mètode, produint-se per aquest fet, en alguns sectors, una separació amb l'equip de branca.

1967

Darrerament, l'any 1967, el distanciament era notable.

1968

L'any 1968 van tenir lloc noves eleccions i va tornar a sortir reeligit comissari general en Josep M. Martorell, escollint com a responsable de la branca la Victòria Vila, ex-akela del Santa Maria de Gràcia. Aquesta va formar els equips següents:

Per al curs 68/69: Roser Busquets, Angelina Camps, A. Viñas, Mercè Godall i Mn. (Francesc) Malgosa.

Per al curs 69/70: Angelina Camps, Cristina Rimbau, Pepita Rossell, Pepa Sans, Josep M. Menéndez, Mercè Godall i Rosa Vives.

Per al curs 70/71: Cristina Rimbau, Teresa Climent, Margarida Junqué, Josep M. Menéndez, afegint-s'hi més tard August Bové, Jaume Etayo i Vicenç Oset.

Des d'un principi els objectius van ésser: aconseguir un acostament amb els caps que ens permetés de fer una tasca de conjunt i intentar revisar i modificar els elements del mètode que consideraven caducs.

A les formacions de caps van intensificar el raonament de les coses, intentant que tots plegats trobessin el sentit, el contingut, dels elements del mètode que fem servir. Per aquesta línia de raonament va anar donant-se forma a la nova opció educativa.

Un altre dels objectius és aconseguir la participació dels caps en la vida de la branca, entenent per branca tots els individus que estan fent servei dintre

⁶¹ ACDLL vol dir adjunt comissari demarcació branca llobatons. Aquí rau un dels conflictes estructurals permanents dins de la DDE, i després Minyons Escoltes i també Guies Sant Jordi. Teòricament els comissaris de demarcació elegits per l'assemblea escullen els seus adjunts de branca per animar l'escotisme de la demarcació. Ara bé, els caps d'unitat, tant d'aquesta branca com de les altres, pel fet de no haver participat en l'elecció del seu adjunt, tenien la impressió que no eren tinguts en compte i que se'ls deixava de banda. La reacció consistí en reclamar el dret a aquesta elecció i fer servir "la branca" com a instrument d'oposició enfront als comissaris, tant a nivell de demarcació o diòcesi com, sobretot, a nivell general. Aquest document n'és un exemple i respira tot ell aquesta conflictivitat mai resolta

d'ella. Les assemblees han estat, en aquest sentit, un lloc important de participació. Durant els dos darrers anys, l'equip ha intentat donar forma a les aportacions dels caps, a les de l'equip, i l'estiu de 1971 presenten el resultat del treball.

DE MINYONS ESCOLTES A RÀNGERS I PIONERS

Pas d'un sistema de secció formada per la iuxtaposició de patrulles verticals, amb un cap-noi sobre el qual convergia una acumulació de responsabilitat i comanament, i poc participatiu, a un sistema d'unitat formada per equips dinàmics de nois iguals en l'edat, compromesos i doncs responsables d'accions i empreses.

El fenòmen pre-adolescència/adolescència essent més marcat en el medi urbà que en el rural, fa que en aquest últim no es vegi prou la conveniència d'un pas de les seccions unitàries a les unitats ràngers i pioners.

1961

Atenció de la Branca als caps de patrulla (Objectiu Alfa - aconseguir que els c.p. siguin escoltes de 2a. classe. Objectiu Omega, 1a. classe), i a les patrulles (camp de patrulles, Divisió Kim, per a la qual calia tenir el c.p. de primera classe, i quatre nois de 13-14 anys de segona classe).

De cara els caps de secció (reunions periòdiques cada dos mesos) que no tenen massa èxit.

De cara els ajudants de secció, les promocions B.P.

1963

Scouts de France divideixen la branca Eclaireurs en Ràngers i Pioners per millor respondre a les demandes dels nois dels 15 anys. **El motiu dels R/P és el descobriment de la pre-adolescència**⁶²

Seria interessant esbrinar si en aquest cas el moviment estigué prou atent a la defensa dels nois petits en les patrulles, o bé respongué a la pressió dels grans que si no podien anar al seu pas deixaven l'escoltisme.

L'hemorràgia dels efectius es fa a quina edat? La proposta escolta tendeix a perdre efectius per dalt (pèrdua de la branca Ruta, disminució del nombre d'adolescents en recerca d'una autonomia que l'escoltisme no els donava), i recuperar efectius per baix (Castors, augment del nombre de llobatons). A l'informe sobre l'estructura de la Branca Minyons, feta al Comissariat de 25 octubre de 1965, s'aclareix que no es tracta de dividir la Branca Minyons, sinó de crear-ne una de nois de 12-14 anys. En la justificació que el Comissariat general presenta a

⁶² II jornades d'adjunts de la Branca Minyons, octubre de 1966

l'Assemblea extraordinària de 1969, que havia d'aprovar estatutàriament la reforma de la branca Minyons, es parla de la **necessitat de personalització dels nois petits en les seccions**, que queden al marge en les seccions unitàries.

1964

De les Jornades de l'equip de Branca Minyons, agost de 1964, en surten les orientacions generals de l'experimentació del sistema Ràngers/Pioners, **per resoldre les problemes plantejats per la patrulla que acull nois de 12 fins a 15 i 16 anys**.

Els noms de les dues noves seccions de la Branca Minyons són acceptats de la pràctica dels Scouts de France, en no arribar a trobar uns noms més adaptats a la imaginació dels nois catalans. El fet que el mot Pioners tingui ja un significat concret pel fet d'identificar-se amb els grups dels noies més joves dels pertenyents a les organitzacions estatals dels països amb règim socialista no és pas tingut en compte ni aquí ni a França.⁶³

Comença l'experiència en cinc seccions controlades directament per l'Equip de Branca.

Per crear les unitats Ràngers es procedeix a separar els preadolescents de la secció, i deixar que durant un any la secció envelleixi, i llavors convertir-la en Unitat de Pioners.

1965

Comissariat de 8 de novembre acorda continuar l'experiència Ràngers sota control directe de l'Equip de Branca Minyons, sota la responsabilitat total de Josep Muntañola, comissari de la Branca.

Per lletra de la secretaria de la Branca Minyons, de 4 de desembre de 1965, ens assabentem de les seccions que fan Pioners en aquest any:

A ciutat de Barcelona:

Pare Claret
Antoni Gaudí
Mossèn Antoni Batlle
M.D. de Lourdes
Sant Josep de Calassanç
Don Bosco
Pere Claver
Dr. Lluís Carreras
Sant Ignasi
Bisbe Irurita

Fora de Barcelona:

Montblanc

⁶³ "Chemises rouges et "Pionniers" réunis, cela fait pas trop soviétique! Il faut répondre que les tabous n'existent que par la grâce de ceux qui les créent...". François Lebouteux, Ecole du Chantier, p. 200

Vic
 Sabadell Sant Bernat de Menton
 Vilanova i la Geltrú Joan XXIII

1966

Primer camp-escola Rànger. A Cerdans, sobre Viladrau. Hi assisteixen 29 caps (20 de Barcelona-ciutat, 3 de Sabadell, 3 de Vic, 1 de Torelló, 1 de Manresa, 1 d'Olot), provinents de totes les Seccions que fan l'experiència Ràngers.

Es publica el **Carnet del Rànger**.

Agrupaments que han decidit fer R/P, 24 Barcelona, 3 Vic, 1 Girona.

És força suggeridora de l'esperit amb què es portava la reforma aquesta lletra del comissari de Branca a un cap de Taradell:

...jo diria que l'elecció de l'empresa (construcció d'un refugi) va ser prefabricada. Em diràs que no tenen iniciatives ells, però crec que cal esgotar tots els mètodes per treure iniciatives... Crec que a part d'això la idea del refugi és bona... Per l'esperit dels Pioners heu d'actualitzar la llei: què entenen ells per llibertat, joia, servei, puresa, etc? Sobre el que ells entenguin, millorat per tu, feu junts un pla d'exigència. No n'hi ha prou en fer un refugi: amb quin esperit es fa, per què es fa. Estigues disposat a deixar-ho córrer si ells no volen acceptar cap compromís d'actuar segons un estil que ells mateixos hen de definir amb tu... Has provat de fer vetlles d'animació sobre temes escollits pels mateixos nois i organitzades per ells? I un pla de proves personals controlat pels companys?... I sobretot, amb els nois grans no deixis el diàleg personal: per què no s'esforcen? en què creuen realment? quines coses creuen vàlides per jugar-se la vida? per què?⁶⁴

O encara més, aquesta pàgina de presentació, signada per l'Equip Pioner de la Branca Minyons, no datada, que hereda tota la mística de l'etapa anterior:

Els Pioners no són més que nois de 14 a 17 anys, que juguen fort amb el seu escoltisme, conscients del que necessita l'exigeix el món del demà, conscients del que necessita un país que ja és un poc nostre.⁶⁵ És per això que marxen endavant, desobrint passa darrera passa la societat que els envolta, amb una mística i un estil nous i vells alhora. La seva motxilla, la dels pioners, s'ha envellit pels camins de la nostra terra, i ha vist moltes coses, se n'ha dolgut de moltes altres, ha viscut molt. I tot de cop, se n'ha adonat que ja no s'hi val a fer el minyonet cofoi i tranquil que vivia isolat al seu cau. El seu cor s'ha endurit amb la joia d'una nova mística: ser pioners d'un món nou, on el jugar net no sigui ja mai fer el babvau, on la generositat no sigui fer el titella. On l'honor, la lleialtat, la confiança, siguin l'única moneda que hi circuli. I un nou estil entre les mans: el risc de l'empresa, la superació que comporten els badges, la descoberta de l'evangeli en equip, l'autogestió del grup, la llei viscuda al llarg i ample de la vida, la reflexió amb tota la comunitat dels pioners.

⁶⁴ Lletra de Josep Muntañola a Mateu Homs, Taradell, 11 de novembre de 1966

⁶⁵ 2 Referència a la cançó "D'un temps, d'un país", de Raimon

vida, la reflexió amb tota la comunitat dels pioners.

1967

El llançament definitiu del sistema R/P a l'etapa Minyons, per acord d'Assemblea General.

Es proposa mantenir una sola branca, amb un únic comissari de branca, amb dos mètodes diferents igualment vàlids: seccions unitàries i mètode especialitzat en dos temps, Ràngers i Pioners. Hi haurà un responsable del mètode Ràngers i un responsable del mètode Pioners. Aquesta estructura es revisarà a l'Assemblea de 1969.

Aclariment entre equips responsables de R/P i Unitàries.

Sobre el mètode pioners es constata, a la reunió del Comissariat del 27 de febrer: Dificultats per als nois de seguir el ritme. Dificultats del cap agreujades pel ritme. Problemàtica de com agafar el Pioner a la Ruta. En relació amb aquesta s'observen més variacions de forma que de fons. Tendència de la branca a simplificar davant d'una complexitat que espanta.

Aquest curs hi ha censades 70 unitats Ràngers. És convoquen les Jornades de Caps Ràngers, amb el tema: El progrés personal i col·lectiu dels nois.

1968-1969

Assemblea Pioner.

Els equips generals de Ràngers i Pioners intenten crear una dinàmica d'animació calcada en el corresponent mètode. Això fa que els caps estiguin agafats per dues ocupacions a la vegada: la unitat i la branca, sense mencionar el mateix Moviment.

1969

A principi d'any hi queden a Barcelona només 10 seccions unitàries, i entre 50 i 60 a tot Catalunya. Un any després, hi ha 7 seccions unitàries a Barcelona, i 23 a la resta de Catalunya.

Dos projectes pioners a nivell de branca: Camp general de Treball, muntatge de quatre parcs infantils a viles properes a Barcelona (3-6 abril 1969) i revista La Granota.

Els Pioners es posen la camisa vermella, que cadascú s'ha comprat a partir d'un extra-job individual el dissabte dia 5 d'abril al vespre.⁶⁶

26-27 abril, Consell de Revisió.

Els Equips Pioners i Caravel·les decideixen treballar conjuntament, ja **que creuen que l'educació de l'adolescent (noi i noia) no es pot donar per separat**. Per tant, dedueixen, els equips tampoc poden ésser-ho.

⁶⁶ Els pioners d'Igualada, Vic i Olot ja la portaven des de feia dos anys

1970

Darrers agrupaments que aplicaren el mètode unitari:

A ciutat de Barcelona:

Torras i Bages
 Roger de Llúria
 Abraham Lincoln
 Abat Oliba
 Aureli Escarré
 Rudyard Kipling
 Charles de Foucauld

Al Vallès Oc.:

Sabadell	Sant Antoni de Pàdua
Sant Cugat de Vallès	Berenguer el Gran
Terrassa	Mossèn Homs
Sentmenat	Sant Menna

Al Vallès Or.:

Montcada	M.D. del Turó
----------	---------------

Al Maresme:

Badalona	Sant Pau
Badalona	Baldomer Solà
Cabrils	Santa Creu

Al Baix Llobregat:

Sant Just Desvern	Martí Luter King
Esplugues de Llobregat	Sant Jordi

A Girona:

Anglès	Sant Miquel
Banyoles	Sant Martirià
Arbúcies	Montsoriu

A Vic-Manresa:

Berga	Santa Maria de Queralt
Sallent	Joan de Serrallonga
Navarcles	Germanor ardida
Moià	Amadeu Oller
Monistrol de Montserrat	Joan XXIII
L'Ametlla de Merola	Manuel Guiu
Sant Joan de les Abadesses	Arnau de Villalba
Centelles	Santa Coloma

L'Equip Pedagògic, de 16 de febrer de 1970, decideix liquidar la situació transitòria de les Unitàries, declarant que n'hi ha prou amb el mètode Ràngers i Pioners per respondre a la psicologia dels nois d'aquesta edat.

Entre els objectius del curs, la Branca Rànger es proposa una **revisió general del mètode**. És que no l'havia encertat? Com és que s'havia inadaptat tan aviat? Era insuficient, massa vague, poc engrescador?

L'Assemblea general acorda per 95 vots a favor, 4 en contra i 10 en blanc comunicar als agrupaments que encara (sic) empren el mètode tradicional que Minyons Escoltes no pot oferir vàlidament ni camps de formació, ni publicacions per a elles i que, per tant, urgeix la seva transformació en el sistema ràngers-pioners. Conseqüentment, l'Equip de Branca deixarà d'estar a la seva disposició a finals d'any, i des de llavors haurà acabat l'aplicació del mètode tradicional de Minyons a Minyons Escoltes. El plec de queixes provinents de poblacions petites on el nou mètode és difícilment aplicable queda en mans del Comissariat General. El càrrec de Comissari de Branca Minyons desapareix en deixar d'ésser ateses les seccions unitàries.

Aquest fou el darrer equip que animà les seccions unitàries: Rafel Méndez (que passà a formació de caps), Jordi Llorach (a Circular), Albert Barella (a Pioners) i Josep M. Menéndez (a Llobatons).

En aquest moment, segons les consideracions que acompanyaven la proposta a l'assemblea, només hi quedaven 27 seccions unitàries, de les quals 5 havien de passar a R/P aquest any, i en el darrer camp de formació de caps només s'hi havien inscrit tres caps.

1972

Alliberament, Freire són noms que es citen continuament a la Branca Ràngers. La revista de la branca Ràngers publica ja a principis de 1973 un article de Gustavo Gutiérrez titulat **Teologia de la liberación**.⁶⁷

Devalla l'animació de la Branca Pioners i puja la de la Branca Ràngers. Degut a liderat en els equips corresponents?

1973

El curs 1973-1974 els equips de branca Ràngers i Noies Guies treballen conjuntats.

1974

L'equip convoca una trobada general de Ràngers i Noies Guies que es fa el 11-12 de maig a Sant Cugat del Vallès.

Els temes de la formació de caps a càrrec de les branques continuen essent l'educació sexual (sexo-afectiva), l'educació política i l'educació de la fe, tot això a partir de la descoberta i el coneixement de la realitat, aspirant a configurar un

⁶⁷ Curiosament és pràcticament l'únic article en castellà de tota la revista, i de totes les publicacions periòdiques de Minyons Escoltes

món en el qual el desig i l'utopia seran satisfets.

1975

26-27 abril. Trobada L'Eix, a Castellnou de Bages. Com a element d'animació els responsables reeixiren a reservar un tren especial de fusta, com els d'aquell temps. Organització i animació estigueren a l'altura i prengueren un estil ben escolta. El lema era: **Un eix neix; un eix creix; un eix ens uneix.**

DE LA RUTA AL TRUC

1956

17 de novembre, a Santa Quitèria. Dins de la DDE de Barcelona, la Branca Ruta s'organitza com a Clan de Caps, batejat com a Clan B.P.⁶⁸ Per començar hi figuren:

Jordi Galí	Cri. Branca
Rafel Carreras	Ajudant
Jaume Cendra	
Josep M. Serra	AE. Torras i Bages
Manel Roig	AE. Pere Tarrés
Joan Clos	AE. Sant Martí del Clot
Joan Cortada	AE. Auxilium Christianorum
Joan Rius	Mataró
Jaume Busquets	CS M.D. del Roser
Manel Salvany	CS M.D. del Roser
Joaquim Anson	Mataró
Josep M. Bas	Clot
Jaume Payés	Torras i Bages
Jordi Isern, secretari	Pere Tarrés

El Clan neix sota un signe marcadament religiós, conseqüent amb l'espiritualitat de la ruta, **que entra pels peus**. La seva activitat principal és la ruta, jalonada per la reflexió i la pregària, aquesta fortament litúrgica. Per exemple, el projecte de marxa de nit, del 1-2 de desembre de 1956, de Granollers a la Garriga: lectura de l'epístola, evangeli i antífones de vespres; marxa en silenci, 10 minuts; lectura del missatge del Sant Pare sobre Hongria, del 5 de novembre; marxa en silenci, 5 minuts; lectura del missatge del sant Pare sobre la pau, del 10 de novembre; marxa en silenci, 5 minuts; comentari sobre la situació internacional, mitja hora; oració en comú pel nostre món; rosari.⁶⁹

1958

⁶⁸ El primer nom proposat fou Clan Mossèn Batlle

⁶⁹ A l'hora de la veritat, el rosari es féu abans de la pregària en comú que va consistir en resar completes

La Ruta necessita més la qualitat que la quantitat.

La Ruta només ha de servir per als menys de 25 anys, i no per a casats i gent inserida ja en la vida. El que persegueix l'escoltisme amb el mètode guia és la inserció eficaç dels individus en la vida social i familiar. Deixar el clan no és deixar d'ésser escolta, i no desqualifica ningú. Organitzem l'escoltisme a partir dels 25 anys, i deixem la Ruta en pau.⁷⁰

Enquesta social sobre problemes d'immigració. Inclou estudi de les parròquies, fitxes per als alumnes d'escoles i enquesta individual. En la mateixa línia, pel novembre 1959 la Branca proposa muntar una associació de barriada en un sector extrem de Barcelona.⁷¹

Abril. I Camp de Guies Investits. Llerona.

1959

Abril. II Camp de Guies Investits. Gallecs.

Publicació del Reglament de Guies Escoltes. En el primer capítol es reconeix que el roverisme és la culminació de l'educació escolta, i que l'escoltisme és un humanisme de base religiosa, i el defineix concretament:

- Enfront dels que sols busquen instal·lar-se a la vida, nosaltres tenim una visió de la vida com una marxa, un risc i una aventura. - Enfront de l'oportunisme egoïsta oposem una fe i una fidelitat constant a la veritat. - Enfront de la falta de caràcter produïda per un excés de comoditats i seguretats, fem una crida a la fortalesa, a l'esforç i a la responsabilitat. - Enfront de la disgregació egoïsta que fa de l'home l'enemic de l'home, desitgem la cooperació, la germanor, la solidaritat i la jerarquia. - Enfront dels falsos messianismes, busquem una visió realista de les possibilitats i limitacions humanes. - Enfront d'una sexualitat grollera, absorbent i materialista, retornem a la cavalleriesitat i al respecte al misteri de la vida. - Enfront de la claudicació i la dimissió de la nostra civilització milenària, afirmem conscientment els seus valors, disposats a reviuir-los, i desitgem reparar els seus errors. - Enfront de la tristesa i de la desesperació pregonada de l'home d'avui, ens alcem amb la joia i l'esperança de saber-nos fills de Déu.

I concretament al nostre país, volem que la Ruta tingui una doble missió: En primer lloc, una missió de promoció; cal aixecar el nivell de la nostra joventut i de tota la generació que puja, formant-la en el sentit de la dignitat humana, de la responsabilitat i de la jerarquia, obrint-li horitzons intel·lectuals i d'acció, i desarrelant els vicis seculars de la migradesa d'esperit, la por al ridícul, l'esperit de trampa, del no voler manar ni ser manats. Substituir els prejudicis per conviccions i donar claredat en el judici i fermesa i ambició en les realitzacions.

En segon lloc, una missió d'unió: en el nostre país secularment dividit i que conserva senyals pregonades d'aquesta divisió, cal que tots treballem en la creació d'una mentalitat de comprensió en la veritat i la justícia, fonamentada en l'amor

⁷⁰ Document que pel to sembla respon a una situació molt concreta. És de Raimon Galí? Gener de 1958

⁷¹ No es diu pas de quin barriada es tractava. Tota la pista que tenim és que es troba a 20 minuts de la Pl. Urquinaona (hom suposa que en metro), i que es tracta de cultura general, llegir i escriure, com una escola d'adults

al pròxim per l'Amor de Déu.⁷²

Aquest text i tot el to del Reglament són deutors de l'espiritualitat de la Ruta dels Scouts de France, i més particularment aquí a l'ideari de Raimon Galí.⁷³

1960

Congrés Ruta, a Ripoll.

El C.C. treballarà sobre aquelles actituds interiors que estan situades a l'arrel de tota donació o servei i a la base de tota vida espiritual adulta i autèntica. Així treballem per una generació d'homes que tinguin sentit de la limitacions pròpies, que compleixin llurs compromisos, respectin i estimin l'autoritat, que convisquin amb harmonia amb els que no pensen com ells, que tinguin la flexibilitat necessària per a fer equip, que no es deixin enganyar per les solucions simplistes, que distingeixin el cap del demagog, que sàpiguen esperar el moment d'acció oportú, que no tinguin esperit de grup, que pensin per compte propi, que pateixin el dolor de tots els homes, que es preparin sense descans per la promoció de tota la Humanitat, que estiguin equilibrats en el desenvolupament de la pròpia vida, que siguin sincers, que descobreixin la fondària humana de tots els problemes, que no facin ostentació de cap títol o virtut, que rectifiquin els errors, que facin sempre el combat contra sí mateix, que es comprometin arriscant-ho tot arribada l'hora, que portin arreu l'esperança de la Ruta...⁷⁴

La finalitat bàsica del Roverisme és, mitjançant l'ajuda d'altres germans Ròvers, treballar seriosament cadascú per aconseguir un nivell esplèndid de formació, instrucció i educació humana i espiritual, donant per resultat un home lliure i útil a sí mateix i al servei de la societat en què viu.

A la finalitat bàsica del Ròver hi arribarem preocupant-nos dels següents mitjans: caràcter, formació cultural, millorament moral i espiritual, salut i fortalesa física. Socors. Habilitat manual. Expressió. Millorament professional. Civisme. Servei al proïsme.⁷⁵

1962

És fonamental que els ròvers estiguin oberts i sensibilitzats als problemes més aguts de les diferents comunitats humanes de les quals formen part. Cal ésser exigent, en aquest sentit, quant als serveis dels companys. S'hauria de dur a terme en els clans una campanya de formació cívica, de coneixement de la realitat social i, abans, dels mitjans de conèixer-la. L'equip de la branca podria estudiar els límits d'aquesta formació perquè no passés al camp de la cosa política, la qual no correspon a l'Escoltisme... La Ruta hauria de manifestar el seu criteri enfront

⁷² Reglament Guies-Escoltes, Barcelona, DDE, 1959, pp.6-7

⁷³ Veure les semblances entre aquesta declaració de principis i la Ponència de CC

⁷⁴ Fèlix Martí, comissari de la Ruta. Conferència al Congrés Ruta. Es tracta d'un text propi o adaptat dels Scouts de France? Comparar aquest text amb la ponència sobre la Persona, també de Fèlix Martí al Camp Ginesta-83

⁷⁵ Ponència Finalitat del Ròver. Congrés Ruta 1960

d'esdeveniments i situacions que afecten a la joventut... És molt important que els caps del clan estiguin connectats amb les realitats i moviments vivents del país per tal de poder orientar l'acció dels ròvers. No cal, però, que a més de militar a l'escoltisme militin en altres camps... La Ruta deu aportar a Catalunya l'amor a l'austeritat. Demanem als clans d'assajar formes de Ruta diferents a les actuals en el sentit de la pobresa... La Ruta es compromet a treballar amb entusiasme i constància a seguir actualitzant en nosaltres aquells valors que ens constitueixen com a poble català... Treballarem fins a aconseguir que la Ruta sigui acollidora, possible i útil, per a la joventut tota, immigrants, rural, obrera, estudiant,...

Intent de mobilització de la Ruta a través de l'empresa de clan, a Castellvell de Can Bordoï a fi d'acondicionar un casal per a la joventut.

Deixant somiar, en el fulletó de propaganda de l'empresa hom imagina com parlarà de la ruta el llibre **Reflexions històriques sobre els darrers cinquanta anys** suposadament publicat per la Universitat Històrica de Girona, l'any 2001: ...Llavors a tot el país s'inicià una renovació espiritual. Els joves dels anomenats clans, amb un gest fraternal i amb una gran esperança, cregueren que era necessari mobilitzar-se col·lectivament a fi de desvetllar tota la joventut de cara a la vitalització de pobles i comarques. El que els preocupava era que, en aquell temps, condicionat per estructures molt diferents de les actuals, estovat per les propagandes del plaer i la comoditat i amb una visió de l'existència humana molt individualista, els homes dels pobles i comarques no s'interessaven pels problemes propis i de llurs comunitats. Pels anys 60, la paraula responsabilitat molestava encara a la majoria. El que ens estranya més, des de la nostra perspectiva actual, és que costava de fer que reaccionessin...

1963

Com a reacció davant l'anàlisi de per què no funcionen els clans: falten caps de clan adults, hi ha pocs caps de clan que coneguin l'instrumental tècnic que la branca mira d'anar posant al dia, i no hi ha equips potents de direcció de clans. Amb l'acord del Cri. gral. la branca divideix els clans en tres categories: clan normal, clan inicial i clan en formació.

1964

A l'Assemblea general, els caps d'agrupament es queixen de l'esquema proposat per la branca Ròvers, i el titllen de tèoric, és a dir d'irreal. El llistó és tan alt que els Minyons tenen por de passar al clan.

Aquest era l'esquema presentant: **El noi als 17 anys cal que trobi el seu lloc dins la història dels homes, història que per a nosaltres és una història de salvació. Per tant, el fet de veure la Ruta amb perspectiva cristiana no li dona una fesomia especial sinó que la constitueix (en majúscules a l'original). Això comporta a l'etapa novells: decisió de constituir a Crist com a eix de la vida adulta; a l'etapa companys, estrenar la vida en el món, sense ser del món / vida d'Església. I té les següents exigències: uns caps cristians (essència del cap), unes activitats a partir d'una visió cristiana del món: fer dins la dinàmica de Déu, un ambient fraternal (joia, exigència, sinceritat, comunió amb Crist-força-).**

⁷⁶ Consell de la Ruta, 7-9 de setembre de 1962

1966

El nombre de clans es manté. El Comissariat gral., de 28 de febrer, suposa que hi un uns cent clans. La Ruta com a ideal no està pas en crisi: potser sí que és inabastable, i és per això que la vida dels Clans toca de peus a terra i no respon a les grans declaracions dels responsables de la Branca.

Una nova presa de consciència, un nou impuls, una nova ruta és l'objectiu donat a la Trobada General de Ruta, que tingué lloc al Col·legi St. Ignasi, dels Jesuïtes, a Barcelona, el 3 i 4 de desembre de 1966. Hi prenen part 623 nois pertanyents als clans.

1967

La Branca comença a plantejar-se el canvi que suposa per al mètode de la Ruta la divisió de la branca Minyons en Pioners i Ràngers. Els pioners no són ròvers prematurs? Quin interès tindran ara per passar a la Ruta, si a la Unitat Pioners ja se'ls ha demanat el que fins ara se'ls demanava en passar a la Ruta?⁷⁷

Josep Muntañola, que ja ha estat artífex de l'intent de posar el mètode de Minyons a l'abast dels pre-adolescents i adolescents, serà la persona designada per deixar de banda la Ruta i bastir una proposta més acceptable per als Pioners. És així com accepta d'ésser responsable de Ruta **amb la condició d'assajar una nova fórmula que és el Solc. Jo vaig acceptar perquè les darreres fórmules Ruta semblaven mortes**, reconeix Josep M. Martorell.⁷⁸

1968

SOLC, animació de joves, intenta ésser l'actualització de la darrera etapa de l'escoltisme (17 - 20 anys). És una realització conjunta dels dos moviments masculí i femení de l'escoltisme catòlic.

SOLC respon a la necessitat d'adaptar el mètode de la Ruta a al mètode pioner. En l'equip pioner el noi s'ha entrenat en una estructura política diferent, més centrada en la comunitat pròpia, participativa i activa, autogestionada. Ruta entra en crisi en el seu idealisme **del bé als altres** i el sentit jerarquitzat de l'organització.

ME en l'assemblea de 1 de maig de 1968 va ratificar l'acord pres conjuntament pels comissariats de ME i GSJ referents als respectius equips de Branca Ròvers i Branca Guies, d'organitzar un equip mixt que treballés la pedagogia de les respectives branques ròver i guia, i animés tots aquells aspectes d'una pedagogia escolta comuna i les activitats mixtes, no unitats mixtes, que l'estudi vagi suggerint. Els comissariats d'ambdós moviments prenen consciència que el SOLC no és una branca més sinó un moviment de joves amb finalitats d'educació i entitat pròpia, depenent alhora de GSJ i ME.

Cal remarcar que la Germanor de Noies Guies reaccionà a aquesta iniciativa, que

⁷⁷ Veure acta de la reunió Equip de Branca Ruta, 9 d'abril de 1967

⁷⁸ Lletre de Josep M. Martorell a Llorens Pelàez, C.A. Sant Antoni, 6 de juliol de 1969

alguns consideraven com d'obertura de part de l'escoltisme catòlic, demanant que quedés clar que es tractava d'una iniciativa de l'escoltisme catòlic invadint com qui diu el terreny dels laics. Les susceptibilitats arribaren fins a demanar que no es fes servir el nom de SOLC perquè podria confondre's amb SEOLC, Secretariat de l'Escoltisme Obert, Laic i Català.⁷⁹

Són responsables del SOLC Josep Muntañola, Teresa Fort, Miquel Verdaguer, Jordi Roca i Ramon M. Nogués, aquests últims, consiliaris.

L'estructura d'animació de SOLC està constituïda per tres equips: els últims responsables, membres dels Comissariats respectius formen el REC I. El REC II és l'equip central de coordinació, i REC III és l'òrgan col·legial d'animació general, amb un a dos representants de cada grup de SOLC.

Uns mesos després d'iniciar l'experiència hom (qui?) acceptà que els grups fossin mixtes en contra dels criteris evidenciats a la reunió de Westernohe, de l'escoltisme europeu, que desaconsellava les unitats mixtes.

Malgrat tot, els nois que sortien de les unitats Pioners no sembla pas que passin a SOLC: aquest apareixia distant i estrany a l'escoltisme.

La dinàmica de l'autogestió volguda i necessària a tots els seus nivells, en mancar d'una pedagogia de l'autogestió portà a l'espontaneisme, no sempre necessàriament creatiu ni productiu.

Per abril, la demarcació Barcelona convoca encara una reunió de Caps dels clans que han escollit de seguir fent roverisme, tot dient que són bastants.

A la Circular de juliol-agost de 1969, M. Teresa Fort i Josep Muntañola escriuen lacònicament aquesta nota: **Ha finalitzat l'experiència. La intenció de l'equip coordinador és d'editar el proper mes d'agost una publicació-resum de l'activitat de SOLC-1968/69, que rebreu amb la Circular de setembre.**

La promesa publicació, titulada **Crònica SOLC**, forneix un bon plec de documents que poden ajudar a comprendre la trajectòria contestatària de SOLC.

1969

Un any més tard, el 1970, Josep M. Martorell fa el balanç de l'experiència i informa el Comissariat dels passos donats: l'equip, tot hi haver-se engatjat en seguir animant els clans que es seguien considerant Ruta, no ho ha fet; en paraules de Martorell l'assaig mateix del SOLC en alguns grups mal equipats per portar endavant un projecte autogestionat ha fracassat, i arrossegat el SOLC al desprestigi.

A nivell general, l'Equip Pedagògic de ME després d'una llarga conversa amb el REC-1, l'equip responsable de SOLC arribà a aquestes conclusions:

El SOLC ofereix una sortida vàlida als nois que provenen dels pioners perquè té una pedagogia pedagògica, aquest objectiu d'educació es basa en la mateixa visió de l'home que té ME; la línia de l'opció cristiana de ME no coincideix exactament

⁷⁹ Veure reunió de Guiatge Català de 24 d'octubre de 1968

amb la línia de punt de partida del SOLC, però una i altra s'inicien dins una mateixa direcció de creixement personal. El punt de partida inclou plenament l'opció de recerca i creixement en el camí de la fe cristiana. Aquesta orientació, sembla, per tant, molt ben adaptada a les situacions crítiques dels nois i noies d'aquesta edat; l'estil dels grups pioners, on l'autogestió és iniciada a tots els nivells de la seva vida, troba una bona acollida en l'autogestió, un dels pilars del SOLC.⁸⁰

En canvi, l'assemblea del REC-III que pretenia tenir el poder total del SOLC, constituïda amb poder de decisió havia acordat per votació el mes de gener anterior: El que el SOLC vol ésser és un moviment de joves amb intenció pedagògica, però amb la possibilitat, per a aquells grups que vulguin prescindir d'aquesta dimensió pedagògica, de poder-se integrar a SOLC en el treball de formació d'un futur moviment, inexistent, coordinador de grups que actuïn amb finalitats purament polítiques a nivell de país.⁸¹ La votació es féu entre 38 persones i el resultat fou: a favor, 28 vots, només moviment pedagògic, 6 vots, i 4 abstencions.

Proposen una nova estructuració del SOLC: poder total a assemblea del REC-III, de representants de grup; delegació del poder total al Comitè permanent, format per quatre persones com a mínim, amb el màxim de representació geogràfica; treball de coordinació de recursos, secretariat permanent. Elaboració i promoció d'actuacions a la base, de les tres línies de politització, punt de partida i autogestió, sense cap poder decisor, equips de treball, formats indistintament per qualsevol tipus de membres, assessorat la tasca pedagògica de l'Assemblea de REC-III.⁸²

Un mes més tard un document conjunt signat pels responsables dels moviment i de SOLC defineixen l'estructura canviant de SOLC: L'estructura proposada per al funcionament de SOLC es centra sobre els grups de SOLC inserits en les diverses realitats demogràfiques del país. Els responsables d'aquests grups es constitueixen en Assemblea de SOLC, que és l'òrgan responsable del moviment. Aquesta Assemblea elegix i nomena un Comitè Permanent el qual es responsabilitza del funcionament i coordinació del moviment en general. A la vegada, aquest Comitè Permanent nomena un secretariat per a la realització material de totes les tasques relatives al funcionament de SOLC i de la creació de recursos necessaris.

En el mateix document ME i GSJ reconeixien l'interès de poder oferir als nois de 17 anys que surtin de pioners un moviment de joves dins la mateixa línia pedagògica, i SOLC es diu interessat en mantenir-se lligat a uns moviments pedagògics dedicats a edats anteriors a la pròpia de SOLC.

Hom té la impressió que ni uns ni altres volgueren baixar del burro, i que s'arribà a reconèixer com a encerts evidents desencerts. Si no, per què els equips pedagògics de GSJ i ME consideraren la possibilitat d'una opció paral·lela a SOLC?

⁸⁰ Document Martorell 9 de març de 1970

⁸¹ Acta de la reunió de REC-III, 24-25 de gener de 1970

⁸² REC-III 24-25 gener de 1970

Amb realisme, però, el mateix Comissari general reconeix que en aquest moment no tenen alta cosa a oferir als pioners.

El fet és que l'escoltisme queda reduït a moviment d'infants i adolescents, condicionant a més la seva pedagogia a la nova pedagogia autogestiva del SOLC. Si la maniobra sortia malament hi havia el perill d'escapçar per sempre la pretensió de l'escoltisme d'ésser un moviment pedagògic progressiu on el llobató fa la seva promesa **per esdevenir un dia minyó i guia**.

La relació entre SOLC i ME i GSJ es plantejà netament en termes conflictius i reivindicatius: la desconfiança hi treu el cap mentre s'intenta de superar la situació amb acords i pretesos eficaços controls.

El 26 d'abril de 1970 l'Assemblea de REC-III, amb un quòrum de quaranta assistents, escull el Comitè Permanent, que queda format per l'equip de: Víctor Farré, 18 anys, St. Anton, estudiant; Montse Pelegrí, 22 anys, Lleida, estudiant; Jordi Albertí, 19 anys, Cassà de la Selva, treballador; Josep M. Rueda, 23 anys, Lleida, estudiant; Josep Carles Vallejo, 19 anys, Clot, treballador; Joan Subirats, 18 anys, St. Anton, estudiant. En conseqüència, Josep Muntañola i M. Teresa Fort deixaven d'ésser els responsables de SOLC, i s'obria una nova etapa caracteritzada pel suposat poder de la base.

Malgrat tot, el SOLC no trobava el seu camí. En la convocatòria a la corresponent assemblea de principi de curs que havia d'ésser amb data de 22 de novembre segurament, el Comitè Permanent confessa: **La situació de SOLC era i és problemàtica. Una anàlisi de la realitat per superficial que sigui ens mostra una ben minsa quantitat de grups que treballin dintre del moviment. Les aportacions tampoc no són massa nombroses ens els TIR (trobades d'intercanvi)... Això ens va portar a buscar i reflexionar sobre l'alternativa necessària a proposar al moviment per tal de COMENÇAR⁸³ d'una vegada quelcom de segur.**

Concretament era necessari cercar d'aprofundir i enfortir les exigències pedagògiques que comporta SOLC si realment vol tenir un lloc dintre el món del jovent a Catalunya.

A l'Assemblea General de ME de 1970, el Comissari general informa l'Assemblea dels acords fets amb SOLC, però des d'aquesta data la Circular de ME no parla més de SOLC.

A la reunió conjunta dels Criats. grals. ME i GSJ, Jordi Porta proposa que s'estudii com els moviments poden oferir als nois i noies que surten de P/C un període curt on poguessin trobar una informació àmplia de possibilitats d'actuació. **Potser caldria també - afegeix amb certa timidesa - que aquest període oferís possibilitats d'acció que acollissin la capacitat d'acció dels nois i noies.** No és aquesta oferta d'informació i possibilitats d'acció per a un temps curt, el que dos anys més tard serà TRUC?

1971

SOLC interessa només a grups ja constituïts i que tenen ganes de relacionar-se amb altres grups. Les branques reconeixen que SOLC no interessa com a etapa

⁸³ En majúscules a l'original

següent a Pioners/Caravel·les (aquests es comporten com els grans del moviment), tot i que la febre de l'autogestió està en devallada.

A l'informe crític fet a l'Assemblea es reconeix obertament que **Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi no tenim ara res a oferir als nois i noies que surten de les unitats de Pioners i Caravel·les**. I afegeix, explicant-se, que les converses i l'anàlisi de la situació de SOLC fetes amb els membres del seu comitè permanent ens fan veure clar, que en aquest moment SOLC no és una sortida immediata per als nois i noies que surten de les nostres branques d'adolescents. Falta un període d'unes altres característiques que permeti als nois i noies arribar a una situació de grup suficientment compromès - a partir d'actituds personals prou lliures dels seus membres - en la qual puguin aprofitar la tasca d'animació de joves que està a l'abast del SOLC.

La decisió presa pel Comissariat és de trobar aquesta quarta branca en les experiències que aquí i allà s'estan fent, i no en una proposta elaborada entorn d'una taula.

1972

Informe crític Assemblea: **Existeix un projecte, junt amb GSJ, d'assajar unes experiències de grups mixtes de nois i noies sortits de Pioners i de Caravel·les, que, durant un any, els proporcionin l'ocasió de treballar, reflexionar i pregar junt, abans no es llencin a altres accions fora de l'escoltisme.**

És el TRUC, per a nois i noies de 16-18 anys.

D'on ha sortit el nom de TRUC? Hom creuria que s'ha cercat expressament un nom que no tingués cap càrrega ideològica. El nom de Ruta resultava massa ple de significació: la vida era la Ruta, i la Ruta per a l'escoltisme catòlic era Crist mateix. Als anys post-68 calia pujar al tren de la secularització, agafar distància de tot missatge i visió de vida, i així es podia jugar amb noms criptics, originats de la iuxtaposició de lletres inicials, de significat rarament revelat.

Això és el que passà amb el mot TRUC. Cap de les accepcions que dona el Diccionari Fabra al mot **truc** sembla que hagués estat tinguda en compte a l'hora d'elegir el nom de la branca, de manera que el mot més aviat desorientava a l'hora de parlar de la proposta jove d'escoltisme. TRUC en català pot ésser o bé el mitjà enginyós d'aconseguir un efecte, o bé el cop que es dona amb el picaporta, o un joc de cartes, entre d'altres. Cap d'aquests significats havia estat tingut en compte, o declaradament insinuat, de manera que flotà tot temps una certa confusió sobre el sentit del TRUC.⁸⁴

A cap publicació presentant el TRUC hi hem trobat un mot sobre el significat de TRUC; tampoc al quadern Laberint, publicat en 1982, que volia ésser ja una clarificació assossegada del mètode i la proposta de TRUC. Ocasionalment, i de pas apareix la solució a l'acròstic: **Tots a la Recerca d'Un Compromís = TRUC**, a l'encapçalament d'una convocatòria a la Trobada de Llançament del curs 1974-

⁸⁴ La confusió augmentava quan en els cercles internacionals escoltes hom havia d'explicava qué volia dir tan criptica paraula. Els francesos no arribaven a comprendre, a partir, clar, del significat francès del mot, com una branca escolta podia nomenar-se d'aquesta manera, quan precisament en francès **truc** connota una certa imprecisió i irrellevància: **truc** és qualsevol cosa que hom no arriba a nomenar, o qualsevol cosa que no té nom

1975. És va construir el nom a partir precisament d'aquest eslògan o es tracta simplement de posar una frase a unes inicials provinents d'una altra frase que no ha estat explicitada.⁸⁵

TRUC no era precisament a la darreries del franquisme un nom de guerra. Més aviat caldria trobar-ne l'explicació en el procés de banalització de valors subseqüent al 68, que permet no mullar-se, per dir-ho en el llenguatge que respon a la mateixa codificació, i de poder jugar amb les paraules en una mena de malabarisme conceptual, que ens permet de escapolar-nos sense haver de dir qui som ni què pretenem. La proliferació de mots anodins, sinó frívols, s'extén en el vocabulari de la branca TRUC: n'hi ha prou en citar **truquistes** o **trucaires** com a nom per designar els joves membres de TRUC, **truca** per designar les trobades de la branca (menyspreant el sentit propi del vocable, que en català vol dir barata), o el nom trempat de **pèsols** donat als fulls informatius, per citar-en alguns. Fins i tot, per distorsió del llenguatge: els documents es converteixen en **trucuments**.⁸⁶

Seguint en el mateix estil de bufonada, els anomenats **bufons titulars del TRUC** (Equip general de TRUC, per entendre'ns) convoquen **donzelles i jovincells els dies 2 i 3 del proper mes de desembre congelat de l'any de gràcia de 1972 en lo Castell dit de los Pares Salesians (Martí Codolar en el Valle de Hebron) al primer Simposium del Gremi de Trobadors, pallassos i saltimbanquis, on com a final de festa, el Gegant del Pi, el Rector de Vallfogona, el Drac de Banyoles i la Monja de Moia tiraran lo blanc.**

A l'Equip de llançament experimental de TRUC, al juliol de 1972, hi figuren els noms de: Victòria Herreros, Salvador Juncè, Jordi López, Eulàlia Quer i Angels Renom. Tres mesos després, hi trobem tres noms nous -August Bové, Montserrat Llobet i Josep Rota - i hi manca el nom de Jordi López. A finals de novembre desapareixen Josep Rota i Montserrat Llobet, i hi figura el nom de Frederic Magrinyà. L'equip es presenta amb una certa autonomia de ME/GSJ, i com qui ofereix al moviment una solució a la manca de proposta per als nois i noies que deixen la branca Pioners/Caravel·les i d'altres no provinents precisament de l'escoltisme o el guiatge.

Per als 4 i 5 de novembre convoquen una trobada de nois i noies **que tenen els mateixos neguits, ganes de ser, de viure i de créixer** (segueix la inconcreció) **interessats per aquesta nova experiència que entre tots intentem fer.** Hi assisteixen uns 90 nois i noies. La trobada porta el nom de **Varada de TRUC**, però els papers parlen d'"Hospital de terapèutica clínica". No cal prendre-s'ho massa seriosament, però sí que cal reconèixer que el llenguatge és desorientador, i que en gran part s'està jugant amb paraules manllevades d'aquí d'allà, sense arribar a construir un discurs coherent.

⁸⁵ Qui escriu ha de reconèixer que durant el temps que exercí de consiliari general no havia mai sentit aquesta definició. En canvi recorda que algú li havia definit com "Fots Reunits, Una Comunitat". Que potser tampoc no responia a la definició inicial

⁸⁶ Com a exemple d'indefinió i manca de concreció, heus ací el text d'un full que hom no acabar d'esbrinar de què parla: "Al Truc és temps de pèsols! Encara que no et diguis Fèlix, encara que no pelis pèsols, fins i tot, malgrat que no siguis aixerit com un pèsol... tots els dimarts, de 8 a 10 del vespre a Llúria, 7 4rt. al Truc és temps de pèsols! Hi trobaràs sempre algun pèsol disposat a fer-te'n cinc cèntims. Nota: no s'admeten pèsols de llauna, ni congelats."

TRUC no va gaire més enllà en aquesta varada d'oferir eines o mitjans als grups que volen fer coses. Després de dues **truques**, l'Equip reconeix que els joves no responen a les expectatives posades: que els nois són més infants del que hom creia, que el nivell d'animació es **pobríssim**, l'estil de foc de camp xabacà a vegades, antiquat i carrincló, la imaginació col·lectiva inexistent, manca de capacitat crítica, dèficit col·lectiu en educació en el sentit de respecte a les persones i disciplina, referència, suposem, a **les nits de l'escoltisme**, i sobretot aquesta constatació que desarma als organitzadors: **Han brillat per llur absència plantejaments de positures en el camp social, polític, laboral, universitari, sindical, de barri, etc...** en moments en què tot això ho han de viure per força.

És xocant la conclusió que treu l'Equip de TRUC, en el sentit que la gent més madura no prové de Pioners/Caravel·les. Havent reconegut anteriorment que aquests eren el 95% dels aplegats, vol dir que en la segona **truca** els no provinents de l'escoltisme no passaven de tres o quatre, entre 65 reunits. Potser seria més propi de deduir que unes persones amb vocació de líders o interessos concrets s'afegiren a un aplec de jovent que anava sobre camins pretesament coneguts, i per tant menys exigent. La **Traca final** hagué de ser sospesa per manca d'assistents.

1973

Al Comissariat General del novembre l'Equip de TRUC explica el procés seguit; TRUC ha començat essent una experiència autònoma - cap trencadissa amb SOLC - i eren pocs els grups existents. TRUC és obert a tothom, però principalment als nois i noies que surten de P/C. Les línies a seguir, i el mètode, són determinats per cada equip o grup.

Al cap d'un any d'existència, els responsables constaten que es van equivocar en creure que la gent participaria per ella mateixa, sense més concreció ni estimul, en la vida dels grups. El llenguatge utilitzat ha resultat poc entenedor, i no s'ha arribat a connectar amb la base. És aquesta la quarta branca que demana el moviment?, ells mateixos s'ho pregunten.

Per a aquest curs, l'Equip orienta el programa en un sentit més formatiu, a través de trobades monogràfiques per als representants o animadors de grup sobre l'esplai, la formació i les possibilitats d'acció, i seminaris de formació personal, sobre sexologia, fe cristiana i iniciació a l'anàlisi política.

1974

TRUC s'orienta com a plataforma de recursos per impulsar **des de darrera** els grups de joves tant els provinents de P/C com els qui no vénen de l'escoltisme. Es té com a branca de l'escoltisme, i com a tal demana d'ésser acceptat i potenciat pels responsables escoltes. Però no vol ser més que **un servei del moviment a fi d'orientar-los cap a un progressiu arrelament en el seu medi social de forma equilibrada.**⁸⁷

El Comissariat General de ME/GSJ, del 25 de maig, pren per unanimitat els acords:

⁸⁷ Equip de TRUC, 24 de maig de 1974

- Consolidació de TRUC de cara a ésser la Quarta Branca de l'escoltisme, és a dir: organitzar la xarxa de grups de joves que, procedents de l'escoltisme, ja no queden atesos per les Branques P/C.

- Les línies bàsiques serien: Intencionalitat educativa. Intencionalitat de reflexió i d'incidència en la realitat social. Convicció que tenir fe és necessari per a la integració de l'home en un caminar cap al futur. (En un pluralisme de conviccions, la fe cristiana haurà d'ésser potenciada).

Així queden traduïdes i reduïdes les opcions de ME/GSJ: les opcions no passen d'ésser un horitzó, o marc de conviccions i intencions. La fe cristiana, tot i restant la privilegiada, passa a ésser una de més entre d'altres.

Aquesta quarta branca ha d'ésser promocionada, ha de rebre el suport dels responsables escoltes a tots els nivells (No cal remarcar que aquest acord delata que no a tots nivells satisfieia prou la proposta de TRUC).

Anant, però, més enllà s'acorda que TRUC ha d'**oferir també recursos de formació personal, de relació i d'intercanvi als nois i noies que volen dedicar-se a Caps d'Unitats, o que jo ho són**. La qual cosa suposa la pertinença dels caps a TRUC, i la pretensió de TRUC de fer un treball paral·lel, o complementari, al que estan fent els equips de formació.

TRUC no renuncia a la vocació de SOLC de constituir-se en moviment de joves no necessàriament escolta, i per això fa constar que **acull també grups que no procedeixen directament de l'escoltisme**. Com es podien conjuntar aquests grups, no persones, amb les promocions de P/C dins del mateix agrupament?

Malgrat ésser la 4ta. branca de l'escoltisme, els grups de TRUC, a nivell local, tenien dificultat en comportar-se com a 4ta. unitat dels agrupaments, perquè els mateixos **Papers** de TRUC reconeixien que encara que fossin una unitat més a l'agrupament, no eren pas com una unitat més.⁸⁸

Hi ha un gir en el llenguatge, més planer, en la convocatòria a la trobada de llançament de curs 1974-1975, que aplega uns 300 joves als Escolapis d'Alella. Un terç d'ells vénen de Barcelona, la resta, de les altres circumscripcions escoltes, llevat de Vic i de les terres de Lleida.

L'estil de la trobada no es pot qualificar de massa escolta, ni educat. Els mateixos responsables de TRUC se'n queixen obertament: **En general, es troba a faltar entre nosaltres una certa educació pre-política basada en el convenciment personal de la necessitat d'un respecte als altres, als drets de tots, a les coses que ens envolten. D'això abans se'n deia educació cívica i és una condició indispensable per a nivells superiors de compromís. Fa por que, com més necessitats estem d'una conscienciació i una pràctica polítiques, menys preparats i estem. Un exemple n'és la nit i el seu guirigall, l'escàndol al poble d'Alella per part d'alguns, etc. Un altre fet que sorprèn és el baix nivell d'exigència en el progrés i en el comportament d'alguns grups i dels joves en general. Sembla com si l'única cosa que preocupés fos l'esplai anàrquic i sorollós, amb abundància de**

⁸⁸ Papers, maig de 1975

'tacos' i de begudes alcohòliques.⁸⁹

TRUC intenta educar persones per la via de grups compromesos en accions. L'èxit educatiu desitjat no sempre respon als esforços esmerçats, potser en part perquè primer i ensems cal educar les persones, personalisme i no individualisme, i perquè és més que clar que un conjunt de persones irresponsables no sumaran mai un grup responsable. Els temps anaven per uns altres corrents: no intervenció en el camp personal, i tot fer-ho via grup petit, on els individus trobaven la complicitat i l'escalf que l'entornament els negava. Ja no hi havia qui gosés sortir a camp obert, o **remar la seva barca** en la imatgeria powelliana. Una altra pregunta que cal fer-se és com havien nascut els grups que volien ésser grups de TRUC. A partir d'una convocatòria a qui vulgui fer TRUC? Eren un grup molt cohesionat ja en l'etapa Pioners/Caravel·les i que allargava la seva història? Eren els que quedaven a l'agrupament després de Pioners/Caravel·les i que necessitaven encara el port de l'escoltisme per por d'anar mar de la vida endins? Altres grups que sabien on anar potser hi anaven sols sense necessitar ja de l'escoltisme. Segons d'on es ve es va.

Els mateixos responsables de TRUC, al cap de tres anys, tenien la impressió que els grups de la xarxa TRUC eren una mica **escòria**.⁹⁰ I segueixen reconeixent: **Però en realitat el que calia era que TRUC fes un servei necessari d'animació dels grups nous, fins a posar-los en un trampolí de llançament, a partir del qual agafessin autonomia i ja no necessitessin TRUC per a res.**

El propòsit segueix essent utòpic: mentre que del Roverisme powellià se'n surt persona en el món, el TRUC volia que de la xarxa, o branca, en sortissin grups compromesos en l'acció. No havien entès que en aquesta etapa de la història més que mai són els individus lliures els qui fan i desfan les accions i projectes, agrupant-se parcialment i pel temps faci falta, però no necessàriament seguint en grups constituïts quan l'adolescència.

Creiem que estem travessant una situació de crisi generalitzada que afecta molt particularment la nostra societat... No hi ha perspectives clares ni en el camp econòmic, ni en el polític, ni en el social, i allò que abans era segur, ara trontolla. Aquesta estranya situació canviant, frenètica, influeix notablement en la nostra experiència de joves. Nosaltres necessitem trobar el nostre camí de creixement personal, d'aprenentatge del treball en equip i de la pràctica transformadora de la realitat... Prenent consciència d'això i que els joves tendim espontàniament a agrupar-nos en colles, generalment mixtes, de tamany i composició diversa, i sobretot més si abans ja hem viscut en agrupaments o centres formatius o d'esplai, creiem que podem explicar ja en què consisteix TRUC, i posar-nos a treballar perquè el futur és difícil, però val la pena de construir-lo.⁹¹

Resumint, i simplificant potser, els grups de truc es fan per travessar un territori hostil, - situació canviant, frenètica, difícil -, i perquè no hi ha qui s'arrisqui a fer la travessa sol.

⁸⁹ Papers, n. 1

⁹⁰ Papers, n. 8

⁹¹ Papers, juliol de 1975

1975

A la tardor de 1975 TRUC cerca encara d'estructurar-se dins de ME/GSJ, i en concret reclama que a cada demarcació i subdemarcació, si és el cas, hi hagi un responsable coordinador dels grups de TRUC i enllaç amb l'Equip General de TRUC. Dóna la sensació que a la base no hi havia massa sensibilitat en aquest sentit i que cada equip -no eren massa nombrosos en total: (en total 38 grups en tota la demarcació de Barcelona, amb 367 joves i 31 caps que fan si fa o no fa uns 400 implicats)- portava una dinàmica molt seva, i anava al seu pas.

1976

Informe crític a Assemblea constata que la Branca dels joves es manté estacionària, i que **a molts llocs no es confia en la Branca TRUC perquè no es vol córrer el risc de l'experiència dels grups autònoms de joves**. Semblantment, al Canal 0 del mes de desembre, fent el balanç del primer trimestre de curs, es repeteix la mateixa constatació: **Continuen els problemes d'implantació en els diferents indrets en relació amb els equips de demarcació i a molts agrupaments no s'acaba de veure clar 'això del TRUC'**.

Els censos reflecteixen el mateix atzucac. Mentre encara en aquest curs 1976-1977, hi figuren 575 trucaires, 400 dels quals pertanyen a demarcació Barcelona, l'any següent aquest nombre baixa a 325, dels quals a Barcelona corresponen 251, i 74 per a tota la resta de demarcacions. Ben poca cosa, o ben poca confiança.

1977

Equip de TRUC presenta al Comissariat de 18-19 de juny un document titulat **TRUC: Una proposta als joves de 16 a 18/19 anys feta des de ME/GSJ**, que el Comissariat gral. accepta però elaborant-lo perquè **tingui més coherència amb la línia global del Moviment**.

1978

El Comissariat de juliol de 1978 en vista de l'informe presentat per l'Equip General de TRUC, insisteix que TRUC s'ha d'adreçar a nois i noies a partir dels 17 anys, acabada l'etapa de P/C, que ha d'estructurar el seu mètode de manera que lliga amb els de les altres branques, i que dins de l'agrupament s'ha de comportar com la quarta branca de l'escoltisme, amb els mateixos drets (i deures) que les altres unitats.

LES DEMARCACIONS DE MINYONS ESCOLTES

Demarcació de Barcelona

Nota: Els fets de constitució de la demarcació, o Delegació Diocesana d'Escoltisme de Barcelona, queden a bastament narrats en el capítol corresponent als confessionals en Minyons de Muntanya-BOY SCOUTS DE CATALUNYA.

1958

8 de gener. Es parla de dividir Barcelona capital en tres demarcacions limitades per una doble línia de carrers: Major de Gràcia-Diagonal-Passeig de Sant Joan, i Marquès del Duero-Tarragona-Infanta Carlota-Diagonal. Més endavant arriba fins a tenir sis sectors, ordenats alfabèticament.

1959

Febrer. Es reconeix Comarques, i es nomena Raimon Izard, de Sabadell, com a Delegat Comarcal del Vallès Oc. Per al Vallès Or. i Maresme, Joaquim Anson. Per a Llobregat, Garraf i Penedès?

1966

5 de setembre. A títol experimental Comissariat gral. aprova la divisió de la demarcació de Barcelona en Barcelona-comarques (responsable, Josep Pou) i Barcelona-ciutat (responsable, Joan Millan).

1969

Afer Ciurana. Aquesta és una mostra de la tensió demarcació de Barcelona i conjunt del moviment, encoberta amb la necessitat de democratitzar el moviment, o de trobar una instància crítica a la labor del Comissariat general, darrer responsable de la direcció educadora.

A la reunió extraordinària del Comissariat general de 12 de maig, posterior a l'Assemblea General, Jaume Ciurana, comissari de la demarcació Barcelona, apareix com a culpable per haver-se enfrontat amb el Comissari general i és objecte d'una maniobra d'aïllament. A la reunió del 14 de juny, tothom qui parla està en desacord amb Ciurana, segons consta en els apunts per a l'acta.

És denunciem tensions dins de l'equip de demarcació Barcelona que fan impossible el treball i la bona aplicació del mètode en la vida dels agrupaments.

L'origen de les tensions ha de cercar-se en la no coincidència ideològica bàsica i la manca de confiança mútua entre els membres de l'equip, segons diu textualment la proposta feta per Ciurana el 10 de juny al Comissari general.

Efectivament, Ciurana proposava constituir un equip nou amb unes atribucions que atemptaven al concepte de govern i representaven per al Comissariat Gral. cedir part de la seva responsabilitat sobre l'aplicació del mètode i progrés.

En realitat, la proposta era aquesta:

Els punts 1 i 2 definien el moviment al servei d'una **comunitat d'homes amb voluntat de realitzar-se dins d'una consciència nacional i cultural catalana**. Això ho faria l'escoltisme de ME **amb una vivència cristiana, una perspectiva de fe, i intencionalitat d'ajudar a créixer en el coneixement de Crist**. Fins aquí, una clara proposta d'identitat. Respecte a la primera part, Ciurana observa que el Comissariat general té altres preocupacions que considera més urgents que no pas aquesta, i creu que no és prou valorada en el moviment.

El punt 3 no resulta massa clar, però cal retenir que aquesta educació dels nois i joves ha d'ésser per ells **impulsada i conformada**. S'insinua la participació de joves i nois en la decisió de la direcció educativa del moviment?

El punt 4 de la proposta delimita les atribucions, i funcions de **funcionament** (els qui apliquen i experimenten) i d'assessoria pedagògica (estudi i perfeccionament del mètode). En podríem dir funcions tècnica i política: els qui diuen per on es pot anar i els qui prenen les decisions per anar per tal camí o tal altre. La funció tècnica es representada en el moviment pels **equips pedagògics** i la política pel **comissariat general**, que és qui diu la darrera paraula.

Com que els equips de demarcació es mouen en un terreny aparentment indefinit que més aviat s'identifica amb la gestió de les decisions preses pel Comissariat. gral. Ciurana obre un nou front demarcacional, quan contraposa acords de l'assemblea de demarcació conjuntament amb decisions de caps de comarques i sectors (dipositaris de la funció política) i acords de l'equip de demarcació (dipositari, segons Ciurana, de la funció pedagògica).

En el punt 5 Ciurana reclama per a l'equip de demarcació un rol pedagògic, al servei de les necessitats dels agrupaments: **l'equip de demarcació seria com un equip de treball al servei de les necessitats dels agrupaments per a una millor aplicació del mètode escolta**.

Això, hom temia que suposés un augment de dificultats i més tensions dins els òrgans responsables de la marxa d'un moviment educatiu, gens beneficioses per als nois: existència d'un Comissariat gral. i un equip a cada demarcació amb divergència d'opinions. Perill de dispersió i desintegració del moviment, hom deia.

No és estrany, doncs, que aquestes idees bàsiques oposades sobre la manera d'entendre la tasca de l'equip fes impossible trobar criteris de col.laboració i es provoqués una crisi greu de govern, arribant a paralitzar el treball en comú dins el mateix equip de demarcació.

La proposta Ciurana quedà encallada per aparèixer com a contrària als estatuts. Efectivament, recolzant-se en els estatuts, el Comissari general diu no a la proposta. Aquest no significà la retirada de Ciurana com a comissari de la demarcació Barcelona.

El 21 de juny Jaume Ciurana deixa de fer de comissari, mentre el funcionament de la demarcació passava provisionalment a mans de Francesc Clua, Lluís Garcia i Francesc Passans.

Josep M. Martorell, però, vol saber si els caps de sector i comarca aproven a la seva decisió: reunió el 25 de juny. Resultat de la votació secreta: 8 si, 2 no, 1 abstenció. A Ciurana no el convencé pas aquest **referèndum**: l'expressió és seva.

Amb data 5 de juliol Josep M. Martorell i Jaume Ciurana adrecen una carta conjunta als caps d'agrupament de la demarcació per explicar la crisi, i una informació complementària tant d'un com d'altre. Una assemblea extraordinària és convocada per al 28 de setembre. En no trobar candidats per a comissari d'una demarcació de dimensió aclaparadora per a un sol comissari, la reunió de Caps de Sector i Comarca s'embrancha en proposar **ad experimentum**, clar, una forma de govern col.legiada: tres responsables per equip, per a una demarcació

subdividida en Sectors de Barcelona per un costat i Comarques per l'altre. Els dos equips tindrien plena autonomia de funcionament, però mantindrien la responsabilitat global de la seva zona de treball, és a dir tot l'equip s'ocupa de tota la zona.

No obstant, aquests tres o més responsables en nomenaran un d'entre ells que, per torn o no, assumirà quan convingui i en la impossibilitat d'una actuació col·legial, la responsabilitat de tot l'equip. A més, en una situació d'emergència, qualsevol d'ells podrà prendre'n la responsabilitat total. En ambdós casos les seves decisions hauran d'ésser acceptades pels altres membres.⁹²

Entrem, doncs, en l'època col·legiada amb el que això representa de difuminació de la responsabilitat personal, i dilució de govern, tan característica dels anys 68, i que portarà progressivament a un esmicolament de les estructures associatives.

Són elegits responsables de l'Equip Sectors de Barcelona: Lluís Garcia, Salvador Segarra i Joan Millan; i responsables Equip Comarques: Josep Pou, Josep Badosa i Francesc Clua.

1972

Nova proposta de dividir Barcelona-comarques en quatre demarcacions, cadascuna d'elles reproduint l'estructura demarcacional. Aquestes demarcacions serien: Maresme, Vallès, Baix llobregat, Garraf-Penedès.⁹³

Adoptada la nova estructura en assemblea de 18 de juny de 1972.

El Comissariat general respongué a aquest fet publicant uns acords que intentaven frenar la confusió de nivells i la dispersió del moviment. Demarcació és nom de circumscripció diocesana (en aquest moment només hi Barcelona, Girona, Tarragona i Vic). Les divisions territorials de les demarcacions s'han de nomenar subdemarcacions. Cada demarcació haurà de tenir un comissari de demarcació.

Amb noves subdivisions cada vegada es satisfieia en un primer moment les ganes d'acostar el poder a les bases, i l'ànsia de comanament del personal. En un segon moment produïa un buit de poder en no disposar de prou personal qualificat per omplir el creixent tauló de llocs. De passada la taula de comissariat general es feia cada cop més gran, i més gran també el pes de Barcelona sobre les altres demarcacions. i també el tancament de perspectives en horitzons comarcals insuficients per a un moviment nacional.

De passada, es cortocircuitaven les dependències i s'introduïen, sense adonar-se'n, possibles autonomies, i fonts de conflicte. Els Clans, i encara més a la llarga, SOLC i TRUC, es desconnectaven dels agrupaments. No cal dir que els Clans inter-agrupament i de sector, es desentenien dels caps d'agrupament. Els

⁹² Acord de l'assemblea extraordinària Dem. Barcelona, de 28 de setembre de 1969

⁹³ A l'hora de la pràctica, Baix Llobregat només tenia tres agrupaments i es cregué més realista unir Baix Llobregat a Garraf-Penedès

agrupaments depenien a la vegada dels comissaris de demarcació, sector o comarca, o de cap. Les unitats depenien de les branques, i també dels caps de sector i demarcació, o no. Els adjunts de branca a la demarcació depenen del comissari de demarcació i dels comissaris de branca.

1976

Jordi Costa, comissari de la demarcació de Barcelona, es veu obligat a dimitir, i deixar la responsabilitat en mans dels comissaris de subdemarcació, que no veien la necessitat que hi hagués un responsable últim de la demarcació. La demarcació de Barcelona com a tal desapareix per la força centrífuga i insolidària de les subdemarcacions. Aquesta situació resta fins a finals d'any en què són proposats com a comissaris de demarcació Claudi Mans i Mercè Piqueras, sense deixar la responsabilitat de comissaris de subdemarcació.

1977

Aquest any se caracteritza per la inactivitat de la demarcació com a tal. No hi ha assemblea de demarcació ni aquest any ni el següent. Van coixejar, o simplement no es van fer, malgrat que estiguessin programades, activitats com la JICA, la unificació de la Foca de les subdemarcacions. Les subdemarcacions de Barcelona tendiren a comportar-se com a veritables demarcacions, deixant clar que **la demarcació havia de ser el que les subdemarcacions vulguessin**, com diu explícitament l'informe de l'Assemblea de la demarcació, de 4 de novembre de 1979, considerant a més com a fracàs el funcionament col·legiat de la Taula de comissaria de subdemarcacions.

Demarcació de Girona⁹⁴

Als anys que segueixen la guerra, l'escoltisme que neix fora de la demarcació de Barcelona, vegueria, diòcesi o província segons els casos, no sempre se sent part de la Institució Catalana d'Escoltisme.

Recel vers Barcelona i la Institució té l'Escoltisme que neix a Girona al voltant de Mossèn Eduard Puigvert i Jordi Gibert, amb l'agrupament Sant Narcís, de la Casa Carles, i també el seminari. És el primer en normalitzar-se com a Escoltisme d'Acció Catòlica (EAC), més exactament com a Secció Excursionista de l'Aspirant d'A.C. Sant Narcís de la ciutat de Girona. Aquest escoltisme està en contacte amb el que es fa al bisbat de Vic, i es refereix més a Scouts de France que al tradicional escoltisme català, no prou catòlic.

1953

Els estatuts de l'Aspirantat, amb un article sencer dedicat a l'escoltisme, porten data del 9 de febrer de 1953.

1958

A Girona els fets es van precipitar, i les malfiances aclarir, en instituir-se la Delegació Diocesana d'Escoltisme de Barcelona, que permetia de diferenciar-se de

⁹⁴ Veure Salomó Marquès L'Escoltisme gironí, Edicions del Fèl, Salt, 1984

la sospitosa Institució catalana d'Escoltisme.

El 1958, Jordi Gibert és nomenat oficialment pel bisbat Delegat Diocesà d'Escoltisme.

La fórmula d'Escoltisme d'Acció Catòlica seguí subsistint fins i tot pel que fa a les noies: així el 1964 el membret de l'Agrupament Guia Genoveva de Brabant, d'Anglès, porta escrit Germanor de Noies Guies d'A.C.

La DDE de Barcelona que comença a funcionar el 1957 fa de pal de paller, i actua fins i tot com si fos més que no pas bisbat de Barcelona. Quan la constitució del Nucli C hi intervenen agrupaments dels bisbats de Barcelona i Vic que havien estat membres de la Institució; no hi ha, però, cap agrupament de Girona.

1960

És al 1960 que la DDE de Girona fa la seva primera assemblea dins del Nucli C.

1961

5 de març. Reunits en Assemblea els Delegats Diocesans de Girona, Vic i Barcelona i caps d'agrupament de les esmentades diòcesis, d'acord amb el previst en l'article 3 dels Estatuts d'Acció Catòlica, i a fi d'unificar la seva orientació i coordinar la seva actuació dintre dels principis de l'escoltisme catòlic, acorden la constitució d'un organisme supra-diocesà per a les Diòcesis de Girona, Vic i Barcelona, que porta el nom de MSC-Minyons Escoltes. 1965

El 12 de setembre de 1965 l'assemblea de la DDE de Girona aprova estatuts.⁹⁵

Demarcació de Vic

L'escoltisme que a meitats dels anys 40 fa néixer Mossèn Josep Rovira Tenas a la colònia obrera de la Farga de Bebié i a Torelló és escoltisme del que fan a Barcelona, però no sotmés a Barcelona. Hi beu a les fonts, però no domina gens el vocabulari i les regles escoltes institucionals.

Tot i amb això, la Institució nomena veguer (barceloní) per a aquests agrupaments del bisbat de Vic.

Després hi ha a l'Osona l'escoltisme dels seminaristes de Vic, que desemboca en FAES, i és escoltisme fet dins els aspirantats d'Acció Catòlica, i el mateix seminari diocesà.

1956

És aprovada la DDE de Vic pel nou bisbe, Dr. Ramon Masnou el 1956.

⁹⁵ Pel febrer el secretari general de ME demana a Carles Batlle, de Girona, que li enviï el text definitiu dels Estatuts aprovats pel bisbe, Dr. Narcís Jubany.

D'aquesta aprovació no en queda rastre en els arxius del bisbat. Raimon Galí, en qualitat de veguer de Vic, informa el Consell en la reunió del 6 de novembre de 1956 que **a no tardar es publicarà el decret promulgant-se els Estatuts**. Sembla ser pel que ell mateix diu a la reunió del 24 de març de 1957 que això no s'havia encara fet, puix que n'ha de tornar a parlar amb el bisbe. A la reunió de 31 de maig de 1957 **continua la mateixa situació del trimestre anterior, seguint els contactes però no posant en marxa la DDE**.

Quant als estatuts, l'única notícia que en tenim és que Fèlix Guàrdia el 8 de setembre de 1963 informa al Comissariat general que **el Sr. Bisbe de Vic ha signat un decret aprovant els antics estatuts DDE Barcelona, mentre i tant no n'hi hagin d'altres, per a la diòcesi de Vic.**⁹⁶

Donada la configuració geogràfica de la diòcesi de Vic, el centre de gravetat es situa a Manresa, més que no a Vic mateix. A això hi contribueix també la forta tradició escolta de Manresa i el Bages, i el fet de trobar-se Manresa al centre geogràfic per a poblacions on hi ha escoltisme (Igualada i Calaf) en el mateix bisbat de Vic, i de conglomerar escoltisme de viles que no arriben a poder-se incardinar per raons diferents a l'escoltisme del seu bisbat (Gironella, Navàs i Berga, del bisbat de Solsona, i més tard Capellades, que és bisbat de Barcelona).

Passada la central a Manresa, Vic és constitueix en sector, però amb el temps es desllanega cap a dues sub-demarcacions que es comporten ambdues com si fossin demarcacions, o com si l'altra no existís, amb notable perjudici del sector menys ben situat, en aquest cas Vic que té menys poblacions i menys agrupaments.

Els agrupaments puntals de la demarcació foren el Cardenal Lluch per a Manresa, Jaume Caresmar per Igualada i Guillem de Montrodon per a Vic.

Demarcació de Tarragona

Fins al 1961 només als tres bisbats de Barcelona, Vic i Girona, l'escoltisme catòlic català havia pres prou vida i s'havia pogut constituir en DDE.

Cal tenir en compte les condicions pastorals adverses que en aquell moment es donaven políticament a l'arquebisbat de Tarragona sota el pontificat del Cardenal Benjamin Arriba i Castro, i el mateix es pot dir per al bisbat sempre tan llunyà de Tortosa, i el de Lleida, ambdós amb bisbes extremadament addictes al règim.

Mentre que als bisbats de Barcelona, Vic i Girona, l'escoltisme confessional havia nascut de l'empenta directa de Mossèn Batlle, dels seminaristes i joves sacerdots, o als rengles dels Aspirantats d'Acció Catòlica, l'escoltisme català i cristià neix aquests anys a Tarragona gràcies a nois que han estat o volen ser escoltes. Antoni Achon, que havia estat llobatò a Esparreguera, l'agrupament fundat per Mossèn Ricard Pedrals, i Ramon Salas, de Tarragona mateix, primer al convent dels Carmelites, l'any 1957, i després dins el Grup Excursionista Muntanyenc. El 1961, apadrinat per l'agrupament Roland Philipps, de Boy Scouts de Catalunya, Antoni Achon organitza un incipient agrupament Pere Martell, amb el suport legal de l'Agrupació Excursionista de Catalunya, i Ramon Salas, l'agrupament Sant

⁹⁶ Comissariat general, 8 de setembre de 1963

Francesc, a la parròquia de Sant Agustí, fusionats a finals de 1962 en el que serà reconegut agrupament Robert d'Aguiló.

1963

Un primer contacte amb el Cardenal de Tarragona tingué lloc el 22 de febrer de 1963: se li demana local i consiliari a la parròquia de Sant Joan. La por del Cardenal es basa, sembla, per una banda en la **política**, i per altra banda tem, o li fan témer que l'escoltisme serà la mort de l'Aspirantat d'Acció Catòlica.

1966

La Secretaria General de Minyons Escoltes, el mes de febrer de 1966, redacta una instància per presentar-la al Cardenal demanant el reconeixement de l'escoltisme, d'acord amb les converses tingudes darrerament, hom suposa que entre els caps d'agrupament i el mateix cardenal.

Després d'una reunió haguda a Tarragona, el 12 de novembre de 1966, els caps d'agrupament de Reus, Tarragona, Santa Coloma de Queralt, El Vendrell i La Selva del Camp (no hi consta Valls ni Montblanc), amb lletres de presentació dels rectors de les parròquies de Reus, Montblanc i Valls es proposen demanar al Cardenal d'erigir la Delegació Diocesana d'Escoltisme, com a associació filial de l'Acció Catòlica Espanyola, i redacten uns estatuts diocesans, calcats dels vigents ja a Minyons Escoltes.⁹⁷

En els estatuts s'explicita el que és pràctica normal en totes les associacions escoltes dels països europeus, i és que **els seus membres no podran participar com a tals a reunions o manifestacions de caire polític, i han de cessar en el càrrec de responsabilitat efectiva que tinguin en la DDE en ésser designats per a funcions o activitats d'orde polític.**

1967

Les coses no anaren pas de pressa, per dir-ho d'alguna manera. A l'octubre de 1967 encara fa falta fer gestions prop del vicari general, Dr. Vives, i en la reunió de caps d'agrupament i consiliaris es proposa i accepta que Jordi Bonet, president del Moviment Escolta Catòlica, d'àmbit espanyol, visiti el Cardenal per **explicar-li què és l'escoltisme de l'Església i la seva actuació a Espanya i al món.**

En espera de l'aprovació episcopal de la DDE, per fer avançar la situació i prendre la responsabilitat diocesana de l'escoltisme es constitueix un primer equip compost per: Josep Alsina, de Reus; Ramon Arbós, de Tarragona; Antoni Guri, de Valls; Mn. Albert Palacin, de Montblanc; Mn. Josep M. Rovirosa, del Vendrell; M Antònia Recasens, de Tarragona. I es nomena Jordi Costa delegat del Cri. gral. per al bisbat de Tarragona.

1968

El 4 de març de 1968, l'arquebisbe de Tarragona accepta els estatuts presentats

⁹⁷ En aquests estatuts, redactats en castellà, crida l'atenció la castellanització del vocabulari institucional escolta d'acord amb el lèxic corrent dins d'Exploradores de España (els estols i les seccions són nomenades manadas i tropas).

i crea la Delegació Diocesana d'Escoltisme, la quarta que queda constituïda a Catalunya.

1970

Les coses que es fan a nivell de caps d'agrupament són **molt minces** com reconeix el mateix Jordi Costa en lletra a Montserrat Obiols, que intenta animar la demarcació de GSJ. Aquestes coses minces són intent de potenciar els contactes personals entre els diferents agrupaments de les diferents poblacions, visita del comissari itinerant a cada consell d'agrupament per constatar el grau de cohesió dins la demarcació.

A finals de 1970, el Dr. Josep Pont i Gol succeix Arriba i Castro en el govern de l'arxidiòcesi tarragonina, i es respiren nous aires.

1971

Jordi Costa traspasa els poders a un equip de demarcació. L'assemblea no arriba a quallar per manca de quòrum. Per a la branca rangers, la demarcació es divideix en dos sectors, un d'industrialo-turístic, i un de rural.

Els agrupaments que neixen a Tortosa s'integren provisionalment a Minyons Escoltes a través de la demarcació de Tarragona.

Guies Sant Jordi i Minyons Escoltes treballen junts i fusionats a nivell de demarcació. Des de 1971, l'equip de formació és conjunt, i de l'any següent la secretaria i la tresoreria. Els caps d'unitat d'un i altre moviment també són convocats a reunions i trobades conjuntes pels adjunts de branca que són conjunts a P/C. **Encara més plegats amb les noies**, acorda l'assemblea de 1971 de cara i vers una unificació de la demarcació. Els fulls de carta vénen impresos com **Guies Sant Jordi/Minyons Escoltes** (Remarcant l'ordre). Val la pena remarcar que aquesta integració d'ambdós moviments a nivell de demarcació contrasta amb el baix grau de participació de la demarcació a les instàncies nacionals del moviment, i en particular a la taula de decisions que és el comissariat general. Vers un escoltisme d'**expressió**. Més: tècniques bàsiques donades conjuntament amb d'altres moviments (catequistes i monitors de colònies), i doncs, separades de la seva ambientació escolta. Equip La Granota.

Democratització i col.legalització de responsabilitats. Objectiu: **tothom participi en la gestió de la demarcació i a l'elecció dels seus responsables**.⁹⁸ Els caps d'unitat sense nomenament (perquè no han fet la formació) són acceptats com a membres de dret, amb dret a vot, a l'assemblea de la demarcació de 1971 que s'anomena **assemblea de caps**.

1973

25 de febrer. Festa de l'Arbre, primera fase de la construcció del Camp permanent de Mont-ral, en terrenys cedits per l'arquebisbat, empresa plena d'entusiasme que mancà de continuïtat, . . . L'arquebisbe Pont i Gol participà a aquesta festa de l'arbre. Els P/C hi fan un camp de treball per pasqua del mateix any.

⁹⁸ Acta de l'Assemblea de demarcació, 1971

Ideologització i complexificació de la formació de caps. Les idees primen sobre les tècniques. A la primera part de la Fo. Ca de 1973 que ha tractat de Educació, País i Fe, es reparteixen **Estudi econòmic de les comarques catalanes**, **Un pas endavant amb coratge** (sobre l'Assemblea conjunta bisbes-sacerdots) i **Tots som Església**, del bisbe Pont i Gol.

1975

El 25 de setembre, Sergi Xirinachs i Olga Xirinachs, comissaris de demarcació presenten la seva dimissió, la secretària Rosa Migó accepta d'assegurar la comunicació amb el moviment. És nomenat Joan Prunés com a comissari itinerant per a Tarragona. Serà ajudat pel cri. de demarcació Manel Borges.

1977

Davant la dificultat en constituir un equip per a tota la demarcació, al juny, els agrupaments de muntanya o de l'interior (comarques d'Alt Camp/Conca de Barberà i Segarra) es constitueixen en subdemarcació i s'organitzen per fer front a la formació de caps. Al seu davant s'anomena Antoni Sànchez.

Demarcació de Lleida-Solsona-Urgell

1964

La **Vegueria Lleida-Seu d'Urgell** fa un CEI per Setmana Santa, i publica materials per a aquest CEI.

1965

S'ha aconseguit la confiança del bisbe, Dr. Aurelio del Pino, gràcies a la presència de persones de la seva confiança en l'agrupament de Lleida.

És proposen de crear la DDE: Josep Martorell, cri. gral. creu que no és arribat encara el moment, i que primer cal reforçar la realitat escolta i poder disposar de més gent. El retard en crear una estructura diocesana, i un reconeixement, afavoriria mentrestant els particularismes i el que cadascú fes per escoltisme allò que ell entenia, hipotecant fortament el futur de l'escoltisme a la ciutat i bisbat de Lleida.

1966

A finals d'any el bisbe Aurelio del Pino renuncia, i el bisbat queda administrat pel Dr. Colom amic de l'escoltisme que vol ajudar.

1967

Des de Lleida es pressiona perquè Minyons Escoltes accedeixin a crear l'estructura diocesana lleidetana. Els són enviats uns estatuts com els presentats a Tarragona, i se'ls recalca l'oportunitat de nomenar caps a nivell diocesà.

1968

Josep M. Rueda convida Martorell i Pedrals a trobada, 25 de març, de caps de clans i colles de la comarca de Lleida.

1970

Desembre. Amb el suport de Miquel Verdaguer, comissari itinerant expressament encarregat de Lleida, intent d'organitzar la formació de caps dels agrupaments de les terres de Lleida: Balaguer, Tàrrega, Lleida, les Borges Blanques, Puigverd, Fraga, Mollerussa, Cervera, Bellpuig, la Seu d'Urgell, conjuntment amb Guies Sant Jordi.

1971

A l'informe crític presentat a l'Assemblea General de 1971 es diu que **s'ha acollit per part del bisbat de Lleida la realitat d'un escoltisme i un guiatge que, animats per un equip comú, va consolidant-se i creixent a Lleida, les Borges Blanques, Puigverd, Juneda, Fraga, ... sense que se li hagi donat el recolzament eclesial.** Però no s'arriba encara a la constitució de la DDE.

1972

8 de maig. És constitueix un equip que pren la responsabilitat d'animar i coordinar l'escoltisme que fan els agrupaments de les terres de Lleida, pertinents als bisbats de Lleida, Solsona i Urgell. Anima aquest equip el matrimoni Molins-Ibars, de Balaguer.

1973

8 d'abril. Gran Boom escolta del Castell del Remei, amb assistència d'un miler de nois, organitzat de forma col·legiada per tots els caps responsables dels agrupaments de la zona. Aquesta activitat general de demarcació s'anirà afermant un any rera l'altre, i esdevindrà l'activitat més significativa de la demarcació.

27 de maig. Al Castell del Remei, s'ha constituït un equip de demarcació que es preocuparà de l'animació de les diòcesis de Lleida, Urgell i part de la de Solsona mentre la potència de cada una d'elles no permeti la constitució d'una demarcació independent.

El responsable d'aquest equip és Ramon Anglí, de Tàrrega, i continuarà tenint l'ajut de Miquel Verdaguer, en qualitat de comissari itinerant, quan se li demani col·laboració.⁹⁹

Figuren com a agrupaments fundadors, els de Balaguer, les Borges Blanques, Cervera, Mollerussa, Lleida, La Seu d'Urgell i Tàrrega, assistents a l'acte de constitució, els agrupaments de Bañaguer, Bellpuig, Fraga, Linyola i l'agrupament de GSJ de Tàrrega.

1974

31 de març. Aprovació dels estatuts de DDE per l'assemblea de la demarcació de cara a l'aprovació dels estatuts diocesanes per la Conferència Episcopal

⁹⁹ Informe crític, curs 1972-1973

Tarraconense.

Desembre. Els responsables de la demarcació fan tràmits per per fer servir la rectoria de Valldarques, al municipi de Coll de Nargó, com a lloc d'acantonament. El bisbat d'Urgell arribà a cedir-los l'usdefruit de la rectoria.

1976

6 caps assisteixen al camp de pioners a St. Meen-le-grand, a la Breranya: és el primer contacte internacional de la demarcació.

1978

14 agrupaments i 1.294 nois i noies afiliats.

LA FORMACIÓ DE CAPS DE MINYONS ESCOLTES

1968

Inicialment, Minyons Escoltes havia seguit formant els seus caps a través dels camps-escola estructurats en CEI i CEP. Comissariat III, del juny de 1968, esbossa un esquema o pla de formació de caps, que depassa els clàssics CEI i CEP, i posa ordre en les diferents iniciatives de demarcacions i branques.

Al servei de les qualitats que hauria de tenir el cap en actiu:

I. Actituds bàsiques:

1. Voluntarietat
2. Presa de consciència del què és educar.
3. Integració al país.
4. Acceptació de la confessionalitat.
5. Opció de fe iniciada.
6. creure en l'escoltisme.
7. Equilibri personal propi de l'edat.

II. Aptituds i recursos personals:

1. capacitat de reflexió i crítica.
2. Obertura a la realitat del món.
3. Ofici de cap. Tècniques de comanament, en equip.
4. Coneixement del moviment.
5. Tècniques primàries.

III. Ofici de cap. Mètode.

1. Coneixement del noi.
2. Domini del mètode.
3. Fonts de recursos.

És divideix la formació en tres temps: Orientació/Selecció, a càrrec i responsabilitat de cada demarcació; Preparació, també a càrrec de cada demarcació, i Especialització, a càrrec dels equips de branca i adjunts de demarcació.

Queda ja obert un quart temps dit d'aprofundiment per als caps en actiu.

La formació **accelerada** del cap es dona en el temps d'un primer any: abans del 15 de novembre, Orientació; abans del 25 de gener, Preparació; abans del 1er. de maig, Especialització.

Queden suprimides les Flors,¹⁰⁰ els CEI i els CEP.

1969

És fa un pas més. Un equip central conjunt de formació de caps es responsabilitza del pla i de la seva aplicació. Els tres temps de formació estan a càrrec, el primer, de les demarcacions, subdemarcacions o sectors, i el seu caràcter seria ideològic, basat sobre les opcions del moviment; el segon temps seria tècnic, i el tercer temps d'especialització, a càrrec de les branques.

A final de curs, s'opta per reduir a dos els temps de formació, distribuint diferentment els aspectes tècnics, i això si deixant a demarcacions, subdemarcacions i comarques la formació bàsica, i l'especialitzada a càrrec de les branques. En canvi, s'hi afegeix un temps nou d'aprofundiment, que no s'acaba mai, a càrrec de les branques.

La confusió entre els equips tècnics i els polítics, el fet de descentralitzar en qualsevol preu, i de posar en mans de caps d'agrupament la responsabilitat i la pràctica de la formació, responia al desig propi del temps d'una major participació, però a més d'augmentar la confusió entre les dues línies, feia baixar necessàriament la qualitat: tothom esdevingué formador. Com a contrapès posava en mans de persones que no havien de mostrar la seva capacitat la formació dels nous responsables. Baixà la tècnica i augmentà l'endoctrinament, sobre tot partidista.¹⁰¹

1970

Les consignes són, d'anar cap a un tercer temps de formació, i de descentralitzar la formació donant protagonisme a demarcacions, subdemarcacions, sectors i comarques. Falta atenció a la capacitació dels formadors de formadors, que ara en la Fo.Ca descentralitzada augmenta en nombre i no sempre és controlada la qualitat o capacitat de les persones.

Les branques tenen la impressió que la formació de caps d'unitat resulta insuficient, i demanen una quarta part, que presenta en concret uns objectius força ideològics. La falta de control d'una empresa així, de part de tres branques que programen i s'afirmen cadascuna pel seu costat.

¹⁰⁰ De la branca Llobatons

¹⁰¹ N'hi ha prou en els camps de recursos tècnics proposats pel mateix equip de formació de caps en la revisió de 1970: campisme, orientació, descoberta i expressió

Al mateix temps també el moviment s'adona que no fa formació de caps d'agrupament, i enceta un procés que sotmetrà els caps d'agrupament també a uns formadors la qualificació dels quals tampoc quedava palesa: branques i equip de formació podien així dictar a tots els caps quin havia de ser l'arrelament al país i la mateixa perspectiva de fe.

Seria interessant esbrinar quina fou la incidència d'aquest sistema en el reclutament de nous caps d'agrupament.

Sense negar que el moviment havia de formar els caps, sí que hi cabria dir que el volum i la importància donada a la formació de caps canviava la fesomia del moviment, que si inicialment era de nois agrupats en patrulles anà derivant cap a un moviment que preparava joves adolescents a portar grups de nens, o nanos com inconscient-ment se'ls nomenava, sense adonar-se de la seva desvalorització. Els caps, com a estament, prenien massa lloc en el moviment, en detriment del que corresponia a cada noi en un moviment que es definia internacionalment, i segueix definint-se, com a moviment d'autoeducació.

Pel setembre de 1971 es crea un macro-equip de formació de caps presidit bicèfalament per Rafel Méndez i Mercè Galí, amb representats de tots els equips de demarcació, sector i comarca, més d'altres representants de les branques: ells mateixos reconeixen que donat el nombre de membres és cada cop més difícil reunir-se.

Hom dona la impressió que el moviment acaba de descobrir d'on vénen els mals: dels caps no formats, i que munta una gran operació de formar caps per fer el bon escoltisme que vol fer. Ara bé, a l'hora de fer aquesta formació, de qui s'ha de refiar, i amb quins suports materials compta? Potser falla la formació de formadors (més tard haurà de corregir aquest oblit) o bé els materials didàctics, o la pedagogia escolta de formació, tan semblant a l'escolar, no estaven al punt. Una cosa és certa: cada cop s'assemblen menys aquestes sessions de cap de setmana a un camp-escola viscut sota la tenda, i les explicacions, amb noves tècniques de conducció de reunions, substitueixen el risc i l'aventura que havien estat el moll de la vida escolta. El companyonisme i l'alegria de retrobar-se converteixen inevitablement les nits de Fo.Ca en un happening que no respecta el repòs dels altres i prefigura el què seran les nits sorolloses del campament.

D'aquesta Fo.Ca se'n podrà sortir sabent el que sigui, però no havent viscut aquells comportaments i actituds que l'escoltisme pretenia educar per tenir els ciutadans responsables, dels quals parla la Constitució mundial del Moviment escolta, o aquells **catalans fermes i forts com els d'abans** que somiava Batista i Roca.

Fallava el concepte d'educació. Si per una part tot el que el noi porta a dins és bo, perquè així ho proclamà Rousseau, o l'altre no ha de canviar, tot intent d'educació s'estavella, i només cal ensenyar com prendre mesures cada cop més segures contra l'altre perquè no m'assaltí o agredeixi, amb el soroll, l'empenta o el ganivet.

De res podia servir millorar el nivell tècnic de les reunions de formació o de les reunions del cau.

1973

El contingut de la Fo.Ca era reiteratiu, altament intel·lectual i per manca de propostes concretes, exageradament exhortatiu: tot quedava paralitzat quan s'havia de contestar les opcions dels moviments. Els canvis en les responsabilitats generals dels moviments permetien una reestructuració dels equips, en aquest cas la fusió de l'equip pedagògic i el de formació, tot i que no passà d'un any.

Els nous responsables reeixiren a fer aprovar l'any següent una nova proposta descentralitzada de formació de caps:

1. Fo.Ca prèvia, en la qual s'informa el futur cap de tot el que cal que sàpiga (?), a càrrec dels equips d'agrupament sota la responsabilitat del cap d'agrupament, o de la demarcació en cas de suplència: informació general sobre els moviments, aprofundiment en les opcions bàsiques i l'ofici de cap.

Aquesta primera part hauria de fer-se el primer mes del curs.

El pas següent és formar els caps d'agrupaments perquè puguin respondre a la demanada que el moviment els fa com a formadors i discernidors de les actituds dels nous caps.

2. Fo.Ca bàsica, a càrrec de les demarcacions, que comprèn: coneixement de la psicologia dels nois i noies, i del mètode de cada etapa.
Finalitzada abans de desembre.

3. Fo.Ca permanent, on s'aprofunditzen punts generals o recursos concrets, a càrrec també de les demarcacions o subdemarcacions.

Com tots els sistemes educatius, el seu èxit dependria dels formadors. Quina inversió feia el moviment en la formació d'aquests formadors? Si aquesta era inexistente, el moviment viuria de manllevat, o estaria a la mercè d'aficionats o d'interessats, o d'incapaços.

No perquè sí l'Equip de Fo.Ca escriu en la presentació del nou pla que **és necessari fer una norma que acabi amb la incapacitat a tots els nivells del moviment.**

Però, en cap de les tres etapes s'afrontava obertament el plantejament de les opcions, suposant sempre que el qui anava a la formació de caps ja havia d'haver optat, en la fase prèvia, per aquesta educació i moviment. Això provocava més d'una vegada que el problema no solucionat emergís insistentment en les altres etapes i que s'hagués de perdre temps inútilment en justificar per què l'escoltisme de ME/GSJ era un escoltisme confessional i català a cada sessió de Fo.Ca fos de l'etapa que fos.

1974

Camp de Roques Blanques, al Ripollès, llançament del nou pla de formació de caps. Etapa de consolidació, amb publicació de nous materials.

1976

L'Equip Pedagògic, junt amb l'Equip de Fo.Ca fa saber que la Fo.Ca bàsica ha de donar recursos de com portar les Unitats, i, encara que a partir d'aquí no es vegi tan clar, cal una altra vegada **obrir un període de debat de mètodes, a nivell de**

responsables generals, de demarcació, responsables de branques i equips promotors.

Aquest debat de mètodes havia de culminar més endavant en la publicació dels llibres" de mètode per a cada branca, tot i que es corrés el perill d'escolaritzar l'escoltisme.¹⁰²

Formació d'adults

Responent a la necessitat de posada al dia continuada dels responsables adults dins l'escoltisme, i a la rapidesa del canvi de mètodes i democratització del poder que patia el moviment, iniciativa de ME/GSJ i sota la responsabilitat dels més altes responsables, comissaris generals i consiliari general, s'organitza l'any 1969 un CEI d'adults, que l'any següent passa a dir-se simplement Camp d'Adults, i que es fan a Castellvell amb una durada de quatre a cinc dies.

Si ens fixem en el temari, podem esbrinar-ne la funció que omplien. El primer any, s'ofereix un coneixement del moviment; el 1970, eficàcia tècnica en les intervencions públiques i la conducció de reunions. Després de no poder aplegar prou assistents per al d'octubre de 1971, el de Pasqua de 1972 es centra en **una experiència vital de vida de grup amb tota la seva dinàmica enriquidora**, com diu el programa tramès a adults aclaparats pels seus propis problemes en una situació social en plena mutació.

Fent-ne una lectura potser agosarada, diríem que els adults es trobaven superats per les noves onades (en realitat els responsables d'aquest camp deixen dins dels dos anys següents les seves responsabilitats en els moviments), cerquen com dominar la situació per la paraula i la relació, i acaben aprofundint les seves pròpies vivències per l'estudi de casos. Potser són els adults qui estan en crisi, els que han de canviar?

Això és el que es pot llegir a l'informe crític del curs 1971-1972, i que es reproduïx al programa del camp projectat, i no fet, del juliol de 1972: **Al camp d'adults us hi trobareu com una mica despallats -com ens trobem tantes vegades en el moment actual-, però urgits a prendre decisions, escoltar els altres, criticar objectivament les situacions i la pròpia actuació.**

LA COEDUCACIÓ: FETS I DOCTRINA

1964

Plantejament sobre **Coeducació i Escoltisme**, l'autor del qual és Jordi Galí, i que forma part del plec de temes d'estudi del Comissariat general:

¹⁰² Vegi's sinó els llibres de la branca llops/daines, semblant als manuals de l'ensenyament pel seu mètode

Després d'acceptar a nivell ideal la unitat de l'espècie humana i la diferenciació sexuada dels individus, afirma que aquesta manera diferent d'ésser **condiciona i determina** la reproducció dels individus humans, **una determinada distinció de funcions en l'acompliment històric de l'ordre donada per Déu a l'home de dominar la terra**, i l'**existència d'una imatge de l'amor de participació existent entre les persones de la Trinitat i entre Crist i la seva Església**.

Tot i acceptant que la distinció de funcions (divisió del treball social) varia segons les societats i els temps, afirma que els fets fisiològics i psicològics n'imposen una certa constància. En realitat l'educació que insinua el document pretén obtenir tipus completament diferents d'individus segons siguin aquests homes, la virtut característica dels quals serà la fortalesa, o dones, la Virtut de les quals serà el pudor.

A nivell ja pedagògic i per aconseguir aquest objectiu educatiu, l'autor es pregunta si cal que l'educació sigui totalment separada o parcialment comuna i això en quines edats.

No es pronuncia pas per l'educació separada, practicada fins aquest moment per l'escoltisme, sinó per una **educació parcialment comuna** que no suposa pas una **igualtat de tracte**.

L'autor del document defensa per als 3-7 anys una escola mixta d'ambient, amb atenció diferenciada de tracte. Per als 7-12, és partidari de conservar l'ambient mixt escolar, i no cal dir familiar, tot i recomanant **algun tipus d'activitat separada**.

Pel que fa a l'escoltisme, afirma obertament que aquest està **pensat essencialment de cara als aspectes més específicament masculins i femenins dels nens i nenes d'aquesta edat** (llobatons, daines). I arriba a dir que **potser s'obtidrien alguns resultats, però l'escoltisme deixaria d'ésser escoltisme**.

Dels 13-16, edat de la minyonia, mentre segueix defensant l'escola mixta, descarta amb contundència tota possibilitat de comunitat mixta dins l'escoltisme: **l'escoltisme masculí està pensat com a complement educatiu de cara al desenvolupament de qualitats específicament masculines**, que ha enumerat abans: **formació de la masculinitat, joc net, honor, acció, combativitat**.

No cal dir que el mateix es defensa per a l'escoltisme femení orientat (pensat) per a la formació de la feminitat: **pudor, dignitat personal, comprensió, esperit maternal**.

Per als 17 anys en endavant, edat dels ròvers, segons l'autor, el problema dels contactes i terrenys comuns se soluciona per ell mateix al treball, a la universitat, a les diversions. El guiatge masculí es proposa fa el noi membre d'una comunitat d'amics, que **comporta una rudesia espiritual i material incompatible amb la feminitat**. D'aquí que lògicament, dedueix l'autor, introduir una noia en aquest cercle d'amistat seria masculinitzar-la, i que aquesta amistat **realitzada entre nois i noies degenera quasi sempre en delinqüència sentimentaloides o en promiscuïtat**.

I en treu la conclusió que afavorir les contactes entre nois i noies pot ésser interessant per a la Ruta, però que **una ruta mixta ens és impensable**.

Josep M. Argemí suggereix la coeducació com a tema per a les reunions del

Comissariat III.

1966

La reunió conjunta dels Comissariats, del mes de juny, acordà estudiar la **conveniència o necessitat dels nois i noies en les diferents edats, de realitzar activitats de conjunt.**

Aquestes són les conclusions que presentava la Branca Llobatons a la seva pariona de Daines:

. El fet que els caps en les dues unitats són noies no ha creat aquesta necessitat de realitzar activitats de conjunt. Les úniques realitzacions fetes han estat entre estols en el que el cap era un xicot.

. Sembla ésser que a les caps de les unitats de Daines els agrada els contactes amb les caps d'Estol per la riquesa que descobreixen en el mètode Llobatisme. Més clar encara i textual: **el que motiva la necessitat per part de les caps de Daines és la pobresa de recursos que els brinda el seu mètode.** El Llobatisme es presenta sòlidament estructurat a través del marc de la Jungla i l'esperit de la família feliç; evidentment que al seu costat no es pot parlar de Dainisme perquè es mou més a ras de programa, activitats i centres d'interès. El perill consistiria en proposar a les nenes una versió femenina de Mowgli, o de matar Mowgli perquè no és nena, que tot pot ésser.

En lletra signada per Neus Santmartí, la Branca Daines reconeix la mancança: **Els Llobatons tenen el mètode aplicat a través del Llibre de la Jungla, i en canvi les Daines no tenen cap conte o història que lligui el mètode que és el mateix per a tots.**

Però, la coeducació no ve d'aquesta constatació, sinó de la voluntat educativa de **desvetllar l'interès dels nens i nenes per un enriquiment de les seves interrelacions ara i quan siguin més grans, per ajudar-los a que aprenguin a treballar junts...**

A part, aquesta és la presa de posició de la comissària de demarcació Girona, GSJ, expressada en lletra a Rosa M. Carrasco, del 7 de juny de 1966: **També vàrem tocar aquest punt del treball en comú entre Foc i Clan, i esporàdicament entre els més grans de l'Esplet i la Secció: s'ha de tenir en compte que el noi amb els mateixos anys sempre és més criatura.**

1967

14 de març. Comunicació de l'Equip Ròvers a l'Equip Guies justificant que el **medi social imposa cada vegada més l'actuació conjunta nois-noies i fins i tot l'educació es va dirigint a certs nivells d'edat vers la co-educació...** Alguns clans estan molt a prop d'iniciar alguna experiència de co-educació. Cal no badar.

1969

Equip Pioners de la Branca Minyons creu poc assenyat i **contra-productent llançar-se (tot alegrois) a la dita (!) coeducació.** Ja està quasi finit l'estudi que

ens prepara un grup de la Secció de Pedagogia de la Universitat. I seguim tenint contactes regulars i seriosos amb la Branca 15-17 anys de GSJ, sobre el tema, per tal d'anar al concret.

Tant ME com GSJ en el comissariat conjunt de 19 de maig resten dubitatius a l'hora de prendre decisió: **No sabem què dir, ... ho estem estudiant, abstenir-se de moment si és possible.** La presa de posició ideològica era, però, un fet a nivell de responsables de branques: **cal fer-ne.**

Comissariat general, de 25 d'octubre acorda: **GSJ i ME atendran els agrupaments amb unitats mixtes, separadament dels altres agrupaments de nois o noies, a través d'un equip comú que estudiarà les possibles aportacions de l'originalitat de l'escoltisme a una pedagogia de grups mixtos, a partir del lleure.**

L'equip especial estava compost per: Teresa Elies (Daines), Mercè Farré (Noies Guies), Teresa Colomer (Caravel.les), M. Teresa Fort (SOLC), Cristina Rimbau (Llobatons), Lluís Batlle i Anna Panadés (Ràngers), Quel Martorell (Pioners), Daniel Garcia (metge) i Maria Llúcia Viloca (metgessa).¹⁰³

A la reunió dels equips pedagògics d'ambdós moviments, de data 17 de novembre, Teresa Colomer, junt amb Quel Martorell informen de les converses tingudes amb el Dr. Toro, Núria Pérez i altres pedagogs i psicòlegs a l'entorn de la coeducació i de les activitats mixtes, i reconeixen que aquest és un terreny poc estudiat encara i que cal un control científic a partir de l'observació de les experiències que es fan espontàniament, i no deixen d'advertir del perill de fixar-se desmesuradament en l'educació sexual menystenint l'educació global de la persona.

Ricard Pedrals intervingué per constatar que a la llarga els moviments funcionaran amb unitats mixtes i no-mixtes. Pedrals va més enllà, quedant-se curt però, i aventura la hipòtesi que **en la majoria de casos, els caps que volen fer activitats mixtes és perquè no saben utilitzar el mètode.** Hipòtesi que seria interessant de demostrar. I afegeix: **Un excés de tancament en el tracte nois-noies pot ser fatal, i un excés d'obertura un desastre.**

A l'acord del Comissariat es suposa que pràcticament tots els agrupaments amb unitats mixtes pertanyen a la ciutat de Barcelona. Però no dona els noms.

1970

A principis d'any, davant la proposta de l'equip de les Branques Pioners i Caravel.les de fer els camps de formació de la branca conjunts, les altres branques consideren que aquest pas la distància dels plantejaments i la pràctica de les altres branques. En la discussió, al si de l'Equip Pedagògic de ME, es remarca que malgrat que la formació de caps es faci conjuntament, les unitats es mantenen no mixtes. Expressament Miquel Martorell reconeix, que llevat de Fraga, al Baix Cinca, no hi ha unitats mixtes, sinó activitats conjuntes.

Els camps de formació conjunts queden justificats per **les necessitats dels nois i**

¹⁰³ El matrimoni de metges durà poc a l'equip, puix que es traslladaren aviat a Ginebra, des d'on veien l'escola suïssa "enormement racista, totalment al servei del capitalisme europeu. Els nens i nenes surten enormement condicionats i massificats per l'escola"

noies, necessitats que no són explicitades.¹⁰⁴

Les unitats mixtes es veuen com el resultat que els equips de caps, o sigui els caps d'un i altre sexe volen treballar, o anar, junts. Sembla que les necessitats són dels joves, i no dels nois, i apurant un xic, que els problemes devallen en cascada: primer són els dos equips responsables de les dues branques adolescents els qui consideren que és millor fer les coses junts, després va posar junts els caps d'una i altra branca, sexe, a la formació de caps que depèn d'ells, i després els caps troben que és molt més normal fer junts l'ofici de caps posant junts els nois i noies que tenien en les seves respectives unitats.

Pedagògicament, sembla que unir unitats hauria hagut de començar per Llobatons i Daines; en realitat, va començar per Caps, i Pioners: el signe i sentit no és pas el mateix.

Que això podria estovar el producte final, els homes i dones responsables que l'escoltisme volia educar, seguint una tendència que s'anava marcant en la societat general, n'és ben expressiva aquesta presa de posició de Pedrals a la reunió de l'Equip Pedagògic, de 12 de gener de 1970: **Amb un escoltisme dur aconseguirem nois compromesos; d'un escoltisme mixt mai no en sortiran responsables de sindicats.**¹⁰⁵

A l'Assemblea General, l'informe del Comissari general aclareix:

Minyons Escoltes té uns mètodes d'educació apropiats només per a unitats de nois sols en les etapes de la infància, la pre-adolescència i l'adolescència, a través de Llobatons, Ràngers i Pioners. Les estructures previstes en aquestes branques per les seves unitats no inclouen, coherentment, nois i noies, sinó nois sols. L'absoluta necessitat de no fomentar ni recolzar el naixement d'unitats mixtes sense que sigui més avançat l'estudi iniciat per l'equip especialment creat i sense que hi hagi un acord explícit del comissariat general, recolzat per l'assemblea. La necessitat d'atendre ara, separadament, i només a través de l'equip especial, les poques unitats mixtes que han sorgit, per tal de no produir confusions metodològiques.

Cal fer notar que en aquesta data pràcticament tots els agrupaments amb unitats mixtes pertanyen a la ciutat de Barcelona. Comencen unitats noves, i agrupaments, amb equip de caps mixt. Noti's el canvi: d'un cap qualificat a un

¹⁰⁴ Quel Martorell recolza l'actitud de les dues branques en les semblances d'ambdós mètodes i en les poques diferències que ofereixen els adolescents. Jordi Roca fa notar que aquesta visió és més pròpia dels caps que dels nois. D'aquestes semblances, i d'estar al servei d'unes mateixes famílies, se'n vol deduir la necessitat de la mixtat. Intervenció de Quel Martorell, ponent a la reunió de l'Equip Pedagògic, del 23 de gener: "A nivell d'adolescents, els nois i les noies no tenen unes diferències fonamentals, sinó que hi ha només diversos accents que els diferencien. Aquests accents s'han convertit en diferències que potser es presenten com a fonamental, degut a causes sociològiques. Evidentment, és un axioma que es pot posar a discussió (?) i que avui encara pot semblar una utopia, però observant els adolescents, sembla que hi ha prou dades per arribar a aquesta conclusió"

¹⁰⁵ A vint anys dels fets, la visió de Pedrals segueix essent la mateixa, i en aquest sentit escriu a "Mossèn Batlle i la nova Catalunya" a la Miscel·lània Mossèn Batlle, a punt d'aparèixer: "Una de les raons de la debilitació de l'escoltisme que ara es fa... es el fer passar bou per bèstia grossa de la mixtat, amb una visió barroera de la biologia, de la masculinitat i feminitat, del pudor, desatenent, en nom de la modernització del mètode, no ja la tradició de Baden Powell, Batista i Batlle, i un llarg etcètera, sinó l'experiència de les mateixes escoles..." per acabar dient: "L'escoltisme no té dret a posar aquesta tensió tan ben alimentada per la TV, en joc constant, i en nom de la modernització del mètode"

equip, i d'uns caps tots nois, o noies, a caps nois i noies junts. L'escoltisme deriva cap a una activitat educativa en el lleure, no excessivament estructurada (l'autogestió ajudarà en aquest sentit) portada per grups mixtos de joves amb nens i nenes, l'edat dels quals és més aviat baixa. En la manera espontània de parlar dels caps, **fer escoltisme és portar nanos**.

El programa de la demarcació de Girona figura com de ME-GSJ i preveu trobades de formació de caps per a nois i noies, contra el que preveïen els acords d'ambdós moviments.

La implantació progressiva de la coeducació a tots nivells anirà guanyant terreny a força de fets i pressions que van més enllà dels acords i dels estudis. Cal, però, acceptar que la coeducació sorgeix més com a necessitat dels caps, que com a resposta directa als nens: és mixt l'equip de caps que porta la unitat. Aquesta unitat inicialment és l'estol, al qual hi han entrat nenes, germanes dels nens, per a les quals s'ha anat adaptant o llimant el mètode Llobatons, sense tenir en compte el corresponent mètode daina. Això serà semblant quan es tracti de les unitats superiors. Aquestes, però, resultaran mixtes per raons diferents: Pioners i Caravel·les, com a interès amorós propi de l'adolescència, en la fase intermitja dels Ràngers i Noies Guies, per omissió: per què hom ha de separar els qui fins aquest moment, -Llobatons i Daines -havien viscut junts?, o simplement, per què si les altres branques eren mixtes aquesta no ho havia de ser?

Fóra bo, també, veure quin és el paper d'un equip mixt de caps de cara a una unitat mixta composta d'equips mixtes.

Coeducació vol dir a la llarga unificació dels dos moviments, i els qui segueixen de prop l'experiència de la coeducació no se'n estan de dir-ho.

1971

24 de gener. El Comissariat general conjunt, acuradament, després de discussió i votació de cada un dels punts de la proposta, tant per part de ME com de GSJ, pren l'acord **d'iniciar la coeducació a ME i GSJ a tall d'experiència controlable, sense interferir la marxa de les branques actuals dels dos moviments**.

Per això els Cris. Grals. de comú acord nomenen M. Teresa Fort com a responsable amb categoria d'adjunta als Comissaris generals. A la vegada ella ha de constituir un equip en el qual hi tenen cabuda especialistes, així com membres dels equips de branca (punt aquest fortament discutit en el comissariat, per la pressió que podia representar a partir de les branques, i que es volia evitar).¹⁰⁶

En aquest moment, segons informe de l'equip de coeducació als comissariats generals, de 27 de febrer, hi ha notícia de 14 unitats mixtes, entre les quals dos agrupaments amb totes les etapes.

Són, per ME:

- A.E. Comte Borrell, Barcelona. LI/D R/NG P/C
- A.E. Santa Agnès, Barcelona. LI/D R/NG P/C

¹⁰⁶ Pel juny figuren a l'equip a més M. Antònia Santacana i Jordi Porta, i resta obert a persones provinents de les branques

- A.E. Wald Disney, Barcelona. Ll/D
- A.E. Junceda, Barcelona. P/C
- A.E. Sant Joan Baptista, Barcelona. Ll/D
- A.E. Narcís Munturiol, Barcelona. Ll/D P/C
- A.E. Pinya de Rosa, Blanes. R/NG
- A.E. Enric Cristòfor Ricart, Vilanova i la Geltrú. Ll/D R/NG P/C
- A.E. Mare de Déu del Turó, Montcada i Reixac. Ll/D

i per GSJ:

- A.G. Forcanera, Barcelona. R/NG
- A.G. Santa Tecla, Barcelona. Ll/D
- A.G. Esterri, Barcelona. Ll/D

A la demarcació Vic-Manresa no hi ha cap unitat mixta: Igualada es proposa mixificar les unitats de Pioners i Llobatons. A la demarcació de Lleida/Solsona/Urgell, només són mixtes les unitats de R/NG i P/C de l'agrupament de La Seu d'Urgell.

Un dels objectius de l'equip és el seguiment de les unitats mixtes, no sols les unitats pilot, sinó totes les unitats mixtes. El Comissariat general de 23 d'octubre decideix que l'equip deixi d'ocupar-se de l'atenció a les unitats mixtes existents, i que confegeixi les condicions necessàries que han de reunir les unitats mixtes en relació a l'equip de caps, a la composició de la unitat i al seu funcionament, passant així a tenir un rol teòric, o ideològic.

Al setembre està format per M. Teresa Fort, Jordi Porta i M. Antònia Castellana. El Comissariat general decideix que representants de les branques s'incorporin a l'equip de coeducació. Un pas més.

Al Comissariat general de 27 de novembre es presenta com a proposta que les unitats mixtes existents que col.laboren amb l'equip de coeducació pertanyen a ME i GSJ; les altres unitats mixtes caldrà que es posin en regla abans del final de març de 1972. Això vol dir que els caps hauran d'haver-se integrats en les estructures del moviment, i haver pres part en la formació de caps, especialment els seminaris de coeducació. És un toc d'atenció a una evolució no controlada de la pràctica coeducativa: el comissariat és ferm en la seva decisió de donar de baixa les unitats que no compleixin els requisits prescrits.

1972

Davant de l'increment numèric de les unitats mixtes, (segons les dades de l'Informe crític 1972, de 138 agrupaments existents, 18 tenen unitats mixtes), l'equip de coeducació desisteix de la tasca de seguiment i dedica tots els seus esforços a redactar unes orientacions concretes sobre maneres de dur a terme tasques de coeducació, així com a fixar les condicions mínimes en relació al nombre de caps per unitat, la composició de la unitat i el seu funcionament.

Els Comissariats redacten i difonen un text sobre coeducació, que vol posar els punts sobre els is: **en una societat masculinitzada, i possessiva, urgeix educar nois i nois per a una altra visió d'ells mateixos i dels altres, acabant amb la subordinació d'un sexe a l'altre; l'escoltisme està a favor de la igualtat personal entre homes i dones, i en una societat erotitzada, voldria col.laborar al**

creixement personal de nois i noies ensenyant-los el respecte als altres i el coneixement del que són, alliberant-los, això sí, de les situacions d'egoisme que porten a la banalització de les relacions sexuals. El document afirma clarament que el sentit profund d'aquestes relacions només es troba lligat a l'amor d'home i dona, en la donació mútua amb compromís de continuïtat i fidelitat, per a la construcció comuna de les pròpies persones".

La coeducació hi queda definida com **l'aprenentatge de la convivència entre nois i noies amb una visió diferent de les relacions entre sexes** que es precisa en les següents afirmacions:

- La noia no ha estat feta per estar sotmesa a l'home: un i altre tenen la mateixa dignitat personal.

- No hi ha d'haver limitacions de cap mena en l'itinerari de creixement personal es tracti d'un noi o d'una noia.

- Cal atendre i recolzar les exigències biològiques de cada un dels sexes i relativitzar tot el que sigui divisió de funcions i especialització de treballs que només es justifiqui per raons de rutina.

- La nova relació entre sexes ha de fer que homes i dones obtinguin el bagatge específic i possiblement diferent, que uns i altres necessiten per poder prosseguir la lluita cap a una societat, on hi siguin considerats igualment com a persones.

- Ni el noi ha de ser un objecte de possessió per a la noia, ni al revés. El coneixement mutu d'uns i altres ha d'anar deixant pas a un tipus de relacions que valori fonamentalment la persona, sempre d'una perspectiva de respecte als altres i de despreniment d'un mateix.

- Les relacions entre nois i noies han de portar tant a l'alliberament dels tabús que planen sobre el sexe, com a l'alliberament de l'esclavatge que significa la banalització de les relacions sexuals fora del compromís de l'amor i la fidelitat." I dona l'alerta: posar nois i noies junts sense voler assolir aquest tipus de relacions descrit, o sense posar-hi els mitjans adequats, equivaldrà a col·laborar amb la societat establerta (masculinitzada i erotitzada) perquè es desenvolupin aquells valors que ella imposa, amb intencions bastardes, a les relacions nois/noies, encara que aparentment aquesta imposició no es vegi. Aquesta podia ésser, i era el parany que la ingenuïtat innata d'alguns no volia veure, i que possiblement caps, adolescents ells també, tampoc veurien.

La tasca coeducativa es presentava, doncs, complexa, i fins i tot arriscada: no es podia simplificar el projecte coeducatiu ni reduir la coeducació a fer unitats mixtes, o comportar-se com si fer coeducació consistís en estar sempre junts i barrejats. Els comissaris ho deixaven ben clar: **Les unitats mixtes per sí soles no són cap garantia de coeducació.**¹⁰⁷

¹⁰⁷ Josep M. Martorell és partidari de la coeducació, però no necessàriament de les unitats mixtes. Així ho deixa clar en les notes confidencials fetes arribar a l'equip entrant: Jo crec que anant a la coeducació com anem s'hauria d'estudiar la manera de fer-la a l'escoltisme ja a partir de les unitats separades i sense la simplificació de fer coincidir coeducació i unitat mixta"

Puix que l'educació només es pot fer des de la valoració de la persona humana, havia de quedar clar que en nom de l'alliberament dels tabús sexuals, res no es podia fer que atemptés al íntimat personal o no respectés obertament el pudor; les reticències de molts pares anaven en aquest sentit, i demanaven aquesta garantia.

Per millorar la preparació dels caps l'equip de coeducació programa un seminari per a la primavera, l'assistència al qual serà obligada per a tots els caps d'unitats mixtes. Aquest seminari es retardarà fins a meitats de juny degut, entre d'altres causes, a la situació professional dels components de l'equip (absència forçosa de M. Teresa Fort i de Jordi Porta). Hi prenen part, al costat de Neus Santmartí i M. Teresa Fort, el professor Frederic Boix, de l'Institut Genus.

A partir de les inscripcions a aquestes jornades, es dedueix que tenen unitats mixtes i assisteixen a les jornades:

- M.D. de Lourdes, Barcelona. Ll/D R/NG P/C
- Casal de Montserrat, Barcelona. Ll/D R/NG P/C
- Puig i Moliné, Barcelona. Ll/D R/NG P/C
- Santa Agnès, Barcelona. Ll/D R/NG P/C
- Narcís Munturiol, Barcelona. Ll/D R/NG P/C
- Comte Borrell, Barcelona. Ll/D R/NG P/C
- St. Joan Baptista/Sta. Bernardeta, Barcelona. Ll/D R/NG P/C
- Cor de Roure, Sta. Coloma de Queralt. Ll/D R/NG P/C
- Enric Cristòfol Ricart/Edelweis, Vilanova i la Geltrú. Ll/D R/NG P/C
- Alexandre Fleming, Barcelona. Ll/D R/NG P/C

Tenen mixta només la unitat de Ll/D:

- Joan XXIII/Estel de la Misericòrdia, Canet de Mar.
- Jungfrau, Barcelona.
- Sant Antoni Abat, Barcelona.
- Junceda, Barcelona.
- Josep Carner, Barcelona.
- Sant Adrià, Sant Adrià de Besòs.
- Joan XXIII
- Mare de Déu de la Salut, Sabadell.

Tenen mixta només la unitat de P/C:

- M.D. de la Font, Manlleu. P/C
- M.D. del Tura, Olot.
- Elisenda de Montcada, Barcelona.
- Lleida.
- Sant Martirià, Banyoles.
- Vidal i Barraquer, Barcelona.

Els altres assistents estan interessants en implantar la coeducació, però encara no ho han fet.

Les condicions mínimes sobre unitats mixtes també es feren esperar. S'exhorta els agrupaments a reflexionar de manera seriosa en consell d'agrupament sobre la introducció de la coeducació, arribant fins a amenaçar amb no reconèixer les unitats mixtes que no responguin a aquesta política.

DDE-Girona insisteix en la conveniència d'unificar els dos comissariats a nivell de la seva demarcació **per tal de fer un treball més eficaç i més de conjunt.**¹⁰⁸

A partir d'aquest curs les branques Pioners i Caravel·les a nivell de demarcació (Vic) treballen junts i fan un programa conjunt d'activitats i formació.

Amb data d'agost de 1972, l'equip general de la Branca Ràngers es proposa **establir estudis i col·laboracions amb la Branca Noies Guies de GSJ i amb l'equip centra de coeducació a fi de tractar els temes que es creguin convenientes.**

El 21 d'octubre de 1972, en la segona reunió de Comissariat general del nou equip col·legiat, Jordi Porta i Carles Camps presenten a aprovació un demanat esborrany d'acord sobre el funcionament de les unitats mixtes. La coeducació, mixtat d'unitats, va essent normal, i per tant passa a dependre de les branques: l'equip de coeducació, reforçat per representats de les branques (animadors de les corresponents unitats mixtes) es converteix en **un servei d'assessorament de les branques per als problemes pedagògics de la coeducació.** Les unitats mixtes, engegades per decisió del respectiu consell d'agrupament, hauran de configurar-se així: quant als components, el nombre de nois i noies haurà d'ésser aproximadament igual¹⁰⁹.

La composició de l'equip de caps era objecte de regateig, i així la norma anterior que demanava que l'edat dels caps no havia d'ésser inferior als 20 anys, quedava com qui diu dispensada i n'hi havia prou que dos dels tres caps mínims exigits, un noi i una noia, els tinguessin. O sigui que un podia tenir menys de 20 anys. Amb l'escassetat de caps que sempre havia patit el moviment, aquesta norma els demanava una filigrana perfeccionista, i uns i altres, començant pels caps d'agrupament, hagueren de fer els ulls grossos.

L'autoritat d'aquest acord sobre unitats mixtes era més aviat pobre, puix que la única sanció que preveia en cas d'incompliment era que des de finals de curs les unitats deixarien d'ésser considerades com a unitats de ME o GSJ, tot i que continuarien rebent la informació que sobre coeducació pogués elaborar el Moviment.

GSJ accepten els acords presos pel Comissariat de ME sense cap retoc, a finals de gener de 1973.

En el cens del curs 1972-1973, aquesta és la situació de les unitats mixtes. A partir dels dos moviments: Minyons Escoltes inclou noies en 26 dels seus estols, 11 unitats de Ràngers i 13 de Pioners. Guies Sant Jordi inclou nens en 7 aplecs i 2 esplets. Per branques, queda ben clar en vistes de les xifres anteriors que pel que fa a ME totes les branques són mixtes, encara que són més nombroses les

¹⁰⁸ Lletre del secretari de la DDE-Girona a Josep M. Martorell

¹⁰⁹ Notí's que el nombre de membres de ME doblava en aquests moments els efectius de GSJ. Si es pensava en un acoplament d'unitats d'agrupaments ja germans, aquest acord no seria fàcil de complir. Si era l'agrupament de nois el que es volia fer mixte, calia trobar noies en nombre suficient, o bé no fer cas de la norma i reduir-se a tenir noies a la unitat; la qual cosa ho era tot menys coeducació en el sentit definit pel moviment. Si era l'agrupament de noies el que volia fer-se mixte, el problema era encara més gran, puix que corrien el perill d'ésser invadides pels nois més nombrosos. Si la crida es feia de cara a fora, aquesta "cacera" de nois o noies per fer unitats mixtes no sempre resultava clara, i és normal que els adults hi posaven desconfiança, i traves

unitats mixtes.¹¹⁰

Per àrees urbanes i geogràfiques, mentre les demarcacions de Tarragona, Lleida i Vic pràcticament no estan tocades per la nova pràctica coeducativa, Barcelona i la seva àrea d'influència se'n porten la part del lleó, pel que fa als agrupaments inicialment masculins amb unitats mixtes, (23 estols, 10 unitats de Rangers i 11 de Pioners).¹¹¹

1973

Les unitats mixtes són ateses des dels equips de les branques, els membres de l'anterior equip de l'experiència coeducació exercint d'assessors de les branques. M. Antònia Castellana és al davant de l'equip, i els serveis de l'Institut Genus estan a l'abast de les trobades de caps de les unitats mixtes.

1974

En el document de presentació de l'home nou i la nova societat que suposem que devia ser per a ús de la formació de caps es parla de com haurà de ser la família en aquesta nova societat, i en ella es presenten les diferents alternatives d'estructura familiar: la família monogàmica definida com a **relació permanent i exclusiva d'un home i una dona que conviuen amb els seus fills**, la comunitat monogàmica formada per més d'una parella monogàmica i la comunitat no monogàmica descrita simplificadament així: **Si la unió entre un grup de persones arriba a ser molt intensa, i al mateix temps s'ha arribat a un nivell de maduresa capaç de trencar els tabús més fortament arrelats, la pròpia dinàmica del grup portarà a la formació d'una comunitat no de parelles sinó d'individus admetent la relació sexual entre tots ells.**

Cap judici ètic, ni menys evangèlic, és fet d'aquestes estructures familiars: només es fa esment de graus de dificultat i d'avantatges, així com de la riquesa de la diversitat relacional considerada com a valor més alt.

26 de gener. L'Equip de Coeducació presenta un informe sobre la situació, s'obre un debat al si del Comissariat general conjunt, i pel maig l'Equip de Comissaris generals proposa:

- . Incloure la coeducació com a un dels aspectes a tenir en compte dins l'opció educativa dels moviments.
- . Vetllar per l'aplicació de la pedagogia coeducativa en les Unitats, tant a les mixtes com a les de nois o noies.
- . Demanar a l'Equip de Coeducació l'elaboració d'un informe final valoratiu de la seva experiència, posant en relleu la situació actual de la coeducació en els moviments, les dificultats amb que es troba, la necessitat de donar suport a les normes que sobre coeducació va dictar el Comissariat general i els recursos elaborats al llarg de l'experiència.

¹¹⁰ Encara no s'ha fet l'aparellament local dels agrupaments de cada associació

¹¹¹ Seria molt equivocat interpretar aquest fet com una ofensiva masculina per portar al seu territori membres de l'altre sexe?

. Dissoldre l'Equip actual de coeducació i incorporar a les Branques els treballs i estudis sobre coeducació i pedagogia coeducativa, així com l'assistència directa i específica a les Unitats mixtes.

. Als Comissariats generals del curs vinent, els Equips de Branca presentaran els objectius que es proposin per al curs 1974-1975, i els seus resultats seran revisats en el Comissariat general de final de curs.

Com a conseqüència, es tancava l'etapa experimental de la coeducació, i es normalitzava l'experiència esdevenint una adquisició plena de la pedagogia d'ambdós moviments. Ara passaria a la cura dels Equips de Branca, precisament a vigília -qui ho diria!- d'un intent des de dalt d'un gir en rodó en el funcionament i coordinació d'aquests mateixos equips, que els col·locaria fora de joc per una bona temporada.

1975

A petició dels Bisbes de la CET, que deixen en suspens l'aprovació de l'article 12 dels nous Estatuts que tracta de la col·laboració entre els moviments masculins i femenins, el Comissariat conjunt, de data 25 de gener, accepta de redactar unes normes sobre les activitats i trobades mixtes, i constitueix una comissió redactora formada per Mercè Galí, de part de GSJ, Rafel Méndez, per ME, i Genís Samper com a Consiliari general. La comissió fa el seu projecte que sotmet a l'aprovació del Comissariat el 19 d'abril. Dit projecte queda ajornat pel fet que els mateixos bisbes volen publicar ells unes normes sobre activitats i trobades mixtes.

Així quedà nonat dit projecte: això sí, com a consolació, el text fou repartit per a estudi i posterior discussió. I en tot cas fou llàstima perquè les normes episcopals tampoc arribaren a veure la llum: altres preocupacions se'ls tiraren al damunt. Érem en ple any 1975, el darrer del règim franquista.

1976

A la reunió del Consell de la Conferència Internacional Catòlica d'Escoltisme, Regió Europa, que tingué lloc a Ciutat de Mallorca, els responsables generals de ME i GSJ reconeixien que el fet de fer escoltisme coeducatiu és una opció que respon a una visió determinada de la situació social del nostre país, on la relació entre homes i dones no és de diàleg igualitari sinó de supeditació del rol femení al masculí, on l'educació sexual és mig tabú i on uns altres han de realitzar encara una gran tasca de promoció i assumpció de valors comuns.

I confessen tot seguit que la necessitat ideològica de fer coeducació no va anar suficientment acompanyada de recursos pedagògics i de la necessària atenció a les experiències que es realitzaven. Mentrestant a nivell de la base - entengui's caps, no nois - es produïa un boom, tal volta excessivament optimista de fer unitats mixtes. I deixen exposats els problemes que planteja aquesta coeducació invocada com a solució a tots els mals:

. La problemàtica coeducativa sovint es sobreposa, per la seva novetat i dificultat, a la problemàtica típica dels mètodes escoltes.

. No sempre els Caps tenen la suficient preparació i maduresa, fruit com són d'una educació no mixta, d'una pressió social en contra i d'una manca de tradició en el si dels moviments.

. En alguns casos, l'acceptació de la coeducació per part dels nois i de les noies ha estat difícil, sobretot a l'edat de la preadolescència.

. Ens falten recursos de contingut pedagògic amb els quals el moviment hauria d'ajudar els Caps de les Unitats coeducatives. Els mètodes sovint han estat simples adaptacions dels mètodes de les Unitats masculines, fetes una mica sobre la marxa dels mateixos Caps.¹¹²

. Els pares accepten difícilment la proposta coeducativa, sobretot quan es tracta de dormir junts en els campaments nens i nenes de més de 13 anys.

. No és segur que en les circumstàncies actuals hi hagi una assimilació mútua de valors masculins-femenins per part de les nenes i dels nens d'Unitats coeducatives. Més aviat són les nenes les que adopten valors masculins que al contrari, la qual cosa és un reflex d'una societat fortament masculinitzada on el rol femení resta molt diluït i supeditat al masculí."

És pot sospitar que la coeducació no sigui una estratègia d'una societat masculinitzada que es feminitza. És sota aquest signe afeminat que es mou actualment la societat occidental del benestar, i femenins més que masculins o virils són els seus valors.

A la mateixa reunió de la CICS Europa-Mediterrà, celebrada a Mallorca, Minyons Escoltes facilita informació de l'estat d'unitats mixtes a Catalunya, referides al curs 1975-1976.

Per branques:

L1/D són unitats mixtes el 61%
R/NG són unitats mixtes el 49%
P/C són unitats mixtes el 49%.

Comparant la implantació urbana o rural, resulta que el pes urbà és decisiu en coeducació, o mixitat:

per L1/D 84% d'unitats mixtes en món urbà enfront de 16% al món rural;
per R/NG 72% enfront de 28%;
per P/C 68% enfront de 32%.

El model urbà acabarà guanyant. I deixarà de ser problema.

1977

Al cens del curs 1976-1977, hi consten:

Unitats nois sols 16%
Unitats noies soles 9%

¹¹² Constatat's que la promoció de les noies i el tracte igualitari invocats com a objectius de la coeducació han quedat un xic malmesos, i es reconeix que el ha prevalgut són els "mètodes masculins", fins al punt de bandejar completament l'aportació feta pel Guiatge quan a mètode, institucions i vocabulari

Unitats mixtes 75%¹¹³

1978

Al cens de 1977-1978, hi consten:

Unitats nois sols 7%
Unitats noies soles 6%
Unitats mixtes 87%

La coeducació, nom que recobreix la mixitat, s'ha generalitzat i fet normal a l'escoltisme catòlic.

PARTICIPACIÓ I COL·LEGIALITAT

1962

La ponència sobre **estructuració i funcionament dels òrgans de govern del nostre moviment**, formada per Josep M. Argemí, Fèlix Guàrdia, Josep M. Martorell i Josep Sans declara com a intocables les estructures següents:

. **potenciar fortament els equips diocesans perquè siguin ells i no el comissariat qui porti fins a l'últim detall la marxa de l'escoltisme a les demarcacions.**

. **El govern i direcció del moviment correspon al comissariat general... Ara bé donades les possibilitats reals de dedicació i per tal d'obtenir una major eficàcia en la tasca cal separar de les tasques normals de govern, l'estudi i orientació pedagògiques del moviment fent-les recaure essencialment en els comissaris de branca.**

Cal notar que el control, i la dinàmica del moviment, es reparteix entre tres centres: comissariat general, equips de demarcació i comissaris de branca amb els seus equips.

Creació de l'EDI, organisme d'Estudi i Direcció, paral·lel al comissariat general, amb reunió setmanal, amb més dedicació de temps que aquest, i que corre el perill de fer-se amb més poder que el que hom hauria volgut donar-li.

1964-65

Creació del Comissariat III, intent de comunicació i participació. Lloc d'estudi ideològic del moviment, i de comunicació entre la gent.

1966

¹¹³ El document "Present i futur de les relacions entre els moviments Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi" presenta uns percentatges un xic més engruixits pel que fa a la realitat coeducativa: 80% agrupaments coeducatius, 13% agrupaments de només nois, 7% agrupaments de només noies

6-8 d'agost. El Comissariat general de ME reunit a Castellvell de Llinars fa una reflexió sobre els objectius immediats del moviment, i dedueix de les ponències presentades que cal anar cap a la formació de petites comunitats animadores, i que per això cal passar del cap-conductor al cap-animador, augmentar o potenciar la participació dels caps en la vida del moviment, enfortint a la vegada la comunió de fe i de caritat en els caps, i la presència de moviment de cara a un compromís col·lectiu.

1969

A l'Assemblea general, celebrada sempre a Castellvell fins el 1968, eren assembleistes, a més dels membres del Comissariat general, els Caps d'agrupament amb tants vots com unitats reconegudes, i els consiliaris d'agrupament.

A l'Assemblea de 1969, celebrada al Clos Montserrat, de Barcelona, **a fi de responsabilitzar els caps d'unitat en el govern del moviment**, la demarcació de Barcelona proposa que els caps d'unitat nomenats siguin assembleistes de dret propi. Així mateix el Sector E de Barcelona demana que els caps d'agrupaments tinguin un sol vot, i que tinguin vot a l'assemblea els caps de sector i de comarca.

Sense tenir en compte el procediment que per a una modificació d'estatuts era prevista, l'assemblea es pronuncià a favor de la proposta presentada per la demarcació de Barcelona i el Vallès occidental que donava veu i vot als caps d'unitat. A la reunió subseqüent del Comissariat, de 12 de maig, aquest constata la invalidesa dels acords presos perquè modificaven els estatuts, i es decidí a explicar-se - ho féu amb una primera missiva de 14 de maig i amb una llarga carta el 10 de juliol- i reconèixer la seva part de culpa en el desgavell produït i a convocar una assemblea extraordinària que havia de tenir lloc el 12 d'octubre.

Els Estatuts quedaren modificats així:

Art. 15. Són assembleistes per dret propi:
 els membres del Comissariat general
 els membres dels Comissariats de demarcació
 els membres dels Equips de branca
 els membres dels Equips de sector i comarca
 els caps i consiliaris d'agrupament afiliats definitivament
 els caps d'unitats reconegudes.

Tots els assembleistes tindran veu, però només tindran vot:
 els membres del Comissariat general
 cinc membres com a màxim per Comissariat de demarcació
 els Caps de sector i comarca
 els Caps d'agrupaments afiliats definitivament
 els Caps d'unitats reconegudes.

L'afer Ciurana, dissident al si del Comissariat general i al front de la demarcació de Barcelona, aixeca vents de contestació a l'interior del comissariat, amb propostes de funcionament més participatiu de part de Carles Camps, de la branca Ràngers.

A la reunió del Comissariat general de l'agost de 1969, Josep Muntañola afirma que **cal treballar amb els nois amb possibilitat de creativitat, i que la planificació dels mitjans s'ha de fer amb participació dels caps joves, per acabar dient que no es pot salvar l'estructura: cal la participació.**¹¹⁴

La dimissió de Juli Lahosa, tresorer elegit el 1968, té per raó pública, en lletra seva, la forma de govern **oligàrquica** reflectida en els Estatuts de Minyons Escoltes, i que **tots els poders estan en mans d'una sola persona.**

1970

S'accentua el divorci entre les dues línies de comanament reals existents: per una part l'Assemblea general, el Comissariat general i les Demarcacions; per altra, els Equips de Branca i els Adjunts. Per sota, els caps d'unitat. Enlloc, els nois.

L'Equip Pedagògic, que aplega, Responsables generals i Equips de Branca es converteix en la caixa de ressonància, on el conflicte és contínuament sobre la taula.

Les demandes continuades de revisió de mètodes i formació de caps són el pa de cada dia, i representen una fugida endavant i una manera d'adaptar-se a noves pressions que vénen d'arreu.

La lletra del Comissari general de 4 de juliol de 1970 és ben eloqüent i denuncia la crisi entre les reivindicacions de les branques que es fan portaveus de la base, i les estructures de poder dins del moviment. Martorell parla, i exigeix, l'acceptació d'uns punts de partida comuns, i aquests són, es vulgui o no, els punts contestats:

1. **Fidelitat a l'objectiu de ME: fer escoltisme arrelat al país i amb perspectiva de fe, és a dir, mostrant Jesucrist als nois perquè s'hi engresquin i s'en refiïn.**
2. **Responsabilitat dels comissaris de branca de la tasca d'animació del mètode, que la vida de totes les unitats reclama.**
3. **Necessitat de posar constantment al dia el mètode i els seus recursos, tenint sempre present el punt 1. És una responsabilitat indeclinable dels comissaris de branca, però que cal que es faci amb la col·laboració dels caps d'unitat i tenint en compte el punt 4.**
4. **Les decisions sobre les modificacions de mètode corresponen al comissariat general i, quan afectin els estatuts, a l'Assemblea general.**
5. **Que els plantejaments de treball conjunt amb GSJ que pugui portar a la unificació de mètodes o d'activitats siguin discutits prèviament i orientats per l'equip pedagògic i, si cal, pel comissariat general.**

Sembla poder-se'n deduir que el poder estava desbordat i que els qui realment manaven eren els comissaris de branca per la línia dels fets consumats, invocant,

¹¹⁴ Lletre del C.A. Sant Antoni es queixa que durant el curs no han rebut cap ajuda, que els adjunts estan navegant en un món fals, que els hauria de remoure l'estómac en veure l'estat del roverisme, i que no es pot plantejar de forma que tingui èxit en una assemblea pel fet que no hi ha mitjans de participació

això sí, els principis intocables de la participació democràtica, com corresponia a l'esperit del 68.

28-31 d'agost. A les jornades conjuntes dels dos comissariats, es presenta la ponència dels 40 interrogants sobre educació i escoltisme, que té com a resultat aconseguir que els responsables de l'escoltisme i del guiatge perdin tota mena de certesa i seguretat en la tasca educadora que el moviment porta endavant.

L'escoltisme és una proposta o una resposta? És diu partir de les necessitats dels nois, i del descobriment en grup de valors. S'invoca per una altra banda **la capacitat educadora, inventiva i creadora dels caps, d'acord amb cada nova situació i amb les necessitats de cada noi concret**. I es nega tot intent de proposta concreta de valors i de tipus d'home en nom del pluralisme.

Novembre. Els dos equips de branca, Pioners i Caravel·les, comencen a estudiar en comú els problemes de l'adolescència. A la Fo.Ca els qui es preparaven per fer de caps estudien a partir de la realitat com són els adolescents avui i ací, quines necessitats tenen i quina es la seva escala de valors. Sense prejudicis i amb preocupació s'arriba a la conclusió que **l'escoltisme que els oferim no és allò que ells necessiten**.¹¹⁵

La conclusió és més que evident: nois i noies han de constituir grups mixtes, i els valors que són els seus no coincideixen amb els que fins llavors els han estat proposats per la Llei escolta.

A la mateixa lletra de convocatòria, cursada 10 dies abans de l'assemblea de caps, es diu que els assistents (els caps a la Fo.Ca) van creure necessari i urgent aplegar-nos tots els qui dins de l'escoltisme treballem amb els adolescents per veure d'aclarir-nos... els assistents exigiren als actuals equips de Branca que fessin extensiu aquest plantejament als caps que allà no hi eren.

Enquesta a l'agost, un comitè central que prepara una proposta concreta i uns temes preparats amb gent no escolta **en la línia d'apertura que exigien els assistents a la Fo.Ca**. Aquests temes eren: l'educació política, els valors, la pedagogia de l'esplai dirigit, l'ambient, la pedagogia de la fe, la relació noi-noia, la psicologia del grups i dels adolescents.

Perquè ningú no en dubti, els Equips de Branca fan saber a les bases que a Luxemburg, per Pentecosta, els equips centrals de Ràngers i Pioners d'Europa han estudiat la validesa de la Llei enfront de l'escala de valors dels adolescents, i que a Roncesvalles (Navarra), al camp federal de MSC han fet el mateix, i han arribat a les mateixes conseqüències a que es volia arribar.

El curs 1970-1971 serà el de les assemblees dels equips de caps d'ambdues branques per decidir del futur del mètode, la Llei i l'organització de les unitats d'adolescents. Hi ha tres assemblees previstes, encara que només s'han faran dues. Els grans acompanyaran tot el procés **amb una actitud respectuosa, no impositiva, però sí decidida i madura... en constant contacte amb la realitat dels nois i noies**, diu expressament el document de preparació de l'assemblea: és la cogestió dels adolescents, els caps i els qui tenen la funció d'ajudar els caps.

¹¹⁵ Lletra convocatòria de l'Assemblea de Caps, de 8 d'octubre de 1970

De totes maneres, feta l'assemblea de caps de Pioners i de Caravel·les el 18 d'octubre, el mateix Equip central de P/C reconeix que uns tenien més informació que d'altres, i que les problemàtiques dels nois i dels grups no coincidien amb les que l'Equip volia fer passar a través de l'operació. Pel que fos, i perquè l'assemblea no es va donar (com ho hauria fet?) unes regles de funcionament i decisió, es produí un desenvolupament irregular i en certa manera caòtic que portà a no treure'n un entrellat clar.

El cas resulta típic. La solució és una reunió més reduïda, de delegats, aquesta vegada, per continuar l'assemblea. És féu un mes després.

1971

La Branca Llobatons també fa el seu camí de revisió de mètodes per oferir un llobatisme que tingui en compte els interessos dels nens, sigui participatiu i democràtic, tot estigui decidit per tots, tot i que a la pràctica topen en què els nens no estan tan interessats com creien i que els mateixos caps no estan avesats a un sistema participatiu, de cogestió.

Així és com veu el que està passant a ME, el Comissari general: **Som uns vuit mil entre caps, consiliaris i nois. Han passat ja les èpoques de seguretat en les propostes escoltes directament heretades de B.P. No som tan perseguits i no tenim tanta coherència. Hem descentralitzat realment el moviment i per tant necessitem un camí de comunió. La capacitat crítica ha crescut a fora i a dins de l'escoltisme, en mesura que el nostre món i la nostra església s'han anat espolsant la falsa immobilitat d'unes formes establertes. Els valors que hi havia darrera, de vegades, poc visibles, ens els hem endut molt sovint en bandejar la carcassa. Seguim creient en moltes coses, però no sabem trobar la manera d'expressar-les i sobretot, de fer-les arribar als nostres nois. Per això amb tanta velocitat - moltes vegades excessiva- canviem les formes de les nostres afirmacions, de la manera de fer, dels mètodes que volem oferir.**¹¹⁶

El Comissari general insinua la conveniència potenciar la funció del Comissari general amb **la creació d'un equip col·legiat que pugui assumir de conjunt i en certa manera la tasca del comissari general.** Josep M. Martorell barrina ja la fórmula que deixarà en deixar ell el seu lloc l'any 1972: la responsabilitat col·legiada (un equip d'adjunts del comissari general) amb un responsable últim. Ell mateix aclareix que **no presenta aquesta proposta com una distribució de les responsabilitats del comissari, sinó com un sistema de compartir-les amb un equip d'adjunts, on cadascú té les seves atribucions ben concretes i precises i el comissari respon de tot en última instància... sense caure en una freda divisió de responsabilitats i amb l'intent d'evitar tota evasió o dilució d'aquestes responsabilitats.**

Per no haver de perdre temps en períodes de rodatge i de llimar cantells, caldria que les persones que componguessin aquest fossin ja un equip coherent i homogeni. En el moment que Josep M. Martorell fa aquesta proposta ja existia a GSJ una fórmula semblant, la **troika** que compartia la responsabilitat de comissària general, encara potser que no amb el cap visible i darrer que demanava Martorell i que quedava explicitat en l'acord del comissariat general del 26 de febrer de 1972: **elecció d'un nou responsable general, en la línia de president d'un equip**

¹¹⁶ Lletre de Josep M. Martorell als membres del Comissariat general, de 5 de desembre de 1971

que, col.legialment, pugui fer les funcions de Comissari General, i, així, pugui quedar potenciada la seva tasca.

Es dibuixen ja quines podrien ésser les atribucions o responsabilitats sectorials d'aquests adjunts del comissari general: branques, formació de caps, relacions escoltes, animació de les demarcacions.

1972

A l'Informe crític es diu clarament que ha arribat el moment de col.legiar la **responsabilitat última, per a donar-li potència i agilitat de manera que no quedi despersonalitzada**. L'explicació que hom dona és la creixent complexitat del moviment: ja no pot ésser una sola persona qui dirigeixi el moviment. Així doncs, cal que el comissari general s'envolti d'un equip els components del qual han de fruir de veritables responsabilitats almenys sectorials. L'esquema seria: un comissari general, i un equip d'adjunts del comissari general, cada un dels quals tingui una missió ben concreta i específica. El matís resideix en la **responsabilitat col.legiada** que aquest equip format pel comissari i els adjunts corresponsables hauria de tenir. Josep M. Martorell declara expressament que no es tracta d'una **distribuir les responsabilitats del comissari, sinó de compartir-les amb l'equip d'adjunts, on cadascú té les seves ben concretes i precises responsabilitats i el comissari respon de tot en última paraula**, com encara repeteix Josep M. Martorell en la carta als assembleistes de l'1 de març de 1972.

Cal fer constar que els membres de l'equip del comissari general proposat per Martorell no eren exactament adjunts del comissari, del fet que aquests eren elegits per l'Assemblea general i nomenats pel Comissari. En intentar posar en marxa aquesta proposta, Martorell cregué que no fóra bo per al moviment que la implantació d'aquest sistema col.legiat es fes en dos passos diferents en el termini d'un any. Donat que el seu mandat de comissari general acabava en l'assemblea de 1973: això hauria limitat i condicionat les possibilitats de creació d'un equip seu que s'hauria trobat en l'aire al cap d'un any. Així doncs, per millor donar pas a aquesta nova fórmula de comanament **en forma de col.legi amb un president**¹¹⁷ Martorell arribà personalment a la conclusió que per a fer coincidir l'adopció de la nova estructura cimera amb l'inici de mandat del comissari, i per això el més assenyat era de dimitir del càrrec en ocasió de l'Assemblea. I així ho féu saber sobtadament al Comissariat general en la reunió de 26 de febrer de 1972.

El Comissariat general de 22 d'abril acordava **presentar a l'Assemblea la següent candidatura: Jordi Porta, per a responsable general, amb un equip compost per les següents persones: Carles Camps, encarregat de mètodes, Rafel Méndez, encarregat de relacions, Josep Manel Basàñez, encarregat de formació de caps**.

Així fou com l'assemblea d'aquest any hagué d'afrontar l'elecció d'una candidatura col.legiada en la que havia de quedar clar **un sol nom pel lloc del comissari general i els noms dels qui treballarien col.legiadament amb ell i amb quina missió**, com recordava la carta als assembleistes ja citada.

La candidatura presentada per a aquest equip col.legial estava formada per: Josep Manel Basàñez (formació de caps), Carles Camps (branques), Rafel Méndez

¹¹⁷ Informe crític a l'Assemblea de 1972

(relacions) i Jordi Porta (demarcacions i comissari general). En aquesta candidatura s'hi inclouen també els noms de Jordi Canet, secretari general, que ja ho era, i Genís Samper, com a consiliari general, amb la única intenció de deixar clar que l'equip sencer incloïa també aquests càrrecs i persones. El resultat de la votació fou de 138 vots afirmatius, 3 negatius i 3 en blanc o nuls.

A l'Assemblea general, els corresponsables de les demarcacions de Barcelona-ciutat i Barcelona-comarques obren un xic més la porta de la participació i proposen de convidar amb veu però sense vot els **membres dels equips d'agrupament**. S'acorda que **cada demarcació en la seva propera assemblea o mitjançant una consulta especial als seus assembleïstes, haurà de decidir-se sobre la conveniència o no de convidar a l'Assemblea a tots els membres d'equips d'agrupament que no hi assisteixen actualment**. Si totes les assemblees de demarcació prenen una decisió afirmativa, aquesta serà efectiva a la propera assemblea. Si no hi ha unanimitat, el Comissariat general, a la vista dels resultats, decidirà entre: a) convidar els membres dels equips d'agrupament a la propera assemblea; b) convidar només els de les demarcacions que on el resultat de la consulta hagi estat afirmatiu; c) **mantenir la situació actual**. A la reunió del Comissariat general de 23-24 de setembre, es decideix que cal posar al dia els estatuts perquè reflecteixin les noves inquietuds que viu el moviment, i es pren l'acord de constituir un equip amb representants de les demarcacions i experts jurídics, obert a la representació de les branques, per preparar la reforma d'Estatuts. Aquesta reforma coincidirà amb la necessitat també de trobar un suport jurídic dins l'Església que sigui veritablement català, puix que en cas contrari Minyons Escoltes només tindrien el reconeixement a través de l'aprovació general de MSC de part de la Conferència Episcopal Espanyola.

Més d'un conflicte hagué d'afrontar el nou equip de comissaris en intentar exercir el seu mandat amb els equips de branca. El més fort fou amb la branca llobatons. Les causes no devien anar més enllà de les malfiances davant els intrusos vistos com a inquisidors, als quals se'ls suposa tota mena de mala voluntat. Resultat, que l'equip de branca renuncià, deixant truncades les feines d'adaptació del mètode que portaven entre mans. Els motius de la renúncia foren explicitats en la carta a les caps i ajudants que publicaren en la Circular de novembre de 1972, acompanyada d'una resposta aclaridora del mateix equip de comissaris. De totes maneres res no quedà clar, malgrat que s'invocaven **divergències de punts de partida, d'intencionalitat i d'estil de treball**. Això sí, la feina quedava per fer, i Carles Camps, de bona voluntat, es trobà amb la responsabilitat d'haver de suplir els dimissionaris.

Les relacions amb les branques seguiren essent conflictives, les espases enlaire i la pell fina, de manera que l'enfrontament desembocà dos anys després en una decisió dels comissaris que marginà per molts de temps els equips de branca i hipotecà per molts de temps la dinàmica dels Moviments i el mateix escoltisme que feia als caus i camps.

1973

Els corresponsables que s'autonomenen comissaris generals manifesten en l'Assemblea general que és difícil la sectorització del treball, la dedicació, i que el sistema col·legiat més aviat complica el funcionament demanant una dedicació més gran de temps que les persones voluntàries no tenen. Agreuja la situació el fet del treball conjunt de l'equip de comissaris de ME amb l'equip de responsables de GSJ format per tres membres, més els consiliaris i els secretaris: reunions

plenàries periòdiques d'onze persones, i ordinàries de més de set.¹¹⁸

28 d'abril. El Comissariat general acorda convidar a l'Assemblea general tots els membres dels equips d'agrupament, sempre que tinguin més de 18 anys, tot respectant l'article 15 dels estatuts pel que fa a dret a vot i veu. En aquest sentit s'introdueix esmena als estatuts deixant al criteri del Comissariat general poder convidar cada vegada a l'Assemblea els membres dels equips d'agrupament.

En el diagnòstic que sobre la situació fa l'equip de Comissari general, a l'Assemblea, es reconeix la situació de crisi que travessa la societat occidental, el país i l'educació, sense excloure-hi l'escoltisme, tant en els seus objectius com en els seus mètodes, però no s'està de dir que el dubte metòdic continuat i la fascinació dels termes de moda poden esdevenir, i esdevenen paralitzadors **portant la nostra tasca a una situació de desconcert i d'ineficàcia**. Gens estrany, doncs, que els candidats creguin que cal definir una política educativa concreta, amb uns mètodes prou definits perquè puguin ésser realment útils als caps i prou amplis com perquè permetin l'aplicació adequada als llocs concrets, necessàriament diversos, tot i acceptant el risc d'equivocar-se. D'aquí doncs que es proposin:

1. Definir pràcticament l'opció de fe cristiana que fa el moviment i les possibilitats concretes d'una real evangelització en la vida de les unitats.
2. Definir igualment els límits i possibilitats dels nostres mètodes educatius de cara a una contribució real a la transformació de la societat actual.
3. Definir a quins nivells i de quina manera pot plantejar-se pràcticament la coeducació en el nostre moviment.
4. Intentar el llançament d'una etapa post-pioners.
5. Continuar en la línia d'afinament de la formació de caps.
6. Promoure la concreció dels mètodes educatius de cada branca i posar en marxa els mitjans per facilitar la seva difusió i aplicació concreta.
7. Reforçar la unitat de direcció del nostre moviment tot promovent la descentralització geogràfica.
8. Buscar els mitjans per a una comunió ideològica dels adults del moviment tot promovent uns mitjans de formació que permetin el millorament de les seves aptituds personals com a caps.
9. Buscar els mitjans per a fer real l'animació general del moviment que li permeti ésser realment un mitjà d'educació a través de l'esplai.
10. Buscar la manera d'ampliar els recursos econòmics del moviment.

S'hi ha fet el repàs als principals problemes que afectaven en aqueix moment l'escoltisme i s'han proposat programàticament solucions a dur a terme. Resumint, i comptant les vegades que els vocables **definir**, **concretar**, **real** i els seus derivats

¹¹⁸ La veu del poble batejà aquest equip amb el nom de "el set i mig"

surten en el discurs, és fàcil deduir que l'escoltisme en les darreries del tardo-franquisme a casa nostra s'havia perdut en un discurs justificatiu paralitzador, vague, i bloquejador de l'acció educativa.

També resulta simptomàtic el fet que per primera vegada l'escoltisme a nivell de responsables generals es vegi definit com a mitjà d'educació a través de l'**esplai**. Nova paraula a la moda que farà situar l'escoltisme en un camp i òrbita més acceptable pel conjunt social, però menys agressiva i agosarada: Batista i Roca, i en la seva mida Mossèn Batlle, potser ja no s'hi reconeixerien. El tòpic féu fortuna. En el document definidor de ME i GSJ que publicarà la Circular al principi del curs 1973-1974, els moviments es defineixen com a **moviments educatius que exerceixen la seva acció en el temps d'esplai dels nois i de les noies...L'escoltisme és un mètode educatiu en el temps de lleure. Els nois i les noies vénen fonamentalment a l'escoltisme per divertir-se tot descobrint i experimentant coses noves.**

1974

A rel de la reunió del Comissariat general conjunt ampliat dels dies 7-9 de desembre de 1973 a Santa Cecília de Montserrat un equip de treball reflexiona així: **El moment actual de l'escoltisme ens porta a constatar certes tendències de diferència ideològica, en alguns casos només de plantejament, les quals ens fan viure la necessitat d'una comunitat d'idees entre tota la gent que forma la xarxa que incideix sobre el noi/noia.** En conseqüència, l'equip creu imprescindible la promoció d'unes Jornades generals de treball per replantejar les opcions bàsiques, els valors de la Llei escolta, ...¹¹⁹

26 de gener. El Comissariat ME/GSJ pren l'acord de celebrar unes Jornades generals de treball (el nom recorda el Camp general de Treball, de la Branca Pioners/Caravel·les) destinades a incrementar la **comunitat ideològica** demanada dins de ME/GSJ dins del segon trimestre del curs següent. Neix sense nom encara Sinera-80.¹²⁰

A principis de setembre queda constituït l'equip que ha de preparar Sinera-80: Teresa Olivella, Jordi Porta, Joaquim Novella, Marta Godall, Narcís Castanyer, Joan Prunés i Genís Samper. En definitiva es fixa la Setmana Santa de 1975 per a l'esdeveniment.

La divisió de responsabilitats, i a més la necessitat d'acoplar el funcionament de Minyons Escoltes i de Guies Sant Jordi portava a un engrunament de responsabilitats i al canvi constant de responsables; la responsabilitat general quedava així difusa, afeblida i molt esmicolada. N'és un exemple la proposta de reestructuració de l'equip de comissaris generals de ME/GSJ feta el mes de gener i vàlida només fins al mes de maig: Responsables d'elaborar un pla concret d'orientació: Neus Santmartí i Carles Camps. Aquesta tasca serà exclusiva, de manera que deixen de tenir altres funcions que complien. Genís Samper és ajuntat a aquest equip o ponència. Responsables de l'Equip Pedagògic i Equip Formació de Caps: Mercè Galí i Rafel Méndez. Responsable de la Circular: Montserrat

¹¹⁹ Presenten aquesta proposta: Josep Robert, Joan Prunés, Jordi Costa, Núria Rovelló, Joan Solé, M. Glòria Nebot, Montserrat Vilaró, Carmina Sans, Josep Piqué, Lluís Andreu, Ignasi Perramon

¹²⁰ El nom de Sinera apareix per primera vegada a la convocatòria del Comissariat general de 25 de gener de 1975

Obiols. Responsables de relacions: Montserrat Obiols i Rafel Méndez. Responsables de relacions amb les demarcacions: Mercè Galí i Jordi Porta. Responsables de les reunions dels Comissariats Generals i de l'Equip Pedagògic: Neus Santmartí i Carles Camps. Responsable de la Secretaria Tècnica, Administració, Patronat Josep Sans i Tresoreria: Jordi Porta. Josep Manel Basàñez continua formant part de l'Equip de Comissaris generals, però no li és assignada cap funció específica.

Hom pot preguntar-se si això és el que l'Assemblea general de 1972 havia votat, i si responia a la reestructura del paper de comissari general que justificà l'avançament del relleu de Josep M. Martorell com a Comissari general. Mentre per una banda no hi ha un cap general últim, per una altra banda són els comissaris generals els qui han de fer, o fan tota la feina. Tot el poder, i la feina, en mans d'un grup, i pel bé de tot el moviment.

Mentrestant s'anaven aixecant veus que denunciaven la intel·lectualització i sobretot el divorci entre la cimera dels moviments i les bases.¹²¹

La situació es feia inaguantable: **diversos òrgans poc connectats, donen orientacions i material independentment i això fa que en resulti un conjunt poc coherent.** Clar: tothom manava, i ningú no es deixava manar. La darrera responsabilitat quedant repartida, dificultava la claredat i la presa de decisions. Calia un cop de timó, una reestructuració, un organigrama nou, i l'equip de comissaris generals haurien pogut decidir aquesta reestructuració, però preferiren sotmetre-la a la consideració de l'Assemblea. Els afectats per aquesta reestructuració, i en primer lloc els equips de branques, en llenguatge polític la denunciaren com un cop d'estat. En la proposta de reestructuració quedava més clar què no es podia acceptar, que com es faria front al futur. L'ambigüitat de la relació entre el nou equip proposat i l'equip general restava, fora que el nou equip de direcció i animació seria designat per l'equip general, i per tant tindria la seva confiança. Aquest equip assumiria a la vegada les funcions que fins llavors eren pròpies de l'Equip Pedagògic, els Equips de Branca (els comissaris de branca no foren pas dimitits) i l'Equip central de formació de caps. La mesura va servir per decapitar caps de brot difícils de controlar, però no per dotar el moviment d'un nou equip centralitzat de direcció i d'animació amb poder de decisió i d'execució, com es volia. En realitat, i per llarg temps, ME es quedà sense equips que impulsessin la vida de les branques. Clar que era per aquí que havia nascut el malentès: els equips de branca eren equips d'animació o bé dictaven elles quina havia d'ésser la pedagogia, i la ideologia, de cada moment? Feia temps que l'oposició durava, i no era degut només a la conjuntura de tenir al davant un equip general col·legiat.

9 juny. L'Assemblea general de Minyons Escoltes acorda **deixar en suspens** els equips de Branca, que s'havien convertit en un contra-poder dins del moviment. Si més no, anaven al seu aire, i pretenien dur la veu reivindicativa de nois i nois, més d'aquells que d'aquests. I possiblement desviaven l'atenció als propis problemes d'estructuració i eficàcia mantenint un marcatge seguit als Responsables generals, prou superats per la sectorització de la responsabilitat general que havien adoptat. Algú qualificà l'acord de **pinochetada**. En honor a la

¹²¹ Com a símptoma, noti's que en aquest moment cap nom d'agrupament és citat en les actes del Comissariat general: només es parla de funcionament de la gran màquina que substitueix la realitat viva dels nois i dels agrupaments

veritat, cal dir que l'acord dels Responsables era de reestructurar l'organigrama del comanament, i no de desautoritzar els equips de branca, com aquests amb extremada susceptibilitat i to victimista deixaren entendre. A la pràctica, fou una **estocada** a les branques, que no trobaren des de llavors la vigoria i la iniciativa que havien tingut.

20 de juny. En la seva Lletre d'Estiu als Consiliaris, Genis Samper parlava d'aquest fet amb aquests termes: **El moment del nostre escoltisme, no ens ho hem d'amagar, està lluny de ser reconfortant. Hi ha moltes coses que se'ns escapen de les mans, i dels projectes a les realitats hi ha una bona hora de camí. És per això que es decidí de reestructurar el funcionament dels equips de Comissaris generals, deixant-los les mans lliures per trobar uns canals de decisió més ràpids i eficaços. Fins aquí ningú no ho pot interpretar com a desautorització de ningú; al contrari tots confiem que les mesures que es prenguin serviran per donar una nova faç a un escoltisme que feia cara d'avorrit i de cansat.**

Escapçats els equips, la recerca de qui acceptés la responsabilitat de posar-s'hi al davant fou infructuosa, i féu planar el perill d'endinsar-se en un túnel de grisor i mediocritat. Fins i tot, es podia pagar el preu d'haver-se acontentar des del govern general amb qui volés fer el favor de portar aquesta o aquella branca, quan en realitat l'assemblea no havia dimitit cap dels responsables de branca.

La branca que es manifestà més ofesa i ressentida fou sens dubte la branca Pioners/Caravel·les, per ésser la branca **ainée** del moviment, en un moment en que només es configurava la branca de joves.

A nivell de comunicació i papers, a la desconvocatòria alarmista de la reunió de l'equip corresponent al mes de juny, segueix un silenci que dura fins a finals d'any, quan els adjunts de branca són convocats per M Teresa Camins, Josep Moncunill i Josep Piqué a la presentació del **nou equip** i a programar **la resta del curs**. Camins, Moncunill i Piqué seguiran signant els comunicats, i es pot dir que eren el nucli responsable del nou equip.

De l'acta de la reunió convocada es dedueix la composició del nou equip, encara que no la distribució de càrrecs: Josep Robert, Albert Barella, Teresa Camins, Josep Moncunill, Josep Piqué que era l'home de confiança de part del comissari responsable de branques, i Joan Soler, consiliari. L'equip s'engatja a portar endavant una trobada general de pioners i caravel·les per al llançament de la publicació L'Eix, mètode de la branca. És farà a finals d'abril de 1975.

Paral·lelament augmentava la distanciació entre estaments i es dibuixava marcadament una doble línia dins del moviment: una que passava pels **responsables territorials** (Responsables generals, responsables de demarcacions, sectors i agrupaments) normalment formada per persones més adults, i una segona, contraposada a aquesta, de responsabilitat pedagògica i ideològica, menada per les branques, adjunts i responsables de la formació. Les anàlisis catastrofistes, i les desqualificacions apriorístiques pressionant canvis i exigint responsabilitats i dimissions, esdevingueren pa de cada dia. En un moviment que no era excessivament gran, i en un context més aviat asfixiant com era el del país, aquesta situació es féu cada cop més angoixant.

I si es donés la paraula als caps i s'intentés fer renéixer la confiança i la il·lusió? A l'horitzó es dibuixava ja la trobada general de caps que fou Sinera-80.

1975

Proposta a l'assemblea conjunta ME/GSJ de donar vot a l'assemblea de ME als adjunts de branca de demarcació i als consiliaris d'agrupament tal com ho tenien GSJ després de la modificació aprovada en l'assemblea de 1974. Semblava que així ningú no quedava discriminat, i que tothom tenia vot: algú es parà a comptar el volum que tindria una assemblea ara dels dos moviments junts en què hi assistissin tots els assembleistes de dret?

Aquesta assemblea vota conjuntament, per primera vegada, responsables generals de ME/GSJ, de manera que els elegits Salvador Juncà i Teresa Olivella es consideren responsables ensem ambdós moviments. Aquest havia estat el prec de la ponència **Moviment: estructura i relacions** de Sinera-80. El moviment s'interessa i preocupa cada vegada més pels caps. Els nois esdevenen **els nanos que portem** o **els nois que tenim**. No sols la formació de caps és converteix la peça clau del moviment, sinó que són els caps (els anomenats caps) qui prenen més i més protagonisme. **Un dels elements constitutius bàsics del moviment, si no el més important, són els caps**, escriu obertament l'Equip Pedagògic.¹²² I seguia dient: **Són ells els qui han de tenir la darrera paraula en l'elaboració dels mètodes, ja que són ells qui porten el pes de la pràctica educativa i n'assumeixen les dificultats. Els quadres i equips generals del moviment han de posar-se al servei dels Caps per ajudar-los, amb els avantatges que concedeix la distanciació, a obtenir una perspectiva sobre els problemes reals i les solucions que cal donar-los.** Per acabar, i traspasant el llenguatge als codis polítics, la qual cosa no deixa d'ésser una forma de pressió, acaba dient: **Si sabem entendre així la nostra feina, exercirem una democràcia real, premissa indispensable perquè l'educació que oferim pugui inserir-se en l'horitzó del combat per una societat democràtica.** Si els caps havien de tenir la darrera paraula, potser la pràctica proposada, i tot aquest escoltisme, no era tan democràtic. Potser, en nom de preteses democràcies s'anulava el protagonisme de cada noi en un mètode d'educació que es presenta com a auto-educació: la darrera paraula no l'havia de tenir el cap sinó els nois, cada noi...

Davant el buit produït per la inviabilitat dels Equips de Branca, a principis del curs 1975-1976, s'instal·là un Equip pedagògic que havia de suplir temporalment els Equips de Branca i engegar una revisió de mètode a tot nivell. Sempre és més fàcil canviar els mètodes que les persones: en el fons es cedia a fer un escoltisme a mida de les possibilitats dels caps que l'escoltisme tenia.

L'Assemblea aprova d'obrir un període de debat de mètodes, amb la participació dels caps, adduint que **l'escoltisme ha passat d'una època en què els mètodes eren molt minuciosament definits, a una altra en què només ho són vagament.** No s'ha d'oblidar que la darrera reforma de mètodes no havia tingut ni temps de quallar: era vista com una dilució dels mètodes més que no pas com a una millora.

1977

El moviment s'adonava que quelcom estava passant i que no tot canvi pedagògic, i polític, era necessàriament progressiu. En resulta paradigmàtic aquesta pauta de treball distribuïda la formació de caps a la subdemarcació Llobregat/

122 Circular de juliol de 1976

Garraf/Penedès:

ABANS

Els reglaments i els carnets de proves eren estrictes.

Gairebé tot era establert i instituït.

Hi havia poc per a inventar de nou.

Els grups tenien una història i unes tradicions sagrades.

Els Caps manaven, tenien un poder sobre els nois, exercien una autoritat moral.

Els Caps decidien o donaven a elegir als nois entre unes possibilitats fixades.

Els nois callaven bastant i obeïen molt.

ARA

Reglaments? Carnets de Proves? Què és això?

No hi ha res establert ni instituït.

Tot pot ésser inventat de cap i de nou.

Històries? Tradicions?

Manen els nois. L'autoritat es fon. El poder s'utilitza per a donar cops d'estat en situacions d'emergència.

Cadascú campa com pot. Rarament ningú decideix res amb consciència de decidir responsablement.

Els nois ni callen ni obeeixen.

27 de març. El Comissariat general acorda que **podran assistir a l'Assemblea tots els Caps de ME/GSJ**. No diu si tindran vot, però. Ara bé, qui era Cap a ME/GSJ? La figura piramidal del Cap i els Ajudants s'havia erosionat suficientment perquè tant Caps com Ajudants es nomenessin Caps. Per altra part el nombre de Caps a cada unitat no estava pas limitat. Tampoc estava controlat la qualificació com a Cap, per més que ho semblessin fer les fo.ques. Aquesta mesura deixava el moviment en mans dels joves, invocant aires democratitzadors que no passaven de ser assemblearis.

Pensava el moviment fer una assemblea amb els seus prop de dos mil caps, o bé acceptava que els caps que hi fossin decidissin per tots invocant la representativitat i que els quòrums s'havien complert? Llàstima que un moviment educatiu no hagués tingut la manera de veure i fer entendre que la democràcia en educació passa per mesures més matisades, si no qualificades?

El mateix Josep M. Martorell, en resposta la invitació cursada pels responsables generals perquè prenguéssin part en una reunió de **senat** amb altres antics responsables, tot excusant l'absència reconeix clarament: **que la institució escoltisme - ara que han passat les èpoques del xarmpió de l'autogestió mal entesa o de l'antiautoritarisme sectari - ofereixi uns mètodes, escrits, ben precisos i suggerents. És impensable deixar tota la iniciativa als caps i menys als nois. No tothom té la capacitat d'inventar sistemes d'educació. Amb un mètode ben precís ja tindran, els caps amb imaginació, ocasió d'introduir-hi variants.**

1978

El Comissariat general de 23 de març, amb assistència més que escassa, acorda

donar dret a vot a tots els Caps d'Unitat amb nomenament de tals.¹²³ Per no excloure ningú, es dona també dret a vot a tots els Adjunts de Demarcació i Subdemarcació, i finalment a dues persones de cada equip general (branques, Foca, relacions, ...), càrrecs tècnics aquests, no electius. Això sense tenir en compte que el moviment es componia no de caps ni d'adjunts, sinó d'agrupaments, tots iguals: esdevé així finalment un moviment de gent jove, l'activitat dels quals és **portar nanos** amb la tècnica dels escoltes. La resta ha quedat evacuat. La paraula i el vot són per a tothom, en una associació en la qual els únics que no compten són els nois, que passen a ser beneficiaris del moviment. Tots els caps, en el nombre que siguin,¹²⁴ adquireixen el rang d'assembleistes, fins i tot els qui són només secretaris de demarcació, mentre, això sí, hagin estat elegits per l'Assemblea de la demarcació. No cal dir, que sense adonar-se'n l'escoltisme ha esdevingut un moviment de joves que **porten nanos** com ells mateixos es defineixen, amb uns òrgans assemblearis, de discutible representativitat.

En aquest mateix any, 1978, segons el cens els caps són 1.869. A l'assemblea hi assisteixen 217 caps amb dret a vot, o sigui 11.61% dels caps decideixen sobre la vida i futur del moviment. Caldria encara adonar-se del pes gens igual que tenen els agrupaments segons el nombre de caps presents a l'assemblea. O el pes aplastant de la demarcació de Barcelona: 72% en aquesta assemblea, celebrada a Barcelona. Aquesta democràcia directa, liberal, bé hauria pogut encarrillar-se cap a una assemblea de representants que respectés amb més equitat els drets de tots, i dels nois. Tot per no distingir les situacions i aplicar als cossos associatius la mateixa pràctica que pot ser normal en el conjunt global de la societat. També en aquest sentit l'escoltisme és un joc, però podria ser un joc amb unes regles més justes.

COL·LABORACIÓ I CONJUNCIÓ ME/GSJ

1965

11 de desembre. Reunió sobre activitats conjuntes a nivell de Branca Minyons i Noies Guies, convocada per l'Equip de Branca Minyons.

1966

28 de març. Comissariat conjunt per parlar de les relacions **estructurades** de GSJ i ME, i de les possibilitats, límits i conveniència de treball conjunt entre GSJ i ME a cada un dels nivells de branques, demarcacions i comissariats generals.

Acorden reunió dels dos comissariats per al 9 de juny, amb propostes presentades per cada comissariat.

¹²³ No existia en aquell moment cap nomenament de cap de tal unitat, sinó un reconeixement d'haver passat la Foca, que com a màxim, fent la vista grossa, podia donar dret com a màxim a una titulació si l'exigia l'administració, però no res més

¹²⁴ El pas anterior només acceptava dos caps amb vot per unitat

9 de juny. Reunió dels comissariats acorda celebrar durant el curs dues reunions conjuntes dels comissariats, sobre els temes: **Església i País** i **Humanisme ateu**; intercanviar-se temaris de les circulars i butlletins per a possibles col.laboracions; assaig d'experiències a nivell de branca; aprofundir el tema de la coeducació a nivell d'equips de branca.

11 de desembre. És proposen l'estudi conjunt de **l'educació de l'afectivitat**. El sistema serà: proposta d'objectius feta conjuntament per les branques paral.leles; discussió de la proposta en comissariats III separats; discussió general del pla de treball en reunió conjunt dels Comissariats Generals el 25 de maig de 1967.

1967

Reunions conjuntes mensuals ME i GSJ per estudiar temes que interessin ambdós moviments i que produiran material publicable a la Circular: pregària, pedagogia bàsica, civisme, ... són els primers temes proposats.

1968

Durant el curs 1968-1969, es preparen conjuntament algunes Circulars, i es tenen reunions mensuals conjuntes d'estudi al més alt nivell d'ambdós moviments.

En constituir-se SOLC es creà un equip motor conjunt d'ambdós moviments constituït per Josep Muntañola, Comissari Rovers de part de ME, i M Teresa Fort, de part de GSJ.

L'experiència de coeducació també fou seguida per un equip conjunt.

1969

Juny. S'anuncia que l'equip responsable de la formació de caps serà per membres de les dues associacions. Aquest equip és presidit per Jordi Porta.

Els Equips de Branca Pioners i Caravel·les decideixen de treballar conjuntament, ja **que creuen que l'educació de l'adolescent (noi i noia) no es pot donar per separat**. Per tant, dedueixen, els equips tampoc poden ésser-ho. Pel novembre, els dos equips de branca comencen a estudiar en comú els problemes de l'adolescència.

En començar el curs 1969-1970 es decideix que la Circular sigui conjunta, i se'n fa responsable de la temàtica l'Equip Pedagògic conjunt dels dos moviments.

Sense proposar-s'ho, aquesta taula responsable dels temes de la Circular es converteix, a l'aire del maig del 68, en un fòrum permanent de contestació i sistemàtica confrontació.

1970

Febrer. Comissariat conjunt ME i GSJ sobre **L'educació política**.

Març. Reunió conjunta dels dos comissariats arriba a la conclusió que la unificació és positiva i beneficiosa. Cal anar-hi.

Equips Llobatons i Daines treballen junts en l'elaboració del mètode.

A la reunió de l'Equip Pedagògic de ME, de 20 de maig, Josep M. Martorell planteja novament la necessitat de treballar més de conjunt amb GSJ, donat que a les comarques la **col.laboració entre ambdós moviments es dona espontàniament**. Espera que el treball de mentalització comuna es faci a través del treball conjunt que de cara la confecció de la Circular estan fent els dos Equips Pedagògics. L'acoplament dels dos moviments és un problema d'acoplament de mètodes i estructures, i de voluntat al fons. Molt diferent, encara que es confongui, amb el de la col.laboració masculina i femenina que pretén la coeducació.

Abans d'acabar l'any, l'Equip Pedagògic conjuntament fa el punt sobre la seva actuació. El diagnòstic sobre el rol de dit Equip pedagògic el trobem en un full no signat:¹²⁵ **L'actual Equip Pedagògic central pateix un xarmpió d'intel.lectualisme, la qual cosa aboca freqüentment en neguits maximalistes, i d'anàlisis prèvies-a-qualsevol-acció-conclusiva; i en patim una grip d'aquesta mena, per la majoria universitària (o assimilable) que es manifesta en l'E.P. central; grip, a més, enfebrada com a conseqüència i retruc dels ambients en què ens movem. Xarmpió que tiene visos"** a estones del que li succeeix a una determinada **gauche divine**, ja que, malgrat tot, no impedeix actuar en la pràctica a molts dels membres de l'equip; és a dir: amb accents d'inoperància en l'equip central, i operant a nivell de branques, etc.; d'ací que pogués acusar-se, fent caricatura, d'un xic d'incoherència."

1971

Des de principis d'aquest any la **unificació dels dos moviments** estava decidida, definida l'estratègia. Per a les estructures de comanament es proposa:

. unificació de la línia de comanament per la intensificació del treball conjunt dels comissariats generals, demarcacions, comarques i caps d'agrupaments, a partir de temes comuns sobre les intencionalitats dels moviments, situacions semblants,...

. política de iuxtaposició de càrrecs,

fins a la unificació amb reforma dels Estatuts, fixada per al 1973.

Per a les estructures pedagògiques, es proposa en treball per edats paral.leles, cercant el que és comú, i anar vers la unificació dels equips de les branques paral.leles, i unificació de la formació de caps.

El document va signat pels responsables de les dues Branques de Pioners i de Caravel.les, Quel Martorell i Teresa Colomer, que es fan propagandistes de la unificació. És a partir d'aquesta proposta que el comissariat conjunt del 24 de gener de 1971 acorda estudiar el tema.

Josep M. Martorell i Rosa M. Carrasco, Comissaris generals dels moviments entomen la proposta d'unificació i presenten unes pautes de reflexió entorn a la unificació, en el comissariat conjunt del 27 de març de 1971. Aquest document és

¹²⁵ Podria ser de Quel Martorell

interessant sobretot per l'anàlisi que fa de les causes de la voluntat d'unificació que està respirant, i per la voluntat crítica que representa.

Sobre algunes de les causes, enumera aquestes d'una manera potser no massa crítica, sobretot després d'haver declarat que no es volia actuar sota la impressió o sensació dels fets consumats, corrent irreversible, davant del qual no s'hi pot fer res:

- evolució de la societat, especificant: mitjans d'informació audiovisuals, economia, diversions, ...)
- desmitificació del sexe i eliminació paulatina de diferències apriorístiques.
- progrés de la pedagogia vers formes més adequades a la societat actual.
- esgotament dels recursos tradicionals de l'escoltisme i necessitat de cercar-ne de nous.
- tendència dels equips de branca a **aprofundir mètode** sense haver provat de treure tot el suc dels mètodes vigents. (Retret que hom fa, i reconeixement que eren les branques les qui empenyien fort el moviment).
- poca preparació dels caps.
- esnobisme, ...

La unificació, o fusió, es fixa en l'horitzó: s'hi va. Els grups de treballs no deixen de veure-hi alguns perills, als quals hom deurà d'estar atent:

- Unificar sumant pot comportar doblar la grandària de tots els equips estructurals del moviment.
- La unificació podria comportar una certa disminució dels nombre d'adults dedicats a l'escoltisme, sobretot entre les dones.
- La unificació suposa la coeducació a tots nivells. No necessàriament. Hi ha d'haver certs límits pel fet noi/noia.
- Cal evitar que un cap d'agrupament únic es decanti cap a una banda segons sigui home o dona.¹²⁶

El Comissariat conjunt es troba un xic perplex i desbordat per una situació que es presenta d'una manera un xic simplificada, i en la qual s'hi impliquen problemes i interessos, tant dels caps, dels nois, menys, i de l'estructura del moviment. Cal mantenir el cap fred.

La proposta realista aprovada pel comissariat no va més enllà de l'estudi del tipus de col.laboració poden tenir els òrgans paral.leles de comanament d'ambdós moviments, com demanava la ponència dels responsables de P/C.

¹²⁶ En certa manera aquesta sospita féu que l'estructura de comanament unificat fos bicèfala, amb una visió pedagògica bona innegable, però basada en la mal·fiança, creient que la situació d'un sexe només pot ésser entesa a partir del mateix sexe. Hom imagina la revolució que es demana!

N'hi havia prou. La idea llançada anirà fent el seu camí i la unificació vindrà sense adonar-se'n i sense que hom pugui prendre al respecte el distanciament que hom calia en un pas tan important.¹²⁷ Donat que s'ha d'anar avançant per aquest camí, Equip Ràngers i Noies Guies inicia contactes, i s'incorpora al treball conjunt que ja feien les altres dues branques.

La formació de caps és menada per un equip general conjunt amb un petit comitè animador, al front del qual hi hagué Mercè Galí, Eulàlia Quer, Rafel Méndez i Carles Camps.

L'escoltisme visió 71 és elaborat conjuntament per ME i GSJ a partir d'un text elaborat per Rosa M. Carrasco, Josep M. Martorell, Ricard Pedrals i Jordi Porta.

El Comissariat general de ME del 27 de febrer havia nomenat Francesc Clua com a Secretari Tècnic de ME, amb l'encàrrec d'unificar els serveis tècnics dels dos moviments. S'unifiquen les dues tresorereries. La Circular és també conjunt a partir del curs 1971-1972

Curiosament, la Consiliaria general, a la pràctica des del principi únic òrgan unificat dels dos moviments, es desdobra. Al començament del curs 1971-1972, en retirar-se de la Consiliaria general, deixà nomenat un consiliari general de Minyons Escoltes, Genís Samper, i un de Guies Sant Jordi, Jordi Nogués, guardant-se ell, almenys teòricament, una mena de consiliaria honorífica d'enllaç. Jordi Nogués fou consiliari de GSJ fins el 1974, en què renuncià: el seu lloc no fou ocupat expressament per ningú més, i el consiliari general de Minyons Escoltes es convertí en la pràctica en consiliari general d'ambdós moviments a títol pràctic i privat, fins que d'acord amb els nous Estatuts Generals de Minyons Escoltes i de Guies Sant Jordi, en 1976 fou nomenat per a aquest càrrec per la Conferència Episcopal Tarraconense.

1973

Els Comissariats de ME i GSJ de Barcelona, de Girona, treballen plegats, mantenint, però, l'estructura separada dels dos moviments al cim, no a les branques.

Els comissaris de ME i GSJ -equip del 7 i 1/2- es troben quinzenalment. El Comissariat de ME del mes de març ha de presentar un avant-projecte d'unificació de moviments.

A demanda de la Conferència Episcopal Tarraconense s'intenta d'arribar a uns mateixos estatuts a nivell diocesà i general.

L'Assemblea general dels dos moviments és conjunta, amb temps i temes separats.

També a l'Assemblea general d'aquest any s'expressa el desig, després recollit en els reglaments, que **tots els càrrecs electius siguin portats per homes i dones,**

¹²⁷ Malgrat, a la resposta que el Comissariat de GSJ dona a l'enquesta anual del Comitè Mundial de Guiatge només diu que treballa amb l'associació escolta germana les grans línies pedagògiques comunes per respondre millor a les necessitats educatives i reforçar el recrutament i la formació de caps, volent anar vers una organització comuna guia/escolta que no hauria de comportar necessàriament o únicament unitats mixtes

començant pels caps d'agrupament, adjunts i equips de Branca i sobretot en l'esglaó més alt, en la responsabilitat del moviment, com a mesura pedagògica perquè cal comprometre les dones perquè no abdiquin del seu paper dins el moviment.

D'aquí neix una estructura, potser sí que un xic forçada, i no lliure de conflictes alguna vegada, d'una bicefàlia que encara presideix tota la vida del moviment, amb diferent succés segons el nivell: és normal aquesta bicefàlia compartida en nivell de caps d'unitat i respon a la companyonia característica de l'edat, no tant a nivell de caps d'agrupament, llevat de quan es tracta de parelles casades. Cal reconèixer que en ajuntar els agrupaments germans, en gran nombre d'elles desapareix la cap d'agrupament, i resta senyor el cap d'agrupament. A nivell de demarcacions i general, la bicefàlia és més institucional i no es refia d'altre tipus de relació ja existent o volgut entre les persones de diferent sexe.

El Comissariat general de ME del juliol de 1973 acorda proposar a GSJ la celebració conjunta dels comissariats generals a partir del setembre de 1973, i estudiar amb caràcter urgent els problemes derivats de les diverses situacions de fet que es donen en la col.laboració ME/GSJ, i **adoptar una política global coherent, conservant l'existència de dues entitats jurídiques i una doble representació exterior.** Acord possiblement oblidat anys després sota la pressió de la mateixa dinàmica creada per la política de col.laboració que en el fons no podia portar més que a la unificació, fusió o absorció del moviment més feble per l'altre, tot invocant altes causes i justícies.

Acord de les dues branques Ràngers i Noies Guies de treballar aquest curs conjuntament. Sota el signe de la pedagogia de Paulo Freire.

1974

Per anar conjuntant els dos moviments i la seva ideologia els grups de treball de l'Assemblea general de 1974 proposen fer una trobada general de caps dins el primer trimestre de l'any següent. És la que es dirà **Sinera-80**.

En el projecte d'objectius per al curs 1974-1975, presentat a l'aprovació del Comissariat general conjunt, es fixa com a objectius en les relacions entre ambdós moviments:

- . Mantener dues associacions jurídicament diferents amb representativitat exterior independent.
- . Funcionament interior com a associació única allà on sigui possible i representi realment una suma d'esforços.
- . Mantener al màxim per a cada nivell de responsabilitats un membre per a ME i un membre per a GSJ.
- . Crear una comissió que estudiï una proposta de funcionament conjunt de cara a la propera Assemblea.

La Assemblea general és conjunta, i hi són convocats tots els caps majors de 18 anys.

1975

L'elecció dels nous Comissaris, Salvador Juncà, per a ME, i M. Teresa Olivella, per a GSJ, es fa com si tots dos fossin comissaris de tots dos moviments, i un i altra fos comissari solidàriament de l'altre moviment, malgrat que cap estatut recolzava aquesta figura jurídica.

1976

Informe crític a l'Assemblea constata la **progressiva desaparició de noies en llocs de responsabilitat**. Des de caps d'agrupament en amunt.

Segons document de l'Assemblea de l'any següent, en aquesta s'aprovà una recomanació per tal que el **Comissariat general tirés endavant algun camí que superés la separació jurídica del moviment masculí i femení**, és a dir, sense eufemismes, la unificació dels dos moviments, sentenciant el fet que ja 75% de les unitats són ja mixtes. Noti's que es tracta d'unitats, i no d'agrupaments. I noti's també quin concepte de la seva funció tenen els responsables dels moviments que **sentencien el que ja és un fet**.

1977

En el comissariat de 26 de febrer es constata que l'augment numèric del moviment ve sobretot pel costat de les nenes, que el nombre de Caps nois i Caps noies resta aproximadament equilibrat a nivell de les unitats; que la diada cap-noi cap-noia descoberta en la majoria a nivell de caps d'agrupament, i que a nivell de caps de demarcació, el lloc de responsable-noia queda descoberta en la majoria dels casos.

Després que el Comissariat general hagués constatat que la **unificació d'unitats i d'agrupaments masculins i femenins s'ha convertit moltes vegades en una absorció de les noies pels nois, fins al punt que els mètodes pedagògics emprats són els masculins i les guies s'hi adapten**; que els caps no tenen en compte, moltes vegades, que **reprodueixen el rol social home-dona de la societat actual, i no sempre ajuden a alliberar l'actual condició femenina**; que **no hi ha el mateix nombre de nois que de noies als nivells de responsabilitat com ara caps d'agrupament i comissàries de demarcació**; que la **coeducació es transforma en un corrent de moda sense contingut educatiu ni ideològic de cara al futur**, fa a l'Assemblea general, del 15 de maig, la proposta de caminar cap a unes estructures conjuntes de comanament (Assemblea general i Comissariat general) i uns estatuts iguals, tot intensificant a la vegada durant dos anys els aspectes pedagògics i l'adequada sensibilització per aquests problemes de tots els caps, nois i noies. En acabar els dos anys, es tornarà a plantejar i es veurà si la situació està madura per la unificació, que vulguis o no, resta la meta de tot el procés.

L'ESCOLTISME CATÒLIC I L'ESGLÉSIA DE CATALUNYA

L'Escoltisme catòlic i el laïcat català

El Secretariat d'Associacions Laïcals (SAL)

1966

Primer trimestre, sotraguejada la vida eclesial per fets com la Caputxinada, el nomenament del nou bisbe auxiliar de Barcelona i la manifestació de capellans, d'una manera informal i espontània neix el Secretariat d'Associacions Laïcals.¹²⁸

El SAL es proposava:

"- obertura interna de cada associació i moviment de cara als altres i de cara a la problemàtica del conjunt de la comunitat cristiana.

- aportar un humil testimoni d'església que contrabalancés el contratestimoni i els silencis de l'església oficial.

- assumir amb empena la càrrega evangèlica postconciliar.

- posseir el neguit de construir la comunitat cristiana, ara i aquí."¹²⁹

És tracta de canviar els models d'Església per una pastoral missionera de conjunt elaborada des de la base, per passar de l'Església-societat a l'Església-comunió; de l'apostolat proselitista a la missió evangelitzadora de la comunitat.

1967

Si hom ha de creure el que exposen al bisbe Marcelo González en la lletra de 14 d'abril de 1967, el SAL s'ha constituït per agrupar grups i associacions que senten la necessitat d'acabar amb la situació de cristiandat, de reconèixer la pluralitat de la societat, i de **col.laborar amb Déu a la construcció del món, partint de la realitat de vida i comproment-se amb tots els homes, creients o no, en el si de la societat pluralista que viuen.** Simplificant, i afrontant, el SAL està al servei d'una Església missionera que es vol desempallegar d'una Església que arrossega actituds d'un temps de cristiandat, i aquí concretament de nacional-catolicisme.

La lletra reproduïx la llista d'associacions laïcals que componen el SAL, i són: ACI, ACO, Confraria de la M.D. de Montserrat de Virtèlia, FECUM, Franciscàlia, DDE de Barcelona, Graduats d'AC, Guies Sant Jordi, JAC, JEC, JIC, Lliga

¹²⁸ D'aquesta instància "progressista" del laïcat català, Joan Casañas a *El progressisme catòlic a Catalunya*, ni en parla

¹²⁹ Nota sobre la naixença i projecció del SAL. Setembre de 1970

Espiritual de la M. D. de Montserrat, Minyons Escoltes, Pax Christi-Grup Regional Català.

Exactament, els mateixos signants de la denúncia pels fets de l'11 de maig de 1966, llevat que no hi figuren els noms de: Acció Catòlica Patronal, Acció Parroquial Urbana, JOC i JOC femenina i Moviment Rural d'AC.

El primer de maig, Don Marcelo comet un error pastoral en donar permís a les forces de l'ordre per entrar en les dependències parroquials de l'església del Sagrat Cor, de Can Oriac, a Sabadell, on s'hi havien reunit obrers, militants cristians i alguns sacerdots.

Quatre dies després l'arquebisbe, des del seu isolament, tramet una exhortació pastoral cridant a l'ordre els sacerdots que **prediquen, signen escrits col.lectius i es manifesten** sobre qüestions que són vives i actuals. La decepció i la perplexitat entre els sacerdots augmenta.

El 12 de maig el SAL s'ajunta a les protestes fetes al mateix arquebisbe per la seva insensibilitat en adonar-se del que s'hi estava jugant en aquestes accions de cara a l'evangelització del món obrer.

El 18 de maig hi ha una concentració religiosa de seglars davant la residència del Prelat, al carrer Ganduxer.

1969

10 i 11 de maig. Diades de Reflexió de Laics, als jesuïtes de Sant Cugat del Vallès en **un moment de crisi d'associacions, d'al.lèrgia de la joventut per les estructures, de lassitud post-conciliar**. Hi participen una trentena d'associacions, uns 250 laics.

El tema era: **Interpel.lació de la Paraula de Déu a la Comunitat**.

A la convocatòria de les III Diades de Reflexió, 22-23 novembre, hi figuren aquestes associacions signants del SAL: ACO, Catecumenat Universitari, Centre Eiximenis, CICF, Comunitats Cristianes..., Confraria de la M.D. de Montserrat de Virtèlia, FECUM, Franciscàlia, DDE de Barcelona, Graduats d'AC, Guies Sant Jordi, Grups d'Independents, Lliga Espiritual de la M.D. de Montserrat, Minyons Escoltes, Pax Christi-Grup Regional Català.

El tema era: **Les noves formes de vida fraternal de la comunitat cristiana**.

1970

Abril. Informació sobre el Concili Pastoral Holandès signada per: ACO, Confraria de la M.D. de Montserrat de Virtèlia, Comunitat de la Sagrera, Comunitat de Sant Josep de Calassanç, FECUM, Franciscàlia, DDE de Barcelona, Graduats d'AC, Guies Sant Jordi, Lliga Espiritual de la M.D. de Montserrat, Minyons Escoltes, Pax Christi-Grup Regional Català, CIC, Graduats d'AC, Secretariat de Comunitats Cristianes Universitàries, CVX. Encarnació, Comunitat Caputxina de Sarrià, Grup comunitari de l'Arca.

1971

31 gener. Trobada de reflexió sobre **La participació del laïcat en les estructures eclesials**. 60 assistents.

SAL prepara una entrevista amb el nou arquebisbe de Tarragona, Dr. Pont i Gol, i una lletra sobre els laics, signada per associacions, moviments, comunitats cristianes, sectors pastorals i equips. Els signants pel SAL són: ACO, Associació d'Apostolat laïcal Sant Tomàs d'Aquino, CIC, Comunitat Caputxina de Sarrià, Comunitat cristiana de Sant Josep de Calassanç, Comunitat cristiana de la Sagrera, Confraria de la M.D. de Montserrat de Virtèlia, DDE de Barcelona, Estudis Contemporanis, FECUM, Franciscàlia, Graduats d'AC, Grup catòlic d'amics de l'Arca, Lliga Espiritual de la M.D. de Montserrat, Lluïsos de Gràcia, Secretariat d'Universitaris Cristians de Catalunya i Balears, Equips de demarcació de la DDE de Barcelona, Guies Sant Jordi, Minyons Escoltes, Pax Christi-Grup Regional Català.

Cal remarcar que les úniques entitats que hi consten com d'àmbit de la Tarraconense són Minyons Escoltes, Guies Sant Jordi i Pax Christi. I també que tant les instàncies escoltes com guies són majoritàries en la llista de signatures.

Què se'n ha fet de la resta de realitats militants?

20 d'abril. Trobada SAL amb Abats i Provincials a Poblet sobre la situació del laïcat, aconseguint el suport dels Abats i Provincials a la lletra a presentar al Dr. Pont i Gol. En ella es demanen unes línies de pastoral missionera de conjunt a nivell de laïcat de tota l'església de la Tarraconense, i en concret la creació d'un Consell de Laics, i d'un òrgan d'informació i diàleg intraeclesial.

6 de juny. II Diades de reflexió del curs 1970-71, als jesuïtes de Sarrià, sobre **Les veus de l'Església Tarraconense**

17 octubre. Trobada Interdiocesana a Tarragona, al Col·legi Menor Sant Pau. Tema: la lletra a l'arquebisbe. 60 representants dels grups signants.

És dona un pas més en l'estructuració dels laics dins de l'Església i, passant de Barcelona a les altres diòcesis, en surt **Xarxa de grups laïcals de l'Església de Catalunya** (XGLEC) en vistes a crear el 1974 un consell de laics de la Tarraconense, i el consell pastoral de la Tarraconense.

La seva originalitat consisteix en el respecte al pluralisme i a les situacions diverses dels seus membres i en donar passos vers una pastoral missionera de conjunt comuna als sectors laïcals de tota l'Església de Catalunya.

1973

29 abril. Trobada del SAL. Tema: **La presència de l'Església a Barcelona com a testimoni de Jesucrist**.

1974

Amb els nous aires SAL acaba reconeixent que no acaba de trobar la tasca concreta de coordinació de moviments, associacions i comunitats.

1976

Trobada Permanent d'Entitats d'Església ocupa el lloc de Xarxa i de SAL, però del consell de laics i de consell pastoral no hi ha res. ME i GSJ a nivell de bisbat de Barcelona hi són ben actius.

Relació de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi amb la Conferència Episcopal Tarraconense

1973

D'una part, pràcticament l'escoltisme catòlic era present a totes les diòcesis catalanes. Pràcticament també, els bisbes catalans sintonitzaven més amb el sentit del país.¹³⁰ El fet del reconeixement del Moviment Escolta Catòlic com a moviment d'Església, amb personalitat jurídica pròpia i com una federació d'associacions diocesanes, de part de la Conferència Episcopal Espanyola, en la seva reunió del 2 al 7 de juliol de 1973, serví per iniciar relacions amb el conjunt de l'Episcopat català.

En la següent reunió de la Conferència Episcopal Tarraconense, al Santuari de Queralt, els dies 19-21 de juliol, els bisbes de Catalunya **ratificaren la seva confiança en la tasca educativa i de formació cristiana que és pròpia del moviment de Minyons Escoltes** i de l'associació **Guies Sant Jordi**, federats recentment amb els respectius moviments d'àmbit nacional i aprovats per la Conferència Episcopal Espanyola, en ús de les facultats especials que aquesta té concedides per la Santa Seu per a l'aprovació d'associacions".¹³¹

La nota donada la premsa no era massa exacta. Cal notar que Guies Sant Jordi no formaven part del Moviment Escolta Catòlic, i en tot cas era Guías de España la que hauria estat reconeguda pels Bisbes espanyols, monopolitzant el guiatge catòlic i espanyol.

Per ME, resultava ara que el veritable i únic reconeixement jurídic que podien exhibir era un reconeixement eclesial, sí, però general espanyol: no precisament català. Calia, doncs, que els bisbes de Catalunya fessin quelcom per defensar la personalitat eclesial i catalana de Minyons Escoltes.

Era veritat que a la meitat de les diòcesis catalanes Minyons Escoltes existien com a Delegacions Diocesanes del Consell de Joves d'Acció Catòlica, o simplement com a Delegacions Diocesanes d'Escoltisme. Així era a Barcelona, a Vic, a Girona, i també a Tarragona; als altres bisbats existien agrupaments i els bisbes ho veien bé tot i que no urgia a nivell diocesà una estructuració d'unes realitats encara massa minses. Era el moment ara, d'uniformar les estructures i reconeixements diocesans per arribar al conjunt de Catalunya, tant de part de ME com de GSJ, i d'aconseguir un reconeixement eclesial català de la realitat de ME i GSJ.

Cal reconèixer que els dos moviments no donaven la mateixa importància a aquest

¹³⁰ "La batalla per l'evangelització del jovent no troba en aquesta jerarquia el mínim de col.laboració. Ens quedarem sense res. Cada cop d'aquests ens deixa sense respiració (fa referència a unes declaracions del Dr. Guerra Campos, bisbe secretari de la Conferència Episcopal Espanyola, a la televisió)." Lletre de Ricard Pedrals al Dr. Narcís Jubany, bisbe de Girona, 22 de desembre de 1966

¹³¹ Nota de premsa

pas institucional, i que per tant els ritmes que seguiren no foren pas els mateixos.

El primer pas donat fou la visita dels Responsables generals, comissaris i consiliaris, al Dr. Josep Pont i Gol, arquebisbe de Tarragona i president de la Conferència Episcopal Tarraconense, per exposar-li la nova situació de l'escoltisme catòlic català, reconegut com a supradiocesana del Moviment Escolta Catòlic Espanyol, d'acord amb els estatuts aprovats per la CEE. I la pretensió dels moviments d'arribar a un reconeixement català, malgrat que aquest manqués de part de la seva base jurídica, pel fet que la Conferència Catalana de Bisbes no gaudeix del poder de reconèixer associacions a nivell supradiocesà o sigui català.

En el comissariat de 27 d'octubre de 1973, Genís Samper, consiliari general de ME, exposà els tràmits fets i les alternatives possibles. Els bisbes havien insinuat que estaven disposats a reconèixer uns mateixos estatuts diocesans per a tots els bisbats catalans, i que els plauria que fossin idèntics els estatuts masculins i els femenins. En un segon terme, estarien disposats a donar un vist-i-plau a l'organisme supradiocesà dit Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi pel cas, (encara que no amb la mateixa base jurídica, inexistente per a les Guies, que no formaven part de MSC), que vetllaria per la coordinació i promoció de l'escoltisme catòlic en l'àmbit de les diòcesis catalanes.

Genís Samper quedà encarregat de redactar un estatut-tipus igual per a totes les demarcacions/bisbats, a aprovar per la Conferència Episcopal i els vuit bisbes de Catalunya, i després ratificats per les assemblees de les demarcacions.

1974

9 de març, reunió de representats de les demarcacions per a la fixació del text únic d'estatuts diocesans de Minyons Escoltes.

Amb data de l'11 de juliol, festa de Sant Benet, Patró d'Europa (la data els fou suggerida per les seves connotacions i per raons pneumotècniques), els bisbes de les vuit diòcesis catalanes decidiren aprovar, i aprovaren, cadascú a la seva diòcesi, uns Estatuts idèntics de Minyons Escoltes i erigiren aquesta Associació com a moviment d'Església a la respectiva diòcesi.

1975

Per a les Guies Sant Jordi, el procés s'allargà més per raons de respecte a la maduració del consentiment i dates de la corresponent Assemblea general. El fet no es donà fins al 18 de gener de 1975.

Sorprenentment l'article 12 dels Estatuts de Minyons Escoltes, que parla de la col.laboració entre els moviments escoltes masculins i femenins afins, ensopegà en dificultats quan els bisbes havien d'aprovar els Estatuts no diocesans, sinó generals, segurament perquè es creia que parlava de coeducació, i mixitat, gens matisada. Esforços costà fer entendre als bisbes que no era d'això que parlava aquest article. Fos com fos, aquest article quedà sense aprovació fins que la Conferència Tarraconense aprovés unes normes sobre activitats i trobades mixtes, que per cert mai no arribaren a publicar-se.

1976

Normalitzades les relacions amb l'episcopat català sobre noves bases jurídiques, la Conferència Episcopal Tarraconense nomenava per primera vegada consiliari general per a Minyons Escoltes, i posteriorment també per a Guies Sant Jordi, en la persona de Genís Samper.

MINYONS ESCOLTES I L'ESCOLTISME CATÒLIC A ESPANYA

1957

La situació especial que travessava la Institució Catalana d'Escoltisme féu que es traspassessin a la DDE de Barcelona de manera normal les relacions que ja en diferents punts d'Espanya apuntaven cap a la implantació d'un escoltisme com el que feien els catalans.

Sense menystenir la importància de la relació establerta entre els diferents intents de fer escoltisme a altres terres hispanes i la Institució Catalana d'Escoltisme d'Escoltisme, la qual era fet normal en els anys 50,¹³² l'aprovació dels estatuts de la Delegació Diocesana d'Escoltisme de part del Dr. Gregorio Modrego, bisbe de Barcelona, i el fet que l'acte d'inauguració de curs de la DDE de Barcelona presidit pel mateix bisbe fos divulgat per la premsa catòlica, sobretot de Madrid (Ecclesia, Signo i Pax) ajudà molt a donar a conèixer un escoltisme que els bisbes acceptaven i a presentar-lo com a possible dins el territori estatal i que no era objecte de prohibició de part del règim ara ja a punt de maniobrar per liberalitzar de part seva l'organització i control de la joventut.

Una veritable allau de lletres demanant informació sobre l'escoltisme arribaren a Barcelona, provinents de Consiliaris d'Aspirants, de Consells de JACE, de superiors de seminaris, i de seminaristes, de joves sacerdots i religiosos (escolapis, jesuïtes, salesians, claretians,...). DDE de Barcelona podia respondre oferint els camps escola, i després les fitxes tècniques i els llibres clàssics de l'escoltisme catòlic traduïts al català. Arreu dels bisbats espanyols es reconeixia la vàlua de l'escoltisme catòlic que feien els catalans. Només als mesos d'estiu de 1957, aquestes són les demandes d'informació arribades a la DDE de Barcelona: Bilbao, Sant Sebastià, Pamplona, Madrid i Vigo demanen estatuts i literatura escolta.

És precisament a Madrid, per vocació de capital, on les notícies de Catalunya provoquen més enrenou. Així no és estrany que tant el Consiliari dels Joves d'A.C. de Madrid, com algun membre del mateix Consell Nacional dels Joves, i antics Scouts Hispanos (els Escoltes catòlics aprovats com a tals el 1933 pel bisbe

¹³² Veure informació detallada al capítol Escoltisme català en la il.legalitat i L'Escoltisme confessional i la Institució Catalana d'Escoltisme

de Madrid-Alcalà) des d'una nova base, els Marianistes del Colegio del Pilar.¹³³ Des de Barcelona, es frenen les presses d'una implantació generalitzada i centralitzada de l'escoltisme catòlic com a remei a la poca acceptació que tenen en aquest moment les propostes dels aspirants, atenta la DDE a no fer servir l'escoltisme com a simple element d'animació sinó com a veritable mètode educatiu, expressament i necessària pensat per a minories, encara que el mot no agradi. Els catalans ho diuen constantment: no es pot començar l'escoltisme creant estatuts i reglaments, òrgans sobre el paper, sinó suscitant vocacions d'educadors.

20 de novembre. Pedrals informa sobre entrevista a Madrid amb elements diocesans a propòsit d'escoltisme. De moment hi ha força desorientació.

L'home de confiança dels catalans a Madrid és José Forasté, que conjuntament amb els representants de la DDE assistí a la Conferència de l'Escoltisme Catòlic a Fàtima el 1957. Cal remarcar que tot aquest moviment es fa arraconant la imatge, i les persones, que en altres temps havien protagonitzat els Exploradores de España, i sense cap relació amb ells.

Des d'un primer moment, Josep M. Sunyer es responsabilitzà de les relacions interdiocesanes de la DDE, donant així suport a la tasca que personalment portaven a terme Jordi Bonet i Ricard Pedrals, com a responsables generals.

1958

A principis d'any Josep Forasté informa de la imminència de la constitució d'una DDE a Madrid.

4 de maig. Reunió de delegats diocesans d'escoltisme a Madrid convocada per la Delegació Nacional de l'OAR com a encarregada per la jerarquia de coordinar els grups escoltes catòlics amb vinculació a l'A.C. diocesana o directament amb el prelat respectiu.

Hi assisteixen:

de part del Consell Superior dels Joves d'Acció Catòlica:
Julian Feijóo, vice-president i Delegat Nacional de l'OAR.
Àngel Azuara, sots-delegat nacional de l'OAR.

com a Delegats Diocesans d'Escoltisme:

Barcelona: Jordi Bonet i Josep M. Sunyer
Girona: Jordi Gibert
Sant Sebastià: Miguel Fernández
Tuy-Vigo: Jordi Sort
Vic: Raimon Galí

com a observadors:

Bilbao: Koldobika Azkue i Javier de Renteria

¹³³ Mario González, que havia estat fundador dels Scouts Hispanos, convocà el 1956 alguns professors del Colegio del Pilar per refer un moviment escolta catòlic. El grup Nuestra Señora del Pilar, del col·legi, féu el seu primer campament el 1959, si hem de creure la notícia que publica de pas Kraal Scout, de MSC, n.7 hivern 91-92, p. 11

Segovia: José Luís Aragoneses
Saragossa: José Antonio Velilla.

Es crea una Oficina Informativa de l'Escoltisme Catòlic, i en fa de secretari des de Madrid on treballa, Rafel Massó.

El dilema que es presentava jurídicament era la inclusió de l'Escoltisme catòlic dins de les estructures pròpies de l'Acció Catòlica, com a delegació d'aquesta, o bé dins d'una obra més marginal de l'Acció Catòlica, com en aquest cas podia ser l'Organització Atlètico-Recreativa (OAR). Si no era bo que l'escoltisme s'identifiqués amb la mateixa Acció catòlica, incloure-la dins la OAR semblava menysvalora el seu projecte educador.

A més, a Catalunya l'escoltisme no depenia de l'OAR, sinó del Consell de Joventut d'A.C., com a associació filial d'acord amb l'art. 25 dels estatuts de l'Acció Catòlica Espanyola. Fins i tot els catalans fan veure la incongruència d'una DDE dins de l'OAR que a cada bisbat ja és Delegació Diocesana. Amb el ferm propòsit d'impulsar el Moviment Escolta Catòlic¹³⁴ a Espanya, **com a mètode educatiu de joventut al servei de l'apostolat seglar i de la jerarquia**, com expressament diu el text de les conclusions, es desprèn la conveniència de fer-ho a través de Delegacions Diocesanes, en el si dels Consells Diocesans de la JACE, però com a obra marginal de la JACE. És des d'aquesta mateixa reunió que la DDE de Barcelona assumeix el paper de propulsora de l'escoltisme catòlic a tota Espanya.

És curiós que el fet que part de la Conferència de Metropolitans no s'atrevissin a una aprovació general de l'escoltisme catòlic, que alguns bisbes veien com a perill per als Aspirants d'A.C. o que se'n malfiaven com a poc religiós o polític, ajudà a configurar un escoltisme catòlic compost de realitats diocesanes, o supradiocesanes, més pròximes a una configuració del territori més respectuosa de les realitats humanes, o nacionals, que no pas una associació unificada i centralitzada a Madrid.¹³⁵

25-29 de juny. Curset CEI de consiliaris de diferents bisbats, a Sant Cugat del Vallès. D'entre els 25 inscrits, hi hagué 3 consiliaris de Mallorca, 2 dels País Basc, 2 de Castella, i 2 de les terres del sud.

1959

Resumint l'activitat a favor d'un escoltisme a Espanya en el que hi hagués un lloc reconegut per a l'escoltisme català, es pot llegir a la Memòria del curs de la DDE de Barcelona: **Una de les preocupacions del Comissariat general durant el curs 1959-1960 va ésser la situació, projecció i possible coordinació de l'escoltisme catòlic a Espanya. Existien unes realitats escoltes vives a la resta d'Espanya; hi**

¹³⁴ Les sigles de l'organització escolta catòlica a Espanya han estat des de sempre MSC, sense tenir en compte que des del català el nom "scout" és un estrangerisme, de manera que en català hom hauria de dir-se Moviment Escolta Catòlic i no Moviment Scout Catòlic

¹³⁵ Don Pablo Gúrpide, bisbe de Bilbao, escrigué a Domingo Bereciartua, jove sacerdot promotor de l'escoltisme a Bilbao, perquè aquest es dedicés a "obras más provechosas para las almas, de más bien espiritual, de más utilidad para la Iglesia y más en consonancia con el cargo de sacerdote". Lletra de DB a Josep Sans, 11 d'abril de 1961

ha un conjunt a València i altres nuclis menys nombrosos a Madrid, País Basc, Navarra, Galícia, Mallorca, etc. Contínuament rebem lletres de diversos llocs d'Espanya demanant informació per a iniciar l'escoltisme, això i el fet que en alguna diòcesi s'havia iniciat l'estudi d'un projecte d'estructura sobre l'escoltisme espanyol i que per part del Consell Nacional de Joves (d'A.C.) s'urgia l'estudi d'una possible coordinació va donar com a fruit una reunió a principis de curs amb els nostres germans de València, junt amb el president de l'OAR, als que vàrem presentar com a primer pas un projecte de bases d'estatuts diocesans que hauria d'ésser únic per a tota Espanya. Més tard com a conseqüència d'un P.O.R. projectat per València i que estava inspirat en l'estructura de l'escoltisme sud-americà no catòlic i d'una gestió nostra prop del Bisbe secretari de l'episcopat espanyol (Dr. Vicent Enrique i Tarancon, bisbe de Solsona, va ésser convocada a Madrid una reunió de Delegats diocesans presidida pel bisbe de Solsona en la qual es va acordar que una comissió constituïda per València, Barcelona i un representant de l'OAR estudiés el possible funcionament d'una Oficina d'Informació de l'Escoltisme Catòlic a Espanya. Aquesta comissió es va reunir a València a primers de setembre (1959) i va redactar un projecte de funcionament de l'Oficina que va ésser sotmès a la Conferència de Metropolitans i que està en l'actualitat pendent d'aprovació per la Junta Suprema d'A.C.¹³⁶

Alarma davant contactes del Frente de Juventudes amb l'Oficina Internacional Escolta d'Ottawa. És tem que el Moviment Escolta accepti l'organització juvenil espanyola per aconseguir a Espanya un escoltisme que no estigui controlat per l'Església. Els responsables de l'escoltisme catòlic, veient clar que un escoltisme per a l'Església ha de ser un escoltisme de l'Església, es donen pressa per informar els Metropolitans de la necessitat de reconèixer el Moviment Escolta Catòlic. El reconeixement a Espanya d'una federació que inclogués una associació catòlica feria perillar la política del Consejo Interamericano defensora d'una sola associació escolta per país, neutra o oberta.

DDE en 1959:

Barcelona, Vic, Girona
València¹³⁷
Mallorca (fundat per Eladi Homs)

¹³⁶ Memòria del curs 1959-1960

¹³⁷ Estatuts aprovats el 24 de novembre de 1958. Districte de Scouts de Espanya reconegut com a DDE. Però profundament arrelats a una mentalitat que no era la que animava les DDEs. Veure reacció dels catalans - Mossèn Pedrals? - a la recepció del P.O.R. (Principios, Organización y Reglas) confeït per Juan Molins, en nom de l'Asociación de Sscouts de España de València: "El P.O.R. no tiene nada que ver con el Escultismo católico. Para la Iglesia no es admisible en absoluto. En de un neutrismo muy Bureau Internacional. En él no hay nada que pueda indicar que el Movimiento se propone una inquietud de dar una pedagogía de fe. Hay un vago deísmo a lo fin de siglo, con su tolerancia religiosa y demás. El sacerdote tiene, en el escultismo católico, una misión mucho más importante. Molins y Tarazona lo oyeron en Sant Cugat y por lo visto no lo entendieron. Me duele que ellos tomen esta posición por lo difícil que será trabajar en una construcción auténtica de escultismo de Iglesia en España... Nosotros combatiremos el P.O.R. en todos los terrenos posibles. Nuestra posición de defensa del escultismo católico no tiene otros móviles y logicamente lo defenderemos apoyandonos en lo único que podemos que son el hacerlo por la Iglesia y para la Iglesia y de acuerdo con las realidades existentes. ... Sólo un exceso de seguridades en un vago escultismo a lo estatal, monstruoso creador de derechos, sólo un desconocimiento profundo de la la psicología española, de la historia del escultismo en los países totalitarios y una visión corta de las realidades del país, pueden inducir a unos supuestos jefes a estas alegres aventuras... En el Bureau y en la Interamericana no es oro todo lo que reluce... En América del Sur la situación es tristísima en muchos países de profundo sabor protestante y masonizante. Hay una declarada opiesión al escultismo católico so capa de unidad...." Esborrany de carta de Mn. Pedrals (?) al prevere José Ramon Ortolà, 28 abril 1960. En aquests anys, arriba a funcionar a València una Oficina Scout Española (O.A.S.D.E.) que publicitava la unitat de l'escoltisme espanyol: Ortolà hi figura entre els subscriptors

Sant Sebastià¹³⁸
 Vigo (fundat per Jordi Sort)¹³⁹
 Gran Canària (anunciada com imminent).

El fet d'organitzar curssets i camps de formació per a consiliaris escoltes i de publicitar els que es feia a través de les revistes catòliques, com Signo, Ecclesia i Pax (antecessora de Vida Nueva) féu que l'escoltisme que es feia des de la DDE trobés el suport i la simpatia de molts seminaristes i joves sacerdots d'altres diòcesis fora de Catalunya, i que s'establís un corrent de comunicació de cara a fer néixer un escoltisme, germà en esperit del catòlic català, en altres terres, les més afins.

Campaments, i camps escola, es fan un xic arreu amb la presència i ajut dels catalans. Només cal recordar: CEI a Albelda d'Iregua (Rioja), per als estudiants escolapis (ja el 1958), i a Arrazola (Euskadi) per als escoltes de Bilbao (estiu de 1958), a Can Tàpara (Mallorca), el setembre de 1959, Madrid, per Tots Sants de 1960, amb gent dels Marianistes, dels Scouts de France a Madrid, de Galícia, de Navarra.

Fou especial el cas dels joves religiosos escolapis catalans provinents de l'escoltisme i que influïren per fer del seu seminari per a Espanya a Albelda d'Iregua, a la Rioja, i després també a Salamanca, una veritable base d'expansió de l'escoltisme.¹⁴⁰

Resulta també significativa d'aquest esperit de germanor escolta la correspondència epistolar mantinguda de diferents diòcesis de cara a constituir el moviment escolta catòlic: Chomin Bereciartua, des de Bilbao, accepta de traduir **Pistes** dels Escoltes belgues al castellà per a la DDE de Barcelona. Josep M. Riba, seminarista de Lleida, resident al Seminari de Vitòria, és actiu en la promoció de l'escoltisme i de les publicacions que fa el Seminari.

Un altre instrument eficaç per a l'expansió de l'escoltisme foren sense cap dubte les publicacions, des dels carnets de proves, les fitxes tècniques per una banda fins als llibres traduïts del francès.

No deixa, però, d'ésser significatiu que els primers llibres traduïts no fossin pas els clàssics de B.P. sinó **Escoltisme, ruta de llibertat**, de Forestier, que esdevingué en la biblia dels minyons, i **Pistes**, manual de proves de la Federació Catòlica Belga. També és significatiu que els catalans no aprofitessin la demanda que se'ls feia de publicacions en castellà per passar-se a la llengua més fàcil i extensivament entenedora, a la vegada que també econòmicament més rendible. Els altres escoltes de terres d'Espanya hagueren d'assabentar-se a través de la manera de fer de la gent de la DDE que el català no era pas el dialecte que els deien a l'escola. En tot cas, les publicacions del Seminari de Vitòria podien servir

¹³⁸ Estatuts aprovats el 1957

¹³⁹ En realitat el bisbe, José López Ortiz, no arribà a aprovar els estatuts i s'acontentaren essent Scouts de España fins el 1973, any en el qual es constituïren en DDE. Sembla ésser que vers 1964, les autoritats governatives prohibiren tota activitat escolta a Vigo

¹⁴⁰ El material gràfic i bibliogràfic reunit pels joves escolapis originà posteriorment "Exposcout", una exposició permanent d'escoltisme radicada a Salamanca

per a la demanda en castellà: la resposta a la abundant correspondència demanant publicacions en castellà era que en aquesta llengua farien bé d'aprofitar el que Vitòria publicava. I no s'en féu mai problema.

1960

DDE existents:
Barcelona, Vic, Girona
València
Orense
Tuy-Vigo
Sant Sebastià
Mallorca.

21 de juliol. Reunió de DDE a Madrid. Estudi del projecte de funcionament de l'Oficina d'Informació de l'Escoltisme Catòlic dins el Consell Superior dels Joves d'Acció Catòlica, a càrrec de Jordi Bonet, Vicente Tarazona i Enrique Ortiz. A aquesta reunió hi assisteix el Dr. Vicent Enrique i Tarancon, bisbe de Solsona i secretari de la Conferència de Metropolitans.

Novembre. La Conferència dels Metropolitans, antecessora de la Conferència Episcopal, acorda crear una Oficina d'Informació i Coordinació de l'Escoltisme Catòlic (OICEC). ampliant la proposta de la reunió de les DDE sota la direcció de l'OAR l'any 1958.

1961

14 de febrer. La Junta Central d'Acció Catòlica aprova les bases de funcionament de l'OICEC.

5 de març. Les DDE de Barcelona, Girona i Vic constitueixen un organisme supradiocesà de coordinació que rep el nom de Moviment Escolta Catòlic-Minyons Escoltes.

15 de març. La Junta Central d'A.C. acorda nomenar Jordi Bonet, director de l'OICEC, i Enrique Ortiz, secretari.

La tasca feta des de la DDE de Barcelona de cara a promoure un escoltisme semblant a la resta de l'estat era feta no sols per Jordi Bonet, sinó també per ells, com Josep M. Vegara, ajudant en la branca Ròver, o Manel Subirà a la formació dels primers responsables del naixent Moviment Escolta Catòlic.

10 de maig. OICEC comença a funcionar en la mateixa seu de la Junta de Joves d'Acció Catòlica, a Madrid.

S'hi comprometen les DDE de Barcelona, Girona i Vic per Catalunya; Mallorca, València; Pamplona i Sant Sebastià per Euskalèria; Sevilla; Vigo. Així queden ja des del principi esbossats quins seran els nuclis forts de l'escoltisme catòlic, que reproduïxen també un mapa polític i una manera d'entendre la convivència dins d'Espanya coincidint amb la manera de pensar dels catalans.

1962

Anunciat CEP a Madrid, per als 14-18 d'abril, dirigit per responsables de

Barcelona.

Conflicte a Saragossa entre escoltisme catòlic fet per escolapis (formats als camps escola d'Albelda), La Salle i Dominicans, amb intervenció d'Albert Garcia, minyó de l'Agrupament Antoni Gaudí, i l'escoltisme promogut per Scouts d'Espanya amb l'intent de monopolitzar l'escoltisme catòlic.

1963

A la reunió de la CISC, que tingué lloc a Jambville (França), segons testimoni de Jordi Bonet, per primera vegada al costat de MSC-Minyons Escoltes, MSC ocupa el seu lloc, diferenciat de l'adquirit pels catalans.

Apareix finalment el llibre **Pistas**, traduït del francès per Txmoin Bereciartua i prologat per Jordi Bonet, director de l'OICEC.

1964

Col.laboració dels equips de branca Minyons i Llobatons de MSC-Minyons Escoltes als camps de formació organitzats per OICEC.

Aquest any hi ha Delegacions Diocesanes d'Escoltisme, o intents, a:

Catalunya: Barcelona, Girona, Vic
Euskalerrria: Pamplona, Sant Sebastià, Bilbao
Andalusia: Sevilla¹⁴¹
València: València
Madrid: Madrid.

La DDE de València intenta un cert protagonisme en el procés de configuració de l'escoltisme catòlic i arriba fins a convocar una reunió de responsables per la unitat scout espanyola, menystenint el que ja està en marxa des de l'OICEC, a cavall entre MSC i Scouts de España.

1965

28 de març. Assemblea de l'OICEC a Barcelona. Donada la posició bel.ligerant mantinguda pels Scouts de España en la reunió del Comitè d'Enllaç tinguda el mateix dia amb representants del Comitè Mundial de l'Escoltisme, els participants a l'assemblea de l'OICEC reafirmen la seva voluntat a favor d'**una solució federativa per al conjunt de l'Escoltisme a Espanya**. I invoquen a favor seu els principis indicats en l'encíclica papal **Pacem in terris**.

Signen el manifest els representants de Barcelona, Bilbao, Girona, Madrid (DDE en formació), Mallorca, Sant Sebastià, Pamplona, València, Vic i Vitòria.

31 d'agost. Creació de la DDE de Vitòria. Camp de formació d'Olizagutia.

1966

¹⁴¹ Estatuts aprovats el 29 de febrer de 1964. L'escoltisme a Sevilla havia nascut el 1960, a la Congregació de Sant Estanislau de Kotska, sota la direcció del P. Lecaroz. El primer campament es féu a Puerto de Santa Maria, i el va dirigir el seminarista de Comilles, Carlos Ros

20 de febrer. Les DDE s'apleguen a Madrid, i deixen constituït a nivell de tota Espanya, el Moviment Escolta Catòlic.

Hi són presents representants de:

Catalunya: Barcelona, Vic i Girona

les Illes: Mallorca

Euskalerrria: Bilbao, Pamplona, Vitòria i Sant Sebastià

Són elegits: Jordi Bonet, president; José Javier Chapartegui, secretario; Eladi Homs, tresorer.

21 de febrer. MSC demana a la Conferència Episcopal, acabada de constituir, l'aprovació dels estatuts (ho seran l'any 1973) demanant ésser reconegut com a associació d'apostolat seglar amb caràcter de moviment d'Església, amb la intenció de deslligar-se de la tutela de la JACE i entrar a formar part de la Unió Nacional d'Apostolat Seglar.¹⁴² Estan aprovades en aquest moment les DDE de Barcelona, Bilbao, Girona, Mallorca, Pamplona, Sant Sebastià, Vic i Vitòria.

16 de maig. Aprovació diocesana de **Escultismo Catòlic** i **Guidismo Catòlic** de Bilbao. Noti's que no neixen com a delegacions, sinó com a associacions marginals de l'Acció Catòlica diocesana, amb caràcter de soci col·lectiu.

Pentecosta. Al Congrès CISC de Coblença, MSC és acceptat com a membre de la CISC. Aquesta acceptació no anul·lava els drets adquirits per la DDE de Barcelona i Minyons Escoltes com a associació reconeguda per la CISC.

1 de juny. Primer Consell del MSC, a Barcelona.

23 de octubre. Jornades MSC, a Madrid. DDE València i Sevilla demanen formar part de MSC. També ho demanen Scouts Catòlics de España, de Madrid.

Cens:	Llobatons	Minyons	Ròvers
Catalunya	2.160	4.100	1.600
Euskadi	920	1.600	300
Mallorca	200	350	60
Sevilla	220	550	20
València	300	550	80
Madrid	250	455	60
Diversos	0	595	0
	4.050	8.200	2.120

Nous membres de MSC:

Acceptada adhesió de la DDE de València. Aviat s'hi podrà adherir Sevilla.

1967

9 de gener. Sense tenir en compte les passes donades per MSC de cara a l'aprovació de part dels bisbes, la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar CEAS es reuneix a Madrid amb els representants de Scouts de España, Scouts Catòlics de España i OICEC.

¹⁴² Ecclesia, de 12 de març de 1966

Es diu que la jerarquia vol encarrilar la solució de l'escoltisme a Espanya de cara a reconèixer i aprovar **una única organizació escultista nacional, con una vinculación mayor o menor a la jerarquía.**

Després d'una llarga i difícil deliberació la CEAS arriba a aquesta doble proposta alternativa: **O bien, que la jerarquía reconozca un solo Escultismo en España como obra de Iglesia, vinculado a ella, al lado de otro u otros movimientos scouts, que podríamos llamar civiles. O bien, que la jerarquía no reconozca el escultismo como tal obra de Iglesia, aun cuando dé su aprobación a un solo y único escultismo, e incluso lo promueva, le preste la debida asistencia religiosa, nombrando consiliarios en los distintos planos, llegando a proporcionarle apoyo jurídico.**

La situació era ben ambigua. Si la jerarquia es decidia per reconèixer un escoltisme d'Església, les tres organitzacions reclamaven ésser aquest escoltisme, potser no tan únic, i de fet el país pluralista es quedava sense associació civil d'escoltisme. Si s'adoptava la segona solució, la preferida dels Scouts de España, MSC presentava les seves reticències a entrar-hi, per allunyar-se del model associatiu catòlic vigent a la CISC i també, possiblement, perquè no veia com la jerarquia catòlica podia donar reconeixement legal a l'escoltisme general del país.

Aquesta era la disjuntiva que la CEAS presentà a les DDE en lletra del 13 de gener: **Dado que no hay ninguna dificultad por parte de las DDE en aceptar integrarse en una única organización nacional catòlica y estrictamente apostòlica, ¿estaría igualmente dispuesta esa DDE a aceptar de buen grado su integración en plano nacional en un único movimiento scout, no como obra de Iglesia, aunque promovido eficazmente por la jerarquía, en el sentido antes precisado, (las DDE quedarían con un grado de vinculación a la jerarquía inferior al que actualmente tienen, en plano diocesano todo permanecería igual que hasta ahora, y en plano internacional se integrarían en el organismo mundial a través del único movimiento escultista nacional) si la misma jerarquía optase por esta segunda modalidad, impulsada por razones que se lo hiciesen aconsejable?**

22 de gener. Els responsables de les DDE i supradiocesanes de MSC reunits en assemblea extraordinària a Barcelona, denuncien l'intent de la Comisió Episcopal de Apostolado Seglar de fer un moviment escolta catòlic des de la Conferència Episcopal que no tingui en compte la realitat pluralista d'Espanya.

Totes les DDE responen amb una certa fermesa a les pretensions de formar una única associació scout a nivell d'Espanya.

21 de febrer. Jordi Bonet, a més informa personalment Monsenyor Casimiro Morcillo, president de la CEAS, de la voluntat expressa de les DDE, amb el suport de la CISC, de la necessitat a Espanya **d'una associació catòlica homogènia que visqués federativament amb d'altres associacions amb un objectiu escolta comú.**¹⁴³

Nous membres de MSC:

València, acceptació refrendada.

¹⁴³ Informe de Jordi Bonet a les DDE, de 28 febrer de 1967, citant al peu de la lletra l'article V dels Estatuts de l'Escoltisme Mundial aprovats a la Conferència de Lisboa de 1961

Sevilla, acceptació refrendada.

Admesa la **vinculació dels Scouts Católicos Españoles de Madrid a la sessió actual**, que no té estatut de DDE.

En total, l'any 1967 les DDE són:

Catalunya: Barcelona, Girona i Vic
les Illes: Mallorca,
València: València
Euskalerrria: Bilbao, Sant Sebastià, Vitòria i Pamplona
Andalusia: Sevilla.

1968

12-13 d'octubre. Assemblea general de MSC, Santuari de la M.D. de Montiel, a València.

S'admet com a membre la DDE de Tarragona, aprovada pel Cardenal de Tarragona el 4 de març de 1968. Demana ser admesa Salamanca encara no reconeguda com a DDE.

A més de Jordi Bonet, apareixen altres noms de catalans al Consell de MCS: al servei tècnic de secretaria i administració hi ha Assumpta Cendra, Marta Casas i Manel Subirà, a més de Lluís Monté, esoclapí català resident a Salamanca que figura com a adjunt de Publicacions. Carlos Ros, consiliari general de MSC, en substitució de Patxi Ilarraz.

1969

4-5 d'octubre. Assemblea general de MSC, a Salamanca.

A petició de Sevilla, es reconeix la DDE de Jerez de la Frontera, tot i que no esdevindrà bisbat fins a 1980.

1970

Juliol. Camp escola branca Pioners, a Roncesvalles.

11-12 d'octubre. Assemblea general de MSC, San Juan de Aznalfarache, Sevilla.
Carta de MSC: Educació, País, Confessionalitat.

1971

4-6 de gener. A Sevilla, primera reunió a nivell espanyol dels equips de caps de la Branca Ràngers.

11-12 d'octubre. Assemblea de MSC, a la Casa d'Exercicis de Sta. Teresa a Monte Ullia, a Sant Sebastià.

Representació de Bilbao, Burgos, Jerez de la Frontera, Madrid, Mallorca, Navarra, Oviedo (acabat de reconèixer), Salamanca, Sant Sebastià, Santander, València, Vitòria, a més de Catalunya.

A més de Jordi Bonet, figuren Assumpta Cendra, secretària, i Rafel Méndez, assessor i coordinador pedagògic.

7 de desembre. Vicent Enrique i Tarancon, arquebisbe de Madrid, aprova les estatuts diocesans de MSC en vistes a la constitució de la DDE madrilenya.

1972

30 d'abril-1er. de maig. A Madrid, primera reunió de consiliaris de les DDE i Supradiocesanes.

Hi foren presents: Astúries, Santander, Euskalerrria, Burgos, Madrid, Sevilla, Mallorca, i els Consiliaris Generals de ME i GSJ.

S'aprofundí l'opció cristiana del MSC, i s'arribà a aquesta concreció de la confessionalitat: **MSC pretén possibilitar a través de comunitats inicials d'Església l'anunci engrescador de la Bona Nova als nois a l'interior de la vida escolta, amb la finalitat de proposar-los el desenvolupament de la seva persona en la totalitat, i de suscitar enmig d'ells l'Església, que sigui signe i compromís de l'alliberament total de l'home realitzada en Jesucrist.**

11-13 d'octubre. Assemblea general de MSC, a Ciutat de Mallorca. Tema: **Fe i Església dels joves.**

L'Assemblea pren consciència de l'existència del problema femení dins de MSC i es pronuncia a favor de la promoció de l'existència de noies dins de MSC i la coeducació superant els models exclusivament o predominant masculins.

A rel de la reunió del Consell ampliat de MSC, del mes de desembre, la DDE de Biscaia posa damunt de la taula la qüestió de les **guies diocesanes** a nivell de MSC, i de com afirmar el seu lloc dins del moviment.

Mentre a Catalunya, i a Mallorca, les guies catòliques tenien ple reconeixement i autonomia com a associació, a la resta de les diòcesis de l'estat espanyol no eren ningú, si no unes sobrevingudes en el moviment masculí. No és estrany, doncs, que en un cert moment es plantegessin la qüestió de la seva personalitat. La resposta de GSJ des del primer moment fou d'ajuda i fins i tot es presentaven, podien fer-ho, com a model de solució. Malauradament, el model no servia, puix que GSJ havien nascut ja independents de les DDE, i les guies diocesanes de MSC no ho podrien ésser mai, perquè havien nascut a casa a l'empara de MSC masculí. En tot cas hi cabia, críticament, una certa estructuració institucional en defensa de la seva feminitat, no feminisme, ben necessària en un país i societat inclinada a menystenir els drets de les dones.

27 d'octubre. Jordi Bonet insta el secretari de la CEAS al reconeixement de MSC demanat des de 1966, en representació de les DDE de Barcelona, Bilbao, Burgos, Girona, Jerez, Lleida, Madrid, Mallorca, Menorca, Oviedo, Pamplona, Sant Sebastià, Santander, Salamanca, Sevilla, Tarragona, Urgell, Vic i Vitòria.

Amb els successius relleus en el govern de Minyons Escoltes, es dilueix la visió que hom havia tingut de MSC, obra en primer terme de les DDE de Catalunya i dels catalans. L'Equip col.legiat de comissaris exposa el seu punt de vista sobre MSC: MSC hauria de funcionar bàsicament com a oficina d'informació, promovent

l'intercanvi entre els diversos membres. El seu objectiu principal hauria d'ésser aconseguir el reconeixement jurídic per part de la Conferència Episcopal. MSC hauria de conservar la representació dels seus membres davant els organismes internacionals, s'entén del moviment escolta. ¹⁴⁴

DDE existents membres de MSC:

Catalunya: Minyons Escoltes

Euskalerrria: Bilbao, Sant Sebastià, Vitòria, Pamplona

les Illes: Mallorca i Menorca encara sense estatuts reconeguts

València: València

Astúries: Oviedo

Castella-Lleó: Salamanca

Madrid: Madrid

Andalusia: Sevilla i Jerez

En tramitació, el reconeixement de: Burgos, Santander.

Hi ha contactes amb: Granada, Badajoz, Astorga i Medina del Campo.

1973

17-19 de febrer. Trobada responsables de Branques de MSC, a Madrid.

17 i 18 de març. Reunió general de consiliaris de DDE, a Madrid.

13 de maig. Bilbao. Reunió de Guies diocesanes a nivell **peninsular hispà**. Les GSJ hi són convidades com si fossin de MSC, però no hi assisteixen. Les Guies diocesanes, de Burgos, Oviedo, Madrid, Santander i Bilbao assistents, nascudes a l'empara de les delegacions diocesanes d'escoltisme expressen el desig d'integrar-se a MSC.

29-30 de juny. Madrid. Assemblea extraordinària sobre l'operativitat de MSC, ponència presentada per Josep M. Martorell.

7 de juliol. La Conferència Episcopal Espanyola aprova els estatuts de MSC, i reconeix així la federació d'escoltismes diocesans: **La Conferencia Episcopal Española, en virtud de la facultad especial a ella concedida por la Santa Sede según consta en el artículo 1,3 de sus Estatutos, por acuerdo de la XVIII Asamblea Plenaria, reunida en Madrid del 2 al 7 de julio de 1973 (Acta f. 88) erige en persona jurídica de Derecho Canónico de la Iglesia a la entidad Movimento Scout Católico, y aprueba sus Estatutos. Madrid, 7 de julio de 1973. Vicente, Cardenal Enrique y Tarancón, Presidente.** ¹⁴⁵

A la reunió de 18-20 de juliol, la Conferència Episcopal Tarraconense ratifica la seva confiança a la labor educativa i de formació cristiana que és pròpia de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi, en un gest que doni personalitat pròpia catalana a la federació dels escoltismes diocesans catalans, vista l'aprovació de la CEE.

Des de 1er. d'octubre, MSC disposa d'una seu social, al carrer Amigó, 19,

¹⁴⁴ Reunió de l'Equip de Comissaris generals de 8 de desembre de 1972

¹⁴⁵ La mateixa CEE aprova l'Asociación de Exploradores de España com a associació de caràcter catòlic

Barcelona, local que és de la DDE de Barcelona.

12-14 d'octubre. Assemblea general de MSC, a Jerez de la Frontera.

Hi són presents:

Minyons Escoltes: Barcelona, Tarragona i Vic.

Euskalerrria: Navarra, Sant Sebastià, Bilbao, Vitòria.

Sevilla, València, Madrid, Jerez, Oviedo, mallorca, Menorca, Salamanca, Burgos.

Nou membre de MSC: Santatander.

Observadors: Santiago, Badajoz, Granada, Valladolid, Castelló.

Convidades: Guies Sant Jordi, Guies de Mallorca, Pontevedra i Oviedo.

S'hi elabora el document **Pedagogia de la fe i món escolta**, del qual és ponent Genís Samper.

Davant l'intent d'inserció de GSJ en MSC, menat per aquest, GSJ es defensen, i es fan pregar. En la declaració feta a l'assemblea de MSC, GSJ deixen clar que **no veuen que sigui arribat el moment de la inserció de les Guies en MSC per no haver estat estudiada la participació i la formació estructural de les noies en MSC**. Tot i restant a la disposició de les Guies per fer evolucionar la seva situació, GSJ obertament declinen tota responsabilitat i **no es comprometen ni a la promoció, ni a la coordinació de les dites Guies per impotència**.

1974

1-2 de juny. Jornades d'estudi i reflexió, a Burgos. Tots els membres del Consell assistent, llevat de Carlos Ros, són catalans: Jordi Bonet, Assumpta Cendra, Rafel Méndez i Mercè Godall.

29-30 de juny, Assemblea Extraordinària a Madrid, sobre **operativitat del moviment**, de la qual es ponent Josep M. Martorell.

12-13 d'octubre. Assemblea general de MSC, a Gijón.

Reconeixement de Scouts de Galícia.

En el nou Consell i figuren: Jordi Bonet, president; Assumpta Cendra, secretària general; Eladi Homs i Assumpta Cendra, vice-presidents; Mercè Godall i Rafel Méndez, coordinadors pedagògics; Manel Subirà, Comissari Internacional.

1975

GSJ estan d'acord en sol.licitar l'entrada en MSC com a membres de ple dret, però demanen un any de marge per verificar el compliment de les condicions. Aquestes són:

- Establir un diàleg amb Guías de España¹⁴⁶

¹⁴⁶ Suposem que el que hom demana és que MSC dialogui amb Guías de España sobre "las guías diocesanas". La situació no era clara en aquell moment, ni s'aclarí massa després. Resulta que AGE era ja llavors membre de la Conferència Internacional Catòlica del Guiatge (CICG), i MSC, ni després de la seva acceptació de la feminitat en el moviment mai no féu cap pas per adherir a la CICG, a la qual sí pertanyen Guies Sant Jordi.

- **Obtenir vot per representació femenina i masculina a cada DDE on hi hagi nois i noies, com a manifestació de la realitat i la presència de les noies al MSC.**

- **Fer un pla sobre quins camins s'haurien de seguir per obtenir el reconeixement de les Guies diocesanes als diferents nivells del Guiatge (Comitè d'Enllaç, CICG, etc.)**

- **Que el MSC es comprometi i porti endavant en una línia efectiva la potenciació de les Guies diocesanes, com a mitjà educatiu dels nois i de les noies de l'Estat Espanyol.**

- **Que a nivell legal, la presència de la consti i fer les modificacions que calgui (canvi de nom - MSCiG, introducció en els Estatuts, documents complementaris, etc.)**¹⁴⁷

1-2 de novembre. Assemblea general de MSC, a Sitges.

Acte públic d'homenatge a Mossèn Batlle, en el XX aniversari del seu traspàs, amb assistència del Dr. Josep M. Pont i Gol, president de la Conferència Episcopal Catalana i del Dr. Josep M. Campmany, bisbe auxiliar de Barcelona.

Participen a l'Assemblea de Sitges les DDE de: Burgos, Scouts de Galícia, Granada, Jerez, Madrid, Mallorca, Menorca, Euskalerrico Euskautak (Pamplona, Vitòria, Sant Sebastià i Bilbao), Oviedo, Salamanca, Santander, Sevilla, València. Com observadora, Huelva.

El tema de l'assemblea era **Escoltisme i Societat**, i el ponent és Jordi Porta.

GSJ tot i demanant entrar com associació en MSC, segueixen essent reticents a dissoldre's dins de MSC. És comprèn, tenint personalitat pròpia com a guies catòliques i com a catalanes i tenint reconeixement a com a GSJ a tot els nivells, tant dins de Catalunya, com a Espanya, a l'AMGE i a la mateixa CICG.¹⁴⁸

DDE existents el 1975:

Catalunya: Minyons Escoltes
les Illes: Mallorca i Menorca
València: València
Euskalerrria: Bilbao, Sant Sebastià, Vitòria i Pamplona
Andalusia: Sevilla i Jerez
Madrid: Madrid
Castella-Lleó: Salamanca i Burgos
Astúries: Oviedo,
Cantàbria: Santander.

1976

¹⁴⁷ Acta del Comissariat general ME/GSJ, 25 d'octubre de 1975

¹⁴⁸ Per altra banda, les noies de MSC no han estat mai membres de la CICG, donant-se actualment la incongruència que GSJ que són part de MSC són reconegudes per la CICG, mentre que la resta de guies de MSC, que per part de nois és membre, junt amb ME de la CICS, no formen part de la Conferència Internacional Catòlica de Guiatge

9-12 d'octubre. Assemblea general de MSC, a Burgos.

Tema: **La coeducació**. Ponent: Ramon M. Nogués, escolapi.

GSJ demanen no sigui tinguda en compte la seva petició d'admissió dins de MSC **fins que la realitat femenina de MSC doni cabuda a una associació amb personalitat amb personalitat i història pròpies.**¹⁴⁹

Jordi Bonet cedeix la presidència al català Josep Manel Basàñez. Junt amb ell hi figueren en el Consell: Assumpta Cendra i Eladi Homs.

És acceptada la DDE de Cadis-Ceuta.

1977

6 de febrer. Consell ampliat de MSC a Madrid.

Presa de posició de MSC sobre el desmantellament de l'aparell polític de control de les entitats juvenils, retardant el seu reconeixement estatal a la igualtat d'oportunitat de totes les entitats juvenils de lleure, com havia ja estat acordada a l'Assemblea de Burgos.

29 d'octubre-1er. de novembre. Assemblea general de MSC, a Algecires.

1978

12-15 octubre. Assemblea general de MSC, a Gasteiz, Euskadi.

A l'Assemblea, GSJ s'incorporaren a MSC, amb la promesa que les seves condicions, mantingudes amb fermesa durant aquests darrers anys, serien satisfetes.

A l'acord final, les pretensions de GSJ queden redactades així: 1. es desitja l'entrada de GSJ a MSC amb la seva personalitat pròpia; 2. Donat que MSC inicia el seu procés de transformació en un Moviment Scout i Guia a tots nivells, es sol·licita de GSJ l'aportació de la seva experiència en el Guiatge en aquest procés.

¹⁵⁰

El Ministerio de Cultura aprova la **Escuela de Formación de MSC**¹⁵¹ amb reconeixement de tots els títols donats des de 1957, data de la posada en funcionament de la DDE de Barcelona.

¹⁴⁹ Carta de 9 d'octubre de 1976 signada per M. Teresa Olivella, cria. gral. i Genís Samper, Clri. gral.

¹⁵⁰ Per respecte a la veritat, cal reconèixer que MSC no ha estat mai un moviment de scouts i guies, sinó un moviment escolta amb presència femenina. Això és clar a nivell mundial: MSC no forma part de la Associació Mundial de Noies Escoltes i Noies Guies, ni ha demanat tampoc mai el seu reconeixement a la Conferència Internacional Catòlica de Guiatge.

¹⁵¹ El català Albert Barella n'és nomenat primer director

Minyons Escoltes i els països llatino-americans en la CISC

L'intent de fer de portaveu als germans catòlics llunyans a l'interior de la Conferència de l'Escoltisme Catòlic començà ja des de 1958, al Consell de la CISC celebrat a Viena, i de manera expressa els catalans demanaren aquesta representació a les associacions afectades.

El Capellà General dels Scouts de Mèxic respon a l'ofertament fet per Jordi Bonet, amb lletra 30 de juny de 1959: **La Asociación de Scouts de México no tiene ningún denominativo religioso especial, pero como casi la totalidad de los Scouts son católicos, mucho le agradecería que tuviera a bien representar a esta Capellanía General, informándola de los resultados de estas Conferencias para poner al tanto al Venerable Episcopado de esta Nación, cuya representación tengo.**

Per Nicaragua respon el mateix Nunci Apostòlic, però no hi assisteix ningú per manca de recursos econòmics.

Cal reconèixer que l'intent no estava exempt d'intencionalitat: **si el noi americà seria capaç d'assimilar l'espiritualitat que avui dia respira l'escoltisme europeu enfront del tecnicisme de l'escoltisme anglès**, escriu Josep M. Sunyer al P. Manuel Clavé, Mèxic, el 8 de novembre de 1958.

Foren els catalans els qui aconseguiren que la llengua castellana fos llengua oficial de treball a la CISC, al costat del francès, l'anglès i l'alemany. Això ja el 1959. Dos i tres anys després, feren arribar a aquestes associacions les publicacions en castellà, i de manera especial els llibres escoltes editats per l'Editorial Litúrgica Espanyola. És així que hom pot afirmar que la DDE de Barcelona tenia relació l'any 1962 amb quasi totes les associacions nacionals de l'Amèrica Llatina. Hom té la impressió que aquesta relació no fou prou aprofitada de cara a influir en aquestes i en fer-se respectar un lloc com a entitat diferent de l'espanyola: la correspondència amb aquests països cessa en cessar la tramesa dels llibres.

Més endavant la situació especial dels catòlics dins de les Associacions úniques dels països llatino-americans no deixà de complicar la vida als catalans davant dels organismes rectors de l'escoltisme llatino-americà.

MINYONS ESCOLTES/ GUIES SANT JORDI, 1978

A l'any cinquantenari de l'escoltisme català, Minyons Escoltes/Guies Sant Jordi de Catalunya assolien el seu ple reconeixement legal dins de la Federació d'Escoltisme a Espanya, i podien presentar-se com una de les associacions més dinàmiques per la seva presència activa en les diferents instàncies del Moviment Escolta Mundial.

N'hi ha prou en deixar constància dels càrrecs exercits aquest any per membres d'una o altra associació:

Jordi Porta és el president de la nounada Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge.

Josep Manel Basàñez és president del Moviment Escolta Catòlic, i de la Federació d'Escoltisme a Espanya, a la vegada que membre del Comitè Europeu de l'Escoltisme.

Jordi Bonet és el secretari general de la Conferència Internacional Catòlica de l'Escoltisme.

Josep Martorell i Genís Samper són membres del Secretariat General de la CICS. Aquest darrer és proposat Consiliari Mundial adjunt de la CICS, i ho serà efectivament l'any 1980.¹⁵²

Rosa M. Carrasco, que ha estat secretària general de la Conferència Internacional Catòlica del Guiatge de 1971 al 1976, és membre del Comitè mundial de l'Associació Mundial de la Guies Escoltes, i primera Directora General de Joventut de la Generalitat de Catalunya recuperada.¹⁵³

M. Lluïsa Morera és membre del secretariat de la CICG.

En la vida interna dels dos moviments ara pràcticament unificats, tot semblava indicar que es feia front a les necessitats reals de l'educació escolta. Al Camp de Pasqua de la Riba s'havia tancat el debat de mètodes, i s'obria l'etapa de la publicació dels llibres.

Aquests eren els objectius dinamitzadors que havien d'engrescar els Caps a fer un escoltisme de qualitat, **formant guies i escoltes en el gust per les responsabilitats i la feina ben feta**, com es llegeix a la proposta de programa presentada per Jordi Ayza i Ricard Julià, candidats respectivament a Comissari i Secretari generals:

. **Augmentar el nivell de la Foca Bàsica, establint uns mínims de contingut i extensió, tant en l'aspecte pedagògic com tècnic.**

. **Muntar una Foca d'Aprofundiment (2on. nivell) i una de Formadors, exigint-nos tots uns mínims de qualitat.**

. **Poder disposar d'un conjunt de publicacions perquè Caps d'Unitat, d'Agrupament i Adjunts tinguin les bases teòriques, tècniques i d'animació que el cal per al seu treball.**

. **Promoure i revitalitzar els Tallers de recursos de cara a Foca i Trobades, i creació de fitxers de llocs, adreces i persones recomanades.**

. **Promoure la participació femenina en els llocs de responsabilitat, assegurant la**

¹⁵² Aquest mateix any, per primera vegada el MSC, dins la Federació d'Escoltisme a Espanya, aconsegueix fer-se present a la Conferència Interamericana d'Escoltisme. És Genís Samper qui en nom seu assisteix a la Conferència que es celebra a Ciutat de Guatemala

¹⁵³ L'any següent, quan es creï el Consell Nacional de la Joventut, serà Ricard Julià, secretari general de Minyons Escoltes/Guis Sant Jordi de Catalunya qui en serà elegit primer president

seva presència en la Junta Executiva¹⁵⁴ i exigint-la en els Agrupaments coeducatius que vulguin ser membres de ple dret.

- . Assegurar l'animació i atenció a les Demarcacions i Subdemarcacions des dels moviments.
- . Posar en marxa i vitalitzar el treball de les quatre branques.
- . Promoure la participació activa dels moviments en la vida de l'Església.
- . Potenciar la presència en la societat, participant en els organismes de joventut, activitat de la Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge i del Moviment Scouts Catòlic.

Acabava l'any amb la definició de signes d'identitat escolta: nova ensenya de Minyons Escoltes/Guies Sant Jordi, dissenyada per Francesc Barrachina, i aprovada pel Comissariat de 25 de novembre, proposta de nova redacció de la Llei, establiment de normes per a l'ús dels uniformes, i sobretot quasi culminació del procés de concreció de mètodes en les eines elementals, els **llibres** de les branques que veuran progressivament la llum des de 1979.

Sense triomfalismes, però, cal reconèixer que mentre s'aconsegueix una envejable integració i imatge exterior, no es pot amagar que ME/GSJ presenten internament símptomes d'esgotament del seu projecte, als quals cal fer atenció. Aquestes són algunes de les remarques que en fa un document posterior, sobre política d'implantació presentat al Comissariat general el 25 d'octubre de 1980:

El nombre de nois adherits a ME el 1968 era superior al de nois i noies el 1978. En canvi, el nombre de caps, i la proporció cap/nois ha augmentat: hi ha un cap per cada sis nois. Amb la divisió de les branques s'ha tendit a la formació de grups de dimensió mitjana, d'uns vint nois més o menys de la mateixa edat menats per un petit grup de grans adolescent, abandonant el sistema de patrulles consistent en grups de sis nois d'edats diferents menat pel més gran d'entre ells, però més jove i pròxim als nois que els caps que formen ara l'equip de caps i que solidàriament **porten nanos**.

També ha disminuït el nombre d'agrupaments, i la grandària dels actuals resultants de la unió de dos agrupaments, una de nois i un altre de noies, no correspon pas a la suma dels efectius. Resulta significativa la implantació dels agrupaments: mentre a la gran ciutat s'extingeixen agrupaments històrics i difícilment en neixen de nous en les zones urbanes benestants, es constata una certa ebullició a la perifèria i terra endins, que podria concretar per a Barcelona en les barriades envoltants del Paral·lel-Sants i Meridiana-Sant Andreu, malgrat que la suburbanització de Ciutat Vella porta a la desaparició dels seus agrupaments, i la florida de nous agrupaments a les comarques de ponent ara millor estructurades per la constitució de l'equip de demarcació.

Quant a la fesomia que presenten els agrupaments, i que és la fesomia de l'escoltisme de ME/GSJ, el document constata esquemàticament:

¹⁵⁴ Aquesta Junta Executiva és un organ nou de descentralització dels moviments proposat en aquest document que havia d'actuar com a coordinadora dels equips generals i executaria els acords del Comissariat general

- . tendència a diluir la responsabilitat personal;
- . centres de decisió difosa i artificialment complicada;
- . disminució de la presència adulta, amb la conseqüent pèrdua d'elements confrontadors educatius;
- . manca de continuïtat educativa, deguda a la rotació massa ràpida de caps;
- . pas de l'institucional a l'espontani;
- . afluixament dels lligams amb entitats i amb l'Església.

I pel que fa als programes, activitats i mètode, diu que s'ha amagat la identitat i s'ha perdut la memòria escolta; que les activitats han tendit a intel.lectualitzar-se perdent incidència real; la ciutat i la tècnica han pogut més que la natura; el joc ha esdevingut pur entreteniment, per reconèixer que la proposta escolta resta vaga i poc personalitzada, i que **no ens hem atrevit a dir al noi que ell és el protagonista de la seva pròpia educació i que educar-se consisteix en dominar cada vegada millor la situació en què viu.**

Però, la història no s'acaba pas l'any 1978, segurs que cinquanta anys no són res per a un projecte educatiu de l'abast nacional com el de l'escoltisme català. Encara tot és possible.

Capítol quart

NUCLIS, ASSOCIACIONS I FEDERACIONS

1959 - 1978

Diversitat i unitat

1.- Nucli A: Germanor de Minyons de Muntanya-Boy Scouts de Catalunya. 2.- Nucli B: Boy Scouts de Catalunya. Identitat. 3.- Nucli B: Boy Scouts de Catalunya. Coeducació i laïcisme. 4.- Escoltes Catalans. 5.- Associació Catalana d'Escoltisme: trajectòria. (Pendent) 6.- L'escoltisme català i l'escoltisme a Espanya. 7.- Girl i Boy Scouts de Catalunya. 8.- Noies i Nois Escoltes. 9.- La Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge.

GERMANOR DE MINYONS DE MUNTANYA - BOY SCOUTS DE CATALUNYA NUCLI A

Malauradament, els arxius oficials de la Germanor de Minyons de Muntanya-Boy Scouts de Catalunya resten introbables. Per a la redacció del present text, hem hagut de fer servir informacions fragmentàries, i documents existents en arxius de les associacions germanes.

1959

Els agrupaments que més representaven la tradició de la Germanor de Minyons de Muntanya, i que volien mantenir la unificació de l'any 1937, aportant al país un escoltisme obert, dins del qual havia fet la seva obra tant Batista i Roca com Mossèn Batlle, es constitueixen en el Nucli A d'Escoltisme Català, integrat indistintament per agrupaments oberts i agrupaments confessionals.

Aquests agrupaments eren: Ramon Llull, Dr. Robert, Jacint Verdaguer, Arnau Mir de Tost, Sant Ramon de Penyafort, Rafel de Casanova, tots ells barcelonins, i Sant Jaume, de Badalona, així com per un temps Cardenal Lluch, de Manresa, i Jaume Caresmar, d'Igualada.

El 25 de setembre, queda constituït el Nucli A:

Antoni Farré	Cri. general
Gil i J. Bombardó	Cri. Guies
Antoni Serra	Cri. Minyons
Alfons González	Cria. Llobatons
Ramona Gimó	Adj. Cri. Ll.
Josep M. Torner	Secretari.

1962

El Capítol extraordinari del Nucli A per fixar doctrina i donar identitat al Nucli engega l'operació **declaració de principis**. Cada agrupament era convidat a fer la seva declaració de principis per escrit per arribar redactar durant el curs 1962-63 les Normes Generals de la Germanor.

Qüestions bàsiques proposades:

1. El vostre A.E., quines característiques té?
2. Quin punt de vista té el vostre A.E. en relació a l'escoltisme del nostre país.
3. Bases mínimes, quant a principis, que creieu ha de tenir la nostra germanor.
4. Forma d'acció per a l'aplicació del mètode escolta.
5. Quina opinió té formada el vostre A.E. de la marxa, fins ara, de la Germanor. Quines solucions proposeu als problemes plantejats.

1968

Revisió de la **Declaració de principis**.

Crítica que l'entorn social fa a l'escoltisme fa que sigui vist com a grup de pressió, al servei dels interessos d'una minoria (petita i mitjana burgesia catalana), els interessos de la qual minoria seguirà servint mentre segueixi distret parlant del problema nacional català i s'oblidi de resoldre el problema real dels homes que viuen a Catalunya, que, en definitiva, és el problema de tota la humanitat que viu sota l'opressió d'un sistema (proposat i mantingut per una minoria que se'n beneficia) que es regeix per l'absurda llei del màxim benefici individual, respon l'agrupament Mn. Cinto Verdaguer, del barri del Guinardó a la proposta de declaració de principis.

Socialisme marxista contra nacionalisme, o catalanisme, és clar. No es pot parlar d'escoltisme català, sinó d'escoltisme a Catalunya, i a més gaudir d'una plena normalitat catalana. Vol dir, potser, que no hi haurà parats a la Plaça d'Urquinaona?... que les empreses catalanes seran administrades i dirigides pels seus treballadors?... que la cultura catalana deixarà de ser una cultura d'evasió, de massificació... passarà a ser una cultura al servei de tots els homes?... vol dir la desaparició de les classes socials? Vol dir la creació d'escoles amb iguals recursos tècnics, econòmics, etc. per a tothom?... o potser vol dir que les escoles segueixin com ara, però amb una bandera catalana al portal?... o potser vol dir substituir la policia armada pels mossos d'esquadra?... o potser vol dir que segueixi l'opressió, però feta en català?... Per concloure que l'escoltisme, com institució educadora, no ha de treballar per a aconseguir la normalitat catalana, sinó que s'ha de proposar formar homes que siguin capaços d'entendre els problemes que té plantejats la humanitat i de treballar per al seva resolució. L'escoltisme no ha de ser un GRUP DE PRESSIÓ;¹⁵⁵ entendre l'escoltisme com a un grup determinat de pressió, fa que els escoltes es desentenguin i ignorin els grups i associacions des d'on podrien lluitar per a la consecució dels seus ideals.

I acaba el text del Mossèn Cinto Verdaguer dient: Donada la tònica de caire catalanista petit burgès, d'aquesta Declaració de Principis, veiem necessari que s'expliqui quin sentit ha de tenir aquest arrelament al país, i si aquest arrelament al país ens ha de portar a sentir-nos més solidaris d'un burgès català que d'un

¹⁵⁵ Amb majúscules a l'original

proletari de qualsevol altre país... Creiem més arrelat a Catalunya un dit "xarnego" que treballi a Comissions Obreres que qualsevol català que visqui a esquenes del treball dels altres homes, per més sardanes que balli i més senyeres que porti.

La guerra de declaracions esclata entre els agrupaments del Nucli A. Així respon el consell d'agrupament del Jofre el Pilós: La formació i les preocupacions dels escoltes de casa nostra han de tenir com a principals objectius assolir la llibertat, defensar la dignitat de la persona humana i la independència política dels Països Catalans, que formen una sola nació i que volen reconstruir i estructurar un règim de plena democràcia, rebutjant per endavant qualsevol sistema de força que pretenguin imposar-nos novament al servei d'un partit o d'un grup... per assolir aquest règim de plena llibertat hem de desvetllar entre el jovent la consciència nacional, l'esperit de justícia i la voluntat de poder per tal de col.laborar en el nou alçament solidari i propiciar el triomf de la gran majoria del nostre poble a través del sufragi universal.

En el manteniment de l'opció que representava el Nucli A és de reconèixer que hi jugaren un paper important els caputxins, tant acollint els Agrupaments Rafel de Casanova i Santa Eulàlia (de noies) al seu Convent de Sarrià, com per la dedicació que oferiren persones tant importants com el P. Basili de Rubí, i el P. Jordi Llimona. D'ell és aquesta defensa de l'escoltisme obert practicat pel Nucli A:

L'escoltisme obert que respecta i promou aquesta llibertat (religiosa), que respecta i promou cadascuna de les consciències religioses dels individus, és aquest el que més pot facilitar l'educació religiosa dels nostres joves.

I perdona la vida a l'escoltisme confessional: Hem d'admetre que a les persones que són creients d'una manera excessivament tancada i excessivament confessionalista -que sortosament cada vegada són menys, però, tanmateix n'hi ha- cal no privar-los tampoc del valor de l'Escoltisme perquè puguin tenir un Escoltisme que sigui més o menys confessional a la seva manera... De tota manera, la ment de B.P. i la manera de ser fidel a l'Escoltisme és formant un Escoltisme obert de forma que tothom hi pugui entrar i tothom s'hi formi segons aquella consciència religiosa que ell té o ha de tenir.

L'escoltisme no sols promou aquest sentit de llibertat religiosa, sinó que a l'ensem és una escola de promoció del laïcisme en el sentit de valorització dels valors temporals de l'home, independentment de la seva relació religiosa, i sobretot, independentment de tot abassegament per part de la institucionalització religiosa, sigui quina sigui aquesta institucionalització, és a dir, la promoció dels valors humans enfront de tot clericalisme - i entenem per tal la ingerència injustificada de l'element religiós dins d'un món temporal que de per sí té la seva autonomia i la seva manera de produir-se davant de la humanitat.¹⁵⁶

Per més conciliar que sembli aquesta actitud a favor de l'autonomia dels valors humans, no ho deu ser tant si sistemàticament és utilitzada per exigir **mans fora** a l'Església de tota realitat humana. No és veritat que l'escoltisme d'Església, emprat per la finalitats pastorals d'aquesta no respecti aquesta autonomia i la llibertat religiosa. Els catòlics han reclamat a l'interior del Moviment Escolta

¹⁵⁶ Jordi Llimona. Valors i actualitat de l'escoltisme obert

Mundial llocs i temps, i fins i tot estructures que poden arribar a ser associatives per viure en profunditat la seva condició de batejats i creients, i això com una aportació valuosa al mateix Moviment Mundial i a la seva diversitat. En darrer terme, també el dret d'associar-se deu ésser conciliar, democràtic i progressista. No es pot ser tan simplista com per creure que tota confessió o església sigui un atemptat a la llibertat religiosa dels altres, o simplement un atemptat a la llibertat.

Eren, però, també els caputxins els qui oferien hospitalitat als locals de la Riera de Sant Miquel, al costat de la Diagonal, a l'agrupament confessional Mare de Déu de Pompeia, de Minyons Escoltes, i els qui prengueren el risc de guardar els arxius històrics de Boy Scouts de Catalunya i de donar estatge al seu govern, de manera que fou en el seu cau que a principis del setanta es posà fil a l'agulla per arribar a l'entesa de tot l'escoltisme català no confessional per unificar-se en la nova associació que des de 1974 porta el nom d'Escoltes Catalans.¹⁵⁷

1971

2-3 d'octubre. A la memòria presentada al Capítol, es reconeix que **s'ha notat una indiferència manifesta dels caps envers el problema (laïcitat): es fa el silenci sobre tota cosa que faci olor a religiositat definida. Lluitar contra el clima de poca definició en general sobre tots els punts.**

Pel que fa a l'ús de l'uniforme, es diu que **s'accepta com a eina de treball, als agrupaments que ho creguin convenient.** A l'etapa Minyons, o mitja, es diu que **la majoria no n'és partidària.**

Per afrontar amb més eficàcia la formació de caps es crea un clan de formació de caps, que al cap d'un any confessa que **ens vàrem trobar amb la pega de la falla d'una experiència anterior i per tant, la falta d'una programació suficientment preparada i escaient a les finalitats que pretenien, el que ens va obligar a una certa improvisació i el no profunditzar prou els temes tractats.**

És simptomàtic l'elenc de temes tractats en aquesta programació de formació, que poden deixar veure quin escoltisme proposava l'associació:

Primer trimestre: Programació d'un curs. Preparació treball sobre escoltisme. Informació branca Llops. Treball de recerca sobre l'animador. Tècniques d'animació. Laïcitat. Expressió corporal: mim. Muntatge audiovisual. Escenografia i ambientació. Animació de vetlles. Expressió dramàtica. Teatre infantil. Estudi sobre espectacles infantils, temps lliure, centres esplai i escola activa. Disfresses i màscares. Taller de representacions per les diades nadalenesques.

Segon trimestre: Coeducació: aspectes psicològics. Muntanya: orientació. Tècniques de muntanya. Treballs per equips: tema, sensibilització social per mitjà de muntatge audiovisual, teatre infantil, campament. L'esplai en la vida de l'infant. Vetllada muntatge. Tallers expressió corporal. Els conceptes dels infants. Idees de pedagogia. Plantejament religiós a les diferents unitats. Dinàmica de grups.

Campament de Setmana Santa: Activitats: animació (foc de camp, vetlles).

¹⁵⁷ Veure aquest procés en el capítol corresponent de Boy Scouts de Catalunya

Plantejament jocs. Empresa mitjà de treball. Ambientació campaments. Principis i finalitat de l'associació. Mètodes. Plantejament de les xerrades sobre sexualitat.

Tercer trimestre: muntatge sobre la natura i l'home. Muntatge joc de nit. Descoberta i observació de la natura. Pedagogia i psicologia del joc. Aspectes psicològics del tema sexualitat a les diferents unitats.

Les subbranques Ràngers i Pioners passen a ser branques, tot i que Ràngers no troba responsable. Branca Joves, inexistent.

1972

Agrupaments membres, segons memòria del Capítol:

Mossèn Cinto

Doctor Robert

Sant Jaume

Rafel de Casanova

Nostra Senyora del Coll

Joaquim Ruyra

Hospital Sant Pau

Guerau de Liost

Apel.les Mestres

tots de Barcelona, llevat el Sant Jaume, de Badalona.

Hi ha grups pendents d'assolir les condicions d'acceptació en la Germanor:

Pau Casals

Verdum

Skues

Collblanch

Montcada.

En total, reconeix tenir uns 800 membres, en contra de 450 l'any anterior.

La formació de caps troba un esquema estructural que l'ajuda a millor definir-se. Les cinc pistes sobre les quals es desenvolupa són:

1. Sensibilització dels membres de la seva funció dintre la societat com a caps educadors.
2. Formació de base: nivell pedagògic i psicològic tant de l'infant com dels mitjans.
3. Animació i experimentació d'uns mitjans tècnics.
4. Descoberta i sensibilització de la natura, de la nostra ciutat - país, dels homes.
5. Formació cultural a nivell personal i de grup.

Respecte a laïcitat es fa aquesta afirmació: **S'ha demostrat que la laïcitat no ha estat un motiu prou fort per unir les associacions.** A la pràctica el Secretariat de l'Escotisme Obert i Laic, que no ha estat gens operatiu, ha acabat per dissoldre's.

1973

1-2 de setembre. Capítol. Constatacions: **Els camps-escola van assolir una alta participació en la part teòrica, van fracassar en la part pràctica perquè no molts**

dels nostres aspirants a caps varen estar disposats a sacrificar un cap de setmana a la seva formació. El funcionament deficient de les estructures associatives és degut a la dimensió massa reduïda de l'associació.¹⁵⁸

Es veu bé el fet de reforçar els lligams amb d'altres associacions escoltes del nostre País, i particularment amb Boy Scouts de Catalunya: és a dir, es va cap a una reunificació d'ambdós nuclis.

BOY-SCOUTS DE CATALUNYA NUCLI B: IDENTITAT

1959

BSdeC volgueren **recuperar** al seu estatut associatiu d'abans de 1937, perquè no podien viure en la estructura unificada de l'escoltisme català dominada pels confessionals, i confrontats contínuament amb els Minyons de Muntanya.

Els agrupaments constituents foren Roland Philipps, Pere Rosselló, Folch i Torres i Pere el Gran, tots ells barcelonins. Els Boy Scouts de Catalunya oferien un escoltisme de barri popular barceloní, catalanista, escarrà, pròxim a les idees polítiques que havien construït la primera Generalitat republicana de Catalunya, simpatitzant de la Unió Excursionista de Catalunya, i doncs, excursionista, guardador de signes escoltes heretats d'Exploradores, poc propens a institucionalització, per altra banda inassolibles: zelós militant de l'aconfessionalitat, ocupant locals a precari, al mig del carrer més d'una vegada, amb caps obrers més que estudiants: un escoltisme català impossible en temps franquista.

El Nucli C de l'Associació catalana d'Escoltisme quedà constituït el 22 de setembre de 1959, i seu comissariat estava format per:

Alexandre Pinyol i Llop	Cri. general
Ramon Soler	Sots-cri.
Ricard Andreu	Cri. Ròvers
Macià Mas	Cri. Boys
Sigfrid Martínez	Cri. Llobatons
Joan Peralta	Cri. Scoutmestres
Antoni Altet	Cri. formació
Xavier Casasses	Secretari general
Ferran Solà	Tresorer
Ramon Costa	Cri. dem.

Sotmès a una puja ideològica creixent pròpia d'una associació petita, amb vocació de gran: continuades declaracions de Principis intentant guanyar en prestigi i radicalitat per compensar la migradesa en membres.

¹⁵⁸ A la reunió de Veueria, de 5 de novembre de 1973 s'insisteix en la crítica estructural: "El Consell General hauria d'amprar més energies envers els agrupaments, energies que potser es perden en relacions més o menys exteriors, i amb problemes d'alta política. En definitiva, que l'Associació encara no és massa associació i que no hi ha una veritable política interior en cap aspecte: econòmic, educatiu, de control, etc"

1961

Boy Scouts de Catalunya celebren el cinquantenari de la fundació d'Exploradors Barcelonenses, institució considerada per ells com a punt de partida de l'escoltisme català.

1963

Crisi coeducació.¹⁵⁹

1964

Proposta d'actuació: Com a estament, no volem definicions ni de laïcisme que vulgui eliminar tota idea de religió, ni d'apostolat que tendeixi a fer prosèlits dins dels rengles.

Vers la Declaració de principis, contínuament interpretada.

1969

Crisi coeducació, laïcitat i apoliticisme.

Proposta de declaració de principis:

Boy Scouts de Catalunya és una associació lliure d'agrupaments oberts que practiquen l'Escoltisme i tenen per finalitat la formació del nostre jovent segons els mètodes i principis del Moviment, fundat per Lord Robert Baden Powell de Gilwell (B.P.), les directrius de les Conferències Scouts Internacionals i els acords de l'Assemblea de la Institució, màxim organisme de BSdeC, tot adaptat a l'esperit i costums del poble català. (art. 1)

En la interpretació que la Branca Serveis proposa al Comissariat s'expliquen alguns termes-clau, entre ells.

A la pregunta què vol dir

NEUTRE en qüestions confessionals, es respon que vol dir que BSdeC no s'adhereix a cap qüestió confessional espiritual o materialista.¹⁶⁰ Es demana aclariment sobre qüestions confessionals, es respon que no en qüestions confessionals, sinó també deisme, ateisme, tots els valors transcendents.

La Branca Ròvers s'explica dient que BSdeC parteix del principi que en l'home existeix l'esperit (o com es vulgui definir) que li dóna una faceta superior a les altres: materials, emocionals... És missió de cadascú descobrir i definir el seu esperit i a continuació ser conscient, responsable i actiu en quant a les seves creences, que un constant anàlisi li exigeixin.

En conseqüència s'esmena la proposta en aquest sentit: **BSdeC és totalment neutre**

¹⁵⁹ Veure'n desenvolupament al capítol corresponent

¹⁶⁰ Acta de l'Assemblea, 12 de juliol de 1969

en qüestions confessionals. BSdeC és conscient de la importància que aquests problemes tenen en la formació de la joventut i tindrà cura que es tractin en totes les etapes de formació, respectant en tot moment la lliure determinació dels seus membres i creant un ambient propi per a la meditació i discussió en la més absoluta convivència i llibertat. Creient en l'home l'existència d'un esperit com part fonamental que deu reeixir sobre les altres i per el que està obligat a cercar la consciència, responsabilitat i accions que les seves creences en constant anàlisi li exigeixin..

Però l'esmena referent a l'esperit no té l'aprovació de l'assemblea.

OBERTS QUE PRACTIQUEN L'ESCOLTISME. Es procura que tots els Agrupaments es desenvolupin en un ambient on regni... **un esperit clar, que se situï netament fora de qualsevol extremisme, sobretot en matèria religiosa.** Com estament no volem definicions de laïcisme que vulgui eliminar tota idea religiosa ni d'apostolat que tendeixi a fer proselitisme dins els rengles. El tarannà del poble català és i ha estat sempre reservat en la seva vida espiritual, i hem d'esforçar-nos a mantenir aquesta manera d'ésser, que sempre ens ha definit¹⁶¹...i no sols en l'aspecte religiós, sinó en tots els aspectes de la formació.

D'acord amb els principis generals de l'Escoltisme i amb l'esperit i tradició esmentats en l'art. 2, BSdeC són totalment neutres en qüestions polítiques i confessionals. Respecten les creences de totes els seus membres, als qui exigeix però, conseqüents amb el sentit de la Promesa i la Llei Escolta, responsabilitat vers el compromís social, lleialtat envers el País i (facultativament) la creença en Déu. (art. 3)

En la proposta d'intepretació dels Principis:

I (FACULTATIVAMENT) LA CREENÇA EN DÉU. L'autèntic escolta és una persona en plena responsabilitat i per tant es preocuparà de complir amb els seus deures. L'escolta, confessional o lliurepensador, actuarà durant tota la seva vida, d'acord amb la seva consciència per damunt dels problemes i dificultats que el compliment dels seus deures, del seu credo, li pugui imposar.¹⁶²

L'assemblea de 69 és ben conscient que al si de BSdeC hi ha dues tendències: **una que accepta els ateus, i una altra que hi posa traves**, és dit d'aquesta manera. El ventall va des d'esperit fins a materialisme.

1970

Definició de la identitat:

Tres propostes de modificació del Reglament interior, que manifesten les tensions de la Institució:

Proposta del Comissariat general:

¹⁶¹ Comissariat general, de 1964

¹⁶² Id.

1. Boy Scouts de Catalunya és una associació lliure d'agrupaments oberts que practiquen l'Escoltisme i tenen per finalitat la formació dels joves en la democràcia i la llibertat creadora, personal i col·lectiva, segons els principis del Moviment, fundat per Lord Robert Baden Powell de Gilwell (B.P.), les directrius de les Conferències Scouts Internacionals i els acords de l'Assemblea de la Institució, tot adaptat a l'esperit i costums del poble català.

2. BSdeC són hereus de la tradició escolta iniciada pels Exploradors Barcelonesos, fundats l'any 1911, i continuadors de l'esperit reflexat en l'anterior Reglament dels BSdeC promulgats el 22 d'abril del 34; derogats en el moment de la Unificació; renovats per les assemblees del 64 i 67 i actualitzats pel Congrés i l'assemblea del 69. Essent membres fundadors de l'ACDE i del SEOLC el 8 de juny del 67.

3. BSdeC té per ideal la consecució d'una societat més justa, més lliure, enfocant el seu treball en la formació de joves aptes per la construcció d'una societat amb aquestes característiques. És mantindrà, doncs, deslligada de qualsevol doctrina de partit o organització política, i mantindrà més ampla obertura i respecte amb el tractament dels temes confessionals.

Proposta de Jordi Ballester a l'Assemblea de BSdeC de 1970:

1. Boy Scouts de Catalunya és una associació lliure d'agrupaments oberts que practiquen l'Escoltisme segons els principis del Moviment, fundat per Lord Robert Baden Powell de Gilwell (B.P.), les directrius de les Conferències Scouts Internacionals i els acords de l'Assemblea de la Institució, tot adaptat a l'esperit i costums del poble català.

1. Suprimeix de l'articulat: i tenen per finalitat la formació dels joves en la democràcia i la llibertat creadora, personal i col·lectiva,

. Canvia d'ordre: els acords de l'Assemblea de la Institució i les recomanacions de les Conferències Internacionals..

Proposta de Raül Adroher:

1. Boy Scouts de Catalunya és una associació lliure d'agrupaments oberts que practiquen l'Escoltisme i tenen per finalitat la formació de la joventut dels Països Catalans en la democràcia i la llibertat creadora, personal i col·lectiva, segons els principis del Moviment, fundat per Lord Robert Baden Powell de Gilwell (B.P.), les directrius de les Conferències Scouts Internacionals i els acords de l'Assemblea de la Institució, tot adaptat a l'esperit i costums del Poble Català.

- Substituint: joves, per la joventut dels Països Catalans

Quant a l'art. 3.

Proposta Jordi Ballester:

3. BSdeC té per ideal la consecució d'una societat més justa, més lliure, enfocant el seu treball en la formació de joves aptes per la construcció d'una societat amb aquestes característiques. És mantindrà, doncs, deslligada de qualsevol doctrina de partit o organització política, i mantindrà més ampla obertura i respecte amb

el tractament dels temes confessionals.

. Passa a aquest article el que era dit al primer: "la formació dels joves en la democràcia i la llibertat creadora, personal i col·lectiva" que queda com a autoformació de la joventut dels Països Catalans (R.A.) en la democràcia i la llibertat creadora, personalment i col·lectivament i afegint: oferint mitjançant el sistema escolta totes les oportunitats a l'abast perquè adquireixi: - el descobriment de llur personalitat, la formació del caràcter, el desenvolupament físic i intel·lectual, la preparació per a la vida social i cívica, per tal que col·labori en la construcció d'una Societat Universal, més lliure i justa.

Proposta Raül Adroher:

3. BSdeC té per ideal la consecució d'una Societat Mundial més justa, més lliure, enfocant el seu treball en la formació de (joves aptes) la joventut apta per la construcció d'una societat amb aquestes característiques .

La segona part de l'art. 3 que defineix l'actitud amb les institucions polítiques i religioses es veu retocada així:

Es mantindrà, doncs, deslligada de qualsevol doctrina de partit o organització política, i mantindrà més amplia obertura i respecte amb el tractament dels temes confessionals.

Proposta Jordi Ballester: BSdeC es manté deslligada de qualsevol doctrina, partit, organització o secta, tant política com religiosa. No obstant respecta les creences de tots els seus membres i els caps seran responsables de garantir aquesta llibertat, tenint cura que ningú no intenti coaccionar la llibertat individual fent qualsevol mena de proselitisme polític o confessional.

Proposta Raül Adroher:

Només afegeix **secta** a l'enumeració del text del Comissariat.

Sembla, doncs, que la proposta Ballester recolliria, i llimaria les esmenes Adroher més radicals: Països Catalans, de joves a la joventut, mite de la Societat Mundial, sectarisme aconfessional.

Com reaccionà l'assemblea? Per 12 vots d'entre 21 acceptà la proposta Adroher.

Estudi de la postura envers la creença en Déu, pròpia de l'escoltisme: OBERTS I LAICS.

1965

20-21 de novembre. A Can Vila (Parets dels Vallès) Jornades de caps d'agrupament d'associacions obertes.

1966

7-11 d'abril. A La Moja de Marmellà (Alt Penedès) Campament Natura de Pasqua. GNG, GMdeM, BSdeC, NINE.

1966

23-26 de juny. A Can Vila (Parets del Vallès) II Jornades de Caps d'agrupament d'associacions obertes.

23-25 de setembre. Unes altres II Jornades de Caps d'agrupament d'associacions obertes. A Mas Silvestre (Canyamars)

Si hom no recorda malament les anteriors no tingueren quòrum suficient.

És interessant, i revelador, el temari:

I. Noies i nois d'avui

1. Canvis de la societat contemporània que afecten profundament la joventut d'avui i li donen un sentiment d'inseguretat. = rapidesa creixent dels mitjans de comunicació = disminució de la vida familiar = paper decreixent de les religions organitzades = interès creixent pels problemes sexuals.

2. Dones i homes en el món d'avui i de demà.

3. Amor, flirt, amicitat, sexe, erotisme i pornografia.

II. País

1. Notícia de Catalunya.

2. Construcció d'Europa.

3. Els educadors en la conjuntura actual i en el futur immediat.

III. Escoltisme

1. Valors i actualitat de l'escoltisme obert. = respecte a la llibertat religiosa = promoció del laïcisme = fe en els valors humans = fidelitat al món dels joves.

IV. Com pot respondre l'escoltisme a les necessitats dels joves.

1967

8 de juny. Fundació del Secretariat d'Escoltisme Obert Laic Català (SEOLC), integrat per GNG (Núria Figueras), GMdeM (signatura il·legible), BSdeC (Xavier Casassas), NINE (Antoni Serra i Montserrat Jaques) i GBSdeC. (Sigfrid Martínez) per treballar per la difusió i desenvolupament d'aquest escoltisme i promoure la col·laboració i solidaritat entre els seus membres. La seu social és a Mandri, 21, baixos, Barcelona.

1969

Resolució de l'Assemblea:

BSdeC és totalment neutre en qüestions confessionals. BSdeC és conscient de la importància que aquests problemes tenen en la formació de la joventut i tindrà cura de que es tractin en totes les etapes de formació, respectant en tot moment la lliure determinació dels seus membres i creant un ambient propici per a la

meditació i discussió, en la més absoluta convivència i llibertat. L'esperit de la Institució es basa en la lliure evolució i determinació dels seus membres. Els caps seran responsables de que no s'intenti, en les activitats oficials cap mena de proselitisme o coacció en cap sentit, també seran responsables de que l'esperit de la Institució reflexat en la present declaració, estigui present en les Unitats.

APOLITICISME

Semblant passà amb l'actitud política de BSdeC.

1969

Després de llargues discussions sobre la presència de persones pertanyents a grups polítics en la Institució i de la adhesió de la Institució a fets polítics, s'acceptà aquesta proposició:

BSdeC continua essent apolítica. BSdeC es preocuparà de recollir informació actual sobre temes socials, polítics i religiosos, de tot tipus, i en general dels més relacionats amb la vida de les comunitats dels Països Catalans. La Institució proporcionarà aquesta informació als seus rengles en forma adequada per a cada Branca, tot tractant d'aconseguir una crítica per part dels seus membres, mitjà pedagògic que considerem de gran interès formatiu.

BSdeC, com a moviment educatiu, desvetllarà l'interès dels seus membres adults per al treball social. En el moment d'un compromís adquirit lliurement i conscient l'individu realitzarà la feina escollida a fora de la Institució, amb la sola excepció d'aquells per als quals el treball social escollit sigui el mateix moviment.

Tot aquell membre responsable de BSdeC que a judici del Comissariat pren una actitud sectària o partidista, o s'interfereix en el seu càrrec alguna activitat de fora de l'escoltisme, serà donat de baixa de la Institució.

Davant d'un fet social determinat de l'ordre que sigui, presentat a proposta d'un membre del Comissariat general, d'acord amb la Declaració de Principis i a judici del Comissariat general, la Institució es reserva el dret d'adherir-s'hi. És donarà a conèixer la decisió presa als caps, a judici dels quals podrà ser tramesa als rengles. Sota cap pretext podrà utilitzar-se l'autoritat dels caps a qualsevol nivell per a fer participar als rengles en accions, malgrat que aquestes hagin estat avalades per la Institució.

1971

A l'assemblea de 28 de març de 1971, hi ha un acord que diu: En l'assemblea de 1969 s'acceptaren unes definicions sobre laïcisme i acció social, que per l'estudi realitzat sobre la Declaració de Principis, el Consell General creu oportú modificar. Per unanimitat s'accepta el nou text modificat pel Consell General, però a les actes de l'assemblea no hi ha el text aprovat.

BSdeC proposen a ACDE d'enviar un observador a l'Assemblea de Catalunya, que hi fou present a partir de la segona reunió de l'Assemblea. Així ACDE col.laborà a la Campanya de Solidaritat i en la de l'Estatut.

Contestació de la Promesa i la Llei

El document és de l'any 1970. Autor: Agrupament Roland Philipps o Folch i Torres. Es tracta d'una esmena al capítol segon dels Reglaments interiors de BSdeC, que duia com a títol Promesa i Llei, i que parlava també del patró el **gloriós cavaller Sant Jordi**.

L'esmena presenta una nova redacció de tot el capítol, ben bé representatiu de la contestació pedagògica de l'any 1968:

Mitjançant els Consells d'Unitat i les responsabilitats compartides en els treballs d'equip, es desenvolupa el compromís personal d'integració a la vida escolta de la Unitat. En el treball d'equip es forja la personalitat del noi envers la col·lectivitat. En el Consell d'Unitat s'exercita en l'ús de la crítica per a llur millorament i dels altres.

Fins aquí el que esdevindria art. 5 del reglament intern, assegurat això sí per una nota justificativa que no deixa cap espai al dubte sobre les intencions del canvi introduït. Sembla ben bé un nou manifest educatiu, si no un crit de guerra:

Aquest article exclou la Promesa i la Llei. El procés és lent, permetent la conscienciació a nivell personal. És espontani, creatiu i per tant lliure i a la mida de cadascú. Les etapes superades personalment, exigeixen però el concurs de la col·lectivitat. El nou-vingut no serà un marginat dins l'Unitat en espera de passar una cerimònia que el convertirà en segregador dels seus companys. El llop i el noi no es veuran conduïts a prometre (el que per ells són abstraccions filosòfiques) de fidelitat a Déu i a la Pàtria. L'uniforme (fulard, divises i capell), la cerimònia (consignes apreses en forma de preguntes i respostes), l'ambient (que el treu del marginament de pota tendra) són formes que arriben a esborrar el veritable valor del +compromís personal que es pretenia aconseguir mitjançant la Promesa. El bon escolta del menys ortodox, deixarà de distingir-se per la seva adaptació als deu punts de la Llei Scouts, que són per a tothom iguals, conduint a l'uniformisme de respostes front als problemes concrets personals i col·lectius d'ordre social, polític, religiós, laboral, estudiantil, familiar, etc. sense intervenció d'una faisó original verament construïda i vivenciada personalment. Destruïrem els factors de comparació i competència entre ells (o almenys no els afavorirem, amb una estructura mental rígida i determinada), tampoc afavorirem el sentiment d'emulació que condueix el noi a la consecució, potser quelcom inconscient, de distintius i badges per al seu lluïment personal, cercant una forma de distingir-se, d'això al JEFE, al domini dels uns sobre els altres, potser que hi vagi poc.

El Cap d'Unitat farà viure un missatge, però sense articulats rígids i invariables, sinó que cadascú desenvoluparà el seu caràcter d'acord amb l'essència sempre viva i renovable dels missatges rebuts, conscienciats al llarg de la vida escolta i fora d'ella, adaptats al seu tarannà, i mai apresos de memòria i menys en caràcter definitiu.

La contestació educativa no era pas general: L'agrupament Guifré el Pilós proposa com a tot capítol II: **La promesa entesa com a compromís (mitjà d'integració a la Unitat) és un mitjà educatiu vigent, sense reglamentar cap cerimònia. Si més no, com a mitjà col·lectiu de reflexió a nivell d'Unitat del compromís de la vida scout. No creiem necessari cap mitjà pedagògic basat en una llei: actualment com a institució ja tenim una fita a seguir - la nostra declaració de principis que és**

l'essència de la vida scout abans esmentada.

Menys lluny anava l'agrupament Pompeu Fabra, però en el mateix sentit. Presenta dues esmenes al text de la Llei: on es deia que el scout **ha de ésser útil i cada dia farà una B.O.** proposa que el scout **ha d'ésser útil i farà una B.O. sempre que pugui.** I quant a **obeir sense replicar** és partidari d'esborrar **sense replicar.**

1973

27 i 28 d'octubre. Sortida General a Montserrat, en homenatge a Ramon Solé i Lluç, que BSdeC consideren com a **pioner de l'escoltisme català.**¹⁶³

1974

20 de gener. Assemblea ordinària, celebrada a Pedralbes (Barcelona), amb relleu de Jordi Ballester, cap del Consell General. Aquest en els seus mots de comiat declara referent a l'actual fesomia de la Institució: **Si he baixat la testa, que em costa, amb la coeducació, els uniformes, etc. que reconec que exigien un canvi de cara als temps actuals, fou per mantenir-se units i en marxa, però mai he considerat personalment que s'hagués d'arribar als extrems a què foren dutes.**

L'elecció del nou Cap del Consell, Raül Adroher, candidat únic, es fa a mà alçada i s'aconsegueix la unanimitat.

BOY SCOUTS DE CATALUNYA NUCLI B. COEDUCACIÓ I LAÏCISME

Vers la coeducació.

1960

XX assisteix a un camp de formació dels Eclaireurs de France, i torna volent fer unitats mixtes, a l'esquena del Comissariat general i sense consulta prèvia.

1963

Reacció del Comissariat general:

. **Conscient de la importància del problema coeducatiu que s'està creant dins dels rengles, el Comissariat general creu necessària la publicació d'aquesta circular i aclarir conceptes.**

. **veient noves possibilitats en el sistema coeducatiu dins de la Branca Llops,**

¹⁶³ Memòria de l'Assemblea ordinària de BSdeC, de 20 de gener de 1974

Comissariat general autoritzà, únicament en pla experimental, la creació de tres Llopades mixtes.

. Com que malgrat això, i segons es desprèn del reglament Interior, la Institució de BSdeC és exclusivament un moviment d'Escoltisme masculí, el Comissariat general prengué en la reunió del dia 23 de gener d'enguany les següents resolucions:

- 1. No autoritzar la creació de seccions de noies dins de cap agrupament dels BSdeC. Les noies procedents de Llopades mixtes que hagin arribat a edat de Secció hauran de passar a integrar-se a la Institució GSdeC.**
- 2. No autoritzar la programació de tasques coeducatives dins de cap Unitat roveriana (clan o colla).**
- 3. Limitar a les tres Llopades mixtes actuals, l'activitat coeducativa a la Branca Llops, no autoritzant-ne la creació de noves, mentre duri la validesa d'aquest acord.**

L'Assemblea de 1963 havia parat la coeducació a les Llopades. Però quedava sense resoldre el problema de les nenes de les Llopades: les noies que passaven a la secció havien de dependre de GSdeC i no de BSdeC.?

Raons: Comissariat desbordat, posa en dubte la necessitat de la coeducació, es sospita una maniobra més àmplia. El Comissariat general denuncia la juvenesa dels membres de la Institució, i la manca de disciplina en els rengles (no admissió de la jerarquia), que cada agrupament va pel seu costat (fet agreujat pel fet que el Cm. no va al davant (cal donar unes directrius i seguir-les). La crisi de la coeducació simptomàtica d'una crisi més àmplia.

1964

4 de març. Branca Ròvers publica nota sobre coeducació: **És necessari que la coeducació s'apliqui a totes les branques de la manera millor i més ràpida possible.** És desautoritzada pel Comissariat general, el qual també invalida els resultats dels CEP de Setmana Santa.

El mes de maig la Branca Ròvers converteix en proposta la seva declaració:

L'inici per BSdeC de la pràctica de la coeducació en les Llopades té una única continuació lògica i coherent en l'extensió del sistema educatiu a les altres dues Branques. En efecte: l'escoltisme és una educació que comença a la Llopada, continua a la Secció i acaba al Clan. És essencial i urgent, en conseqüència, formar un sistema d'educació compacte i global per a les tres Branques.

La Branca Ròvers és conscient que l'educació, com totes les altres coses humanes, té avantatges i inconvenients. Però a la llum dels estudis fets fins ara creu fermament que la qüestió fonamental és atenuar els inconvenients i augmentar els avantatges de la seva pràctica.

La Branca Rovers on s'integren en més o menys intensitat les Caps d'Unitat, és conscient de la seva responsabilitat, que assumeix, en afirmar que és necessari

que la coeducació s'apliqui a totes les Branques de la manera millor i més ràpida possible. Així és com l'educació iniciada en les Llopades mixtes té una continuïtat que és important respectar. Així serà com desapareixeran els malentesos i confusions i serà possible un sistemàtic i progressiu millorament del sistema amb l'ajuda de tots.

En conseqüència, la Branca Ròvers demana:

- . Que el Criad. Gral. proposi l'acceptació de la coeducació en les tres Branques del Nucli, a l'Assemblea ordinària o extraordinària més propera.
- . Que immediatament s'obri un període d'informació sobre coeducació, fins a aquesta Assemblea.
- . Que aquesta informació afecti els CEI i CEP i possibiliti l'organització de sessions exclusivament per a l'estudi del sistema.
- . Que aquesta informació sigui acordada pels Equips de Branca respectius i realitzada amb la màxima urgència.
- . Que els tres Equips de Branca, amb plena responsabilitat, es comprometin a preparar, dins d'aquest període, les variacions oportunes en el vigent Reglament per adaptar-lo a la coeducació i aplicable a partir del curs 64/65 amb les condicions que siguin adients.
- . Que en tot moment es tingui present, tant la personalitat pròpia dels Agrupaments com les necessitats pedagògiques que necessiten els components d'aquests Agrupaments.

Resposta de l'Assemblea BSdeC als defensors de la coeducació:

La coeducació no és només un procediment pedagògic, és una concepció de la vida, que tendeix a un laïcisme ateïtzant, a una forma superior de la democràcia sense jerarquia.

4 de juny. Reunió Branca Boy Scouts aprova:

- . És necessària l'aplicació de la coeducació dins de BSdeC per convertir-lo en un moviment plenament educatiu.
- . És necessària una bona formació de Caps i una reorganització i estructuració de les tres branques per portar a terme la coeducació.
- . La branca Boy Scouts no pot tenir Unitats mixtes, sinó seccions de nois i seccions de noies.
- . No tothom ha de fer coeducació sinó solament aquells agrupaments que ho vulguin fer i tinguin caps preparats per fer-ho.
- . Que hi hagi una forta cooperació a nivell de comissariat i a nivell d'agrupament perquè tant el noi com la noia tinguin una mateixa línia a seguir.
- . Que l'Equip de branca prengui responsabilitat del sistema i faci totes les fitxes

tècniques i cursets necessaris per a la capacitat dels caps d'unitat.

La postura de l'Assemblea BSdeC provoca la baixa dels agrupaments Narcís Romaguera i Pere el Gran en pes, i bona part del Roland Philipps i Folch i Torres, i que es faci Girl i Boy Scouts de Catalunya.

Per la seva banda Girl Scouts de Catalunya acorden en assemblea extraordinària, el mes de desembre, anar vers la unificació amb GiBSdeC, i estronquen la provisió d'akeles a BSdeC. En surt afectada la Branca Llops.

Concretant l'acord de l'Assemblea, el Comissariat general defineix:

. BSdeC no practicarà en cap de les seves Unitats, ni deixarà practicar a cap membre del seu Nucli, el sistema coeducatiu...

. Vista la voluntat dels membres de BSdeC que no estan d'acord amb la resolució de l'Assemblea Extraordinària sobre coeducació, ...fixa les normes següents:

...totes les unitats mixtes existents dins els Agrupaments de BSdeC seran dissoltes abans del 1er. d'octubre.

1965

GiBSdeC passen d'oberts a laics, modificant la declaració de principis aprovada l'anterior. Ara es defineixen com una associació lliure d'agrupaments **laics perquè no pertanyen a cap idea religiosa o política**. Els caps són responsables de garantir aquest sentit laic així com de que no s'intenti proselitisme polític o religiós.

1966

Equip de la Branca Llops fa una proposta per considerar la introducció del sistema coeducatiu:

- . A les tres branques.
- . Donar un temps màxim a la realització dels estudis necessaris per aquesta nova tècnica.
- . Convocar una assemblea extraordinària per a l'aprovació del sistema coeducatiu.
- . Obrir immediatament un període d'informació sobre coeducació.
- . Introducció de les noves tècniques als propers (camps escoles).
- . Preparar par a l'assemblea ordinària propera les esmenes als reglaments d'institució i branques que es creguin convenientes.
- . Que la implantació de la coeducació no ha d'ésser adoptada per tots els agrupaments, si no sols per aquells que tinguin caps preparats i vulguin fer-ho.

1967

24 de setembre a 1 d'octubre. Jornades de Caps d'Associacions Obertes i Laiques, al CICF, Via Augusta, Barcelona, amb la participació quasi exclusiva d'Adeline Gavazzi, instructora cedida per l'Associació Mundial de Nois Guies/Noies Escoltes, es reflexiona sobre coeducació, els dies 24 i 25 de setembre. Aquests són els temes tocats per la dita instructora: **La coeducació i la seva aplicació a l'escoltisme, Posició dels organismes escoltes i guies mundials sobre la coeducació.**

Expansió de la coeducació en els diferents països membres, Experiència de l'escoltisme de l'associació Eclaireuses et Eclaireurs de France: coeducació, laïcisme, respecte a la personalitat i democràcia, Acció democràtica a les unitats, Progressió individual i col.lectiva, El comanament mixt en la coeducació.

1968

Congrés. Branca Llops: Creiem que la coeducació en les nostres unitats és necessària, i caldria treballar en una fase de pre-coeducació, sobretot donar solucions de l'educació de caps dins dels clans.

1969

Definició coeducació Assemblea BSdeC:

Proposta feta per la Branca Ròvers:

La coeducació hauria de començar per la Branca Ròvers, per tal que arribin les altres Unitats a nodrir-se de caps formats dins els nostres rengles, amb les següents característiques:

1. La quantitat de nois i noies ha d'ésser equilibrada.
2. L'Equip de coordinació ha d'ésser mixt.
3. Els caps de clan han de tenir dos anys d'experiència en roverisme.
4. Els caps han de tenir passats els curssets que la Branca Ròvers cregui convenientes.
5. El càrrec de cap compromet a portar la unitat coeducativa durant dos anys, com a mínim.
6. Els programes de Clan per a tot el curs han d'ésser presentats a la Branca, amb suficient antelació segons els reglaments vigents.
7. És de competència de la Branca totes les qüestions que no estiguin previstes en els anteriors apartats.

Quasi com si diguéss: us deixarem fer coeducació si feu bé escoltisme. Sí però ara no. En realitat, a la mateixa reunió es diu:

Considerem el sistema coeducatiu interessant en pla d'assaig, però entenem que actualment no tenim les garanties específiques i les energies suficients per a dedicar-s'hi. A part que tampoc ens semblen les circumstàncies actuals les més idònies per pensar en formar jovent massa perfecte. (?)

En l'aclariment a jovent massa perfecte, es diu: **sembla que la coeducació vingui a solucionar les problemes dels tabús sexuals, però paral.lement a això tendeix a fer una gent més pacifista,**

A la reunió següent, per 18 vots contra 3, s'accepta la proposta de fer coeducació en un agrupament pilot.

Vers el laïcisme.

Un problema de matisos i font de malentesos. No és el mateix no-confessional que no-religiós; obert que neutre, o laic que anti-religiós.

1958

Aquesta és la resposta de Boy Scouts de Catalunya a l'enquesta feta per l'abadia de Montserrat sobre escoltisme i confessionalitat:

Ésser un bon ciutadà i un bon creient - finalitats bàsiques del sistema scout- és una sola i mateixa necessitat transcendent per a tots els homes. En aquest aspecte l'escoltisme és una arma eficacíssima per a fer viure en el noi i el jove el resum esquemàtic del decàleg. I nosaltres creiem que val la pena projectar-lo a tots els sectors de la joventut. Certament, és una pena dir del nostre País que és encara, almenys oficialment cristià, que molt nois, potser la majoria entre els 8 i els 18 anys, estan allunyats de les pràctiques religioses, tebis de sentiments patris i mancats d'educació cívica. Això es un fet. Un fet contra el que mai no podrem lluitar ni vèncer si tanquem els ulls i ens neguem a veure'l.... Ens resultaria molt més còmode, en molts sentits, i especialment en l'hora que vivim, de comandar i organitzar unitats confessionals, però en aquestes unitats no hi acudirien els nois d'escassa o nul.la formació religiosa, privant la tasca de conjunt que el nostre Moviment ha d'ambicionar.

I en la resposta a les qüestions, la resposta col·lectiva de BSdeC afirma que l'escoltisme de Baden Powell és obert, l'existència de nuclis confessionals és compatible amb els postulats fonamentals del Moviment, i que el perfeccionament de l'escolta de cara a Déu té un paper principalíssim (sic) en la finalitat i mètodes escoltes.

Només hi ha, doncs, escoltisme per a creients. Per a creients practicants, escoltisme confessional; per a creients d'escassa o nul.la formació i pràctica, escoltisme obert.

Un escoltisme i altre es diferencien només en la metodologia: **El cap d'un agrupament confessional ha de tenir un consiliari la missió del qual no és, precisament, la de catequitzar els nois, que tots són ja practicants, sinó la de conservar i millorar la seva fe. En canvi, el cap d'agrupament obert ha de desvetllar o fins inculcar el sentit religiós a aquells dels seus scouts que no tenen confessionalitat definida.**

La presència d'escoltes confessionals, que vol dir practicants, en agrupaments oberts és normal i aconsellable, perquè així, uns i altres, aprenen a ésser tolerants i comprensius. La presència, però, de no confessionals, no practicants, en un agrupament confessional no és viable **perquè el caire confessional de l'Agrupament impedeix l'entrada de nois que no pertanyin a aquesta confessió.**

D'aquí resulta que la visió dels agrupaments confessionals és tancada: només per als nois que van a missa. Mentre que la visió dels agrupaments oberts és progressiva, tolerant i comprensiva.

No tot està dit en aquest aspecte: i si l'escoltisme catòlic hagués estat simplement restauracionista i menys missioner que el que deien les seves publicacions, i l'altre escoltisme no hagués pogut ésser, per l'actitud dels mateixos catòlics de missa, l'escoltisme missioner i evangelitzador, fet per uns cristians en el món, en

la línia que avui en diem del Vaticà II? Els de més a prop no feren fora els que estaven més lluny?

Passos que anirà donant l'actitud oberta, laica.

L'escoltisme no és confessional en el sentit de no pertànyer a aquesta o aquella confessió, sinó que hi caben totes.

Quin sentit té que en un país com el nostre hi hagi un escoltisme confessional, que vol dir catòlic, i no precisament practicant? Si això porta a organitzar un escoltisme no confessional que deixa de banda la confessionalitat o pertinença religiosa dels individus?

La no-confessionalitat no és cap confessió. En tot cas, l'escoltisme és pluriconfessional, i no no-confessional, i evangelitzador a partir del seu esperit i el seu mètode.

L'escoltisme obert es va **secularitzant** fins a contentar-se amb una declaració d'una vaga **recerca espiritual** que no obliga massa a cercar, de manera que el cap (és ell sobretot i no el noi qui es troba en aquestes circumstàncies de vida) pot arribar a descurar aquesta dimensió espiritual que en un moment sota pressió s'ha reconegut com a fonamental de l'home, i tant l'ateu com l'agnòstic es poden bé aixopugar en un moviment per al qual els **deures envers Déu** ocupen el lloc primer en la preocupació educativa.

1959

BSdeC retrobaren la seva autonomia dins de l'escoltisme català com a nucli d'agrupaments oberts que practicaven l'escoltisme de forma aconfessional.

Ara bé l'escoltisme català seguia essent creient, o religiós, d'acord amb la definició donada a l'Escoltisme pel mateix fundador B.P.

ACDE no inaugura a Catalunya un doble escoltisme, l'un confessional, i l'altre descregut, no creient, agnòstic o ateu. Amb el nom d'escoltisme obert hom dona entrada a l'escoltisme a nois de qualsevulla confessió religiosa; amb el nom d'aconfessional promou totes les confessions, i no sotmet l'associació, o nucli, a cap control de part de les autoritats de cap església. Per bé que ofereix assistència confessional als membres de les diferents creences.

Els passos secularitzadors vindran després. Des de plantejar-se si un no creient pot formar part de l'escoltisme, fins a l'altra cap de la corda: si un creient, o un agrupament de determinada confessió, pot formar part d'una associació aconfessional.

Els estatuts de l'ACDE, aprovats el 6 de setembre de 1959, deixen ben clar que els escoltes són lliures d'invocar la **gràcia de Déu** en fer la Promesa, però que prometen complir els deures envers Déu... i en el text de la Llei escolta es parla

de lleialtat en primer lloc a Déu.¹⁶⁴

1968

Després d'unes xerrades amb Eclaireuses et Eclaireurs de France, la Germanor de Noies Guies feia constar en l'acta de la seva Assemblea general:

Una cosa molt important va ser la definició de EEDF. Els seus principis fonamentals són: laïcitat, democràcia i coeducació. El seu concepte de laic no vol dir: anti-religiós, anti-clerical o contrari a alguna cosa religiosa. Aquest concepte agafa tot tipus d'ideologia d'una forma oberta, és una obertura que no vol dir tolerància (?), ni neutralitat. És un concepte d'obertura total a totes les idees, acceptació de tota persona tal com és, mentre respecti els altres. No vol dir de cap manera, però, que s'hagi d'acceptar una gent que coaccioni o que vol esclavitzar els altres.

A aquesta definició descriptiva de la laïcitat, Boy Scouts de Catalunya s'hi identifica i se sent en línia, que no està en mal camí, cosa que porta a anar més lluny deixant escrit a la mateixa acta: **lligar la persona és contrari a l'esperit laic. Tota persona té dret a ella mateixa, a pensar el que pensi i a una acceptació dels altres. Perquè segur que té unes motivacions personals per pensar i actuar d'aquella manera, i els altres hem de respectar-ho.**

ESCOLTES CATALANS

Relacions entre la Germanor i Boy Scouts de Catalunya

1970

Conflicte entre Boy Scouts de Catalunya i Comissariat de Minyons de Muntanya, donat que aquest no vol deixar ficar BSdeC al seu mateix estatge de Franciscàlia, Riera de Sant Miquel, 3, pral.

1971

26 d'octubre. Reunió per establir relacions més directes entre ambdues Institucions al **Cau comunitari** (Vol dir que havien arribat a una solució?)

7 de desembre. Inauguració del Cau.

La idea de converses dirigides a aconseguir una estreta col.laboració entre

¹⁶⁴ Pot ser aclaridora la següent citació sobre l'actitud dels Scouts Neutres de França respecte a les confessions i creences dels nois i les famílies: "Dans notre pays, si riche de spiritualités diverses, mais celui des incroyants non négligeable, nous avons l'ambition d'être un foyer ouvert à tous sans distinction, où chacun, chrétien ou non, se trouvera à l'aise, où on ne lui demandera pas compte de ses convictions intimes, où on ne cherchera pas à l'en faire changer ou à l'endoctriner, mais où au contraire et conformément à ses désirs ou à ceux de sa famille, on l'invitera à approfondir ses idées philosophiques ou sa foi religieuse". (Les buts spirituels des Éclaireurs Neutres de France, 1962)

ambdues associacions partí de MdeM.¹⁶⁵

La impressió des de l'exterior era que es mantenia una diferenciació associativa només per raons personals, puix que les definicions ideològiques eren molt acostades. Cal reconèixer, però, que la reunificació es projectà des de situacions de precarietat per ambdues parts, precarietat palesa en la manca de caps, en la nul·la força expansiva crònica de l'escoltisme laic encara en l'etapa terminal d'un règim polític de cristiandat o nacionalcatolicisme, i en les possibilitats organitzatives dinamitzadores de les associacions.

1972

Agost. Consell general de BSdeC acorda mantenir contactes oficiosos mensuals amb MdeM de cara a col·laboració i oberts a una fusió o reunificació.

1973

22 de març. Projecte de carta de treball per al servei de publicacions conjunt MdeM i BSdeC.

2 de juny. Parets del Vallès. Trobada Consell de MdeM i de BSdeC de cara a una estreta col·laboració i fusió d'ambdós nuclis. Lectura, comparació i dels documents de principis de les dues associacions.

Val la pena sotsratllar alguns punts d'aquesta lectura de FiP i veure així quins eren els cavalls de batalla:

...no s'intenta abolir la funció directiva del cap, sinó que es tracta de desmitificar-la...; no es pretén ignorar la força alligadora i la serenor que donen uns quants anys d'activitat, però en nom d'ella no s'ha de pretendre alligador 'ex càtedra'; la Germanor és laica, dins els seus rengles s'admeten igualment la persona religiosa de qualsevol, el laic, l'agnòstic, l'ateu, o el dubtós, però tots ells preocupats per desenvolupar la seva sensibilitat humanista.

La interpretació actualitzada que el Consell fa de FiP i DP va fins a prendre com a model explícitament l'Estatut de Catalunya de 1932, caient en l'error, és el nostre judici, de confondre la societat civil general que no ha d'ésser exclusiva ni fer distinció de naixença, llengua, sexe o religió, garantint a la vegada l'absoluta llibertat de creences i de consciència (Estatut de Catalunya, art. 30, aprovat per plebiscit el 2 d'agost de 1931, i que no apareix en l'Estatut definitiu aprovat per les Corts constituents el 9 de setembre de 1932) amb les associacions i moviments que dinamitzen aquesta societat aportant la diversitat confessional dels grups i els individus precisament.

. Sempre que existeixin motius clars i acceptables per a no dur a terme la coeducació en una unitat determinada hauran d'ésser acceptats.

Així la no-coeducació es bat en retirada i es converteix en excepció.

. Malgrat ser conscients del seu paper enfront a la situació del país, no es farà cap definició expressa sobre l'opció política per arribar a un tipus de societat

¹⁶⁵ Reconegut en Nota aclaratòria de BSdeC, 11 de setembre de 1973

futura.

De la reunió en surt un programa conjunt d'actuació a nivell de branques per a 1973-1974, que ha de desembocar en la fusió.

12 de juny. Nova reunió d'ambdós consells per formar els equips conjunts de branques (llobatons, raiers, pioners, joves), formació de caps i vegueria, que queden concretats en la següent reunió de 26 de juny.

Comissió preparatòria de la Comissió de Govern Provisional (CGP) queda constituïda per: Albert Agustí (pres. MdeM), Rafel Vidal (pres. BSdeC) i Josep Ll. Pardo, secretari.

L'Equip de Mètode ha de presentar a mitjans de setembre quatre nous manuals de les branques. El ritme de treball que s'imposa és frenètic: el 12 de juliol Jordi Ballester consulta tots els caps de MdeM i de BSdeC i els demana respostes suggeridores sobre un vast qüestionari que abraça tota la problemàtica de caps i de nois. Aquestes respostes són sol.licitades per al dia 26 de juliol, doncs que el text dels quatre manuals ha d'estar enllestit per al 15 d'agost, a fi que a través de trobades individuals aquest pugui ésser retocat. No és d'estranyar que amb les presses en els manuals de les tres branques s'ometés de parlar del compromís (nou terme que vol significar el que significa la promesa tradicional, i no ja la promesa mateixa ben contestada).

10 de juliol. Queda enllestit el programa conjunt per al curs 1973-1974. Es considera interessant el programa de formació de caps. es creu convenient organitzar els comissions d'estudi sobre Laïcisme i sobre Coeducació, però no s'arriba a cap conclusió pràctica.

Tres observadors BSdeC assisteixen a l'Assemblea MdeM, dels dies 1 i 2 de setembre de 1973. Tres invitats MdeM assisteixen també a l'Assemblea BSdeC.

1973

18 de febrer. Assemblea ordinària, celebrada a Montanyans (Els Monjos).

15 i 16 de setembre. Montserrat. Comissió de Govern Provisional ampliada.

Ullada sobre els efectius de MdeM i BSdeC. Cens MdeM el 1973, uns mil membres; BSdeC, menys de 500.¹⁶⁶ BSdeC compensen afirmant que ells aporten major quantitat de membres responsables, esforços materials i econòmics -qualitat contra quantitat-. Així es diu a la nota aclaratòria de l'11 de setembre, tot assegurant MdeM que seguiran donant tot el que puguin i **la voluntat ferma i decidida d'unir-se amb MdeM i formar una sola Associació.**

De cara l'estructuració de la futura associació fusionada, val la pena recordar que fou en aquesta reunió que s'evidencià la necessitat de trobar un nou nom que esborrés les anteriors pertinences associatives. Assenyada mesura que estalviarà disgustos: ho sabien prou el qui havien viscut l'etapa de la Institució Unificada sota el nom de Minyons de Muntanya-BOY SCOUTS DE CATALUNYA.

¹⁶⁶ A partir de les previsions del nombre d'exemplars que es necessitaran dels manuals de branques es dedueix que a MdeM hi ha 14 unitats i a BSdeC, n'hi ha 7

Queden enllestits tres manuals de branques, llevada la branca de Joves, i a punt per a l'aprovació que els donaran els Consell de Branca i Generals el 17 d'octubre.

És ajornada la formació de les comissions d'estudi, al·legant que són suficients en Laïcisme, Coeducació i Finalitats i Principis els acords als quals s'arribà a la reunió de Parets.

Tensions a la lectura de la carta de Jordi Ballester al Cap del Consell general de MdeM sobre els comentaris fets pels membres de BSdeC invitats a l'Assemblea de MdeM. Raül Adroher es retira de la sala; el mateix hauria fet el Cap del Consell general de MdeM de no presidir ell mateix la reunió.

Jordi Ballester, cap del Consell general de BSdeC es retira a un segon pla en les negociacions, i deixa el protagonisme a Raül Adroher i Rafel Vidal Folch.

20 octubre, al Cau. Trobada de CGP i desbloquejament de les converses que un any més tard permetran l'aparició d'ESCOLTES CATALANS.

Escoltes Catalans

1974

14 de desembre. Assemblees de les associacions Germanor de Minyons de Muntanya,¹⁶⁷ Boy Scouts de Catalunya, i Germanor de Nois i Noies Guies de cara la constitució d'Escoltes Catalans.

15 de desembre. A Montserrat, constitució d'Escoltes Catalans, resultant de la fusió de: Germanor de Minyons de Muntanya, Boy Scouts de Catalunya, Germanor de Nois i Noies Guies, i també Nova Escolta del País Valencià, **per decisió unànim de les seves assemblees acorden integrar tots els seus membres en una sola institució escolta, que recull, conserva i continua el patrimoni històric, material i espiritual de les quatre entitats unificades.**

El cens de constitució està format per aquests agrupaments, provinents de cadascuna de les associacions:

De Germanor de Minyons de Muntanya:

Dr. Robert
 Guerau de Liost-Victor Català
 Hospital de Sant Pau
 Joaquim Ruyra
 Mossèn Cinto Verdaguer
 Nostra Sra. del Coll
 Pau Casals
 Rafel de Casanova
 Skues
 Sant Jaume
 Verdum

¹⁶⁷ És en aquesta assemblea que Germanor de Minyons de Muntanya - Boy Scouts de Catalunya canvien la seva denominació per l'original de Germanor de Minyons de Muntanya

De Boy Scouts de Catalunya:

Bori i Fontestà
 Guifré el Pilós
 Ignasi Iglésias
 Pere Rosselló
 Pompeu Fabra
 Roland Philipps

De Germanor de Nois i Noies Guies:

Canigó - Torras i Bages
 Foc Nou
 M.D. de la Cisa - Premià de Mar
 M.D. de la Mercè
 Mataró
 Oreig
 Ramon Llull-Joan Maragall

De la Nova Escolta del País Valencià:

Guillem de Vinatea¹⁶⁸

A més dels agrupaments que el Cens de 1975 nomena **constituents de l'Assemblea** i que no pertanyien a cap associació reconeguda:

Gaietà Huguet, de Castelló de la Plana
 Joan Llongueres
 Joan Maragall
 Pompeu Fabra (Montbau)
 Rafel Tasis

En total, 30 agrupaments.

Quant a efectius, el cens dels dos primers cursos dona aquestes xifres:

	1974-75	1975-76
Llops:	697	704
Raiers:	680	678
Pioners:	316	376
Joves:	208	236
Responsables:	350	359
Total:	2.251	2.353 ¹⁶⁹

S'obre un període de consolidació que segueix a la unificació justificat per la necessitat de sentir una mateixa identitat tant a nivell ideològic com metodològic.

¹⁶⁸ Aquest agrupament acabat de constituir pretenia esdevenir associació Nova Escolta del País Valencià. Conscient de la seva feblesa institucional demana de bell inici que se li atorgui temps d'enfortir-se abans de comprometre's activament en la vida d'Escoltes Catalans. Després no se'n parlà més

¹⁶⁹ A l'informe a CECE, corresponent al curs 1975-1976, declaren tenir 990 noies

No és estrany, doncs, que hom posi a discussió els textos bàsics de definició (laïcisme, coeducació, situació política, ...) i que després s'enforteixi el sistema organitzatiu, sense descuidar gens la formació de responsables.

És evident, que carregades d'història, i després de travessar temps tan difícils, aquestes associacions catalanes arriben al maridatge amb forces prou disminuïdes, tancant més un passat que no pas obrint un futur esponsorós. Queda normalitzada tota una situació, i hi torna a haver a Catalunya una associació confessional escolta -Minyons Escoltes/Guies Sant Jordi- i una associació oberta -Escoltes Catalans- encara que conscientment o inconscient aquesta tendirà a diferenciar-se de Minyons Escoltes radicalitzant la seva condició no confessional fins a convertir-la en laica o no creient.

En la declaració de Principis, signada el 15 de desembre de 1974, Escoltes Catalans es defineix com institució laica i afirma que com a tal **es mantindrà deslligada de tota doctrina o pràctica religiosa, sense incloure en la seva pedagogia la formació religiosa dels seus membres**, tot i que **conseqüent amb els seus principis educatius, la institució respectarà les idees o accions polítiques o religioses que cadascun dels seus membres, a nivell personal, sempre que no es pretengui institucionalzar-les en la declaració de principis ni a cap nivell col·lectiu de la institució, ni se'n faci proselitisme dins l'àmbit de la mateixa; no entrin en contradicció o conflicte amb aquests principis i, per tant, respectin la dignitat de la persona humana i els seus inalienables drets a la llibertat i a la justícia.**

Catalunya havia d'haver tingut, a semblança d'altres països amb els quals compartint història, un escoltisme en el qual hi capigués tot noi i noia que acceptés el sentit de la Llei i la Promesa, i una associació que respongués millor a la manera de voler fer escoltisme des de plantejaments propis de l'Església Catòlica d'acord amb la Carta Catòlica de l'Escoltisme i el Guiatge. En realitat, l'escoltisme català des de 1974 ofereix dues opcions diferents: un escoltisme per a creients, catòlics, i un altre, dit laic, per a no creients. Fins i tot els confessionals estigueren d'acord des del principi en aquesta opció, reconeixent públicament en l'acte de constitució d'Escoltes Catalans que hauria de disminuir el nombre dels adherits a l'escoltisme catòlic i augmenta el volum de l'escoltisme laic si havia de reflectir la realitat sociològica del país.¹⁷⁰

1975

Gener. Visita al President Terradellas a l'exili per donar-li compte de la constitució d'EECC.

19-20 d'abril. Jornada de treball de primavera, que aplega tots els caps, a Corbera Baixa. El tema és **La influència del medi ambient. Ja no els influeix la societat, ells són lliures de debò**, diu l'auca de la trobada.¹⁷¹

¹⁷⁰ Seria interessant estudiar quants agrupaments confessionals canviaren al llarg dels anys d'associació i quins en foren els motius

¹⁷¹ El medi ambient no sols condiciona sinó que és nefast per a la persona, a partir del pressupòsit rousseauianà. El plantejament, típicament adolescent, no va més enllà d'atribuir a l'altre l'origen dels propis mals, provocant potser sense voler-ho una actitud revulsiva enfront de la societat, compensada per un escalf

29 de maig. Carme Serrallonga, presidenta de Guiatge Català, comunica a Escoltes Catalans l'admissió d'EECC com a membre de Guiatge Català, com a continuadors que són de la Germanor de Nois i Noies Guies.

15 de juny. 1a. assemblea ordinària d'Escoltes Catalans, a Muntanyans (Els Monjos). Aquesta és la visió de la societat que presenta l'equip de Comissariat de cara la formació de caps: **La Societat és classista, autoritària, alienadora, falsa, egoïsta, competitiva, consumista, condicionadora, servilista, utilitarista, eficaç (filosofia de l'èxit), deshumanitzadora, individualista (sense compromís social), miticista, agressiva, tancada, elitista, 'machista', anticreativa, evasiva, anticomunicativa.**¹⁷² Som lluny de l'anàlisi del caràcter català fet pel fundador de l'escoltisme català: aquí tot és negatiu, i a més en la generalització ja no es tracta de Catalunya sinó de la societat. Tenia l'escoltisme prou força per redreçar aquesta societat a què es referia, o bé la descripció amagava precisament la incapacitat de l'instrument per **deixar aquest món un xic millor de com l'hem trobat?**

És del mateix mes una circular signada per l'Equip de Comissariat d'EECC adreçada, suposem, als caps, que situa el problema de la inserció de l'acció educadora de l'escoltisme en el moment de fase terminal de la dictadura i dictador, en la continuació de l'acció de **tants lluitadors, que en la dècada dels seixanta, van revaloritzar la nostra cultura, van participar en els moviments populars i van assentar les bases per la democratització del país.** La circular reconeix que **aquest procés de democratització ha estat lent i encara no ha arribat a la seva culminació, però constitueix una inapreciable base de la qual haurem de partir per tal que la convivència democràtica i la construcció de la societat pugui ésser el camí que ens porti a la llibertat, la justícia i la socialització.**

Tot reconeixent que en aquest moment s'ha deixat enrera o superat la lluita per tot allò que significa identitat socio-cultural catalana i s'ha entrat decididament al camp polític, no sense crear un cert o certs confusionismes, la circular conclou sense entrar en detalls que **la responsabilitat que ens pertoca (suposem que com a escoltisme català) és molt més àmplia, molt més profunda, i és necessària una reflexió col.lectiva molt a fons per a crear i edificar allò que ens cal.** Resta ambicions, tot i no deixant de ser críptic: **deixar d'ésser 'gent que té bona voluntat' a ésser 'gent que sap què es porta entre mans'.** En conclusió reclama **realitzar de forma col.lectiva un intens treball de formació que ens permeti crear, que ens permeti educar.** I s'especifica de què hom pateix, i de què es parla: **A tots ens cal aprendre: aprendre a dirigir-vos, aprendre a educar, aprendre tot allò que en educació ja està comprovat, aprendre què cal fer en les unitats, com cal animar grups de nens i joves, aprendre les necessitats dels infants segons les seves edats, resumint: aprendre-ho tot... massa hem patit ja les conseqüències de la confusió en la que culturalment estem immersos. Què es reconeix darrera aquests mots?**

1976

infantilitzant que hom troba en el cap que és qui defensa aquesta visió davant els nois

¹⁷² A continuació d'aquesta descripció catastrofista de la societat, els autors afegeixen "dins tot això volíem trobar una valor positius, però degut a la manca d'argumenta per poder declarar-los, no han sortit; no obstant si hom troba què a dir que ens ho faci arribar"